

Jaarstukken 2024

Versie: Vastgesteld door raad

19 juni 2025



Inhoudsopgave

Leeswijzer	5
Inleiding	7
Aanbiedingsbrief	9
Waar staan we op financieel gebied	11
Baten en lasten per programma	17
Programma's	19
Sociaal	20
Veilig	37
Inkomen en armoede	43
Vrije tijd	53
Onderwijs	63
Gebiedsontwikkeling	71
Leefomgeving en klimaat	85
Verkeer	95
Samen besturen	103
Financiën	113
Paragrafen	119
Duurzaamheid	121
Risico's en weerstandsvermogen	143
Bedrijfsvoering	158
Lokale Heffingen	173
Onderhoud kapitaalgoederen	183
Verbonden Partijen	193
Financiering	211
Grondbeleid	217
Grootschalige projecten	220
Jaarrekening	223
Staat van baten en lasten	225
Toelichting staat van baten en lasten per programma	226
Balans	241
Grondslagen	243
Toelichting op de balans	247
Gebeurtenissen na balansdatum	264
Incidentele baten en lasten	265
Investeringsoverzicht	273
EMU-saldo	277
SiSa-verantwoordingsbijlage	278
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	291
Bijlagen	301
Kerngegevens	302
Het resultaat	305
Subsidies	306
Taakvelden	308

Raadsbesluit	317
Afkortingenlijst	319

Leeswijzer

Voor u liggen de **jaarstukken 2024**. Deze bestaan uit een beleidsmatig *jaarverslag* en een financiële *jaarrekening*.

In de jaarstukken legt het college verantwoording af over het gevoerde beleid en de daarmee verbonden financiën. De opzet van de jaarstukken is conform Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) en gelijk aan die van de begroting. De financiële overzichten zijn afgerond op € 1.000. Hierdoor is het mogelijk dat er afrondingsverschillen ontstaan. In de financiële tabellen wordt bij de *structurele* baten en lasten het min-teken gebruikt als er een last (uitgave/nadeel) wordt bedoeld. Waar geen teken staat, bedoelen we dat als een baat (inkomst/voordeel). Bij de *incidentele* baten en lasten is dit precies andersom.

Het *jaarverslag* bestaat uit:

- de programmaverantwoording;
- het hoofdstuk Financiën;
- en de paragrafen.

In de *programmaverantwoording* gaan wij in op de in de begroting gestelde 3W-vragen.

1. 'Wat willen we bereiken?' (Doelstelling);
2. 'Wat gaan we ervoor doen?' (Activiteiten);
3. 'Wat mag het kosten?'.

De eerste twee W-vragen zijn per programma verwerkt in een tabel. Per doelstelling kunt u hierin lezen wat we hebben bereikt en wat we ervoor hebben gedaan. Wat heeft het gekost is per programma vertaald in een financieel overzicht.

Naast de drie W-vragen wordt ook een toelichting gegeven op belangrijke ontwikkelingen, over te hevelen budgetten en de stand van zaken van investeringen.

In het hoofdstuk *Financiën* zijn de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente toegelicht (Algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de gemeentelijke belastingen).

In de zeven verplichte *paragrafen* gaat het om (de verantwoording van) de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die financieel, politiek of anderszins belangrijk zijn. Naast de zeven verplichte paragrafen zijn er twee extra paragrafen. Dit zijn Duurzaamheid en Grootschalige Projecten. De paragraaf Duurzaamheid geeft informatie over de voortgang van het duurzaamheidsprogramma. De paragraaf Grootschalige Projecten geeft informatie over de grootschalige projecten die er binnen de gemeente zijn. Dit zijn Plantage de Sniep en Holland Park.

De *jaarrekening* bestaat uit:

- de programmarekening;
- de balans (met toelichting);
- een overzicht incidentele baten en lasten;
- de berekening van het EMU-saldo;
- en de SiSa-verantwoordingsbijlage.

De *programmarekening* bevat een gecompriemd overzicht van alle lasten, baten en saldi per programma en een toelichting op het resultaat.

De *balans* en de toelichting daarop geeft inzicht in de bezittingen (activa) en het eigen en vreemd vermogen (passiva) van de gemeente. Met andere woorden: er wordt inzicht verschaft over waarin geïnvesteerd is en hoe dat gefinancierd is.

De *SiSa-verantwoordingsbijlage* bevat verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. Deze bijlage wordt gebruikt om verantwoording af te leggen over de uitkeringen en vervangt de afzonderlijke accountantsverklaringen.

Ten slotte bevatten de jaarstukken nog enkele bijlagen met daarin de kerngegevens van de gemeente, het resultaat, een overzicht van de subsidies, een overzicht van de taakvelden, een overzicht rechtmatigheid en de afkortingenlijst.

Inleiding

Aanbiedingsbrief	9
Waar staan we op financieel gebied	11
Baten en lasten per programma	17



Aanbiedingsbrief

Beste raadsleden,

Voor u liggen de Jaarstukken 2024. Met de Jaarstukken 2024 verantwoordt het gemeentebestuur zich over het werk en het geld in 2024.

Ontwikkelingen in 2024

Verskillende maatschappelijke gebeurtenissen maakten de afgelopen jaren indruk: de coronapandemie gevolgd door oorlog in Oekraïne, stijgende energieprijzen, rentestijgingen, hoge inflatie en stijgende bouw- en grondstofprijzen. Deze gebeurtenissen brengen zorgen met zich mee, voor onze inwoners en voor ons als gemeente. Binnen de organisatie merkten we de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt en hebben we helaas nog altijd een relatief hoog ziekteverzuim. Ondanks deze omstandigheden hebben we van alles kunnen realiseren. In deze jaarverantwoording leest u aan welke maatschappelijke ambities we in 2024 hebben gewerkt.

Wat hebben we bereikt

Als gemeentebestuur mogen we er trots op zijn dat onze inwoners en onze ambtenaren hebben laten zien dat we door goed samenspel ook in die omstandigheden veel kunnen bereiken. Een aantal van die resultaten lichten we eruit:

Programma ombuigingen en besparingen

De komende jaren zijn financieel niet rooskleurig. Vanaf 2026 gaat het Rijk bezuinigen en krijgen gemeenten veel minder geld voor al hun taken. Bijsturen is dus noodzakelijk, vandaar dat we in 2024 begonnen aan het programma ombuigingen en besparingen. Wettelijke taken blijven we natuurlijk altijd doen.

Veel verschillende acties op het gebied van duurzaamheid

In 2024 zetten we goede stappen op het gebied van de warmtetransitie, het uitvoeren van de isolatieopgave, circulaire economie, het onderhoud van groen en bomen en klimaatadaptatie.

Woonvisie 2024

Diemen is een populaire plek om te wonen en de vraag naar woningen is groot. Het aantal inwoners in de gemeente Diemen is de afgelopen jaren erg gegroeid, omdat er in de afgelopen jaren veel woningen zijn bijgebouwd. De gemeente wil dat (toekomstige) Diemenaren prettig wonen. De gemeente heeft daarom in 2024 een Woonvisie gemaakt, die richting geeft aan woonbeleid.

Afloop steunimpuls en energietoeslag

In 2024 is de steunimpuls – een extra pakket aan maatregelen vanwege de prijsstijgingen van najaar 2022 – afgerond en geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat alle maatregelen op hun eigen manier een positief effect hadden. Een aantal succesvolle initiatieven vanuit de Steunimpuls zullen we voortzetten. Ook de energietoeslag is afgerond in 2024.

Toekomstperspectief zwembad en middelbare school onderzocht

In 2024 besloten we om bij de gebiedsontwikkeling voor de locatie Duran in ieder geval in te zetten op een nieuw zwembad. Daarnaast is besloten om de discussie over de vestiging van een middelbare school in 2028 weer op te pakken.

Huisvestingsopgaven onderwijs

In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) opgesteld. In het IHP zijn de huisvestingsopgaven voor de komende tien jaar vastgelegd, gemeenten hebben immers een zorgplicht voor onderwijshuisvesting.

Omgevingswet inwerking getreden

In 2024 is, na vele jaren uitstel, de Omgevingswet inwerking getreden. Diemen was hierop voorbereid. In Duo+-verband is ervoor gezorgd dat alle noodzakelijke voorbereidingen zijn getroffen.

Ontheemden, asielzoekers en statushouders

In 2024 zijn de werkzaamheden (beleid en uitvoering) rond opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders structureel in de gemeentelijke organisatie geborgd. We hebben in 2024 nieuwe flexwoningen aangekocht en geplaatst op de Diemerdreef. We werkten met het COA samen aan de haalbaarheid van de locatie Diemerdreef 2 voor het ontwikkelen van een AZC. Een tegenvaller was de kostenoverschrijding van € 0,9 miljoen voor de opvang van statushouders in het Via hotel. Deze overschrijding is weliswaar conform daadwerkelijke uitgaven, we hadden dit liever eerder inzichtelijk. Opvang in een hotel is heel kostbaar, maar wel noodzakelijk gezien onze taakstelling van het Rijk en de verantwoordelijkheid die we voelen voor het probleem van de noodtoestand in Ter Apel en de ondercapaciteit van het COA in brede zin.

De gemeente als dienstbare, mensgerichte en verbindende organisatie

Het programma Voor en Met Diemen dat in 2022 is gestart is in 2024 afgerond. Ons doel was om de relatie tussen inwoners en de gemeente te versterken. Een groot deel van de projecten is met succes uitgevoerd.

Preventie van jeugdcriminaliteit

In augustus 2024 heeft Diemen een belangrijke stap gezet in de aanpak van jeugdcriminaliteit door deelname aan het programma Preventie met Gezag (PMG). We schreven een projectplan en kregen een subsidie toegekend (in totaal € 1.500.000). De centrale doelstelling is het voorkomen dat kinderen en jongeren van 8 tot en met 27 jaar in aanraking komen met (ondermijnende) criminaliteit of daarin doorgroeien. De financiering is verkregen voor 3 schooljaren (2024 tot en met 2027).

Tot slot

Er is hard gewerkt om Diemen weer een stuk mooier te maken. De uitgebreide versie van het verhaal hierboven is terug te vinden in de financiële resultaten.

We sluiten het jaar af met een positief resultaat van € 4,1 miljoen. Dat saldo is op verschillende manieren te verklaren.

We hadden te maken met een aantal meevallers in de bijdragen van het Rijk. Bovendien kwam een forse rijksbijdrage pas laat in het jaar beschikbaar. Naast meevallers vanuit het Rijk vielen ook kosten voor bepaalde projecten lager uit dan begroot. Anders dan eerdere jaren hebben we afgelopen jaar wel grotendeels al onze geplande werkzaamheden uitgevoerd, ondanks de openstaande vacatures en het nog steeds relatief hoge ziekteverzuim. Het resultaat over 2024 willen we geheel toevoegen aan de algemene reserve. Het gaat om een incidenteel bedrag dat we willen toevoegen aan de gemeentelijke spaarpot. Dat doen we, omdat de onzekerheid over de te ontvangen Rijksmiddelen in 2026 nog steeds aanwezig is en het financiële perspectief van de komende jaren minder gunstig is voor Diemen. Op deze manier versterken we onze buffer en kunnen we tegenvallende ontwikkelingen opvangen zonder dat meteen grote bezuinigingen nodig zijn.

Waar staan we op financieel gebied

De Jaarstukken 2024 sluiten af met een positief saldo van € 4,1 miljoen. In de 4^e kwartaalbrief 2024 werd nog een positief saldo van € 0,9 miljoen verwacht. Uiteindelijk is het saldo € 3,2 miljoen positiever dan verwacht.

Belangrijkste oorzaken voor het oplopen van het positieve saldo zijn:

- Lagere uitgaven binnen het programma Sociaal (€ 1,2 miljoen)

De uitgaven aan de jeugdzorg zijn € 0,4 miljoen lager dan verwacht. De bijdrage aan Pantar is lager door het afnemen van de Diemense werkpopulatie. Door het toerekenen van kosten naar specifieke uitkeringen is een voordeel ontstaan.

- Binnen het programma Inkomen en armoede is een positief resultaat van € 1 miljoen. Oorzaak hiervan zijn lagere kosten voor het armoedebelief, minder uitgaven aan bijstand, en lagere kosten voor de opvang van ontheemden. Door extra inzet op terugvordering en verhaal van uitkeringen hebben we meer inkomsten dan verwacht.

- Vanuit het Rijk ontvingen we in december nog extra gelden, totaal € 0,5 miljoen.

En tenslotte zijn er nog de over te hevelen budgetten. Dit betreft werkzaamheden die in 2024 niet volledig afgerond konden worden. Voorstel is € 1,1 miljoen over te hevelen naar 2025 zodat we deze werkzaamheden alsnog in 2025 kunnen uitvoeren.

Onderstaand het overzicht met de over te hevelen / te reserveren voorstellen:

Programma	Omschrijving	Budget
Sociaal	Hervormingsagenda Jeugd	100
	Gezond in de Stad (GIDS gelden)	62
	Ondertussengroep inburgering	65
	Implementatiebudget Maatschappelijke Opvang Beschermd Wonen	30
	Subsidie Versterken Maatschappelijke Sector	146
	Van Groot naar Beter	15
Onderwijs	Exploitatiekosten voor "Het Atelier"	74
Gebiedsontwikkeling	Omgevingsplan	75
	Geluidsadviezen woningbouwprojecten	21
Leefomgeving & klimaat	Restant klimaatbudget reserveren in Reserve Duurzaamheid	360
Samenbesturen	Programma Voor en met Diemen	65
	Voorbereiding Diemen 800 jaar	66
	Samenlevingsopbouw Holland Park	40
Totaal over te hevelen budgetten		1.119

Ondanks dat de capaciteit van onze organisatie ook in 2024 onder druk stond hebben we veel van onze ambities gerealiseerd. Ook zien we optimisme in de planningen terug. Soms is de doorlooptijd van projecten net iets langer dan vooraf verwacht. De oorzaken daarvan zijn verschillend maar leiden er uiteindelijk toe dat we enkele ambities pas in 2025 kunnen afronden (zie de overhevelingen). Veruit de meeste ambities zijn wel gerealiseerd.

Aan het einde van dit hoofdstuk is een overzicht opgenomen hoe het resultaat tot stand is gekomen. Het overzicht geeft inzicht in de grootste afwijkingen. Verderop in de jaarstukken is per programma een gedetailleerde analyse terug te vinden.

De regelgeving schrijft voor dat het rekeningresultaat bestaat uit een resultaat voor verrekening met de reserves en een resultaat na verrekening met de reserves. Deze opbouw ziet er als volgt uit:

Saldo van baten en lasten	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 na wijzigingen	Realisatie 2024
Totaal baten	106.947	117.064	118.833
Totaal lasten	-108.053	-115.251	-113.488
Saldo voor verrekening met reserves	-1.106	1.812	5.345
Onttrekkingen uit reserves	403	6.063	5.809
Dotaties aan reserves	-172	-6.997	-7.065
Mutaties reserves	231	-934	-1.256
Saldo van baten en lasten	-876	880	4.089

Wij stellen voor het positieve resultaat van € 4 miljoen conform bestaand beleid in de Algemene Reserve te storten.

In 2025 vragen we via de kwartaalbrieven de over te hevelen budgetten aan. Pas als blijkt dat er geen nieuw incidenteel budget is en er voldoende capaciteit is om de taak uit te voeren nemen we de overheveling in 2025 op. Zodoende voorkomen we dat de overhevelingen opstapelen.

In 2025 verrekenen we de overheveling wederom met de Algemene Reserve. Zodoende hebben de overhevelingen niet opnieuw invloed op het rekeningresultaat in 2025.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het college van burgemeester en wethouders legt vanaf 2023 zelf de verantwoording over de rechtmatigheid af. De raad heeft de verantwoordingsgrens bepaald op 2% van de totale lasten inclusief de dotaties aan de reserves. De verantwoordingsgrens is daarmee bepaald op € 2,4 miljoen.

In 2024 rapporteren we een totaal aan afwijkingen van € 2,5 miljoen. De door ons geconstateerde afwijkingen overschrijden de verantwoordingsgrens.

De rapportagegrens voor de toelichting van de geconstateerde afwijkingen is € 100.000. In de paragraaf Bedrijfsvoering zijn de afwijkingen toegelicht.

Reservepositie

De verrekeningen met de reserves zijn het gevolg van de in december 2023 vastgestelde "Nota reserves en voorzieningen 2023". In die nota hebben we vastgelegd dat het op peil brengen van de voorzieningen direct kan door verrekening met de daarvoor aangewezen reserves. Dergelijke mutaties hebben nu geen invloed meer op het rekeningssaldo en hoeven niet apart ter besluitvorming worden voorgelegd.

Gelijktijdig met de jaarstukken wordt het Meerjarenperspectief grondzaken 2024 ter vaststelling voorgelegd. Hierin staan de verrekeningen met de Reserve en Voorziening Grondzaken nader toegelicht.

Financieel beleid is het saldo van de jaarrekening te storten in de Algemene reserve. Hierdoor neemt het weerstandsvermogen verder toe.

Algemene reserve / weerstandsvermogen

Onderstaand de stand van de Algemene reserve per 31 december 2024.

Ontwikkeling Weerstandsvermogen	
Algemene reserve	
- stand per 1 januari 2024	29.632
- mutaties	1.047
Stand per 31 december 2024	30.679
Reserve grondzaken	
- stand per 1 januari 2024	11.617
- mutaties	4.472
Stand per 31 december 2024	16.089
Saldo Jaarrekening 2024	4.089
Stand na vaststelling Jaarstukken 2024	50.857

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De Algemene reserve is in 2024 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Voor de lopende grondexploitaties waar we verliezen verwachten, is de 'Voorziening Verlies Grondzaken' aangevuld vanuit de Reserve grondzaken. Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen met de beperkte grond die aanwezig is, zijn risico's voor nieuwe grondexploitaties. We leven in economisch onzekere tijden. De ontwikkelingen op wereldniveau (oorlog Oekraïne en verhogen invoerbelasting Amerika) hebben groot effect op de prijzen voor grondstoffen en energie. Al deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op onze grondexploitaties. Voor het opvangen van negatieve resultaten zijn we verplicht een voorziening aan te leggen (Voorziening Verlies Grondzaken). Om de Voorziening Verlies Grondzaken op het gewenste niveau te houden verrekenen we met de reserve Grondzaken. De reserve Grondzaken is goed gevuld. Daarmee zijn we in staat negatieve ontwikkelingen op te vangen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Voldoende'.

De herverdeling van het Gemeentefonds heeft voor Diemen grote negatieve gevolgen. Het nu geprognosticeerde nadeel is op basis van de informatie uit de Meicirculaire 2024 en bedraagt € 3,2 miljoen structureel. Verwachting is dat de compensatieregeling vanaf 2027 wordt afgebouwd. Vooralsnog is het jaarlijkse maximale negatieve effect op € 15 per inwoner ingeschat. Dit is ongeveer € 0,5 miljoen per jaar. Dit is er mede reden voor dat we in 2024 met een besparings- en ombuigingstraject zijn gestart. De mogelijke besparingen en ombuigingen worden tegelijkertijd met de Kadernota 2026 aan de raad aangeboden.

Conclusie

2024 kunnen we financieel gezien positief afsluiten. Door het storten van het positieve rekeningsaldo in de algemene reserve verbetert onze algemene reservepositie. Deze goede reservepositie geeft ons in de toekomst enig comfort, zeker gezien de financiële risico's die zich vanaf 2026 voor gaan doen.

Verklaring van het resultaat

Onderstaand een overzicht van de belangrijkste afwijkingen die zich sinds de 4e kwartaalbrief 2024 hebben voorgedaan. Verderop in de jaarrekening vindt u per programma een overzicht van afwijkingen met toelichting.

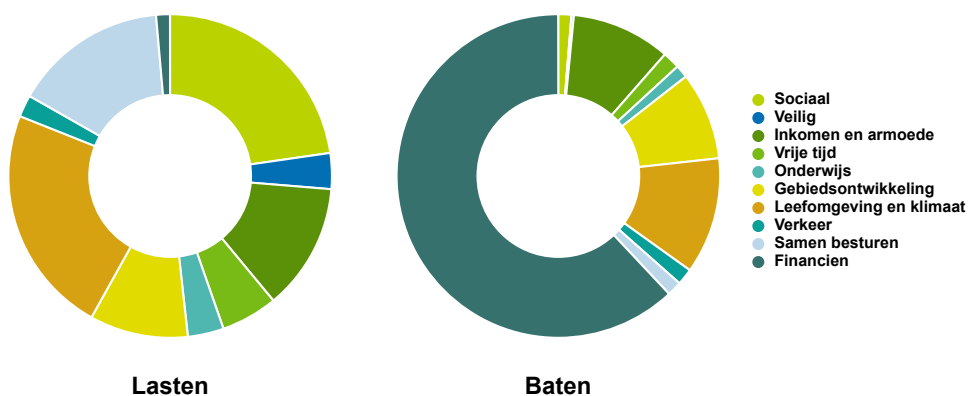
Verwachte saldo in 4e kwartaalbrief 2024		880
Sociaal		
Jeugdzorg	Ten opzichte van de begroting hebben wij in 2024 € 430.000 minder besteed aan jeugdhulp. De lagere besteding zien wij terug op verschillende onderdelen binnen het jeugdhulpbudget: Door de strikte beheersmaatregelen en het verminderde aantal jeugdigen in verblijf, is een deel van het budget voor specialistische jeugdhulp niet besteed. Daarnaast is er, vanwege personeelstekorten, minder ambulante (niet geïndiceerde) hulp geboden dan contractueel afgesproken. Tevens is er minder uitgegeven aan preventieve jeugdhulp, minder kinderen maakten gebruik van kindercoaching.	430
Hervormingsagenda	In 2024 is voor de hervormingsagenda € 160.000 beschikbaar gesteld. Door de krapte op de arbeidsmarkt is € 100.000 niet besteed. Omdat de hervormingsagenda doorloopt in 2025, stellen wij voor dit bedrag in 2025 wederom beschikbaar te stellen.	100
Subsidies	Het voordeel wordt voor een deel veroorzaakt door dekking vanuit speifieke uitkeringen, terugvorderingen die betrekking hebben op 2023 en een aantal subsidies die lager zijn uitgevallen dan wij hadden voorzien.	147
Specifieke uitkeringen	Wij hebben dit jaar per saldo € 95.000 aan SPUK-middelen niet besteed. Deze middelen verwachten we in 2025 te besteden. De specifieke uitkeringen waar het om gaat zijn, Inburgering, Leerroutes en Preventieakkoord.	95
GIDS-gelden	In 2024 is gewerkt aan de uitvoering van ambities zoals uit de integrale beleidsnota sociaal domein en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Vitaal ouder worden en het actieplan eenzaamheid zijn daar onderdeel van. In 2024 zijn gesprekken gestart om hiervoor een aanbod van vrijwilligersvervoer mogelijk te maken in Diemen. Dit traject heeft langer geduurd dan verwacht. Hierdoor hebben wij van het budget van € 115.000, € 62.000 niet besteed. Omdat de ambities in 2025 verder worden waargemaakt en de gemeente een subsidieverzoek inzake vrijwilligersvervoer kan verwachten, stellen wij voor het restant budget van € 62.000 wederom beschikbaar te stellen.	62
WSW	De uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af (sterfhuisconstructie), de afloop ervan is moeilijk in te schatten. Hierdoor is € 216.000 minder uitgekeerd aan de uitvoerende partij. Het voordeel van € 216.000 bestaat o.a. uit € 150.000 welke bedoelt is voor risico dekking van het subsidieresultaat volgens de overeengekomen DVO.	216
Ondertussengroep inburgering	Er is nog een groep inburgeraars die onder de oude wet inburgering valt. Een deel van deze "oude" groep is nog niet klaar met de oude inburgering. Deze groep mensen wordt de 'ondertussengroep' genoemd, het gaat om ongeveer 10 personen. Voorgesteld wordt om het bedrag over te hevelen naar 2025.	65
Implementatiebudget Maatschappelijke Opvang Beschermd Wonen	Vanuit de centrumgemeente Amsterdam ontvingen wij € 30.000 implementatiebudget voor de doordecentralisatie van de Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (MOBW). Dit budget is in het vierde kwartaal van 2024 ontvangen en nog niet besteed.	30
Versterken Maatschappelijke Sector	In 2024 ontvingen wij van de Provincie Noord-Holland een subsidie van € 80.000 voor het versterken van de maatschappelijke sector. De vaststelling en financiële verantwoording van de subsidie vindt plaats in 2025, waarna er een gedeeltelijke terugbetaling zal plaatsvinden. Het budget voor versterken maatschappelijke sector was niet nodig. De kosten hiervoor zijn reeds in voorgaande jaren gemaakt.	70
Van Groot naar Beter	In 2024 is budget voor de Van Groot Naar Beter regeling van € 20.000 toegekend. Hiervan is € 5.000 uitgegeven. In het voorjaar van 2025 wordt de regeling geëvalueerd. We verwachten dat er door de extra aandacht meer aanvragen worden ingediend.	15

Verwachte saldo in 4e kwartaalbrief 2024		880
Inkomen en armoede		
Armoedebeleid	<i>Steunimpuls</i> Bij de uitwerking van de ideeën uit de armoedebrainstorm bleek er geen noodzaak te zijn om voedsel uit te delen op basisscholen, buurtteemomenten te organiseren of deelfietsen te organiseren (€ 67.000). <i>Bijzondere bijstand</i> De uitgaven voor het armoedebeleid waren in 2024 lager dan in 2023. De belangrijkste reden is het afronden van de steunimpuls en de energietoelagen. Voor de uitkering van de energietoelagen hebben we aanvullende middelen vanuit het Rijk ontvangen (€ 98.000). <i>Stadspas</i> Met de uitbreiding van het kindaanbod was rekening gehouden met hogere kosten voor sport en cultuur voor kinderen. Gedurende de pilot bleek dat verdere uitbreiding van het aanbod niet wenselijk was. Hierdoor is circa € 153.000 is niet besteed.	338
Bijstandsverlening	In de begroting zijn de bijstandslasten begroot op € 8 miljoen. De werkelijke bijstandslasten bedragen € 7,8 miljoen. € 60.000 was begroot voor een experiment met meer bijverdienen naast bijstandsuitkeringen. Dit experiment is niet uitgevoerd. Het overige voordeel is ontstaan doordat de kosten per uitkering lager zijn omdat meer mensen inkomsten hebben uit parttime werk.	196
Opvang ontheemden	Dit effect van € 130.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere kosten voor kwijschelding en leefgeld bestemd voor ontheemden.	130
Verhaal en terugvordering bijstand	Het voordeel van € 338.000 betreft ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen. Het gaat hier vooral om drie grote fraudevorderingen.	338
Vrije tijd		
Meerkosten energie openbare zwembaden	Deze specifieke uitkering voor 2023 is € 174.000 lager vastgesteld, dan waar wij rekening mee hebben gehouden. Het Rijk is van mening dat de gemeente niet heeft voldaan aan de verduurzamingscriteria. Inmiddels hebben wij tegen deze beslissing bezwaar aangetekend.	-174
Onderwijs		
Zomerscholen	In de lijn van 2023 zien de onderwijsinstellingen geen mogelijkheid om een zomerschool te organiseren of om daar een rol in te spelen. Aanbod aan de scholen blijft staan maar alleen als er daadwerkelijk een behoefte is en dat lijkt niet het geval.	48
'Exploitatiekosten "Het Atelier"	De exploitatiekosten voor Het Atelier zijn in 2024 niet uitbetaald aan het schoolbestuur, omdat wij nog in gesprek zijn over de exacte hoogte. Wij verwachten dit in 2025 af te ronden. Daarom stellen wij voor dit budget wederom beschikbaar te stellen in 2025.	74
Gebiedsontwikkeling		
'Omgevingsplan	In de meicirculaire is een bedrag van € 115.000 ontvangen vanuit het rijk, voor de implementatie van de Omgevingswet. Dit is opgenomen in het budget voor het opstellen van het omgevingsplan. Van dit budget is € 75.000 nog niet uitgegeven. Aangezien het opstellen van het omgevingsplan een langlopend traject is, stellen we voor dit bedrag over het hevelen naar 2025.	75
'Geluidsadvisering	Via de 3e kwartaalbrief 2024 is een budget van € 45.000 euro beschikbaar gesteld voor het inhuren van een adviseur ten behoeve van het beoordelen van geluidonderzoeken en geluidmaatregelen bij woningbouwprojecten (o.a. Holland Park, Buitenlust en Harmonielaan). Een deel van dit budget is benut in 2024. Ook in 2025 is de inzet van deze adviseur noodzakelijk. Daarom wordt voorgesteld om het resterende budget van € 21.000 euro over te hevelen naar 2025..	21
'Huuropbrengsten / erfpacht	De opbrengsten voor huur en erfpachten zijn structureel hoger dan begroot. Bij de programmabegroting 2025 en verder is dit reeds aangepast.	115
Leefomgeving en klimaat		
Werken voor Derden	Er zijn extra werkzaamheden voor derden uitgevoerd waardoor de kosten hoger zijn dan begroot. Deze worden doorbelast aan de nutsbedrijven (zie baten)	40
'Groenvoorziening	De kosten bij de groenvoorzieningen waren hoger dan begroot. In 2024 is het areaal geïnspecteerd en volledig verwerkt in het nieuwe beheersysteem. Hieruit kwam naar voren dat het areaal veel groter was dan we wisten. Diemen beheert bijvoorbeeld 14.500 bomen: ruim 3.000 meer dan gedacht. Dit bleek ook te gelden voor de hagen. Dat verklaart waarom er te weinig was begroot. Daarnaast zijn er verschillende werkzaamheden opgepakt die bij team Wijkbeheer bleven liggen. Buiten dat bleken er ook verschillende werkzaamheden in de afgelopen jaren niet uitgevoerd te zijn ondanks duidelijke afspraken hierover. Deze werkzaamheden zijn in verband met de aansprakelijkheid spoedig opgepakt, maar waren duurder dan verwacht.	-151

Verwachte saldo in 4e kwartaalbrief 2024		880
'Klimaatbeleid	Bij klimaatbeleid zijn de kosten lager dan begroot. Dit komt doordat de gemeente vanuit het Rijk SPUKs heeft ontvangen voor de energietransitie. De inzet over 2024 was erop gericht om deze SPUKs gelden tijdig uit te putten. Deze SPUKs zijn afgelopen kabinetsperiode in gang gezet en lopen komende jaar/jaren af zonder dat er opvolgende regelingen zijn aangekondigd. De belangrijkste SPUKs voor de energietransitie zijn: Capaciteit decentrale overheden klimaat en energiebeleid (CDOKE), Energiearmoede (EA) en lokale aanpak isolatie (LAI). De niet ingezette gelden voegen we toe aan de Reserve Duurzaamheid.	360
Samen besturen		
Voor en met Diemen	Voor het programma "Voor en met Diemen" was in 2024 € 205.000 beschikbaar. Dit budget is ingezet voor een projectleider dienstverlening, klantcontacttrainingen en trainingen "Begrijpelijke taal". Op basis van een toegankelijkheidsaudit is onze website verbeterd, meer beeld en minder tekst, en een verbeterde zoekmachine. Tevens is er gestart met een kennisbank voor het klantcontactcentrum. Totaal is een bedrag aan € 145.000 uitgegeven. Er resteert een budget van € 65.000.	65
Voorbereiding Diemen 800 jaar	In de tweede helft van het jaar is de projectleider Diemen 800 aangesteld. Daarna is zij aan de gang gegaan met de voorbereiding van het oprichten van een Stichting Diemen 800 en de werving van bestuursleden. Ook is er opdracht gegeven voor een huisstijl en logo. Het budget voor 2024 is niet volledig ingezet. Van de toegekende € 95.000 voor 2024 resteert een budget van € 66.000.	66
Samenlevingsopbouw Holland Park	Een nieuwe planfase is in aantocht: sociale samenhang ontwikkelen. Er is uitgezocht welke behoefte hieromtrent bij bewoners/gebruikers/instanties bestaat, welke initiatieven er inmiddels zijn ontstaan en hoe dat aan elkaar kan worden "verknoot". Op basis van deze gegevens gaan we beleid hiervoor maken en stellen een concreet programma op voor de beoogde samenhang in deze wijk. Het budget dat in 2024 hiervoor beschikbaar is gesteld, wordt in 2025 besteed. Daarom stellen we voor om dit budget (€ 40.000) over te hevelen naar 2025	40
Bedrijfsvoeringskosten (doorberekening overhead)	De overheadkosten bedragen een percentage (80) van de personeelskosten (salaris en inhuur). Door de hogere personeelskosten zijn de overheadkosten hoger. Het saldo van de werkelijke overheadkosten en de doorbelaste overheadkosten verantwoorden we op het programma Samen besturen.	-98
Financiën		
Toeristenbelasting	De opbrengst toeristenbelasting blijft achter bij de raming. Oorzaak hiervan is dat een deel van de hotelbedden is ingezet voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden.	-149
Algemene Uitkering	Een positief verschil van € 654.000 wordt veroorzaakt door de Decembercirculaire. Er was geen bestuurlijk moment meer om de effecten van de Decembercirculaire te verwerken in de begroting 2024. De effecten uit de Decembercirculaire hebben vooral betrekking op het actualiseren/ aanpassen van de maatstaven. Daarnaast hebben we €160.000 extra gelden voor specifieke doelen ontvangen. Deze budgetten zijn ook gereserveerd voor deze doelen. In december zijn twee specificaties ontvangen over de jaren 2022 en 2023. De berekende uitkering over deze jaren was lager dan wat we verwacht hadden. Het betreft nog niet de definitieve vaststelling over deze jaren. De uitkering is € 126.000 lager dan eerder verwacht.	528
Renteopbrengsten	Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) staat geld gereserveerd voor starters- en duurzaamheidsleningen. Over de niet ingezette gelden ontvangen we rente. In 2024 bedroeg dit € 215.000. Dat is € 120.000 meer dan we hadden begroot.	120
Overige verschillen		
Overige verschillen		-3
Rekeningsaldo 2024		4.089

Baten en lasten per programma

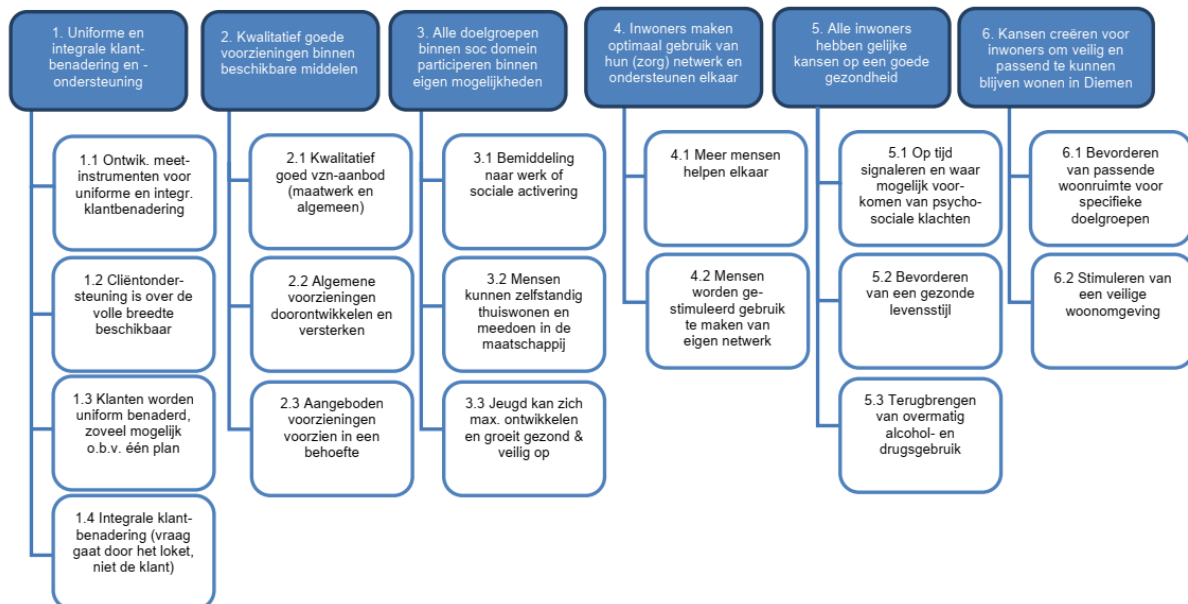
Baten en lasten 2024	Lasten	Baten
Sociaal	-27.389	1.615
Veilig	-4.324	304
Inkomen en armoede	-15.287	12.369
Vrije tijd	-6.829	2.137
Onderwijs	-4.347	1.608
Gebiedsontwikkeling	-11.854	10.952
Leefomgeving en klimaat	-27.668	14.509
Verkeer	-2.643	2.054
Samen besturen	-18.534	1.822
Financiën	-1.678	77.271
Totaal	-120.554	124.642
Saldo van baten en lasten		4.089



Sociaal	20
Veilig	37
Inkomen en armoede	43
Vrije tijd	53
Onderwijs	63
Gebiedsontwikkeling	71
Leefomgeving en klimaat	85
Verkeer	95
Samen besturen	103
Financiën	113



Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Kostenontwikkeling jeugdzorg

In de begroting 2024 zijn de budgetten jeugdhulp (preventief, ambulant en specialistisch) structureel verhoogd met € 1,4 miljoen. In de toelichting op de staat van baten en lasten geven we een toelichting op de kosten specialistische jeugdhulp 2024.

Uitvoering Wet Inburgering

Sinds 2022 voert de gemeente de Wet Inburgering uit. Hiervoor hebben we meer capaciteit nodig dan vooraf was ingeschat. Uit een formatiescan is gebleken dat we formatie tekort komen. Dat is in 2024 opgevangen door inhuurkrachten. In 2025 zetten we in op vaste krachten.

Opvang ontheemden

In 2024 zijn de werkzaamheden (beleid en uitvoering) rond opvang van ontheemden, asielzoekers en statushouders structureel in de gemeentelijke organisatie geborgd. We hebben een beleidsadviseur, een makelaar en beleidsmedewerker in de uitvoering toegevoegd aan de organisatie. Tevens is er een projectorganisatie opgericht voor de opvang van asielzoekers en daarvoor is een projectleider aangenomen.

De gemeente Diemen wil namelijk haar verantwoordelijkheid nemen en een bijdrage leveren aan een goede opvang van vluchtelingen. Dat doen we niet alleen omdat we uitvoering geven aan de Spreidingswet (inwerking getreden in januari 2024), maar ook omdat we mensen die huis en haard zijn ontvlucht een menswaardige en goedgeorganiseerde opvang willen bieden. De gemeente Diemen heeft een indicatieve taakstelling vanuit deze wet om opvang te bieden aan asielzoekers. Uit het meest recente verdeelbesluit blijkt dat wij 143 asielzoekers moeten opvangen voor 1 juli 2025 (waarvan 30 Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV 'ers)). Momenteel vangt Diemen geen asielzoekers op. Het COA heeft een locatie op het oog in Diemen die mogelijk geschikt is voor de opvang van vluchtelingen. Het COA onderzoekt, samen met de eigenaar, onder welke voorwaarden het gebouw kan worden omgevormd tot een volwaardige locatie. De gemeente is daarbij betrokken.

We hebben in 2024 nieuwe flexwoningen aangekocht en geplaatst op de Diemerdreef. Naar deze locatie zullen Oekraïense ontheemden in de loop van 2025 verhuizen. Van de vrijgekomen flexwoningen verplaatsen we het kleinere blokje van 12 woningen mee naar de Diemerdreef. Het grote blok van 18 woningen verplaatsen we naar de Maalderij in de Plantage de Sniep.

Statushouders

Eerder bent u geïnformeerd dat we statushouders hebben ondergebracht in een tijdelijke opvanglocatie (hotel). Het gebrek aan (geschikte) woonruimte in Diemen en omliggende gemeenten zorgde voor de keuze van deze enige snelle mogelijkheid. Hier is voor gekozen om te voldoen aan de taakstelling van het Rijk evenals het nemen van een verantwoordelijkheid voor het probleem van de noodtoestand in Ter Apel en de ondercapaciteit van het COA in brede zin.

In de 4e kwartaalbrief was aangekondigd dat verwacht werd dat dit tot een kostenoverschrijding van € 0,9 miljoen zou leiden. Deze aangekondigde overschrijding is conform daadwerkelijke uitgaven gebleken. De kosten voor de tijdelijke opvang van statushouders hebben we ten laste gebracht van het verwachte rekeningsaldo 2024.

Flexwoningen

Op 29 februari 2024 heeft de gemeenteraad besloten nieuwe flexwoningen aan te schaffen en te plaatsen op de Diemerdreef. Naar deze locatie zullen Oekraïense ontheemden in de loop van 2025 verhuizen.

Eerder bent u geïnformeerd over dekking van de kosten van de aanschaf van de eerste flexwoningen.

Bij de aanschaf van de extra nieuwe flexwoningen in februari 2024 (€ 4,1 miljoen) is besloten dat we ook hiervoor de vergoeding vanuit het Rijk inzetten. Omdat we de flexwoningen als sociale woningbouw gaan inzetten is besloten eventuele tekorten of overschotten na verkoop van de flexwoningen niet met de Algemene Reserve maar met de Reserve Grondzaken te verrekenen.

Compensatie-uitkering opvang Oekraïense vluchtelingen

De specifieke uitkering (SPUK) voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen zijn niet toereikend om alle kosten van de aanschaf en verhuizing van de flexwoningen te dekken. De overige kosten worden gedekt uit de toekomstige verkoop.

Wmo

In 2024 was er voor enkele Wmo-voorzieningen een overschrijding, zoals bij hulp bij het huishouden. Deze overschrijdingen zijn opgevangen binnen het Wmo-budget.

Kwaliteitsbewaking Jeugd/Wmo

De inzet hiervoor is in 2024 eerst intern opgelost maar door omstandigheden toch weer gestopt. Daardoor was het noodzakelijk extra inhuur in te zetten (kwaliteitsadviseur jeugd).

Het is nog onduidelijk wat er gaat gebeuren qua formatie jeugdconsulenten en kwaliteitsadviseur jeugd in het kader van het programma 'Stevige lokale teams'.

Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW)

Om inwoners zo volwaardig mogelijk deel te laten meedoen in de samenleving, vindt er een transformatie plaats van beschermd wonen (BW) en de maatschappelijke opvang (MO) naar een beschermd thuis. Dit betekent dat mensen minder vaak in een opvang of beschermd moeten wonen. Als dit wel nodig is, gebeurt het vaker in hun eigen omgeving, waardoor ze sneller herstellen. Één van de instrumenten daarvoor is de 'doordecentralisatie', waarin alle gemeenten de middelen ontvangen, zodat zij deze voorziening beter kunnen integreren in hun gehele zorglandschap en meer gestimuleerd worden om in te zetten op preventie. Concreet betekent dat dat de gemeente Diemen per 2027 de middelen voor Beschermd Wonen ontvangt op basis van een objectief verdeelmodel.

In 2024 is regionaal overlegd over wat we de komende jaren moeten organiseren, uitwerken en regelen. Hierbij is het uitgangspunt "Lokaal wat kan, regionaal wat moet en subregionaal waar nodig". En er is een start gemaakt met de implementatie van de tien werkaafspraken. Deze moeten zorgen voor een grote(re) kans op succesvol zelfstandig wonen van inwoners na uitstroom uit een woon- of opvangvoorziening. De gemeente Amsterdam heeft hiervoor een implementatiebudget beschikbaar gesteld.

Economisch dak- en thuisloosheid

In 2024 zijn in de Amstelland gemeenten beleidsregels vastgesteld met betrekking tot economische dak- en thuisloosheid. Dit betreft criteria om in aanmerking te komen voor de economisch daklozenopvang en de voorwaarden die verbonden zijn aan het verblijf in de opvang. Ook worden in de beleidsregels het besluitvormingsproces met een veldtafel, de begeleiding en de tijdelijkheid van de opvang beschreven. De beleidsregels vloeien voort uit het door de raad op 17 februari 2022 vastgestelde regioplan 'beschermd wonen en dak- en thuisloosheid: een nieuwe start in Amstelland'.

Doorstroommaatregelen wonen 'Van Groot naar Beter'

Diemen heeft de regeling "Van Groot naar Beter" waarbij huurders, die van een grotere sociale huurwoning van een corporatie naar een kleinere verhuizen, een bijdrage van ons ontvangen voor de verhuiskosten. Omdat de schaarste aan woningen blijvend groot is en doorstroming van onveranderd belang is, is ook in 2024 budget (€ 20.000) beschikbaar gesteld. Er is echter maar één aanvraag in 2024. Dit betekent dat budget (€ 15.000) over is (zie kopje overhevelingen).

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Het GALA-budget is in 2024 gestegen door een landelijk aanvullend bedrag en overhevelingen uit 2023. Het budget kwam uiteindelijk neer op ongeveer € 460.000.

Het volledige budget is besteed, mede dankzij onderstaande projecten

- Inzet gezondheidsmakelaar
- Communitybuilding op de Rode Kruislaan
- Opzet ketenaanpak valpreventie
- Uitvoering actieplan eenzaamheid
- Winterspelen

Tweede fase uitbreiding jongerenwerk

De tweede fase van de uitbreiding van het jongerenwerk ging gepaard met een ophoging van het structureel budget van € 100.000 per 2024. Door personeelstekort waren er geen jongerenwerkers bij Welzijn Diemen gedurende een deel van 2024. Er heeft daarom geen evaluatie plaatsvonden in 2024. In 2025 voeren we de evaluaties opnieuw uit. Inmiddels zijn er weer jongerenwerkers actief.

Loket aanvraag lokale voorrang

Lokale voorrang wordt toegepast via WoningNet: woningen worden met een 'lokale voorrang' geadverteerd op WoningNet. Om in aanmerking te komen voor deze lokale voorrang moeten woningzoekenden een uittreksel uit de Basisregistratie Personen (BRP) overleggen. Daaruit moet blijken dat de woningzoekende de afgelopen zes jaar onafgebroken in de gemeente woonde of de afgelopen tien jaar ten minste zes jaar in de gemeente woonde. De toetsing op deze voorwaarden is gemandateerd aan de woningcorporaties. Om de toetsing voor verhuurders en woningzoekenden te vergemakkelijken is er een app beschikbaar. Daarmee kunnen de corporaties makkelijker en sneller zien of een woningzoekende echt in aanmerking komt voor lokale voorrang. Voor woningzoekenden kan het proces sneller en eenvoudiger worden. Mensen die geen gebruik willen of kunnen maken van de app, kunnen bij de gemeente een aanvraag indienen voor lokale voorrang. De gemeente heeft voor hen een loket ingericht.

Diversiteit en inclusie

In 2024 is de nota Diemen Divers en Inclusief herijkt. De herijking voorziet in continuering, borging en uitbreiding van het Diemense diversiteitsbeleid. De reguliere activiteiten in het kader van diversiteit en inclusie zijn uitgevoerd door onze gesubsidieerde netwerkpartners. Met de herijking is echter ook het beleidsuitgangspunt antidiscriminatie en antiracisme toegevoegd. In 2024 is gestart met de uitvoering van een aantal activiteiten, waaronder een bijeenkomst tegen antisemitisme, de Ketu Koti dialoogtafel en de bijeenkomst van het diversiteitsnetwerk met het thema antidiscriminatie.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Uniforme (werkend volgens dezelfde uitgangspunten) en integrale (over de volle breedte met zo min mogelijk aanspreekpunten) klantbenadering en -ondersteuning door de gemeente en haar partners

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering
1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar
1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt
1.4 - Integrale klantbenadering (vraag gaat door het loket, niet de klant)

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Meting en verantwoording van de uniforme en integrale klantbenadering	
1.1.1 - Ontwikkelen van een aantal instrumenten om te kunnen meten en verantwoorden.	In 2024 is voor Jeugd en Wmo een continu cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. Cliënten vragen we naar hun ervaringen met de gemeentelijke dienstverlening kort na een bepaalde gebeurtenis, bijvoorbeeld na een gesprek met de gemeente, na een aantal maanden na inzet van de ondersteuning of toekenning van de voorziening of na een tussentijdse of eindevaluatie. Het continu cliëntervaringsonderzoek vervangt de reguliere cliëntervaringsonderzoeken Jeugd en Wmo waarbij alle cliënten één keer per jaar op hetzelfde moment werden bevraagd.
1.1.2 - Monitoren van gegevens en eventueel bijsturen van de werkwijze.	De beleidsnota Samen Diemen 2020-2023 is in april 2024 verlengd tot en met 2027. Uit evaluatie is gebleken dat er behoefte is aan een beter passende manier van monitoren in het sociaal domein. Zodoende staat er in het tweede kwartaal van 2025 een gesprek met de raad gepland over passend monitoren binnen het sociaal domein en het eventueel aanpassen van indicatoren. Tot dit gesprek heeft plaatsgehad wordt gebruik gemaakt van de prestatie-indicatoren zoals oorspronkelijk vastgelegd in de beleidsnota Samen Diemen 2020-2023.
Subdoel 1.2 - Cliëntondersteuning is over de volle breedte van het sociaal domein beschikbaar	
1.2.1 - Maken van afspraken met de cliëntondersteuningsorganisaties.	In 2024 hebben verschillende organisaties onafhankelijke cliëntondersteuning geboden, zoals MEE, Markant en MaDi Diemen. Door middel van het inloopsprek uur in de Brede HOED en de werkgroep Vitaal ouder worden en Eenzaamheid is de onderliggende samenwerking tussen de cliëntondersteuningsorganisaties toegenomen.
1.2.2 - Het aanbod van cliëntondersteuningsfuncties inzichtelijk maken voor professional en burger.	Naast bovengenoemde initiatieven is gestart met de invulling van de sociale kaart Diemen, welke in 2025 live gaat. Hiermee wordt het volledige Diemense aanbod openbaar inzichtelijk.
Subdoel 1.3 - Alle klanten worden op uniforme wijze benaderd waarbij, zo nodig op basis van het Brede gesprek, per klant of gezin, één plan wordt gemaakt	
Subdoel 1.4 - Integrale klantbenadering (er wordt gestreefd naar zo min mogelijk ondersteuners rondom een gezin. Partijen werken samen en zijn op de hoogte van elkaars werk; de vraag gaat door het loket en niet de klant)	
1.4.1 - Het verder ontwikkelen en uitdragen van een heldere toeleidingsstructuur in Diemen.	Er is gewerkt met een integraal perspectiefplan voor jeugdigen/gezinnen. Het blijkt een waardevol instrument om breed in gesprek te gaan.
1.4.2 - Doorontwikkelen van het Brede HOED team (multiprobleem-aanpak).	Het doorontwikkelen van het Sociaal Team Diemen heeft in 2024 vorm gekregen door te werken aan binden & boeien van medewerkers.
1.4.3 - Gegevensuitwisseling (ook met externen) door middel van ICT-applicatie (iSamenleving) mogelijk maken.	Het Sociaal Team Diemen werkt met een regie-applicatie.

2. Kwalitatief goede voorzieningen (individuele en algemene voorzieningen) binnen beschikbare middelen

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)
2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken
2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Kwalitatief goed voorzieningenaanbod (maatwerk en algemeen)	
Subdoel 2.2 - Algemene voorzieningen doorontwikkelen en versterken	
2.2.1 - Het starten van een nieuw Huis van de Buurt in een andere wijk dan het bestaande Huis van de Buurt met een voor Diemen als geheel aanvullend aanbod aan welzijnsactiviteiten, dat daarnaast ook passend is bij de specifieke behoeften in de betreffende wijk.	In 2024 is het aanbod van activiteiten in de buurthuizen uitgebreid om een zo breed mogelijke doelgroep te kunnen bedienen. Daarnaast is de aanwezigheid en het aanbod van onze Welzijnspartners in de buurtkamers toegenomen. Ook lopen er gesprekken over de invulling van nog te bouwen locaties (bv. Holland park en Harmonielaan) en wordt er geëxperimenteerd met activiteiten in onderbelichte delen van Diemen (bv. Campus).
2.2.2 - Versterken van de vrijwilligersvacaturebank en uitbreiden met een digitaal vrijwilligerscoördinatiepunt.	Met de website Diemen voor Elkaar kunnen vrijwilligers hun diensten aanbieden en inwoners hun hulpvraag plaatsen. Ook zijn er regelmatig bijeenkomsten om matches mogelijk te maken. De burenhulpdienst, die speciaal is voor ouderen en kwetsbare inwoners, loopt goed. In 2024 zijn vrijwilligers van de SWD in het zonnetje gezet op de dag van de vrijwilliger.
Subdoel 2.3 - De aangeboden voorzieningen voorzien in een behoefte	
2.3.1 - Aanbieders rapporteren over het (niet) gebruik van voorzieningen.	In 2024 streefde de gemeente ernaar om een passend en toegankelijk zorgaanbod te bieden dat aansluit bij de behoeften van de inwoners. Om te waarborgen dat de beschikbare voorzieningen daadwerkelijk in een behoefte voorzien, heeft de gemeente het gebruik ervan op structurele wijze gemonitord. De contractmanager speelde hierbij een centrale rol.
2.3.2 - Oppakken van signalen over gemiste voorzieningen voortkomend uit onder andere de brede gesprekken en huisbezoeken.	Uit de monitoring over het afgelopen jaar blijkt dat de beschikbare voorzieningen in ruime mate aansluiten bij de behoeften van inwoners. Er zijn geen signalen ontvangen over zorgvragen waarvoor geen passende voorziening beschikbaar was.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
2.1.1 - Gemiddelde doorlooptijd in dagen van het verstrekken van individuele Wmo-voorzieningen	62	35 ¹	55
2.2.1 - Aantal activiteiten/bereik Huizen van de buurt ²	80 ³	NB	82 ³
2.3.1 - Aantal bemiddelingen Diemen voor elkaar	NB	190	1502 ⁴

¹ Sinds 2019 wordt de doorlooptijd gemeten vanaf het moment dat een inwoner een melding doet bij de gemeente, in plaats van vanaf de aanvraag voor een maatwerkvoorziening. De begrote doorlooptijd van 35 dagen is hier echter niet op aangepast. In de volgende begroting wordt dit aangepast.

² Deze indicator is sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

³ Bereik van 1000 bezoekers per week (van jong tot oud).

⁴ Aantal online matches en aantal diensten van de Buurthulpdiensten

3. Alle doelgroepen binnen sociaal domein participeren binnen eigen mogelijkheden

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
3.1 - Bemiddeling naar werk of sociale activering			
3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij			
3.3 - Jeugd kan zich maximaal ontwikkelen en groeit gezond en veilig op			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
3.1 - Aantal mensen dat uitstroomt naar werk	45	60	40

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Bemiddeling naar werk voor mensen die dat kunnen, en anders hulp bij sociale activering	
3.1.1 - Middelen voor re-integratie worden ingezet voor mensen die bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, die potentie hebben om uit te stromen o.a. door begeleiding via P-coaches en hulp bij terugkeer naar school.	De mensen die nu nog in de bijstand zitten hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De re-integratie van deze mensen vereist langdurige intensieve begeleiding en inzet van diverse maatwerktrajecten. In 2024 zijn 40 mensen uitgestroomd naar werk.
3.1.2 - Vormen van dagbesteding aanbieden aan klanten die niet bemiddelbaar zijn richting een betaalde baan, bijv. via arbeidsmatige dagbesteding, vrijwilligerswerk of een andere vorm van sociale activering.	In 2024 is er samengewerkt met diverse maatschappelijke organisaties in Diemen en Amsterdam. Dagbesteding en arbeidsmatige dagbesteding wordt, als onderdeel van de contracten Wmo-begeleiding, aangeboden door diverse aanbieders. Begeleiding van mensen naar vrijwilligerswerk of andere sociale activering zoals bijvoorbeeld een proefplaatsing gaat via de re-integratieconsulenten van sociale zaken.
Subdoel 3.2 - Mensen kunnen zelfstandig thuiswonen en meedoen in maatschappij	
3.2.1 - Bieden van voldoende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, servicetaxi, woningaanpassingen en hulpmiddelen.	Voor de maatwerkvoorzieningen hulp bij het huishouden, servicetaxi (Wmo-vervoer), woningaanpassingen, hulpmiddelen en Wmo-begeleiding heeft de gemeente Diemen overeenkomsten afgesloten met diverse partijen.
Subdoel 3.3 - Jeugdigen en hun ouders kunnen bij vragen over opvoeding en opgroeien in een vroeg stadium rekenen op een op hun mogelijkheden afgestemd zorgaanbod	
3.3.1 - Zorg dragen voor een samenhangend pakket aan opvoed- en opgroei ondersteuning.	Het preventieve aanbod wordt jaarlijks met de OK-coaches en verwijzers geëvalueerd. Daarbij wordt onder andere gekeken of het pakket nog steeds in de behoefte van jeugdigen en hun ouders voorziet. In 2024 is naar aanleiding van de evaluatie besloten dat de OK-coaches een training aan kinderen gaan geven over emotieregulering. In 2024 is er extra aandacht geweest voor het jongerenwerk en is er goed gebruik gemaakt van digitale activiteiten voor jeugdigen.
3.3.2 - Bieden van zo licht en laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen.	Binnen het pakket aan opvoed- en opgroei-ondersteuning voor jeugdigen en hun ouders is veel oog voor een zo licht en laagdrempelig mogelijk aanbod. Hieronder vallen onder andere het kinderwerk en het jongerenwerk, de spelinlopen, kindercoaching, de kringen en vaardigheids- en weerbaarheidstrainingen. De OK-coaches bieden laagdrempelige hulp aan ouders en kinderen op de basisscholen en geven verschillende trainingen. In 2024 is voor een aantal trainingen de samenwerking opgezocht met de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De praktijkondersteuners GGZ Jeugd bieden bij de huisartsenpraktijken in Diemen laagdrempelige hulp aan jongeren met mentale gezondheidsproblemen. Per 1 januari 2024 hebben we preventieve jeugdhulp opnieuw ingekocht en een aantal kindercoaches gecontracteerd.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
3.1.1 - Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 74 jaar (verplicht)	776,8	800	749 ⁵
3.1.2 - Aantal mensen geplaatst op een beschut werken plek	4	5	4
3.1.3 - % netto participatiegraad van mensen tussen 15-67 jaar die een baan hebben (verplicht)	73,6%	70%	73,9% ⁵
3.1.4 - Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	248	400	242
3.1.5 - Aantal personen met een lopend reïntegratietraject per 10.000 inwoners (verplicht)	144	120	160
3.1.6 - Aantal cliënten met maatwerkarrangementen Wmo per 10.000 inwoners (verplicht)	66	90	74 ⁶
3.1.7 - aantal inwoners met Stadspas	3200	3200	3575
3.1.8 - Aantal huishoudens in de bijstand ten opzichte van het totaal aantal huishoudens in Diemen	3,1%	3,2%	3,2%
3.1.9 - Aantal huishoudens met bijstand ten opzichte van de Metropool Regio Amsterdam (3.1.4 Werkloosheid in Diemen ten opzichte van Metropool regio Amsterdam)	Diemen 3,1% MRA 5,4%	5,9%	Diemen 3,2% MRA 5,4%
3.3.1 - % Jongeren 12 t/m 21-jarigen met een delict voor de rechter (verplicht) ⁷	1%	1%	1%
3.3.2 - Kinderen in uitkeringsgezin (verplicht)	4%	5%	4% ⁵
3.3.3 - Melding kindermishandeling (verplicht)	236	1,5%	183
3.3.4 - % Achterstandsleerlingen 4 t/m 12-jarigen	14%	14% ⁸	13%
3.3.5 - % Werkloze jongeren 16 t/m 22-jarigen (verplicht)	1%	1%	1% ⁵
3.3.6 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	8,1% ⁹	8,5%	8,3% ¹⁰
3.3.7 - % jongeren t/m 18 jaar met jeugdbescherming (verplicht)	0,6%	0,5%	0,6% ¹⁰
3.3.8 - % jongeren t/m 23 jaar met jeugdreclassering (verplicht)	0,3%	0,5%	0,4% ¹⁰
3.3.9 - % bereik van kinderen via consultatiebureau en jeugdgezondheidszorg	nbn	90%	% ¹¹

⁵ 2023, actuele informatie is nog niet beschikbaar op waarstaatjegemeente.nl

⁶ Het weergegeven aantal onder realisatie 2024 betreft het aantal cliënten per 1000 inwoners.

⁷ Het percentage heeft betrekking op 2023.

⁸ Het CBS heeft een nieuwe indicator voor onderwijsachterstanden ontwikkeld, als gevolg hiervan is het percentage leerlingen met (te verwachten) onderwijsachterstanden onder leerlingen in de basisschoolleeftijd toegenomen.

⁹ Het percentage heeft betrekking op het eerste halfjaar van 2023.

¹⁰ Het is een voorlopig percentage over 2024.

¹¹ Op basis van vaccinatiegraad Diemen 2023 (verslagjaar 2024)

4. Inwoners uit Diemen maken optimaal gebruik van hun (zorg-)netwerk (in de buurt) en ondersteunen elkaar daarbij

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
4.1 - Meer mensen helpen elkaar
4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Meer mensen helpen elkaar	
4.1.1 - Ondersteunen van mantelzorgers met de inzet van Markant.	Met de inloopsprekuren, respijtzorg, informatie, advies, het mantelzorgcompliment en de dag van de mantelzorg wordt door Markant op allerlei manieren vormgegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers.
Subdoel 4.2 - Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van hun eigen netwerk	
4.2.1 - Inzetten van eigen kracht conferenties, een besluitvormingsproces door en met het eigen netwerk, dat uitmondt in één plan.	In de werkwijzen van de gemeente wordt in het plan altijd stilgestaan bij wat mensen met het eigen netwerk kunnen en/of nodig met ondersteuning van een professional.
4.2.2 - Inwoners van Diemen, jong en oud, ondersteunen door middel van vrienden- en kinderkringen.	Basisscholen in Diemen bieden zelf kinderkringen aan. In de kringen kunnen deelnemers onder begeleiding met elkaar praten over alles wat hen bezig houdt. De puberkringen zijn er voor kinderen die naar de middelbare school gaan, en daarmee te maken hebben met een andere omgeving. Tijdens de puberkringen kan er in een veilige omgeving gesproken worden waar pubers tegenaan lopen. De kleurrijke ouderkringen zijn voor (anderstalige) ouders met een klein sociaal netwerk om de taal te oefenen, sociale contacten op te doen en met elkaar in gesprek te gaan over opvoedvragen en alles wat hen bezighoudt als ouder in een voor hen nieuw land.
4.2.3 - Inzetten van mentoraats- en/of vrijwilligersprogramma's zoals School's Cool.	In 2024 heeft School's Cool in Diemen 30 kinderen ondersteund in de overgang van het PO naar het VO door middel van een mentoraatsprogramma. Ook werden er 10 leerlingen van het VMBO door een mentor begeleid in de overstap naar het MBO. Tenslotte ondersteunden vrijwilligers van Home-Start Combiwel 16 gezinnen met jonge kinderen met een hulpvraag. Ook hebben vrijwilligers van de VoorleesExpress 20 ouders ondersteund met tips om te lezen en praten met hun kind.
4.2.4 - Ondersteunen van initiatieven waarbij mensen gestimuleerd worden een netwerk op te bouwen.	In 2024 is communitybuilding ingezet om inwoners te ondersteunen uit de buurt. Met name in de buurten Rode Kruislaan en de Beukenhorst. Daarnaast is een onderzoek opgestart naar de bestaande initiatieven in Holland Park en wat ervoor nodig is deze te versterken.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
4.2.3 - Aantal deelnemers aan de mentoraats- en vrijwilligersprogramma's.	62	74 ¹²	76

¹² Dit betreft deelnemers aan School's Cool, Home-start en de VoorleesExpress

5. Alle inwoners hebben gelijke kansen op een goede gezondheid

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten
5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl
5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 5.1 - Het op tijd signaleren en waar mogelijk voorkomen van psychosociale klachten	
5.1.1 - Continueren van preventieve cursussen.	Er zijn o.a. preventieve cursussen aangeboden met als thema's: omgaan met stress, assertiviteit, contact met jezelf en de ander (eenzaamheid), vitaal ouder worden/valpreventie en mantelzorg.
5.1.2 - Inzetten op samenwerking tussen inwoners en het middenveld in het bestrijden van eenzaamheid.	In 2024 is uitvoering gegeven aan het Actieplan Eenzaamheid. En tijdens de landelijke week tegen eenzaamheid is de week van de ontmoeting georganiseerd. Verschillende acties in 2024 op het gebied van eenzaamheid waren: een nieuwe werkwijze informatieve huisbezoeken om het bereik te vergroten, een lezing en workshops over eenzaamheid voor medewerkers van de gemeente en netwerkpartners, ondersteuning door Humanitas voor rouwverwerking en vergroten sociaal netwerk, verbetering en intensivering communicatie eenzaamheid
Subdoel 5.2 - Bevorderen van een gezonde levensstijl	
5.2.1 - Stimuleren van deelname aan bewegingsactiviteiten voor inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en ouderen.	Welzijn Diemen voert bewegingsactiviteiten uit, waarbij er in het bijzonder aandacht is voor wijken waar mensen met een lage SES wonen en ouderen. De buurtsportcoaches en de gezondheidsmakelaar vervullen hierin een stimulerende rol. En er is gestart met de inrichting van de ketenaanpak valpreventie.
5.2.2 - Aanbieden van preventieve cursussen	Op scholen zijn trainingen gegeven op het gebied van o.a. weerbaarheid, sociale vaardigheden en echtscheiding. De OK-coaches spelen hierin een belangrijke rol. Ook de Jeugdverpleegkundigen van de GGD spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een gezonde leefstijl en het doorverwijzen van jeugdigen en hun ouders bij (risico op) ongezond gewicht.
5.2.3 - Geven van voorlichting op basisscholen aan ouders en kinderen en via het jongerenwerk.	De GGD Amsterdam voert het programma 'Gezonde School' uit in het basisonderwijs van gemeente Diemen. In 2023 hebben vijf basisscholen gebruik gemaakt van de methodiek van de Gezonde School, waarvan 4 scholen gebruik hebben gemaakt van de subsidie om extra aandacht te besteden aan gezondheidsbevordering en preventie op het gebied van onder andere gezonde voeding, beweging en (mentaal) welzijn. Ook de opvoedadviseur van de GGD Jeugdgezondheidszorg geeft (ouder)voorlichtingen op basisscholen. Tot slot werken de kinder- en jongerenwerkers van Welzijn Diemen samen met de GGD, kinderfysiotherapeuten en voedingsdeskundigen om een gezonde leefstijl bij kinderen te bevorderen.
Subdoel 5.3 - Terugbrengen van overmatig alcohol- en drugsgebruik	
5.3.1 - Handhaven leeftijdsgrenzen voor alcoholverkoop	In het kader van de huidige drank-, en horecaverordening en het preventie- en handavingsplan alcohol zijn uitgangspunten vastgelegd inzake de handhaving
5.3.2 - Continueren aanpak (vroeg)signalering alcoholmisbruik.	Vroegsignalering vindt plaats via de verslavingsconsulent van Arkin die aanwezig is in de huisartsenpraktijken in Diemen Noord en Zuid. Voorlichting en contact vindt plaats op casusniveau.
5.3.3 - Preventie drugsmisbruik jongeren.	Drugsgebruik komt onder andere ter sprake tijdens de puberkringen. Ook besteedt het (online) jongerenwerk hier aandacht aan.

Prestatie-indicatoren ¹³	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
5.1.1 - Mate van eenzaamheid	40%	45%	40% ¹⁴
5.1.2 - % Aantal psychosociale klachten	6%	6%	6% ¹⁴
5.1.3 - Aantal trajecten Welzijn op Recept	55	15	44

¹³ 495 bezoekers per week nemen deel aan bewegings- sport activiteiten van de SWD. Deze indicatoren zijn sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

¹⁴ Gegevens beschikbaar vanuit de Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2020

Prestatie-indicatoren ¹⁵	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
5.2.1 - % kinderen en jongeren dat een uur per dag beweegt (Jeugdgezondheidsmonitor)	18% ¹⁶	50%	18% ¹⁷
5.2.2 - % goed ervaren gezondheid	82%	80%	82% ¹⁸
5.2.3 - % tevredenheid over de leefomgeving	90%	90%	90%
5.2.4 - Mate van deelname bewegingsaanbod van Welzijn Diemen	450	500	700
5.2.5 - % volwassenen dat een uur per dag beweegt	70%	70%	70%
5.2.6 - Mate van overgewicht	42%	40%	42% ¹⁸
5.2.7 - Aantal activiteiten / bereik buursportcoaches	15/240 per week	11/100 per week	13/ 240 per week
5.3.1 - Mate van genotsmiddelengebruik:	17%	15%	17% ¹⁸
• Roken	11%	13%	11% ¹⁸
• Alcohol	40%	40%	40% ¹⁸
• Drugs			
5.4.1 - Aantal activiteiten georganiseerd in het kader van diversiteitsbeleid	8	8	13

¹⁵ 495 bezoekers per week nemen deel aan bewegings- sport activiteiten van de SWD. Deze indicatoren zijn sinds de Programmabegroting 2022 opgenomen.

¹⁶ Gegevens beschikbaar vanuit Corona - jeugdmonitor 2021-2022.

¹⁷ Gegevens beschikbaar vanuit Gezondheidsmonitor Jeugd 2023 Factsheet Diemen

¹⁸ Gegevens beschikbaar vanuit de Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2020

6. Kansen creëren voor inwoners om veilig en passend te kunnen blijven wonen in Diemen

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
6.1 - Bevorderen van passende woonruimte voor specifieke doelgroepen
6.2 - Het stimuleren van een veilige woonomgeving

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 6.1 - Bevorderen van passende woonruimte voor specifieke doelgroepen	
Subdoel 6.2 - Het stimuleren van een veilige woonomgeving	

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
6.1.1 - Aantal verleende woonurgenties	24	28	23
6.1.2 - Hoe vaak wordt er lokale voorrang verleend aan Diemenaren bij sociale huurwoningen? ¹⁹	NB	30%	17,8%
6.1.3 - Aantal Diemenaren:	NB	10	
• Beschermde Wonen (BW)		5	NB ²⁰
• Maatschappelijke Opvang (MO)		5	
• Noodopvang (NO)			
6.1.4 - Aantal woningen dat geschikt is om oud in te worden	NB ²¹	NB	NB
6.1.5 - Aantal activiteiten in het kader van passend wonen	NB ²²	NB	NB
6.1.6 - Aantal bemiddelingen van groot naar beter (nog op te zetten)	3	5	1
6.1.7 - Aantal en type Wmo maatwerkvoorzieningen: onderverdeeld in:	NB	-	NB ²³
• Woningaanpassingen:		800	
• Hulpmiddelen:		2500	
• Huishoudelijke hulp:		500	
• Wmo begeleiding:		200	
• Overig:		20	
6.2.1 - Aantal meldingen zorg & overlast	55 ²⁴	75	33
6.2.2 - Meldpunt WvGGZ	NB ²⁵	10	NB

¹⁹ Deze percentages bestaan alleen uit het aantal corporatie sociale huurwoningen dat met een lokale voorrang geadverteerd zijn op WoningNet. Het geeft geen volledig beeld weer over hoeveel woningen daadwerkelijk toegewezen zijn aan Diemenaren.

²⁰ Met de gemeente Amsterdam wordt gewerkt aan een dashboard. Data komen hiervoor beschikbaar, maar op het moment van de jaarstukken nog niet beschikbaar

²¹ De geschiktheid van woningen wordt niet meer gemeten in de WIMRA.

²² De reikwijdte van de indicator is onbekend en/of niet bepaald.

²³ Op het moment van opvragen van data was er onvoldoende capaciteit beschikbaar

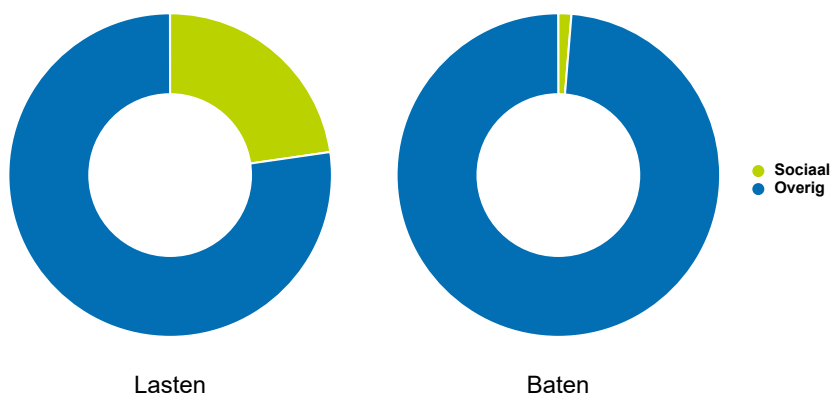
²⁴ Dit is inclusief de WvGGZ meldingen

²⁵ Deze indicator wordt door de GGD Vangnet niet meer als zodanig geregistreerd

Wat heeft het gekost?

Sociaal	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-24.273	-26.883	-29.887	-27.456	2.431
Structurele baten	1.516	1.304	1.818	1.308	-509
Toevoegingen aan reserves	-20	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	87	-	754	63	-691
Saldo Structureel	-22.690	-25.579	-27.316	-26.085	1.231
Incidentele lasten	-1.113	535	1.105	68	-1.037
Incidentele baten	-460	-390	-390	51	441
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	254	-	-377	193	570
Saldo Incidenteel	-1.319	145	338	311	-27
Saldo van de baten en lasten	-24.009	-25.434	-26.978	-25.773	1.204

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Hervormingsagenda Jeugd € 160.000

In de eerste en tweede kwartaalbrief 2024 is budget aangevraagd om te werken aan de opgaven uit de Hervormingsagenda en de ombuigsporen kostenbeheersing jeugdhulp, onder andere door de inzet van een projectleider. Deze werkzaamheden lopen door in 2025. Voorgesteld wordt om het resterende budget van € 160.000 over te hevelen naar 2025.

Gezond in de stad (GIDS) gelden € 62.000

In 2024 is gewerkt aan de uitvoering van ambities zoals uit de integrale beleidsnota sociaal domein en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Vitaal ouder worden en het actieplan eenzaamheid zijn daar onderdeel van. In 2024 zijn gesprekken gestart om hiervoor een aanbod van vrijwilligersvervoer mogelijk te maken in Diemen. Dit traject heeft langer geduurd dan verwacht. De door de raad ingediende motie over 'steun voor aanvullend vervoer heen en weer Diemen' heeft geleid tot gesprekken en een subsidieverzoek. Voorgesteld wordt het resterende budget uit 2024 van € 62.000 beschikbaar te stellen voor dit doel en daarmee het vrijwilligersvervoer te bekostigen.

Ondertussengroep inburgering € 65.000

Er is nog een groep inburgeraars die onder de oude wet inburgering valt. Een deel van deze "oude" groep is nog niet klaar met de oude inburgering. Deze groep mensen wordt de 'ondertussengroep' genoemd, het gaat om ongeveer 10 personen. Voorgesteld wordt om het bedrag over te hevelen naar 2025.

Implementatiebudget beschermd wonen € 30.000

Vanuit de centrumgemeente Amsterdam ontvingen wij € 30.000 implementatiebudget voor de doordecentralisatie van de Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (MOBW). Dit budget is in het vierde kwartaal van 2024 ontvangen en nog niet besteed. De middelen zijn richting Amsterdam verantwoordingsvrij en mogen meegenomen worden naar 2025. Voorstel is dit budget over te hevelen naar 2025. De doordecentralisatie is een meerjarige ontwikkeling die ook na 2024 doorgang vindt.

Subsidie Versterken Maatschappelijk Sector € 77.000

In 2024 ontvingen wij van de Provincie Noord-Holland een subsidie van € 80.000 voor het versterken van de maatschappelijke sector. De vaststelling en financiële verantwoording van de subsidie vindt plaats in 2025, waarna er een gedeeltelijke terugbetaling zal plaatsvinden. Er wordt voorgesteld het resterende budget over te hevelen naar 2025 om dit mogelijk te maken.

Van Groot Naar Beter € 15.000

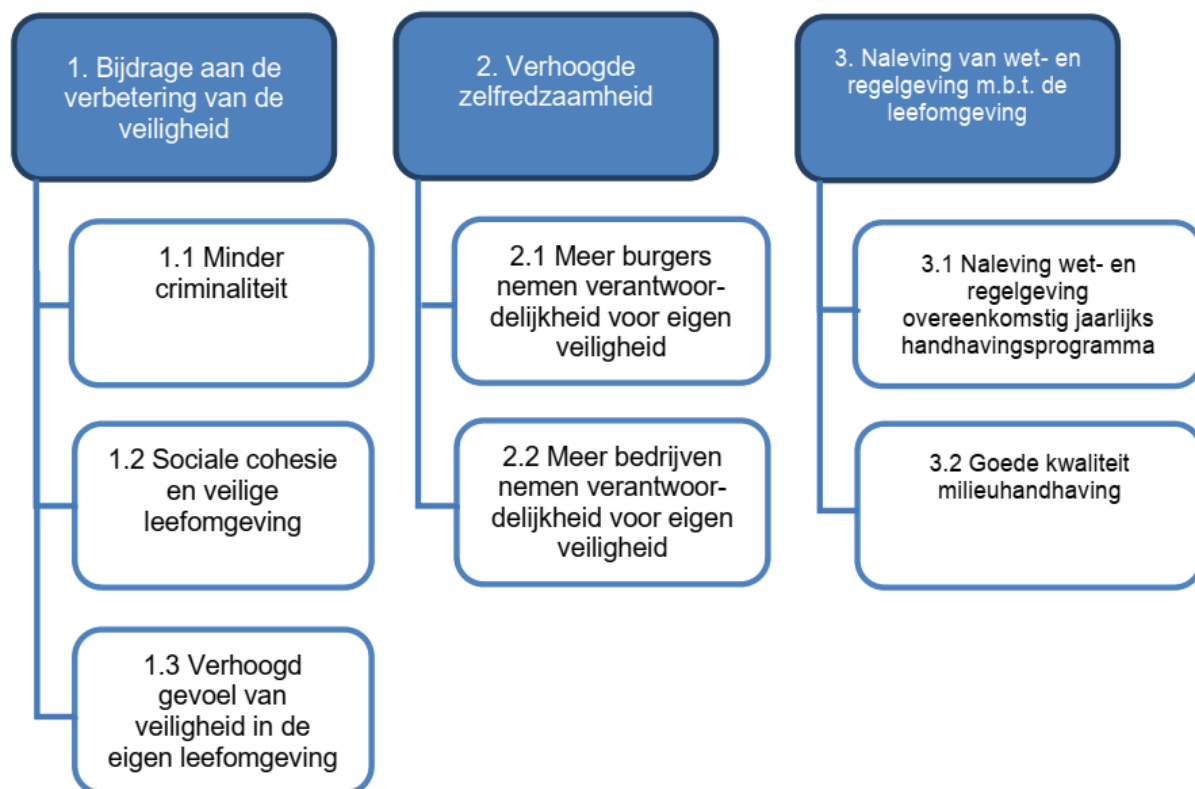
In 2024 is budget voor de Van Groot Naar Beter regeling van € 20.000 toegekend. Hiervan is maar € 5.000 uitgegeven. In het voorjaar van 2025 wordt de regeling geëvalueerd. We verwachten dat er door de extra aandacht meer aanvragen worden ingediend. Er wordt voorgesteld het resterende budget van € 15.000 over te hevelen naar 2025 om de extra communicatie te dekken en om de extra aanvragen die binnenkomen te kunnen honoreren.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ²⁶	Toelichting
Programma Sociaal						
Tijdelijke woonunits vluchtelingen	4.400	4.062	8	330	(I)	Het project is nog in uitvoering en nog niet afgerond
Verhuizing woonunits - inclusief btw	6.500	160	4.415	1.925	(I)	Het project is nog in uitvoering en nog niet afgerond
Totaal programma Sociaal	10.900	4.222	4.422	2.256		

²⁶ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Veiligheidsregio

In 2024 hebben de deelnemende gemeenten hun bijdrage aan de Veiligheidsregio structureel verhoogd om te kunnen voldoen aan de noodzakelijke aanpassingen in de bedrijfsvoering op basis van een basispakket. Verdere wensen zijn nog niet gehonoreerd. Op basis van deze aanvullende financiering heeft de Veiligheidsregio haar Regionaal Beleidsplan 2025-2028 opgesteld evenals het Dekkingsplan brandweer 2025-2028 waarbij gebruik is gemaakt van de uitkomsten van het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028. Deze documenten zijn door het bestuur van de Veiligheidsregio in december 2024 in concept vastgesteld en worden in 2025 voor een zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten voorgelegd.

Preventie met gezag

In augustus 2024 heeft Diemen een belangrijke stap gezet in de aanpak van jeugdcriminaliteit door deelname aan het programma Preventie met Gezag (PMG). De subsidieaanvraag, ingediend in het voorjaar van 2024, werd in juli door het ministerie van Justitie en Veiligheid goedgekeurd. Voor de periode van 1 juli 2024 tot 1 juli 2027 ontvangt de gemeente een subsidie van in totaal € 1.500.000,-. Het projectplan voor de uitvoering van het programma PMG is in december 2024 vastgesteld door het college. De centrale doelstelling is het: voorkomen dat kinderen en jongeren van 8 tot en met 27 jaar in aanraking komen met (ondermijnende) criminaliteit of daarin doorgroeien. De financiering is verkregen voor 3 schooljaren (2024 tot en met 2027).

Extra inzet buitengewone opsporingsambtenaren (boa's)

We hebben in december 2024 een nieuwe boa aangetrokken. De arbeidsmarkt was niet zodanig dat we sneller een boa aan konden nemen. We hebben in 2024 helaas te kampen gehad met (gedeeltelijke) uitval van een aantal boa's. We zijn weer bijna op volledige sterkte. Het rooster kan nu beter dekkend gemaakt worden, zodat we ook beter de avonddiensten kunnen draaien. Tijdens deze controles kunnen we controleren op de horeca-exploitatie, hangjongeren, grofvuil en toezicht op de industrieterreinen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
1.1 - Minder criminaliteit (inclusief minder adres- en identiteitsfraude)	
1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving	
1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving	

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Minder criminaliteit	
1.1.1 - Verstrekken van goede voorlichting en preventiemaatregelen aan (groepen) inwoners en ondernemers.	Via onder andere de veiligheidsdag, open dag brandweerkazerne en gerichte voorlichting een doelgroepen (onder andere ouderen en ondernemers) is voorlichting verstrekt. In de week van de veiligheid zijn verschillende activiteiten georganiseerd en is er een veiligheidskrant verschenen voor alle bewoners.
1.1.2 - In samenwerking met bedrijfsleven inzetten van cameratoezicht en stimuleren particuliere collectieve beveiliging.	De beveiliging in het stationsgebied Diemen Zuid is gerealiseerd in de donkere maanden. Daarnaast wordt het gebruik van camerabeveiliging bij bedrijven actief gestimuleerd.
1.1.3 - Deelnemen aan RPCAA (informatie en voorlichting aan ondernemers).	Diemen neemt deel aan het Platform Veilig Ondernemen Amsterdam Amstelland (vm RPCAA) en heeft ook de gerichte acties ondersteund en gefaciliteerd.
1.1.4 - Ondersteunen van bedrijfspansels locatiegericht.	Via de overleggen met het bedrijfsleven en in de winkelcentra wordt regelmatig overlegd ook over het aspect veiligheid. Bij deze overleggen wordt actief gezocht naar mogelijkheden voor het Platform Veilig Ondernemen Amsterdam-Amstelland om activiteiten aan te bieden.
1.1.5 - Regievoeren en adviseren binnen KVO-trajecten (Keurmerk Veilig Ondernemen) zowel in winkelgebieden als bedrijfsterrainen.	De keurmerken KVO zijn vervangen door gerichte veiligheidsoverleggen met de bedrijven en winkeliers.
1.1.6 - Tegengaan woninginbraken door middel van regievoering op het project samen veilig en veiligheidsmarkten.	Er wordt via het project Samen Veilig extra in de gemeente gesurveilleerd in overleg met het Team Handhaving en de politie. Daarnaast wordt voorlichting via de veiligheidsdag, de open dag van de brandweerkazerne en specifiek gerichte voorlichtingen gegeven.
1.1.7 - Intensivering bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit (deelname aan RIEC; verbrede toepassing van de wet Bibob gericht op hennepcultuur, motorclubs, prostitutie en mensenhandel, ongewenste bewoning).	Met ingang van 2024 is begonnen met gericht bestuursrechtelijk toezicht op prostitutie (samenwerking met gemeente Amstelveen). De samenwerking met het RIEC-AA bestaat uit het uitwisselen van ervaringen, ontwikkeling gemeenschappelijke documenten, organiseren van integrale controles, casusaanpakken en software toepassingen. Ook binnen de Amstelland gemeenten wordt veel samengewerkt, middels het Regionaal Ondernemingsoverleg. In Diemen is in 2024 de autoverhuurbranche aangewezen voor een vergunningplicht waardoor een Bibob toets kan worden toegepast op bestaande en nieuwe ondernemers. Deze vergunningplicht zal in 2025 verder worden uitgerold. In 2024 is zowel het beleid op de Bibob als het Opiumwet geactualiseerd.
1.1.8 - Uitrol van project Scheerlicht in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren -criminele- netwerken en signaleren ondermijnende criminaliteit). Daarbij is het uitgangspunt dat repressieve aanpak wordt omgezet in een pro actieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.	In 2024 is hard gewerkt aan de versterking van de (regionale en lokale) informatiepositie, wat leidt tot beter inzicht in ondermijning in Diemen. Hiermee kan er effectiever en efficiënter worden ingezet op toezicht en handhaving. Ook de interne (gemeentelijke teams) en externe samenwerking met politie, Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, Arbeidsinspectie, kansspelautoriteiten bij integrale handhavingsacties leiden tot het stoppen van ongewenste activiteiten. De actievare samenwerking met woningverhuurders en de beoordeling van nieuwe huurders door woningverhuurders hebben ook een preventieve werking.
Subdoel 1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving	
1.2.1 - Continueren van aanpak jeugdoverlast (inclusief top 600 en deelnemen aan veiligheidshuis)	Hieraan wordt deelgenomen door Diemen. Inmiddels is het project Preventie met Gezag gestart gericht op de jeugdoverlast en -criminaliteit, dat in de komende jaren zijn vruchten moet gaan afwerpen.
1.2.2 - Continueren van inzet van straatcoaches, mediation en buurtbemiddeling bij conflicten tussen burens (met name bij koopwoningen).	Buurtbemiddeling wordt daar waar mogelijk actief toegepast. De straatcoaches zijn ook in 2024 actief ingezet, hun werkzaamheden zijn dit jaar uitgebreid met gezinsbezoekers.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
1.2.3 - Stimuleren van bewonersinitiatieven (project Samen Veilig).	Samen Veilig wordt aangestuurd via het Team Handhaving en de politie. Samen Veilig wordt daarbij ook ingezet op vragen vanuit de bevolking, zoals de aanpak van parkeeroverlast bij scholen.
1.2.4 - Inzetten openbare ordemaatregelen door burgemeester (bijv. Alcoholverbod, sluiting panden en tijdelijk huisverbod).	In 2024 is hier in 41 gevallen gebruik van gemaakt. Daar waar mogelijk en gewenst worden deze maatregelen opgelegd.
Subdoel 1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving	
1.3.1 - Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in het veiligheidsjaarplan.	Het veiligheidsjaarplan is volledig uitgevoerd.
1.3.2 - Beperken gevolgen crisissituaties of calamiteiten.	Er is actief bijgedragen aan de regionale crisisorganisatie, en de gemeentelijke crisisorganisatie is actief getraind en beoefend. Het gemeentelijk draaiboek crisisbeheersing is in 2024 geactualiseerd.
1.3.3 - Jaarlijks laten uitvoeren van de Veiligheidsmonitor/Veiligheidsindex (in plaats van tweejaarlijks als gevolg van bezuinigingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid).	De regionale veiligheidsmonitor wordt jaarlijks afgenomen via Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam en medio februari 2025 worden de cijfers over het voorgaande jaar bekend gemaakt.
1.3.4 - Voortzetting beveiliging Bergwijckpark en Campus Diemen Zuid op het reguliere niveau.	Is gerealiseerd.
1.3.5 - Aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.	Hier wordt samen met het Team Infra vorm aan gegeven waarbij overigens ook de milieuaspecten voor flora en fauna worden betrokken. Afgelopen jaar is het middel 'Incidentele verlichting' opgenomen in de mogelijke maatregelen, dit betekent dat het Team Openbare Orde en Veiligheid & Vergunningen en het Team Infra samen tijdelijke verlichting plaatsen na een incident.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1.1.1 - Aantal verwijzingen Halt per 1.000 inwoner van 12 -17 jaar (verplicht)	7	11	5
1.1.2 - Aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners (verplicht)	10,07	17,8	12,05
1.1.3 - Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners (verplicht) (berekend)	4,7	4,45	4,22
1.1.4 - Diefstal en inbraak uit woning per 10.000 inwoners (verplicht)	6,71	17,8	17,76
1.1.5 - Vernielingen en beschadigingen (in openbare ruimte) per 10.000 inwoners (verplicht)	35,38	36,50	48,18
1.1.6 - % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen (drank/horecawet, exploitatievergunning, vergunning seksinrichting)	100%	100%	100%
1.1.7 - Aantal integrale adrescontroles (binnen project Scheerlicht) ²⁷	85	100	151
1.2.1 - Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen burens	18	10	17
1.2.2 - Aantal openbare ordemaatregelen	39	20	41
1.3.1 - Aantal harde kern jongeren per 10.000 inwoners ²⁸	NB	NB	NB
1.3.2 - % aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	NB	14%	nnb
1.3.3 - % dat in enige mate overlast heeft van buurtbewoners ²⁸	NB	10%	NB

²⁷ Betreft individuele adressen, die soms meermalen worden gecontroleerd.

²⁸ Indicatoren zijn vervallen als verplichte indicatoren en niet meer inzichtelijk via "waarstaatjegemeente.nl".

2. Verhoogde zelfredzaamheid

2. Verhoogde zelfredzaamheid
Subdoelen
2.1 - Burgers nemen meer verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.2 - Bedrijven en instellingen nemen meer verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Burgers nemen meer verantwoordelijkheid voor eigen veiligheid	
2.1.1 - Integrale veiligheidsvoorlichting aan inwoners en doelgroepgericht (bijvoorbeeld aan ouderen), o.a. via veiligheidsmarkt en gemeentedag.	Veiligheidsdag op 1 juni 2024 gehouden, open dag brandweerkazerne op 7 september 2024. Er zijn in de week van de veiligheid (7 oktober 2024-12 oktober 2024) gerichte initiatieven en acties voor ouderen en ondernemers uitgevoerd. Tevens is een veiligheidskrant verschenen.
2.1.2 - Bewust maken van inwoners en stimuleren van bewonersinitiatieven (o.a. via groepsapp en deelname aan burgernet).	In de voorlichting wordt altijd actieve deelname aan Burgernet, Hartslog Nu (reanimaties) en bijvoorbeeld groepsapps gericht op veiligheid gestimuleerd.
2.1.3 - Werven van vrijwilligers en inzet van vrijwilligers (bewonersparticipatie).	In 2024 zijn vrijwilligers geworven voor de functie van wijkambassadeurs digitale veiligheid. Begin 2025 zullen zij aanvangen met de werkzaamheden.
Subdoel 2.2 - Bedrijven en instellingen nemen meer verantwoordelijkheid voor eigen veiligheid	
2.2.1 - Stimuleren van initiatieven door bedrijven en instellingen voor de vergroting van eigen veiligheid van bedrijven, personeel en cliënten.	Op alle veiligheidsvlakken wordt zelfredzaamheid gestimuleerd. Zo worden de bewoners en bedrijven gewezen op de eigen preventieve maatregelen die men kan treffen.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
2.1.1 - Aantal geworven en ingezette vrijwilligers die in het kader van het project Samen Veilig politie en/of brandweer ondersteunen.	0 ²⁹	8	0 ³⁰

3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving

3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving
Subdoelen
3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handavingsprogramma.
3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handavingsprogramma	
3.1.1 - Jaarlijks wordt een handavingsprogramma vastgesteld waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen beleidsdoelstellingen en de daarop gerichte handhaving.	In 2024 hebben we een nieuw jaarprogramma opgesteld voor het jaar 2024 en 2025.
3.1.2 - Heldere communicatie over handavingsbeleid en het jaarlijkse handavingsprogramma.	Er wordt jaarlijks gecommuniceerd over het VTH beleid en het jaarprogramma. Ook wordt er via social media en de website van de gemeente aandacht geschonken aan het VTH-beleid.
3.1.3 - Handhavers zichtbaar en vaak op straat door beperking administratieve binnentaken.	De handhavers kunnen met het programma Op Orde voor 90% hun werk op straat uitvoeren. Door de komst van het programma Binnen Beter van Reppido is het nog noodzakelijk om een koppeling tussen de beide programma's te realiseren, zodat de meldingen weer realtime buiten ontvangen kunnen worden.
Subdoel 3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving	
3.2.1 - Integraal toezicht door gemeente en Omgevingsdienst op inrichtingen op het gebied van milieuwetgeving, energiegebruik en drank- en horecaregelgeving.	In 2024 hebben we getracht meer in verbinding te komen met de Omgevingsdienst. We doen de controles zo veel als mogelijk integraal binnen onze gemeente. Gezamenlijke controles met de Omgevingsdienst vinden sporadisch plaats.
3.2.2 - Regionale samenwerking toezichts- en handavingstaken onderbrengen in de VTH samenwerking in regionaal verband.	Met Duo+ is een harmonisatietraject voor de Vergunningen, Toezicht en Handhavingssystemen opgezet. We zijn hier al meerdere jaren mee bezig als gevolg van komst van de Omgevingswet en de implementatie van een nieuw Vergunningen, Toezichts- en handavingssysteem.

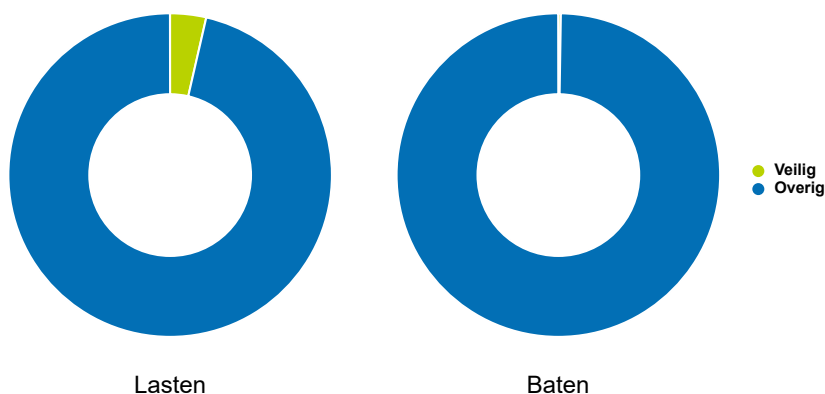
²⁹ Aantal geworven en ingezette vrijwilligers gaat via ROC stagiaires.

³⁰ Dit wordt uitgevoerd door ROC studenten in kader van stage

Wat heeft het gekost?

Veilig	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-3.758	-3.742	-4.369	-4.466	-97
Structurele baten	218	50	240	366	126
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo Structureel	-3.540	-3.692	-4.129	-4.100	29
Incidentele lasten	-38	-	130	142	12
Incidentele baten	-	-	-50	-62	-12
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	19	-	-	-	-
Saldo Incidenteel	-19	-	80	80	-
Saldo van de baten en lasten	-3.559	-3.692	-4.049	-4.020	29

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Er zijn geen voorstellen tot overheveling op dit programma.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ³¹	Toelichting
Programma Veilig						
Tweede voertuig Handhaving en Toezicht	70	-	55	15	(A)	Het voertuig is aangeschaft
Totaal programma Veilig	70	-	55	15		

³¹ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder:

M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Bijstand

Het aantal bijstandsontvangers is in 2024 licht gestegen, wat in lijn is met de landelijke trend. De kosten blijven echter binnen de BUIG-budgetten. De instroom van nieuwe bijstandontvangers zorgt ervoor dat het totale aantal iets gestegen is. Binnen Diemen stromen relatief veel mensen uit naar werk.

De belangrijkste reden voor uitstroom is het vinden van werk. Door de beschikbaarheid van meer banen konden mensen werk vinden en hun afhankelijkheid van de bijstand verminderen. Daarnaast speelden re-integratietrajecten een cruciale rol bij het ondersteunen van mensen om weer aan het werk te gaan.

Jongerenpunt

In 2026 gaat de wet van school naar duurzaam werk in. Met deze wet willen we jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt beter ondersteunen. Daar zijn we al in 2024 mee begonnen. We hebben middelen aangevraagd bij de Arbeidsmarktregio Groot Amsterdam om een Jongerenpunt te starten. Deze middelen zijn toegekend. Het Jongerenpunt is een pilot van een jaar en start in januari 2025. Het is een centraal punt waar jongeren terecht kunnen met vragen over werk, opleiding en loopbaan. Het Jongerenpunt is een aanvulling op onze huidige dienstverlening. Na de pilot bekijken we of het Jongerenpunt succesvol is en behouden kan blijven.

Sociale Werkvoorziening

Pantar, de uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af, de afloop ervan is moeilijk in te schatten. In 2024 heeft het kabinet besloten om extra financiële steun te bieden aan sociaal ontwikkelbedrijven voor de periode 2025-2034. We verwachten dat we deze middelen nodig zullen hebben om de werkzaamheden die Pantar voor Diemen uitvoert te continueren. De kosten voor 2024 zijn binnen budget gebleven.

Brede ondersteuning aan gedupeerden van de toeslagaffaire

Het Rijk heeft gemeenten gevraagd om brede ondersteuning te bieden aan gedupeerde ouders en hun kinderen. Dit geldt voor vijf leefgebieden: financiën, wonen, zorg, gezin en werk. De gemeente helpt gedupeerden van de Toeslagenaffaire een nieuwe start te maken. Hiervoor gebruiken we de Specifieke Uitkering. In 2023 zijn alle kosten betaald vanuit de Specifieke Uitkering (SPUK). Ook in 2024 wordt de brede ondersteuning voor gedupeerde ouders en hun kinderen hiermee gefinancierd.

In Diemen hebben 201 ouders zich aangemeld als mogelijke gedupeerden bij de Belastingdienst. Van hen zijn er 139 bekend bij de gemeente. Niet elke ouder wil dat de gemeente weet dat zij gedupeerd zijn. Het faciliteren van een nieuwe start is maatwerk. De ene inwoner heeft meer ondersteuning nodig dan de andere.

In het plan van aanpak wordt vastgelegd welke stappen worden gezet. Vanwege de complexiteit van de hulpvragen is het aantal casusregisseurs in 2024 uitgebreid van 3 naar 5. Duidelijke kaders zijn per 1 januari 2025 vastgelegd in de Herstelwet. Daardoor konden we ook werken aan nieuwe beleidsregels die we in 2025 laten vaststellen.

Experiment met meer bijverdienen naast bijstandsuitkeringen

Het experiment vanuit het coalitieakkoord zal met de nieuwe wet "Participatiewet in Balans" niet meer nodig zijn. Onder de "Participatiewet in Balans" worden de regels voor bijverdienen naast een bijstandsuitkering verruimd. Dit betekent dat mensen meer mogelijkheden krijgen om naast hun uitkering te werken zonder dat dit direct ten koste gaat van hun bijstandsuitkering. Deze aanpassingen zijn bedoeld om werken naast een bijstandsuitkering aantrekkelijker en haalbaarder te maken, zodat meer mensen de stap naar de arbeidsmarkt kunnen zetten. Voor het experiment bestemde middelen van € 60.000 kunnen terug naar de algemene middelen.

Armoedebeleid en minimaregelingen

De gemeente geeft extra financiële ondersteuning aan inwoners met een laag inkomen om maatschappelijke participatie mogelijk te maken en problemen te voorkomen. We voeren een ruimhartig armoedebeleid, waarbij niet-gebruik wordt tegengegaan. We besteden extra aandacht aan minimahuishoudens met opgroeiende kinderen. We willen niet dat deze kinderen uitgesloten worden van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek, maar willen dat ze gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen.

De uitgaven voor het armoedebeleid waren in 2024 lager dan in 2023. De belangrijkste reden is het afronden van de steunimpuls en de energietoeslagen. Voor de uitkering van de energietoeslagen hebben we aanvullende middelen vanuit het Rijk ontvangen.

Steunimpuls

In 2024 is de steunimpuls – een extra pakket aan maatregelen vanwege de prijsstijgingen van najaar 2022 – afgerond en geëvalueerd. Uit de evaluatie blijkt dat alle maatregelen op hun eigen manier een positief effect hadden.

Een aantal succesvolle initiatieven vanuit de Steunimpuls hebben we voortgezet. In 2024 hebben we brieven verstuurd naar mogelijk rechthebbenden van de individuele inkomenstoelage, plus naar mogelijk rechthebbenden van duurzame gebruiksgoederen voor ouderen. Ook zijn we verdergegaan met het verbeteren van de website en het communiceren over onze regelingen.

Voor een aantal maatregelen gaan we bij de ontwikkeling van nieuw armoedebeleid kijken hoe we deze vervolg kunnen geven.

Dit geldt voor betaalde communicatiecampagnes, een gemeentelijke regierol in de samenwerking met maatschappelijke partners, voortzetting van het Stadspasaanbod voor kinderen en de oprichting van een noodhulpbureau.

Voor de uitgifte van menstruatieproducten zijn structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Voor de uitbreiding van Vroeg Eropaf is structureel financiële dekking gevonden binnen de bestaande begroting door schuldhulpverlening efficiënter te organiseren.

Ongeveer € 70.000 van de middelen van de steunimpuls is niet besteed. Bij de uitwerking van de ideeën uit de armoedebrainstorm bleek er geen noodzaak te zijn om voedsel uit te delen op basisscholen, buurtteetmomenten te organiseren of deelfietsen te organiseren.

Energietoelagen

In 2024 is de energietoelage komen te vervallen. Wel was er het Tijdelijk Noodfonds Energie. Dit landelijke fonds werd opgericht en gefinancierd door energieleveranciers en de Rijksoverheid. Het was bedoeld voor huishoudens met een laag of een laag middeninkomen en een hoge energierekening. Een huishouden kon een bijdrage vragen voor maximaal zes maanden.

De Rijksoverheid heeft het Noodfonds gevraagd om weer open te gaan in 2025.

Beleidsontwikkeling armoedeaanpak

In de armoedeaanpak willen we meer planmatig werken en daarnaast effectiever en slagvaardiger werken. Daarom willen we nieuw armoedebelief opstellen. In april 2024 hebben we een startnotitie beleidsontwikkeling armoedeaanpak opgesteld en besproken met de gemeenteraad. Daarna hebben we onderzoek gedaan naar de effecten van het huidige armoedebelief.

De oplevering van een nieuw beleidsplan heeft vertraging opgelopen. Dit kwam onder meer door vertraging bij het rekenkameronderzoek en veranderende gemeentelijke financiële kaders.

Stadspas

In 2023 is de begroting verhoogd om het aanbod voor kinderen via de Stadspas uit te breiden. Onderdeel hiervan is het kindtegoed, dat jaarlijks op de pas wordt gestort voor kinderen tot en met 14 jaar. Deze pilot loopt in 2025 af.

De werkelijke kosten in 2024 waren ongeveer € 153.000 lager dan begroot. Met de uitbreiding van het kindaanbod was rekening gehouden met hogere kosten voor sport en cultuur voor kinderen. Gedurende de pilot bleek dat nog meer aanbod van sport en cultuur niet wenselijk was.

Tot 1 augustus 2024 konden alle AOW'ers in Diemen een Stadspas aanvragen, ook huishoudens met een bredere beurs. Vanaf 1 augustus 2024 kennen we geen Stadspas meer toe aan niet-minima AOW'ers. Per 1 augustus 2025 vervalt de Stadspas van niet-minima.

Op verzoek van de gemeenteraad heeft het college onderzocht of een Stadspas met eigen bijdrage kan worden ingevoerd. Het onderzoek heeft het opgeleverd dat dit technisch nu niet mogelijk is en dat het niet in lijn is met de bedoeling van de Stadspas.

Jeugdfonds Sport & Cultuur

In 2024 zijn de spelregels voor het Jeugdfonds gewijzigd. De maximale vergoeding is verhoogd en vanaf 2025 kunnen ook ouders/verzorgers met een bijstandsuitkering gebruik maken van het Jeugdfonds. Voorheen was er voor bijstandsgerechtigden een eigen regeling, de Doe Mee Regeling. Deze regeling is per 1 januari 2025 opgeheven. De middelen van de Doe Mee Regeling worden vanaf 2025 structureel toegevoegd aan die van het Jeugdfonds.

In 2025 wordt de aanvraagroute verder versoepeld. Met een Stadspas kunnen ouders ook zelf een aanvraag doen, zonder tussenkomst van een hulpverlener.

Korting op de zorgverzekering

De collectieve zorgverzekering is een basisverzekering plus een aanvullende verzekering, speciaal samengesteld voor inwoners met een laag inkomen. De gemeente betaalt een deel van de kosten. Het college wil de collectieve zorgverzekering voor minima verbeteren. Het doel is om meer inwoners met een laag inkomen te bereiken met een goede en betaalbare zorgverzekering. In 2025 gaan we op zoek naar financiële dekking voor deze verbeteringen.

Bijzondere bijstand

De uitgaven voor bijzondere bijstand waren in 2024 ongeveer € 80.000 lager dan begroot. We hadden hogere kosten verwacht vanwege huisvesting van statushouders.

De grootste kosten voor bijzondere bijstand waren:

1. Bewindvoering of budgetbeheer
2. Individuele inkomenstoeslag (voor langdurige minima)
3. Woninginrichting of huisraad
4. Energietoeslag 2023
5. Overbruggingsuitkering
6. Participatiekosten voor kinderen (Doe mee regeling)
7. Duurzame gebruiksgoederen voor ouderen

Werken met ervaringsdeskundigen

Bij het ontwikkelen van nieuw armoedebeleid hebben we gewerkt met mensen die opgeleid zijn om vanuit hun ervaringsperspectief mee te denken. We willen werken met ervaringsdeskundigen structureel borgen in ons armoedebeleid. In 2025 onderzoeken we hoe we dat het beste kunnen organiseren.

Schuldhulpverlening

De uitgaven voor schuldhulpverlening zijn in 2024 binnen de begroting gebleven.

Afgelopen jaar zijn landelijke afspraken gemaakt voor de invoering van de 'Basisdienstverlening Schuldhulpverlening'. Dat moet leiden tot een hulpaanbod dat toegankelijker is en in iedere gemeente bestaat uit minimaal dezelfde elementen. Ook de gemeente Diemen voert de elementen in, die nog niet eerder waren ingezet.

We zijn onder meer aangesloten bij het schuldenknooppunt. In het begin van het traject geven we door dat de inwoner schuldhulpverlening ontvangt. Schuldeisers die convenantpartner zijn, schorten dan hun incassomaatregelen op, de zogenaamde pauzeknop.

Vroeg Eropaf

Om de stijgende meldingen van betaalachterstanden te kunnen oppakken, heeft de gemeente in 2022 en 2023 extra geïnvesteerd in het onderdeel Vroeg Eropaf. Dit was in het kader van de steunimpuls. Ook in 2024 is extra subsidie verstrekt om meer meldingen te kunnen oppakken. Zo krijgen we inwoners met betalingsachterstanden sneller in beeld en kunnen we direct een passend hulpaanbod doen. De uitbreiding is georganiseerd binnen bestaand budget.

Schuldhulpverlening aan ondernemers

Het aantal ondernemers dat geholpen is met schuldhulpverlening is in 2024 gestegen. Er zijn meer intakes gedaan, meer ondernemers financieel gestabiliseerd en meer ondernemers financieel gesaneerd. In totaal is het aantal trajecten gestegen van 20 naar 28.

In de coronajaren was het aantal aanmeldingen lager omdat veel ondernemingen overeind bleven door coronasteun. Nu is het hoger omdat de coronasteun weer terugbetaald moet worden.

De gemeente Diemen heeft per 1 januari 2025 een nieuwe overeenkomst afgesloten met Zuidweg & Partners. Zij mogen namens de gemeente schuldhelpverlening bieden aan ondernemers en ex-ondernemers, met schulden uit hun bedrijf.

Thuisadministratie

Om meer financiële problemen te voorkomen en ondersteuning te bieden bij het oplossen van financiële problemen, hebben we in 2024 de subsidie verhoogd voor thuisadministratie door Humanitas.

We hebben hiervoor dekking gevonden binnen de begroting van schuldhelpverlening.

Met deze verhoging kan de betaalde coördinator voor Diemen meer koppelingen maken tussen inwoners die moeite hebben om de financiële administratie op orde te houden en een vrijwilliger van Humanitas die ondersteuning biedt.

Jongeren met schulden

De gemeente pakt bij jongeren niet alleen de schuldenproblematiek snel aan, maar zet breder in op onder meer leefstijl, werk en inkomen om nieuwe schulden te helpen voorkomen. In 2024 heeft de gemeente Diemen gesprekken gevoerd met Madi Diemen en Welzijn Diemen om deze aanpak mogelijk te maken. Zodra de gesprekken zijn afgerond, gaat het project van start.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Het tegengaan van armoede

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek
1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van
1.3 - Ondersteuning bij het voorkomen en oplossen van schulden
1.4 - We garanderen iedereen die het nodig heeft tijdig een bestaansminimum

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen worden niet buitengesloten van deelname aan maatschappelijke activiteiten vanwege geldgebrek	
1.1.1 - Stimuleren van het gebruik van de participatieregeling door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.	De participatieregeling voor kinderen (Doe mee regeling) wordt ambtshalve toegekend aan ouders met een bijstandsuitkering. In 2024 is de Doe-mee-regeling ambtshalve toegekend aan 105 huishoudens. Daarnaast wordt de regeling bij andere minima onder de aandacht gebracht door de participatiecoaches en het maatschappelijk middenveld. De participatieregeling stopt per 2025 omdat maatschappelijke participatie voor kinderen toegankelijker is via Stadspas en Jeugdfonds Sport & Cultuur.
Subdoel 1.2 - Burgers weten welke financiële regelingen de gemeente heeft en maken hier gebruik van	
1.2.1 - Stimuleren van het gebruik van de minima regelingen door actieve voorlichting via onder andere het maatschappelijk middenveld, participatiecoaches en de website.	Afgelopen jaar is het informatiemateriaal over de minimaregelingen vernieuwd en verspreid via het maatschappelijk middenveld. Daarnaast stond in elke Diemen Info informatie over de minimaregelingen. Er zijn meerdere campagnes geweest via social media en rond de week van het geld (maart) en wereldarmoededag (oktober) zijn betaalde campagnes ingezet, met onder meer advertenties en sandwichborden. Ook de gemeentepagina in DiemerNieuws en de gemeentelijke website zijn ingezet voor informatie over minimaregelingen.
Subdoel 1.3 - Voorkomen en oplossen van schulden	
1.3.1 - Organiseren van workshops "ondersteuning thuisadministratie" ter preventie van schulden.	Maandelijks wordt door Madi Diemen de postsorteergroep georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten leren inwoners hun (financiële) administratie te ordenen. Daarnaast geeft Humanitas ondersteuning bij de thuisadministratie. Zij koppelen een inwoner die moeite heeft om de financiële administratie op orde te houden aan een vrijwilliger die ondersteuning biedt.
1.3.2 - Inzetten van budgetbeheer.	In 2024 hebben 12 inwoners gebruik gemaakt van budgetbeheer. Door de inzet van budgetbeheer is financiële stabilisatie mogelijk. Hiermee worden nieuwe schulden voorkomen en is schuldhelpverlening mogelijk.
Subdoel 1.4 - Wij garanderen iedereen die er recht op heeft tijdig een bestaansminimum	
1.4.1 - Uitkeringsgerechtigde ontvangt zijn uitkering of voorschot binnen vier weken na zijn aanvraag.	Als de termijn van vier weken wordt overschreden en het aannemelijk is dat er recht op bijstand bestaat wordt op verzoek van een uitkeringsgerechtigde een voorschot betaald. Dit komt slechts enkele keren per jaar voor.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1.1.1 - % van de huishoudens met kinderen in de bijstand maakt gebruik van de "Doe mee" regeling.	57%	N.v.t. ³²	77%
1.2.1 - % van de huishoudens in de bijstand maakt gebruik van voorzieningen bijzondere bijstand.	85%	80%	82%
1.4.1 - Maximale doorlooptijd van de aanvraag levensonderhoud in dagen.	24	28	22

³² Vanwege uitbreiding van voorzieningen de Stadspas wordt de Doe-mee-regeling afgebouwd

2. Een preventief en straffend fraudebeleid

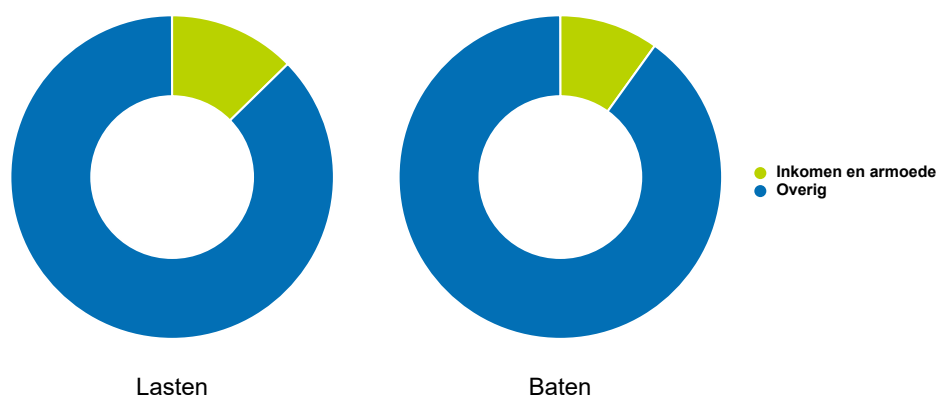
Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Het voorkomen van misbruik van bijstandsuitkeringen
2.2 - Het straffen van misbruik van bijstandsuitkeringen

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Het voorkomen van misbruik	
2.1.1 - Voorlichting bij de intake door middel van het uitreiken van een handboek met rechten en plichten.	Aan iedereen die een bijstandsuitkering krijgt, wordt het handboek met rechten, plichten en informatie verstrekt. Dit handboek wordt in een persoonlijk intakegesprek toegelicht
2.1.2 - Geven van voorlichtingsbijeenkomsten voor uitkeringsgerechtigden over de rechten en plichten.	Er worden uitsluitend individuele gesprekken gevoerd om mensen te informeren over rechten en plichten. Bij groepsvoorlichting is de privacy van uitkeringsgerechtigden in het geding. Daarnaast verschillen de situaties van mensen te veel om groepsgewijze informatie te verstrekken
Subdoel 2.2 - Het straffen van misbruik	
2.2.1 - Controleren op de rechtmatigheid van de uitkering door middel van onder andere een huisbezoek.	Er vindt zorgvuldige screening plaats tijdens het aanvraagproces. De rechtmatigheid en de naleving van verplichtingen wordt daarnaast gecontroleerd door middel van periodieke en signaal gestuurde onderzoeken. Bij twijfel of onduidelijkheid over de woonsituatie wordt een huisbezoek afgelegd
2.2.2 - Opleggen van boetes wanneer fraude wordt geconstateerd.	Bij schending van de inlichtingenplicht wordt een boeteonderzoek gedaan. Bij de beoordeling van de boete wordt rekening gehouden met de mate van verwijtbaarheid, de hoogte van de benadeling, en de financiële draagkracht. Er wordt terughoudend omgegaan met het opleggen van boetes. Het moet voldoende duidelijk zijn dat het gaat om fraude en niet om een vergissing of onwetendheid.

Wat heeft het gekost?

Inkomen en armoede	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-10.301	-12.207	-18.519	-18.405	114
Structurele baten	8.316	7.549	13.969	15.027	1.058
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	268	-	-	-	-
Saldo structureel	-1.717	-4.658	-4.550	-3.378	1.172
Incidentele lasten	-3.270	475	3.283	3.118	-165
Incidentele baten	1.517	-	-2.660	-2.658	2
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	938	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-815	475	623	460	-163
Saldo van de baten en lasten	-2.532	-4.183	-3.927	-2.918	1.008

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Er zijn geen voorstellen tot overheveling op dit programma.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ³³	Toelichting
Programma Inkomen en Armoede						
<i>- Geen investeringen voor dit programma</i>						
Totaal programma Inkomen en Armoede						

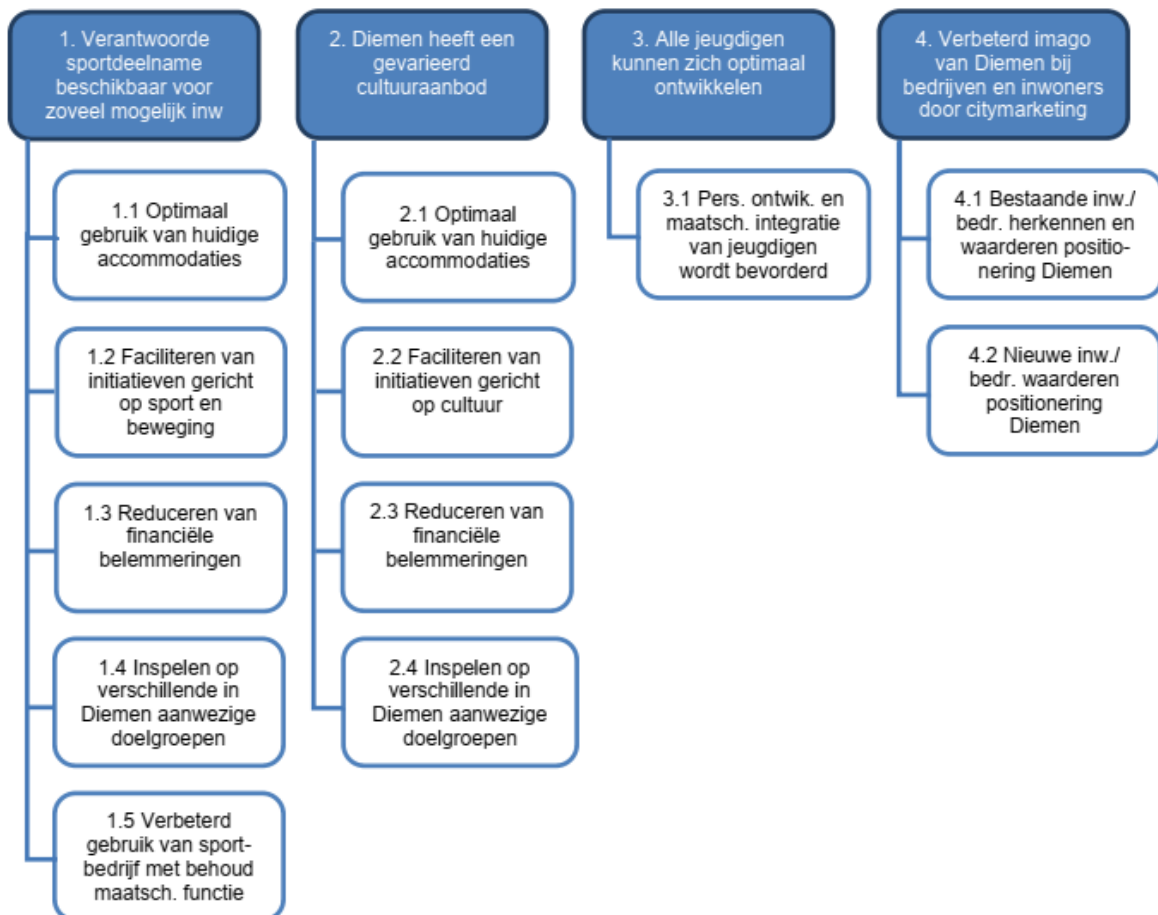
³³ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Vrije tijd

Portefeuillehouder:

J.D.W. Klaasse

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Feestelijke activiteit jaarwisseling

Aanvankelijk wilden we een feestelijke activiteit rondom de jaarwisseling organiseren. Hiervoor reserveerden we € 50.000 voor 2024 en 2025. Het college van B&W van Diemen koos er uiteindelijk toch voor geen evenement tijdens deze twee jaarwisselingen te organiseren. Dat plan onderzocht de gemeente de afgelopen tijd, maar het college zag teveel risico's voor de openbare orde en veiligheid. De verwachting is dat er voorlopig geen landelijk verkoopverbod voor consumentenvuurwerk komt. De nieuwe regering zet hier namelijk geen stappen in. Het houden van een centraal evenement met veel publiek in een nacht wanneer er ook massaal vuurwerk wordt afgestoken door inwoners is risicovol. De politie heeft aangegeven dat er de komende jaren een groot probleem is met de politiecapaciteit en heeft daarom de gemeenten gevraagd geen nieuwe risicovolle evenementen toe te voegen aan de evenementenkalender. Het college wilde aan die oproep gehoor geven en in ieder geval de komende twee jaar afzien van het organiseren van een evenement in de nacht van de jaarwisseling. Het college heeft de raad kortom voorgesteld het gereserveerde budget voor dit doel niet te gebruiken.

Sportcentrum

In 2024 was er opnieuw een record omzet voor het Sportcentrum. De voor 2024 begrote inkomsten zijn ruimschoots gerealiseerd. Met name de inkomsten uit recreatief zwemmen en van de verhuur van het zwembad zijn fors toegenomen. Het aantal gebruikers van het sportcentrum is stabiel. Continu wordt het gebruik gemonitord en onderzocht of de programmering en de exploitatie kan worden verbeterd.

Onderzoeksoopdracht zwembad en middelbare school

In 2024 hebben we het toekomstperspectief van het zwembad en de middelbare school onderzocht. Dit heeft geleid tot een raadsbesluit in oktober 2024. Besloten is om een gebiedsontwikkeling op te zetten voor de locatie Duran, met in ieder geval een nieuw zwembad. Daarnaast is besloten om de discussie over de vestiging van een middelbare school pas in 2028 weer op te pakken.

Sportparkmanagement

Gedurende januari/februari en juni was een sportparkmanager actief ter ondersteuning van sportverenigingen en voor de uitvoering van het Sportakkoord Diemen. Dit heeft niet tot gewenste resultaten geleid. Daarna werkten we aan een nieuw functieprofiel om deze rol effectiever in te zetten. Hierin wordt ook de samenwerking met de gemeente Amsterdam en Ouder-Amstel opgezocht.

De uiteindelijke kosten voor de sportparkmanager (€ 11.371) zijn gedekt vanuit de integrale ontwikkeling van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De kosten hebben daardoor geen impact op de jaarrekening.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners

1. Verantwoorde sportdeelname beschikbaar voor zoveel mogelijk inwoners				
Subdoelen				
1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties				
1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging				
1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen				
1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen				
1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie				
Indicator maatschappelijk effect		Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1.5 - Aantal bezoekers Sportcentrum		250.000	250.000	255.000

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties	
1.1.1 - Verhuren van sportaccommodaties en opstellen van gebruiksrooster.	Jaarlijks wordt met de grootgebruikers een rooster opgesteld voor gebruik van de accommodaties. Zowel het structureel als incidenteel gebruik van de accommodaties is in 2024 toegenomen. Met een Sport BSO is een overeenkomst gesloten voor dagelijks gebruik van de Sporthal.
1.1.2 - Schoonmaken, onderhoud en beheer van de sportaccommodaties.	Uitgangspunt is dat de sportaccommodaties veilig en schoon zijn. Jaarlijks worden de grootgebruikers hierover bevraagd en zij geven aan tevreden te zijn.
1.1.3 - Faciliteren van online verhuur van accommodatie.	Ook in 2024 is de online verhuur toegenomen. Gebruikers weten de website steeds makkelijker te vinden.
Subdoel 1.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op sport en beweging	
1.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Op basis van het Sportakkoord en de Sportnota heeft de gemeente subsidies verleend ter ondersteuning van diverse initiatieven, waaronder trainersopleidingen, voetbaltoernooien, G-tennis, schoolspordagen, de Diemercross, de avondvierdaagse en Fit & Fun.
1.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven.	De gemeente ondersteunt nieuwe initiatieven niet alleen door het verstrekken van financiële bijdrages, maar stelt ook haar kennis en netwerk beschikbaar. Dit gebeurt in samenwerking met de vakleerkrachten bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches, de Sportraad en Sport BSO's.
Subdoel 1.3 - Reduceren van financiële belemmeringen	
1.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Niet-commerciële organisaties betalen lagere huurtarieven. Organisatoren van sport- of beweegevenementen ontvangen een subsidie (zie ook 1.2.1).
1.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen.	Diemense verenigingen betalen een gereduceerd tarief voor het gebruik van de gemeentelijke sportaccommodaties.
1.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden om te sporten en muziek te maken ³⁴ .	Met de Stadspas konden bezoekers gebruik maken van gereduceerde tarieven voor toegang tot het Duran Zwembad. Daarnaast kunnen inwoners met behulp van het Jeugdfonds Sport en Cultuur een vergoeding ontvangen voor contributiekosten.
Subdoel 1.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen	
1.4.1 - Specifieke doelgroepenbeleid formuleren als onderdeel van de Sportnota.	In de sportnota zijn de speerpunten 'meer senioren fit en actief' en 'betere gezondheid door sport en bewegen' opgenomen. In herijkte sportakkoord (2023) zijn doelgroepen geformuleerd op gebied van leeftijd (kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen) en toegankelijkheid (fysiek, mentaal en financieel).
Subdoel 1.5 - Verbeterd gebruik van het sportbedrijf met behoud van de maatschappelijke functie	
1.5.1 - Optimaliseren van de bedrijfsvoering.	Binnen het Sportbedrijf is er continu aandacht voor het verbeteren van de exploitatie. Met een kernteam wordt periodiek de stand van zaken en de mogelijkheden tot verbetering (aanpassen tarieven, roosterwijzigingen, invoeren nieuwe producten) besproken.

³⁴ De prestatie indicator voor dit subdoel is opgenomen in het programma Inkomen en armoedebeleid onder 1.1.1.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
1.5.2 - Continue ontwikkelen van het activiteitenaanbod door in te spelen op trends.	Continu ontwikkelen van het activiteitenaanbod door in te spelen op trends. Met het kernteam van het sportcentrum en de directies van andere zwembaden worden de ontwikkelingen in de branche besproken en, indien mogelijk, het aanbod van het Sportbedrijf aangepast.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1.1.1 - Aantal uren verhuur	20.150	17.000	23.971
1.3.1 - % niet sporters (verplicht)	45%	45%	45%
1.5.1 - % actieve deelname verenigingsleven afgelopen 12 maanden	50%	50%	n.b.

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod

2. Diemen heeft een gevarieerd cultuuraanbod
Subdoelen
2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties
2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur
2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen
2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Optimaal gebruik van huidige accommodaties	
2.1.1 - Onder voorwaarden beschikbaar stellen van accommodaties aan derden ten behoeve van verhuur en exploitatie.	De Omval en ASV De Schakel hebben de mogelijkheid om zelf verhuuractiviteiten te verrichten.
2.1.2 - Beschikbaar stellen van middelen om exploitatie mede mogelijk te maken.	Reguliere subsidies zijn beschikbaar gesteld voor culturele instellingen in Diemen.
Subdoel 2.2 - Faciliteren van initiatieven gericht op cultuur	
2.2.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	De gemeente heeft zowel structurele- als incidentele subsidies beschikbaar gesteld voor culturele initiatieven, zoals 'Kunst van het Woord'.
2.2.2 - Kennis beschikbaar stellen en waar mogelijk ondersteunen van nieuwe initiatieven.	Partijen worden middels accounthoudersgesprekken gestimuleerd om initiatieven te ontwikkelen. Dit gebeurt in samenwerking met Daarom Diemen. Waardevolle informatie wordt vanuit de gemeente gedeeld binnen het netwerk.
Subdoel 2.3 - Reduceren van financiële belemmeringen	
2.3.1 - Subsidie beschikbaar stellen.	Diverse subsidieaanvragen zijn toegekend die boven de geïndexeerde begroting lagen, met als doel financiële belemmeringen te voorkomen.
2.3.2 - Gereduceerde tarieven voor Diemense verenigingen/instellingen	De Omval en ASV De Schakel hanteren gereduceerde huurtarieven voor Diemense verenigingen/instellingen.
2.3.3 - Bijzondere bijstand voor jongeren uit gezinnen met lage inkomens die financiële belemmeringen ondervinden bij muzikale vorming.	Met behulp van het Jeugdfonds Sport en Cultuur kunnen kinderen en jongeren een vergoeding krijgen voor contributiekosten, bijvoorbeeld voor de muziekschool.
Subdoel 2.4 - Inspelen op verschillende in Diemen aanwezige doelgroepen	
2.4.1 - Kinderen en jongeren kennis laten maken met het cultuuraanbod in Diemen.	De gemeente biedt scholen de mogelijkheid om deel te nemen aan het programma 'Met de Klas naar de Omval'. Daarnaast maken scholen gebruik van het aanbod van de Muziekschool. Verder zijn er meerdere gesubsidieerde evenementen georganiseerd, die ook door kinderen en jongeren worden bezocht.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
2.1.1 - Aantal betalende bezoekers van De Omval inclusief film.	19.575	12.500	22.683

3. Alle jeugdigen in Diemen kunnen zich optimaal ontwikkelen

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 De persoonlijke ontwikkeling en de maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - De persoonlijke ontwikkeling en maatschappelijke integratie van jeugdigen tot 23 jaar wordt bevorderd	
3.1.1 - Samen met de jongeren onderzoeken waar hun competenties en behoeften liggen.	Met de kinderraad, jongerenraad en via het kinder- en jongerenwerk van Welzijn Diemen en het online-jongerenwerk van Epic Youth wordt besproken wat jeugdigen leuk en belangrijk vinden, maar ook wat ze willen doen en goed kunnen. Onder begeleiding van de gemeente of Welzijn Diemen komen hier iedere jaar activiteiten of projecten uit voort.
3.1.2 - Binnen het jongerenwerk outreachend werken gericht op het leggen van contacten, het winnen van vertrouwen en het ondersteunen van jongeren.	Het jongerenwerk werkt voor, door en met jongeren. In 2024 zijn er meerdere jongeren gecoacht door jongerenwerkers. De coaching is laagdrempelig en is gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid en eigen kracht van jongeren. Jongerenwerkers zijn actief in de wijk en zoeken de jongeren op de plekken waar zij zich bevinden. Er zijn verschillende activiteiten met jongeren uitgevoerd zowel online als offline, zoals het maken van AI-beelden, podcasts als sportieve activiteiten zoals kickboksen en voetbal.
3.1.3 - Organiseren van activiteiten die zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de jeugdigen versterken.	In het (online) jongerenwerk staat jongerenparticipatie centraal. Jongeren hebben een actieve rol in het bedenken en organiseren van activiteiten. De zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van jeugdigen wordt hiermee versterkt.
3.1.4 - Organiseren van activiteiten met een sociale functie "door jongeren".	De (online) jongerenwerkers en buurtsportcoaches benutten het organiserende vermogen en de capaciteiten van de doelgroep zelf bij het organiseren van activiteiten.

4. Verbeterd imago van Diemen bij bedrijven en inwoners door citymarketing

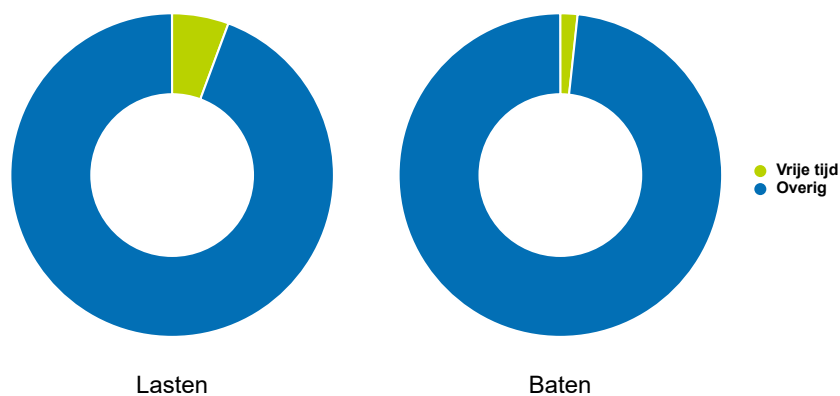
Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen	
4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen	

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Bestaande bedrijven en inwoners herkennen en waarderen de positionering van Diemen	
4.1.1 - Doorontwikkeling citymarketingnetwerk binnen Diemen.	In 2024 is het netwerk weer verder uitgebreid. Er zijn nieuwe contacten tot stand gekomen waaruit in sommige gevallen samenwerkingen bij activiteiten zijn ontstaan. Ook proberen we vanuit Daarom Diemen bestaande partijen aan elkaar te koppelen. Daarbij wordt gekeken naar mogelijke versterking van elkaar.
4.1.2 - Stimuleren van het organiseren van bij de positionering passende evenementen.	In samenwerking met Theater de Omval is in de Lente het eerste Spring in de Lente festival georganiseerd en in december een kruisbestuiving tussen de Opening van de Diemer December Dagen en Spring in de Lente. Dit evenement, onder de naam Spring in de Diemer December Dagen was groots opgezet met een kerstmarkt van 40 kramen, entertainment, workshops etc. Het evenement was druk bezocht en ondanks het slechte weer succesvol en voor herhaling vatbaar. Verder worden er diverse activiteiten/evenementen financieel ondersteund vanuit Daarom Diemen zoals bijvoorbeeld Jazz and Drinks, Wereldmuziek van het Laagland Ensemble, Kunst van het Woord, Diemercross en Nescioloop. Tevens verzorgt Daarom Diemen voor alle evenementen de promotie op social media, Nieuwsbrief of advertentie in het DiemerNieuws.
4.1.3 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering.	Er is verder aan productontwikkeling gewerkt om het merk Daarom Diemen meer bekendheid te geven, waaronder uitbreiding van Diemo merchandise. Voorbeelden hiervan zijn een Diemo verhalenboek voor kinderen tussen de 6-10 jaar en Diemo sokken om uit te delen bij kinderevenementen. Tevens is er een vernieuwde stadsplattegrond voor nieuwe inwoners gemaakt en een wandel- en fietsplattegrond ontwikkeld om de mooie plekken in de natuur rond en in Diemen onder de aandacht te brengen.
4.1.4 - Opstarten van overleg met evenementenorganisatoren en horeca-ondernemers.	Bij alle bestaande evenementen en/of nieuwe initiatieven waar Daarom Diemen bij is betrokken, voor een financiële bijdrage of promotie, is contact en overleg met de organisatoren en waar nodig wordt ook de horeca betrokken.
Subdoel 4.2 - Nieuwe bedrijven en inwoners waarderen de positionering van Diemen	
4.2.1 - Aandacht voor werving nieuwe bedrijven en bewoners.	Diemen is bij Stadsloods Amsterdam aangesloten. Zij brengen aanbieders van ruimte en zoekers van ruimte (commercieel) bij elkaar, ook in Diemen. Via facebook, Instagram en website proberen we bewoners van buiten de gemeente te betrekken en interesseren voor hetgeen Diemen te bieden heeft.
4.2.2 - Doorontwikkelen instrumentarium ter ondersteuning van de gekozen positionering.	De inhoud van de welkomstenvelop voor nieuwe bewoners, waaronder uiteraard ook de nieuwe bewoners in Holland Park, nodigt uit tot bijvoorbeeld een bezoek aan het zwembad en theater of een wandeling/fietstocht door en om Diemen.

Wat heeft het gekost?

Vrije tijd	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-5.869	-6.138	-7.157	-7.004	154
Structurele baten	1.962	1.957	2.333	2.037	-296
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	294	258	-36
Saldo structureel	-3.907	-4.181	-4.530	-4.708	-178
Incidentele lasten	-726	-50	192	174	-18
Incidentele baten	1.033	-	-47	-29	18
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-147	-129	18
Saldo incidenteel	307	-50	-2	16	18
Saldo van de baten en lasten	-3.600	-4.231	-4.532	-4.692	-160

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Er zijn geen voorstellen tot overheveling op dit programma.

Investeringsen

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ³⁵	Toelichting
Programma Vrije Tijd						
verv noodverlichting in LED sportcentrum Duran	40	-	-	40	(D)	Wordt in 2025 deels vervangen
verv pompen Duran	27	-	-	27	(D)	Start uitvoering in 2025
Nieuwe zwembad	74	-	69	5	(I)	Het project is in uitvoering, in 2025 gaan we hiermee verder
Vervangen regeling zwemwater Duran	75	-	-	75	(D)	Start uitvoering in 2025
Onderhoudsmaterieel Sportvelden	40	-	-	40	(D)	-
Klimaatbeheersing Brede Hoed	135	129	4	2	(I)	De laatste werkzaamheden worden in 2025 afgerond
Herinrichting Brede HOED	90	71	10	8	(I)	De laatste werkzaamheden worden in 2025 afgerond
Totaal programma Vrije Tijd	481	200	83	198		

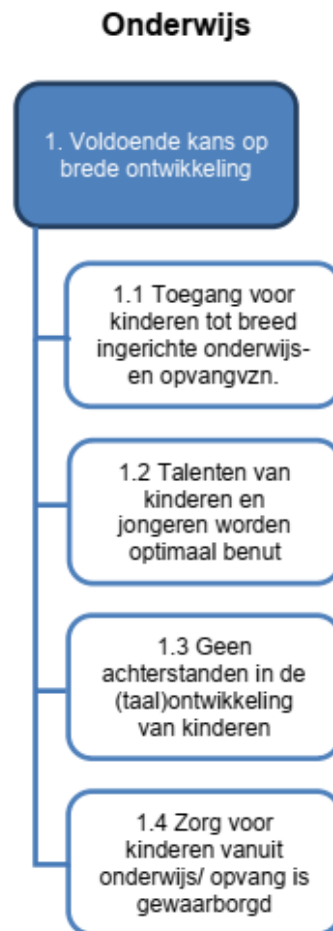
³⁵ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Onderwijs

Portefeuillehouder:

J.D.W. Klaasse en M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Onderwijshuisvesting - Primair onderwijs

Gemeenten hebben een zorgplicht voor onderwijshuisvesting. De gemeente Diemen heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de ontwikkeling en nieuwbouw van verschillende brede scholen in het basisonderwijs. In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan opgesteld. In het IHP zijn de huisvestingsopgaven voor de komende tien jaar vastgelegd.

Onderwijshuisvesting - Middelbare school

Onderzoeksopdracht zwembad en middelbare school

In 2024 hebben we het toekomstperspectief van het zwembad en de middelbare school onderzocht. Dit heeft geleid tot een raadsbesluit in oktober 2024. Besloten is om een gebiedsontwikkeling op te zetten voor de locatie Duran, met in ieder geval een nieuw zwembad. Daarnaast is besloten om de discussie over de realisatie van de middelbare school in 2028 weer op te pakken.

Alle reeds gemaakte kosten voor dit toekomstperspectief zijn ten laste gebracht van de algemene reserve. In de begroting 2025 is het geraamde investeringsbudget voor de middelbare school geschrapt.

Leergang Inclusief Onderwijs

Met een aantal scholen is in 2024 gesproken over de behoeften en mogelijkheden met betrekking tot een leergang inclusief onderwijs voor leerkrachten. In overleg met de scholen wordt bekeken of de leergang kan worden opgenomen op de agenda van de Gelijke Kansen Alliantie.

Brede School Holland Park

We hebben in 2024 overeenstemming bereikt over de financiële afronding van de bouw van de nieuwe school in de wijk Holland Park met de ontwikkelaar. Door onvoorziene omstandigheden is de bouw van de school een stuk duurder uitgevallen dan bij aanvang begroot. Met name de gestegen bouwkosten door de energiecrisis, de Oekraïne oorlog en vertragingen ten gevolge van corona speelden de bouwers parten. Als professionele en maatschappelijk betrokken opdrachtgever is besloten in te stemmen met een gedeeltelijke vergoeding van die extra kosten. In totaal betreft dit een bedrag van € 1,2 miljoen. De hogere kapitaallasten (€ 70.000) zijn verwerkt in de begroting.

Ontwikkelingen leerlingenvervoer

In 2024 is de verordening Vervoer naar en van school gemeente Diemen 2024 vastgesteld door de raad. Het college heeft de nadere regels en de beleidsregels Vervoer naar en van school gemeente 2024 vastgesteld. In de geactualiseerde regels zijn de randvoorwaarden vastgelegd om te bevorderen dat ouders en leerlingen waar mogelijk zelf naar school reizen.

Verder heeft het college besloten dat het doel is om vanaf 2027 het doelgroepenvervoer in Duo+ verband te regelen. Dit besluit heeft tot gevolg dat in 2024 gestart is met een aanbesteding van het aangepast vervoer voor de periode 1 augustus 2025 tot 1 augustus 2027.

In dit najaar is, op basis van de kosten van het vervoer in de eerste helft van 2024, een inschatting gemaakt van de kosten van het gehele kalenderjaar. Aan de hand van deze inschatting zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld via de vierde kwartaalbrief. De kosten van het aangepast vervoer blijven binnen het begrote budget.

Indexatie tarieven aangepast vervoer 2024

Elk jaar wordt het tarief voor aangepast vervoer aangepast aan de hand van de NEA-index. De NEA-index is voor 2024 door onderzoeksbureau Panteia vastgesteld op 3.4%.

Onderwijskansenbeleid

In 2024 is de startnotitie onderwijskansenbeleid behandeld in de raad. Ieder kind verdient gelijke kansen. Er is in Diemen vanuit verschillende beleidsterreinen aandacht voor het creëren van gelijke kansen in het onderwijs. Daarom wordt het huidige onderwijsachterstandenbeleid vervangen door een integraal onderwijskansenbeleid. In 2024 is gestart met de werkzaamheden rondom deze beleidsontwikkeling.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs, opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten).	Het Integraal Huisvestingsplan is opgeleverd, in het IHP is aandacht voor de borging van de verschillende functies in onze brede scholen.
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente.	In 2024 hebben verschillende netwerksessies plaatsgevonden. Het gaat onder andere om de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA) waar partners in verschillende samenstellingen bij elkaar komen. Tijdens de LEA's is in 2024 onder andere aandacht geweest voor ouderbetrokkenheid, taalbevordering (Leesoffensief), de Gelijke Kansen Alliantie en zorgkinderen in de VVE en op school.
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches).	In 2024 zijn deze onderwijsvoorzieningen gesubsidieerd. Dit heeft ertoe geleid dat er onderwijsbegeleiding beschikbaar is voor kinderen en er kwalitatieve begeleiding en beweegaanbod is.
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang.	In 2024 zijn de werkzaamheden voor het toezicht (GGD) en de handhaving (gemeente) op de kwaliteit en veiligheid kinderopvang uitgevoerd. Er zijn in 2024 door de Inspectie van het Onderwijs geen risico's geconstateerd in de taakuitvoering op het gebied van de gemeentelijke taken voor toezicht en handhaving.
Subdoel 1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD.	De buurtsportcoaches waren actief op basisscholen en hebben contacten met de (kinder)opvang. Eind 2024 heeft de gemeente gesprekken gestart met SWD, sportverenigingen en vakleerkrachten bewegingsonderwijs om kinderen via sportclinics op een laagdrempelige manier kennis te laten maken met verschillende sporten.
Subdoel 1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en de doorgaande lijn.	Ook in 2024 is ingezet op borging en verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie middels inzet van de oudercontactfunctionaris en de (LEA) overlegstructuren. Ook is de extra inzet voor warme overdracht van voorschoolse voorziening naar onderwijs van kinderen met een VVE indicatie of zorgvraag met de OK-coach 0-5 jaar gecontinueerd.
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners.	In 2024 heeft de gemeente terugkerend overleg georganiseerd tussen de verschillende partners, onder meer door de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA). Tijdens deze overlegstructuren worden signalen en knelpunten besproken, ook worden afspraken gemaakt tussen partners en gemeente. Daarnaast is er een zorg- en signalenoverleg en jeugdoverleg waar met partners afspraken worden gemaakt over zorgen over jeugdigen.
1.3.3 - Subsidiëren voorschoolse VVE instellingen.	In 2024 hebben onze VVE aanbieders subsidie ontvangen voor 8 peuteropvanggroepen met VVE.
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar VVE instelling.	In 2024 zijn de huisbezoeken van de oudercontactfunctionaris voortgezet. Daarbij heeft de gemeente periodiek overleg gehad met de GGD over de indicering en toeleiding van doelgroepeuters.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.4 - De zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen.	Ook in 2024 heeft het consultatiebureau samen met de oudercontactfunctionaris doelgroepkinderen zoveel mogelijk togeleid naar VVE en/ of andere preventieve voorzieningen. Daarnaast hebben de ouder- en kindcoaches een actieve signalerende rol op de basisschool. De ouder- en kindcoach 0-5 jaar signaleert zorgkinderen op de peuteropvang en kinderdagverblijven.
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht.	De uitvoering van de Leerplichtwet en de kwalificatieplicht in de gemeente Diemen valt onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Samenleving, Team Beleid. De uitvoering van de Leerplichtwet en de kwalificatieplicht wordt in Diemen verricht door drie leerrechtconsultanten en een leerrechtondersteuner.
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer.	De aanvragen voor leerlingenvervoer worden behandeld door het team Wmo van de gemeente.

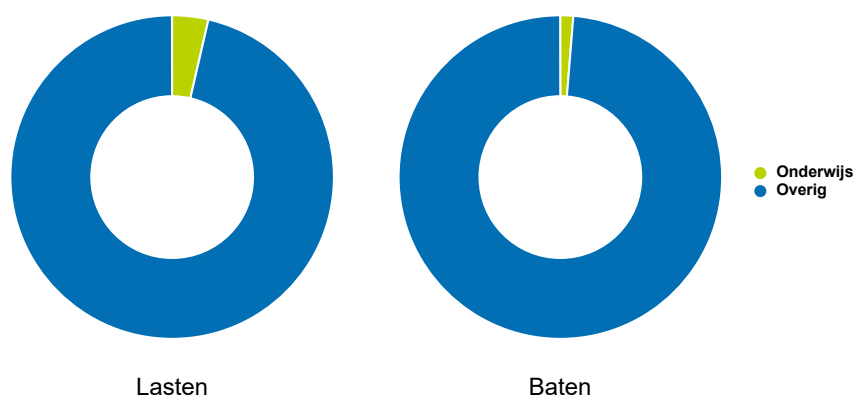
Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie ³⁶ 2024
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	6,5	0	16,5
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	92	100	110
1.4.3 - % vroegtijdige schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VOenMBO	2%	1,5%	2,3%

³⁶ Betreft de cijfers voor schooljaar 2022-2023. Beschikbare informatie loopt een schooljaar achter.

Wat heeft het gekost?

Onderwijs	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-3.151	-4.946	-5.661	-4.704	956
Structurele baten	815	1.360	2.266	1.977	-289
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	306	159	-147
Saldo Structureel	-2.336	-3.586	-3.089	-2.568	521
Incidentele lasten	-731	-	898	357	-541
Incidentele baten	747	-	-643	-521	122
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-153	-7	146
Saldo Incidenteel	16	-	102	-171	-273
Saldo van de baten en lasten	-2.320	-3.586	-2.987	-2.739	247

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Exploitatiekosten voor "Het Atelier"

De exploitatiekosten voor basisschool "Het Atelier" zijn in 2024 niet uitbetaald aan het schoolbestuur, omdat wij nog in gesprek zijn over de exacte hoogte. Wij verwachten dit in 2025 af te ronden. Daarom stellen wij voor dit budget wederom beschikbaar te stellen in 2025.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ³⁷	Toelichting
Programma Onderwijs						
1e inrichting van Brede School Holland Park	425	81	330	14	(I)	budget moet beschikbaar blijven voor aanvragen vanuit het schoolbestuur/de school.
Bredeschool Holland Park	14.595	13.991	317	287	(I)	het budget is nog niet volledig besteed, maar nog wel voor de doeleinden gereserveerd blijven.
Nieuwbouw Middelbare School	276	45	-45	276	(A)	Bij het raadsbesluit (oktober) in 2024 afgesloten
Inrichting (tijdelijke huisvesting. Kersenboom)	83	70	-	13	(I)	budget moet beschikbaar blijven voor aanvragen vanuit het schoolbestuur/de school.
Totaal programma Onderwijs	15.379	14.187	602	590		

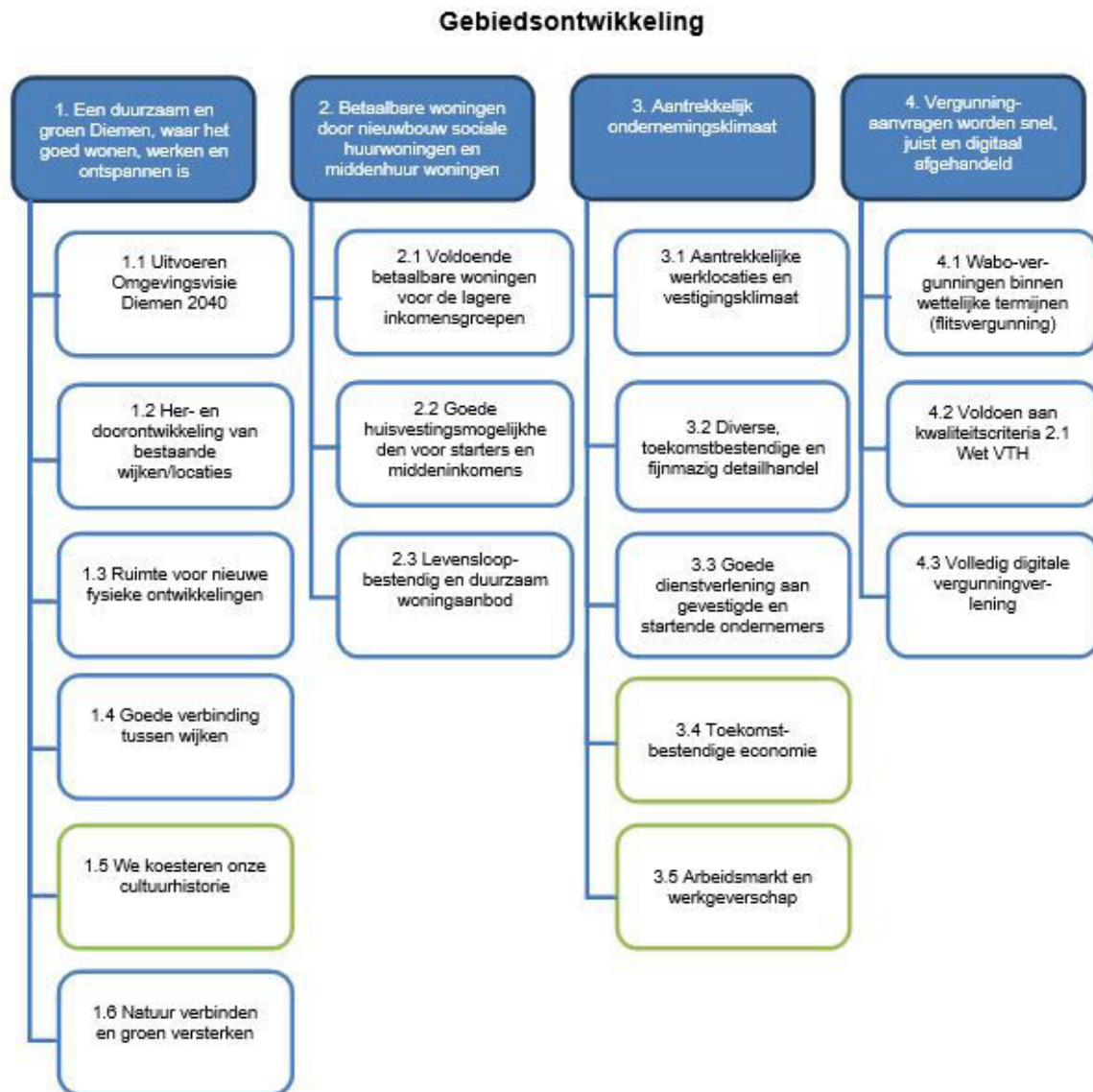
³⁷ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder:

J. Prins en M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Omgevingswet (regelanalist & Beleid ruimtelijk ordening)

In 2024 is, na vele jaren uitstel, de Omgevingswet inwerking getreden. Diemen was hierop voorbereid. In Duo+-verband is ervoor gezorgd dat alle noodzakelijke voorbereidingen zijn getroffen. Zowel wat betreft de techniek als wat betreft de medewerkers die met deze wet zullen werken. Want hoewel de focus (op rijksniveau) afgelopen tijd vooral gericht was op de techniek, gaat de Omgevingswet wat ons betreft met name om het vereenvoudigen van processen en daarmee het verbeteren en versnellen van de dienstverlening. Het afgelopen jaar hebben we gewerkt met de nieuwe processen en hebben we de nieuwe wet beter leren kennen.

Regelanalist

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan een aanvraag via het vernieuwde Omgevingsloket, Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) digitaal worden ingediend.

Een inwoner of ontwikkelaar kan een vergunningencheck doen en direct een vergunning aanvragen of een melding doen. Voor deze digitale routes die 'vragenbomen' worden genoemd, zijn we als gemeente zelf verantwoordelijk. Hiervoor hebben we iemand aangetrokken die juridische regels kan omzetten naar begrijpelijke taal (in vaktaal: de regelanalist). Tijdens de implementatie van de Omgevingswet zijn veel 'vragenbomen' opgesteld. Het bijhouden hiervan is een structurele beheerstaak.

De beleidsmatige kant van de Omgevingswet (verordeningen) is evenmin een eenmalige actie en vraagt regelmatig om bijstelling. Deze structurele werkzaamheden zijn goed te combineren met de werkzaamheden van de genoemde regelanalist en derhalve dan ook bij deze regelanalist belegd.

Beleid ruimtelijke ordening

In 2024 is het werken onder de Omgevingswet gestart. Het werken met nieuwe wetgeving, nieuwe systemen en nieuwe werkprocessen zorgde en zorgt nog steeds voor extra (uitzoek)werk. De (her)ontwikkelprojecten in Diemen hebben dit jaar ook veel van de capaciteit van de adviseurs ruimtelijke ordening gevraagd, waarbij extra inhuur nodig was. Vanaf november 2024 is er een nieuwe vaste collega in dienst gekomen.

Opstellen Omgevingsplan

In 2024 is er veel gewerkt aan het Omgevingsplan. De eerste helft van het jaar is een handboek opgeleverd, waarin de systematiek van het omgevingsplan is uitgewerkt en voorbeelden van regelsets zijn opgesteld. In de tweede helft van 2024 is gestart met het daadwerkelijk inhoudelijk opstellen van het Omgevingsplan.

Er is dit jaar voor het Omgevingsplan circa € 88.000 uitgegeven voor inhoudelijke en strategisch ondersteuning en voor het opstellen van de eerste regels van het Omgevingsplan zelf. Deze externe kosten zijn gedekt uit het budget dat vanuit het Gemeentefonds voor de transitie is ontvangen.

Casemanager Vergunningen

Door:

- een toename van het aantal inwoners, maar ook van het aantal woningen/gebouwen
- een toename van het aantal horecalocaties

- een toename van het aantal vergunningaanvragen en meldingen op het gebied van openbare ruimte (in verband met de bouw en verbouw van woningen) en op het gebied van evenementen
- een toename van het aantal vergunningproducten c.q. aanvragen als gevolg van de regelgeving in de Huisvestingsverordening,

Bestuurlijke boetes Huisvestingsverordening

In de Huisvestingsverordening is opgenomen dat we een bestuurlijke boete kunnen opleggen bij woningonttrekkingen, bijvoorbeeld als een woning gebruikt is als hennepplantage. Deze boetes worden opgelegd bij oneigenlijk (crimineel) gebruik van woningen. De opbrengsten van deze bestuurlijke boetes worden in een eigen reserve ondergebracht, zodat we daar (een deel van) de vergunningverlenende capaciteit en de handhaving van de Huisvestingsverordening van kunnen financieren.

Meldpunt op basis van de Wet Goed Verhuurderschap

Op basis van de Wet Goed Verhuurderschap heeft gemeente Diemen op 1 januari 2024 een gemeentelijk meldpunt ingericht, waar huurders terecht kunnen met al hun klachten en meldingen over hun verhuurder. Het aantal meldingen in 2024 was beperkt. In 2024 zijn 20 meldingen ontvangen. Het door het Rijk beschikbaar bestelde budget van € 20.000 per jaar structureel is in 2024 voldoende gebleken voor de benodigde capaciteit.

Steunpunt Wonen Diemen

Huurders met vragen over het huren van een woning kunnen sinds september 2022 terecht bij het Steunpunt Wonen Diemen. Het Steunpunt Wonen is als pilot gestart en in september 2024 gestopt. Om het Steunpunt Wonen Diemen niet abrupt te laten eindigen voor huurders en om een goede eindevaluatie van de pilot te kunnen uitvoeren, is het Steunpunt Wonen Diemen verlengd tot en met 31 december 2024.

Woonruimteverdeling

In 2023 is het nieuwe woonruimteverdeelsysteem ingevoerd. De implementatie is succesvol verlopen. Woningen die via WoningNet en Woonmatch in de woningmarktregio worden aangeboden, worden vanaf 16 januari 2023 toegewezen op basis van het aantal punten dat een woningzoekende heeft opgebouwd. In 2024 is een jaarrapportage over 2023 verschenen. Definitieve conclusies over het nieuwe puntensysteem kunnen we nog niet trekken. Maar de eerste signalen laten al wel een positief beeld zien: de positie van woningzoekenden wordt verbeterd door actief te blijven zoeken. Het doel van de wijziging van de woonruimteverdeling is dat woningen vaker naar de mensen gaan die ze het hardst nodig hebben.

Markt

Al geruime tijd hebben we het toezicht op de markt, het marktmanagement en de promotie van de markt uitbesteed aan een externe partij. Deze taak hebben we in 2024 opnieuw aanbesteed via onze broker. We hebben sinds eind december 2024 een nieuwe marktmanager. De bedoeling is dat zij na twee jaar detachering voor de duur van 12 uur per week bij ons in vaste dienst komt.

Wet versterking Regie op de Volkshuisvesting

De Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting (Wvrv) moet nog worden ingevoerd. De wet heeft als doel het juridisch instrumentarium van gemeenten, provincies en het Rijk op het gebied van volkshuisvesting te versterken. Hiervoor zijn (voorbereidende) acties vanuit de gemeente vereist. Hiervoor is door het Rijk € 40.000 per jaar structureel beschikbaar gesteld, gestart in 2024.

In 2024 hebben we onder begeleiding van een extern procesbegeleider gewerkt aan de nieuwe meerjarige prestatieafspraken 2025-2028. Deze worden in voorjaar 2025 ondertekend. De kosten voor deze procesbegeleiding in 2024 zijn deels gedekt door het rijksbudget van de Wvrv en bestaand budget.

Detailhandelsvisie 2024-2034

In 2024 is gestart met de werkzaamheden aan de nieuwe detailhandelsvisie. De startfase is afgerond. De werkzaamheden gaan verder in 2025.

Toekomstvisie bedrijventerrein Verrijn Stuart

Het was onze intentie om, in lijn met het coalitieakkoord, in 2024 te werken aan een toekomstvisie voor het bedrijventerrein Verrijn Stuart. Daar is wel een start mee gemaakt. Duidelijk is geworden dat deze toekomstvisie nauw verband houdt met de behoefte om de openbare buitenruimte van dit terrein anders in te richten. Dat staat in het geplande periodiek groot onderhoud pas over enkele jaren op de rol. Daarom is besloten om de visievorming uit te stellen en te koppelen aan de planning van dit groot onderhoud. Op die manier sluiten visievorming en uitvoering beter op elkaar aan.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Een duurzaam en groen Diemen, waar het goed wonen, werken en ontspannen is

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Het uitvoeren van de Omgevingsvisie Diemen 2040 met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties, het verbinden van natuur en versterken van groen.
1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties
1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen
1.4 - Goede verbindingen tussen wijken
1.5 - We koesteren onze cultuurhistorie
1.6 - Natuur verbinden en groen versterken

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Het uitvoeren van de Omgevingsvisie Diemen 2040 met heldere uitspraken hoe met de schaarse ruimte wordt omgegaan, met het accent op doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties, het verbinden van natuur en versterken van groen.	
1.1.1 - Het ontwikkelen van voorzieningen, woningen e.d. vindt hoofdzakelijk plaats binnen de bestaande bebouwde omgeving. De huidige groengebieden, buiten de bebouwde kom, houden een groenbestemming. Plannen voor het buitengebied worden getoetst aan het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan een duurzame en bestendige verbetering van de recreatieve en/of landschappelijke waarde van het gebied.	Door middel van diverse plannen, projecten en onderzoeken is in 2024 invulling gegeven aan de omgevingsvisie Diemen 2040. Voorbeelden hiervan zijn Holland Park, de Rietschuurhof, Hof van Saan, de woningbouw bij Buitenlust en Harmonielaan en de herontwikkeling van de locatie van het sportcentrum FB Duran in Diemen-Zuid. Ook is in Diemen Zuid de hoofdwegenstructuur aangepast. In het buitengebied zijn projectgebieden voor windturbines en zonne-energie opgenomen in de omgevingsvisie. De omgevingsvisie hebben we daarnaast gebruikt als toetsingskader bij de beoordeling van allerlei initiatieven.
Subdoel 1.2 - Herontwikkeling/doorontwikkeling van bestaande wijken/locaties	
1.2.1 - Afronden van de woningbouw in Plantage de Sniep door starten met de realisatie van nieuwbouw bij de Rietschuur.	We hebben een intentieovereenkomst gesloten met De Alliantie voor de nieuwbouw bij de Rietschuur. Daarnaast is de Rietschuur zelf in de herfst van 2024 in de verkoop gegaan.
1.2.2 - Realisatie van woningbouwlocatie Holland Park West, inclusief inrichting van de openbare buitenruimte, onderzoeken beperkte uitbreiding/opwaardering Campus en faciliteren van woningbouw in Holland Park Zuid.	In januari is de woningbouw fase 1 (vrije sector en middenhuur) opgeleverd en in juni is gestart met de bouw van 248 woningen (sociale huur, middeldure huur). Voor 88 vrije sector koopwoningen is een (gewijzigde) vergunning verleend, waarna de woningen in verkoop zijn gebracht. De initiatiefnemer van de uitbreiding van de Campus (circa 300 woningen) heeft de ontwikkeling in het najaar 'on hold' gezet, om eerst de financiële haalbaarheid verder te onderzoeken. Voor het Steigerblok (450 woningen) is een anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar gesloten, een voorlopig ontwerp van het bouwplan uitgewerkt en de aanvraag voor de ruimtelijke procedure ingediend. De sloop van het bestaande vastgoed (InHolland) is eind 2024 gestart. Met de overige grondeigenaren in Holland Park Zuid zijn gesprekken gevoerd over grondverkoop, om ook die percelen voor woningbouw in ontwikkeling te kunnen nemen. Het laatste bouwplan in Holland Park Oost (296 woningen) wordt sinds eind 2024 in fases (tot begin 2025) opgeleverd.
1.2.3 - Realisatie van woningbouw op het perceel Arent Krijtsstraat 1	Dit woningbouwproject is opgeleverd in 2024.
1.2.4 - Uitwerken en planologisch regelen van het woningbouwplan aan de zuidzijde van de woonwijk Buitenlust	Het bestemmingsplan Buitenlust 2022 (sociale woningbouw zuidzijde) is na uitspraak over beroep op 1 mei 2024 onherroepelijk in werking getreden. In november 2024 is een aanvraag omgevingsvergunning voor het woningbouwplan ingediend.
1.2.5 - Uitwerken en planologisch faciliteren van woningbouwontwikkeling Hof van Saan op de vrijkomende locatie Weesperstraat te Diemen Zuid, door vertrek van bedrijf Saan.	Dit woningbouwproject is in uitvoering gegaan in 2024.
Subdoel 1.3 - Ruimte nodig voor nieuwe fysieke ontwikkelingen zoals die in het coalitieakkoord zijn opgenomen	
1.3.1 - Ruimte reserveren voor een middelbare school nabij het Sportcentrum FB Duran.	Raadbeslissing genomen in oktober 2024 om de ambitie voor een middelbare school in 2028 weer tegen het licht te houden. Tevens besloten om bij elke nieuwe gebiedsontwikkeling als onderdeel van de integrale beoordeling de middelbare school mee te nemen. In de nieuwe gebiedsontwikkeling Duran wordt de integrale afweging van middelbare school meegenomen.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
1.3.2 - Zoeklocaties voor sociale woningbouw (o.a. Griend, Harmonielaan) beoordelen op haalbaarheid en via participatietraject met bewoners verder ontwikkelen.	Harmonielaan is inmiddels een project. Het Ruimtelijke Programma van Eisen en de grondexploitatie zijn op 14 november 2024 vastgesteld in de gemeenteraad. Een (uitgebreid) participatietraject met de omwonenden is hieraan voorafgegaan.
Subdoel 1.4 - Goede verbindingen tussen wijken	
1.4.1 - Versterken Noord-Zuidas, o.a. aanleg spooronderdoorgang bij station Diemen	De spooronderdoorgang is in gebruik genomen, de herinrichting van de omgeving is in 2024 gestart. In Diemen Zuid is de voormalige busbaan opnieuw ingericht en opengesteld voor autoverkeer. Aansluitend daarop zijn de Boven Rijkersloot bij het zwembad, Beukenhorst en de Diemerbrug heringericht.
1.4.2 - Versterken verbindingen tussen Holland Park en Diemen Zuid/Diemen Centrum door het aanpassen van de verkeersstructuur in Diemen Zuid.	De voormalige busbaan is opnieuw ingericht en opengesteld voor autoverkeer. Aansluitend daarop zijn de Boven Rijkersloot bij het zwembad, Beukenhorst en de Diemerburg heringericht.
Subdoel 1.5 - We koesteren onze cultuurhistorie	
1.5.1. Benutten van bestaande cultuurhistorische waarden in nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.	Cultuurhistorie is steeds meer een onderdeel van verschillende (woningbouw) projecten. Meest duidelijk is de ontwikkeling van de Rietschuurhof, maar bijvoorbeeld ook bij de ontwikkeling aan de Harmonielaan.
1.5.2. Gebruiken van kunst en cultuur, mede omvattende cultuurhistorisch erfgoed, als middel om mensen in Diemen met elkaar te verbinden.	Open Monumenten Dag was dit jaar een groot succes, met een van de drukte edities ooit in Diemen, door de inzet van bussen die bewoners van Diemen door Diemen, maar ook verder naar Muiden en uiteindelijk Naarden-Bussum, rondreden.
1.5.3. Aanwijzen van objecten als gemeentelijk monument ten einde deze met wettelijke bescherming beter in stand te kunnen houden (bijvoorbeeld Diemerdammersluis en individuele grafmonumenten op begraafplaats Rustoord)	In 2024 zijn er geen objecten aangewezen als gemeentelijk monument.
1.5.4 - Opstellen nieuwe cultuurhistorisch beleid.	Afgelopen jaar zijn we gestart met het opstellen van een koersdocument Omgevingskwaliteit en Erfgoed, waarin door middel van participatie en gesprekken binnen de gemeente een integrale koers voor deze twee overlappende onderwerpen wordt gekozen. Het erfgoedbeleid, met daarin cultuurhistorie als belangrijkste onderdeel, volgt daarna.
Subdoel 1.6 - Natuur verbinden en groen versterken	
1.6.1 - Ontwikkelen van een Diemense "Hoofdgroenstructuur", mede door te investeren in de natuurwaarden, de verblijfskwaliteit en biodiversiteit. Bestaande natuur wordt optimaal verbonden. Daar waar buurtgroen aansluit op natuur wordt de ecologische verbinding versterkt.	Er is een inventarisatie gemaakt ten behoeve van beheer en mogelijke verbeteringen van bestaande voorzieningen voor fauna. Binnen het project aanpassen verkeersstructuur Diemen-Zuid is een faunatunnel aangelegd onder de Boven Rijkersloot en het Aalscholverpad.
1.6.2 - Investeren in allerlei vormen van recreatie (mits dit de natuurwaarden niet aantast). Bijvoorbeeld door realisatie (indien mogelijk) van een strandje aan De Diem.	Het project Strandje aan De Diem staat opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Diemerscheeg 1.0 en het programma Groene Uitweg, waardoor we hiervoor een subsidie kunnen aanvragen. Op verzoek van Diemen is hiervoor extra budget beschikbaar gekomen. Er is een ontwerp gemaakt en een rapportage opgesteld betreffende het inpassen van het strandje in de natuur. In gesprek komen met de provincie over inpassing in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) gaat moeizaam vanwege capaciteitsgebrek daar. Er is een eenmalige bijdrage aan het beheerfonds van het Diemberbos overgemaakt voor onderhoud aan het Diemberbospad.
1.6.3 - Versterken van de "ecologische hubfunctie" van groene plekken in de bebouwde kom, zoals park Spoorzicht.	We zijn bezig met een nieuwe inrichting voor park Spoorzicht. Bij dit nieuwe ontwerp is de natuur leidend, recreatie volgend. Het behouden en versterken van de biodiversiteit van dit unieke stukje natuur in Diemen is een belangrijk uitgangspunt.

2. Betaalbare woningen door nieuwbouw sociale huurwoningen en middenhuur woningen.

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen			
2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens			
2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
2.1 - Omvang voorraad sociale huurwoningen in beheer van woningcorporaties (excl. studentenwoningen) ³⁸	3.410	3.042	3.042

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Voldoende betaalbare woningen voor de lagere inkomensgroepen	
2.1.1 - Uitvoering van de Prestatieafspraken met de woningcorporaties, bewaken van het behoud van de voorraad sociale huurwoningen en het beperken van de liberalisatie van sociale huurwoningen.	In 2023 is de Raamovereenkomst Prestatieafspraken 2020-2023 met een jaar verlengd door middel van een addendum. Totdat de nieuwe meerjarige Prestatieafspraken worden ondertekend in 2025 zijn de afspraken over behoud van de sociale woningvoorraad en liberalisatie uit de Raamovereenkomst 2020-2023 en het addendum van kracht.
2.1.2 - Meewerken aan realisatie van het aandeel sociale huurwoningen in het woningbouwprogramma voor de ontwikkelingen in Holland Park West en Holland Park Zuid alsmede op andere te ontwikkelen locaties zoals Buitenlust, Harmonielaan, Rietschuurhof en Hof van Saan.	Ontwikkellocatie Buitenlust bestaat geheel uit sociale huurwoningen. Bij ontwikkellocatie Rietschuurhof en Harmoniehof streven we naar een mix van sociale en middeldure huurwoningen. In Holland Park West en Zuid en Hof van Saan wordt het in het omgevingplan vastgestelde aandeel sociale en middeldure huur gerealiseerd.
Subdoel 2.2 - Goede huisvestingsmogelijkheden voor starters en middeninkomens	
2.2.1 - Het blijven promoten van het aanvragen van startersleningen.	De gemeente heeft in 2024 aan 9 aanvragen invulling gegeven. Hiervan zijn er 5 daadwerkelijk toegekend door Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn).
2.2.2 - Het benutten van de wettelijke ruimte voor het met voorrang toewijzen van sociale huurwoningen aan inwoners van Diemen en andere doelgroepen.	De Huisvestingsverordening 2022 wordt gevolgd.
2.2.3 - Het bevorderen van de doorstroming middels het uitvoeren van de afspraken zoals genoemd in de Prestatieafspraken met woningcorporaties en het Huurders Platform Diemen, waaronder het invoeren van Van Groot naar Beter.	In 2024 is één aanvraag toegekend voor de Van Groot Naar Beter regeling.
2.2.4 - Het invoeren van een geactualiseerd woonruimteverdeelsysteem op basis van het vastgestelde regionale woonruimteverdeelbeleid, waaronder een uitgebreide voorlichtingscampagne.	In 2023 is het nieuwe woonruimteverdeelsysteem ingevoerd. De implementatie is succesvol verlopen. In 2026 komt er een evaluatie van het nieuwe woonruimteverdeelsysteem.
2.2.5 - Voorlichting over het gebruik van woonruimte n.a.v. Huisvestingsverordening 2022 en voorlichting voor huurders (en kopers) via een in te stellen Steunpunt Wonen (ook bekend als Huurinfopunt).	2024 is er een start gemaakt met het aanpassen en verbeteren van de website, waar inwoners worden voorgelicht over woonruimtegebruik. Inwoners kunnen met deze vragen ook altijd terecht bij het Steunpunt Wonen Diemen. Hier worden bewoners over voorgelicht middels een maandelijkse advertentie in DiemerNieuws en via de website van de gemeente. De pilot van het Steunpunt Wonen Diemen is in september 2024 afgelopen. Om het Steunpunt Wonen Diemen niet abrupt te laten eindigen voor huurders en om een goede eindevaluatie van de pilot te verrichten, is het Steunpunt Wonen Diemen verlengd tot en met 31 december 2024. Naar aanleiding van een positieve eindevaluatie van de pilot, wil de gemeente het steunpunt structureel voortzetten.

³⁸ In de periode tussen de jaarrekening 2023 en de begroting voor 2024 heeft een wijziging van definitie plaatsgevonden. We zijn op een meer betrouwbare manier gaan tellen, waardoor de cijfers tussen 2023 en 2024 niet vergelijkbaar zijn. In de jaarbegroting 2024 is dit met een voetnoot toegelicht. De basis bij deze indicator is echter dat er tussen 2023 en 2024 geen woningen zijn geliberaliseerd of verkocht, maar dat er ook geen woningen zijn toegevoegd.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.3 - Levensloopbestendig en duurzaam woningaanbod	
2.3.1 - Bij nieuwbouw is de norm om levensloopbestendig te bouwen.	Nieuwbouw voldoet aan het Bouwbesluit en is daarmee tot op zekere hoogte levensloopbestendig. Gemeente Diemen neemt het Woonkeur als basis in geval woningen specifiek bedoeld zijn voor en toegewezen gaan worden aan senioren. Wij sturen daar -waar mogelijk- vooral op in het sociale en middeldure segment. Afwijkingen zijn na goedkeuring van de gemeente mogelijk. Wij noemen dat "Woonkeur, tenzij". In de Woonvisie Diemen 2024 is opgenomen dat er de komende jaren meer specifieke seniorenwoningen en levensloopbestendige woningen in het programma worden opgenomen.
2.3.2 - Onderzoek doen naar mogelijkheden en regelingen voor duurzaamheidsingrepen in de eigen woning.	Inwoners kunnen bij het Regionaal Energieloket terecht met vragen over landelijke, regionale en gemeentelijke financierings- en subsidieregelingen. De gemeente Diemen verstrekt duurzaamheidsleningen voor verduurzamingsmaatregelen in woningen. Daarnaast loopt er een gemeentelijke subsidieregeling voor verduurzaming van woningen met slechte energielabels (label G tot en met D) in combinatie met een lage WOZ waarde. Deze subsidieregeling is over 2024 betaald vanuit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI). Zie Paragraaf Duurzaamheid thema Energie & Klimaat voor meer informatie over maatregelen en acties om verduurzaming van woningen te stimuleren.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
2.2.1 - Aantal verstrekte startersleningen	1	2	5
2.2.2 - Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (verplicht)	6,64	15,7	15,9
2.2.3 - % Demografische druk (verplicht) ³⁹	56,6	NB	56,3%

³⁹ Dit betreft een verplichte BBV indicator, die niet te begroten is. Bron: Waarstaatjegemeente.nl

3. Aantrekkelijk ondernemersklimaat

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat
3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelsstructuur
3.3 - Goede kwaliteit van dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven
3.4 - Toekomstbestendige economie
3.5 - Een goede arbeidsmarkt en werkgeverschap

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Aantrekkelijke werklocaties en vestigingsklimaat	
3.1.1 - Continueren van periodieke overleggen met bedrijven en instellingen op Bergwijkpark/Holland Park, de bedrijventerreinen en met Ondernemend Diemen. De thema's veiligheid, duurzaamheid zijn integraal onderdeel van deze overleggen. Daarnaast wordt een maal per jaar een schouw gelopen op de bedrijventerreinen.	In 2024 heeft tweemaal een bestuurlijk overleg met Ondernemend Diemen plaatsgevonden. De Werkgroep Bergwijkpark heeft een maal plaatsgevonden. Er zijn twee bedrijvenpanels geweest en er is eenmaal een schouw gehouden.
3.1.2 - Wij steunen initiatieven van ondernemers op het gebied van duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen.	Op enkele kleine onderwerpen en acties hebben we bedrijven kunnen ondersteunen, bijvoorbeeld bij het organiseren van een prik-actie om zwerfafval op te ruimen.
3.1.3 - In de Daarom Diemen campagnes aandacht besteden aan Diemen als vestigings-, ondernemings- en werklocatie.	Samen met Daarom Diemen is op verschillende momenten aandacht besteed aan Diemen als vestigings-, ondernemings- en werklocatie bijvoorbeeld in de campagne rondom de Dag van de Ondernemer en Daarom Diemen netwerkbijeenkomst en Diemense verkiezing voor Ondernemer van het Jaar.
3.1.4 - Om voor huidige en toekomstige werknemers en bedrijven aantrekkelijk te blijven gaan we door met het verhogen van de verblijfs waarde, het onderhouden van de openbare ruimte, instellen parkeerregulering (indien nodig) en dergelijke.	De openbare ruimte is op de reguliere manier onderhouden, er is in het najaar van 2024 een inspectie geweest van de openbare ruimte op de bedrijventerreinen (schouw). Daarnaast is bedrijven verzocht om de BuitenBeter-app te gebruiken voor meldingen in de openbare ruimte.
3.1.5 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan (deel)regionaal beleid op het gebied van economische zaken.	Binnen de Amstelland Meerlanden deelregio wordt goed samengewerkt op economisch gebied. Zo is er een gezamenlijke analyse van de kantorenmarkt gemaakt, is er doorgewerkt aan de MRA bedrijventerreinenstrategie en is de samenwerking met de Amsterdam Economic Board verbeterd.
Subdoel 3.2 - Diverse en toekomstbestendige detailhandelstructuur	
3.2.1 - Continueren van de periodieke en incidentele overleggen met winkeliersverenigingen (en waar mogelijk eigenaren/beheerders van winkelpanden en -centra)	In 2024 is een bestuurlijk overleg geweest met het bestuur van winkeliersvereniging Diemerplein. Ook is er een bestuurlijk gesprek geweest met het bestuur van winkeliersvereniging Gruttoplein.
3.2.2 - Volgen van regionale ontwikkelingen en meewerken aan het regionale beleid op het gebied van detailhandel.	Er zijn geen nieuwe regionale beleidsinitiatieven of grote onderzoeken geweest in 2024 op het gebied van detailhandel.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.3 - Goede kwaliteit van dienstverlening aan gevestigde en startende bedrijven	
3.3.1 - Persoonlijke advisering aan in (financiële) moeilijkheden verkerende ondernemers.	In 2024 zijn we doorggegaan met 155-Help een bedrijf (IMK). Daarnaast zijn ondernemers doorverwezen naar de voor hun juiste loketten binnen de gemeente of daar buiten voor (schuld)hulpverlening.
3.3.2 - Persoonlijke advisering aan ondernemers die ruimte zoeken	Meerdere ondernemers zijn geholpen bij hun zoektocht naar bedrijfsruimte in Diemen. Door de lage leegstandscijfers op de markt voor zakelijk vastgoed is het voor ondernemers ook in 2024 zeer lastig geweest om nieuwe of andere bedrijfsruimte te vinden in Diemen. Diemen nog steeds aangesloten bij Bedrijvenloods Amsterdam.
3.3.3 - Organisatie jaarlijks netwerkevent (Vaart in Diemen) voor alle Diemense ondernemers in samenwerking met Ondernemend Diemen.	Vaart in Diemen heeft plaatsgevonden op 20 november 2024.
3.3.4 - Opvolging geven aan het ZAAI-project voor starters.	In juli 2024 is ZAAI Diemen voor de vierde keer gestart, deze editie loopt nog door tot februari 2025.
3.3.5 - Opvolging geven aan netwerkplatform Open Coffee en daarmee faciliteren in de behoefte van ZZP'ers om met elkaar te kunnen (net)werken.	Daarom Diemen netwerkbijeenkomst en Diemense Ondernemer van het Jaar heeft plaatsgevonden op 15 mei 2024.
Subdoel 3.4 - Toekomstbestendige economie	
3.4.1 - Thema's: circulaire economie, natuur en biodiversiteit, klimaatadaptatie, luchtkwaliteit en schone mobiliteit behandelen tijdens de verschillende overleg soorten met de lokale bedrijven en ondernemers en via de nieuwsbrief.	Binnen het thema circulaire economie is bedrijfsafval als hoofdthema behandeld tijdens het eerste bestuurlijk overleg met Ondernemend Diemen in 2024. Daarnaast hebben er meerdere artikelen in de Ondernemers Nieuwsbrief gestaan over deze onderwerpen.
3.4.2 - Continueren van het jaarlijkse onderzoek naar de leegstand en ontwikkelingen op de lokale kantorenmarkt middels een kantorenmonitor. Tevens meewerken aan regionale afstemming om leegstand en/of tekorten aan te pakken en te voorkomen (via onder andere PlaBeKa).	In 2024 is er opnieuw onderzoek uitgevoerd naar de leegstand op de Diemense kantorenmarkt. De totale kantorenleegstand in Diemen is afgenomen van 14,4% 31 december 2023 naar 13% op 31 december 2024. Dat is een fractie hoger dan het gemiddelde van de MRA van ca.12,4%.
3.4.3. - Het vergroten van de bekendheid van het zakelijk regionaal energieloket en Daarom Duurzaam Diemen onder de lokale ondernemers.	Hieraan is aandacht besteed in de nieuwsbrief. Er zijn extra uren beschikbaar om de ondernemers voor te lichten en te ondersteunen bij de energietransitie.
Subdoel 3.5 - Arbeidsmarkt en werkgeverschap	
3.5.1. Aandacht blijven besteden in de nieuwsbrieven aan de problematiek omtrent en de hulp aan ondernemers/werkgevers met schulden.	In 2024 zijn in de nieuwsbrief geen artikelen geplaatst over schuldproblematiek.
3.5.2 De samenwerking met Regionaal Werkcentrum Groot Amsterdam blijven opzoeken.	In 2024 is het thema arbeidsmarkt en werkgeverschap als apart thema behandeld tijdens het bestuurlijk overleg met Ondernemend Diemen. Daaruit zijn acties voortgekomen die in 2024 zijn gestart en in 2025 zullen worden voltooid.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
3.1.1 - Aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 t/m 64 jaar (verplicht) ⁴⁰	1.533	NB	1.630
3.1.2 - Waardering vestigingsklimaat gemeente ⁴¹	nvt	nvt	nvt
3.1.3 - Waardering ondernemingsklimaat gemeente	nvt	nvt	nvt

⁴⁰ Dit betreft een verplichte BBV-indicator, deze indicator is niet te begroten. De gegevens zijn nog niet op te halen van de website van KING.

⁴¹ Dit betreft het onderzoek naar de MKB-vriendelijkheid van de gemeente Diemen, dit onderzoek wordt eens per twee jaar uitgevoerd, in 2022 is geen onderzoek uitgevoerd. In 2023 en in 2024 is het onderzoek ook niet uitgevoerd door MKB-Nederland omdat zij werken aan een nieuwe vorm en inhoud van het ondernemersonderzoek.

4. Vergunningaanvragen worden snel en juist afgehandeld

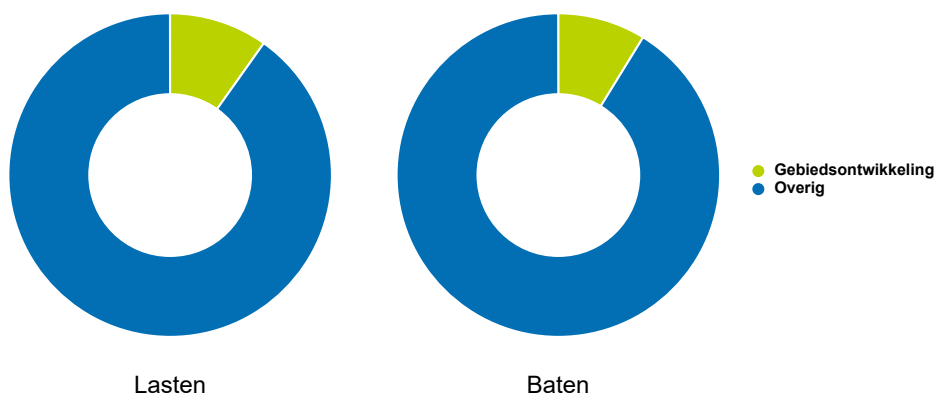
Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
4.1 - Wabo-vergunningen binnen wettelijke termijnen (flitsvergunning)			
4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH			
4.3 - Volledig digitale vergunningverlening			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
4.1 - % van de Wabo vergunningsaanvragen dat binnen 6 weken wordt afgehandeld (wettelijke termijn is 8 weken)	23%	80%	90%
4.3 - Wabo-aanvragen dat digitaal wordt ingediend (inclusief APV en drank & horeca)	Omgevingswet 99% DH & APV 90%	Wabo 90% DH & APV 80%	Omgevingswet 99% DH & APV 99%

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Ruimschoots binnen wettelijke termijnen (flitsvergunning)	
4.1.1 - Er wordt gewerkt conform processen die lean en duidelijk beschreven zijn.	Alle processen ten aanzien van de Omgevingswet zijn lean en duidelijk beschreven. Deze processen zijn verwerkt in het vergunningensysteem Rx.Mission en in handboeken, wat ervoor zorgt dat ook volgens de processen gewerkt wordt.
Subdoel 4.2 - Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 Wet VTH (proces- en massacriteria)	
4.2.1 - Uitvoering en afstemming van processen in samenwerking met andere gemeenten.	Dit is gebeurd in het kader van de gezamenlijke implementatie van de Omgevingswet in Duo+ verband. De nieuwe geharmoniseerde processen zijn inmiddels gerealiseerd en in werking. Verder is een beheerorganisatie opgericht die deze processen bewaakt.
Subdoel 4.3 - Volledig digitale vergunningverlening	
4.3.1 - Gerichte kanaalsturing (website en klantcontacten) richting digitale aanvraag.	Door het nieuwe digitale stelsel Omgevingswet is er een gerichte kanaalsturing ten aanzien van het indienen van digitale aanvragen via het Omgevingsloket. Een aanvraag start altijd via dit digitale kanaal.
4.3.2 - Faciliteren van aanvragers die (nog) niet digitaal werken.	Dit gebeurt in het kader van het vooroverleg, waarbij in samenspraak met een aanvrager, een digitale aanvraag wordt opgesteld, die waar nodig kan worden gedownload en geprint.

Wat heeft het gekost?

Gebiedsontwikkeling	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-10.418	-8.111	-7.966	-7.692	274
Structurele baten	13.050	6.538	9.930	10.119	189
Toevoegingen aan reserves	-3.639	-	-140	50	190
Onttrekkingen aan reserves	513	403	5.901	5.610	-291
Saldo structureel	-495	-1.171	7.724	8.087	363
Incidentele lasten	-1.076	140	855	277	-578
Incidentele baten	391	-	-2.421	-2.094	327
Toevoegingen aan reserves	-	-	-4.490	-4.489	1
Onttrekkingen aan reserves	575	-	-2.749	-2.682	67
Saldo incidenteel	-110	140	-8.805	-8.989	-184
Saldo van de baten en lasten	-604	-1.031	-1.081	-902	179

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Omgevingsplan € 75.000

In 2024 is voor het opstellen van het omgevingsplan € 90.000 uitgegeven.

De meicirculaire is een bedrag van € 115.000 ontvangen vanuit het rijk, voor de implementatie van de Omgevingswet. Dit is opgenomen in het budget voor het opstellen van het omgevingsplan. Aangezien het opstellen van het omgevingsplan een langlopend traject is, wat doorloopt tot omstreeks 2030, willen we de overgebleven € 75.000 gebruiken voor de werkzaamheden in 2025.

Geluidsadviezen woningbouwprojecten € 21.000

Via de 3e kwartaalbrief 2024 is een budget van € 45.000 beschikbaar gesteld voor het beoordelen van geluid en geluidmaatregelen bij woningbouwprojecten (o.a. Holland Park, Buitenlust en Harmonielaan). Een deel van dit budget is benut in 2024. Ook in 2025 zijn deze beoordelingen nog noodzakelijk. Daarom wordt voorgesteld om het resterende budget van € 21.000 over te hevelen naar 2025.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ⁴²	Toelichting
Programma Gebiedsontwikkeling						
Geluidsscherm Sniep grondexploitatie	2.597	-	-	2.597	(D)	Het project is nog in uitvoering
Busbaan	2.160	1.151	1.009	-	(I)	Het project is nog in uitvoering
spooronderdoorgang Ouddiemerlaan	5.000	1.515	1.155	2.330	(I)	Het project is nog in uitvoering
Aanpassingen kruisingen Weesperstraat	50	-	21	29	(I)	Het project moet nog financieel afgewikkeld worden.
Verplaatsing 18 flexwoningen	75	-	63	12	(I)	2024 nog in uitvoering, wordt in 2025 afgerond.
Aankoop parkeerterrein gebouw de Schakel	165	-	165	-0	(A)	De aankoop van het parkeerterrein door de gemeente is afgerond. De gemeente is inmiddels juridisch eigenaar.
Totaal programma Gebiedsontwikkeling	10.047	2.666	2.413	4.968	-	-

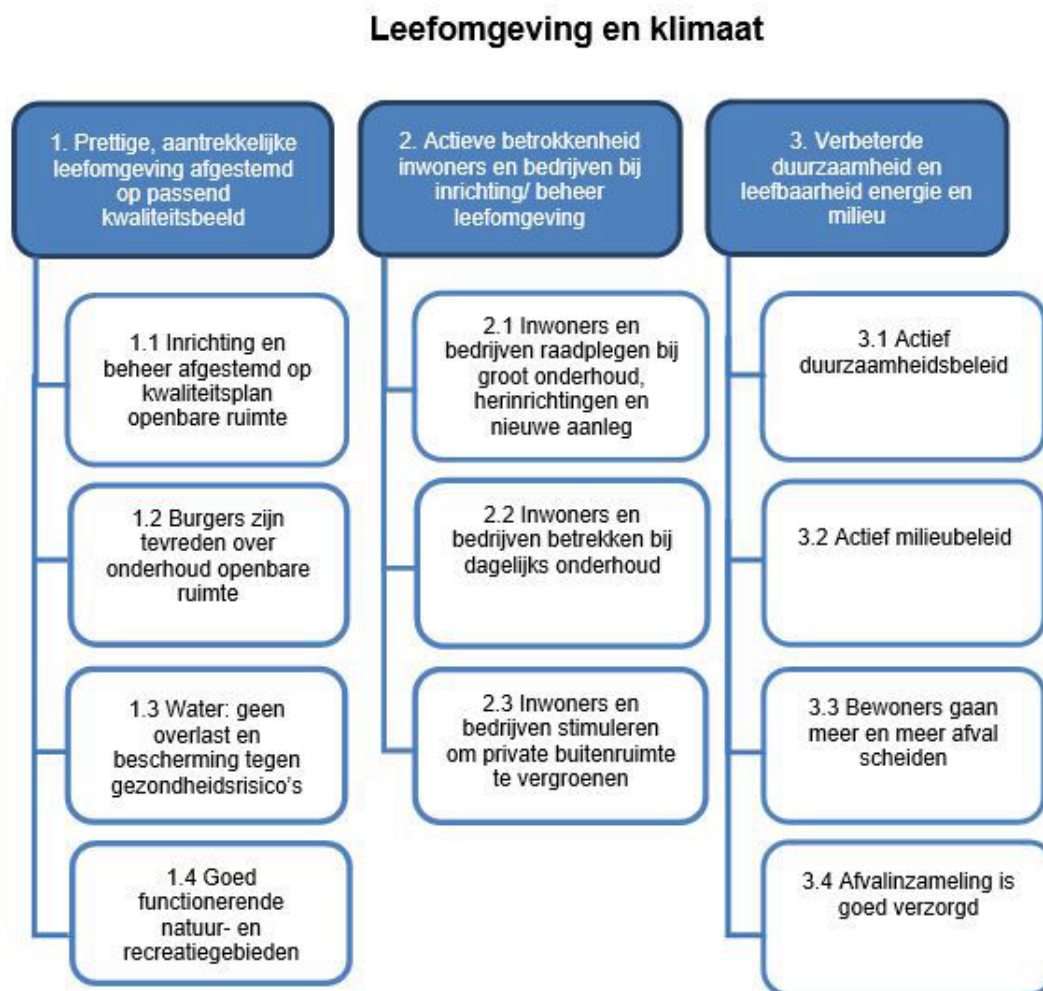
⁴² I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Leefomgeving en klimaat

Portefeuillehouder:

M. van den Berg

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Tegemoetkoming Rijk 2023 - 2030 capaciteit energie en klimaatbeleid

Gemeenten hebben een belangrijke taak bij het realiseren van de doelstelling uit het nationale Klimaatakkoord. Voor Diemen gaat het daarbij vooral om het grootschalig opwekken van duurzame elektriciteit en warmte (Regionale energiestrategie) en het met de gebouwde omgeving van het gas af te gaan (Transitievisie warmte). Daarnaast zet Diemen ook in op schone mobiliteit. Via de Regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) krijgen we hiervoor budget van het Rijk.

De VNG en het Rijk hebben aangegeven dat gemeenten hun CDOKE middelen als structureel mogen opnemen in hun begroting. Minister Jetten heeft in zijn beleidsbrief over de CDOKE regeling aangegeven dat gemeenten daarbij tot en met 2030 uit mogen gaan van tenminste het jaarlijkse basisbudget voor de periode 2023 - 2025. Het is op dit moment nog niet bekend hoe de CDOKE regeling er in de periode 2026 - 2030 uit komt te zien.

De gemeente Diemen heeft het CDOKE basisbudget voor de periode 2023-2025 aangevraagd en op 14 april 2023 toegewezen gekregen. Het budget voor een bepaald jaar moet binnen 3 jaar voor ten minste 90% zijn uitgegeven aan personeelskosten voor energie- en klimaatbeleid. De overige 10% mogen gemeenten besteden aan ondersteunende middelen. Wat dan niet is uitgegeven moet worden teruggestort. Wat in 2023 wordt toegekend moet dus uiterlijk eind 2025 zijn besteed. En wat in 2024 wordt toegekend uiterlijk in 2026, etcetera.

De gemeente Diemen put jaarlijks het CDOKE budget uit. Dit gebeurt door:

1. toeschrijving van inzet van bestaande formatie op energie en klimaat (vaste aanstelling van vóór 2023);
2. extra personeel dat wordt ingehuurd (extra ondersteuningscapaciteit voor de transitievisie warmte en de regionale energiestrategie (Europees aanbesteed en werkzaam sinds 14 augustus 2023)), en;
3. extra personeel dat nieuw is aangenomen (extra ondersteuning bij communicatie (sinds september 2023) en de projectmanager wijkgerichte aanpak (sinds december 2024)).

Het jaarlijkse CDOKE budget dat wordt toegeschreven aan de bestaande formatie op energie en klimaat van vóór 2023 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. Het vanaf 2023 aanvullend op energie en klimaat ingezette personeel op de energietransitie wordt betaald vanuit de CDOKE gelden.

Aanpak transitievisie warmte

Eind 2024 is een projectmanager aangesteld voor de wijkgerichte aanpak uit de transitievisie warmte om als gemeente uiterlijk 2040 onafhankelijk te zijn van aardgas. Ook zal de projectmanager de analyse gaan uitvoeren voor de haalbaarheid en betaalbaarheid van restwarmte uit datacenters als warmtebron voor een warmtenet. Financiering van de projectmanager vindt conform de begroting 2024 plaats vanuit de CDOKE gelden. Bij economische zaken is er 4 uur per week capaciteit vrijgemaakt voor een gemeentelijke contactpersoon duurzaamheid op bedrijventerreinen. Voor de gemeentelijke activiteiten op het gebied van de warmtetransitie in 2024 wordt verwezen naar de paragraaf Duurzaamheid paragraaf 2.A thema Energie & Klimaat.

Uitvoering isolatieopgave

Conform de begroting 2024 is de ingehuurd capaciteit voor de uitvoering van de Aanpak isolatie en energiebesparing koopwoningen 2023 - 2026 in 2024 verhoogd van 16 uur per week naar 36 uur per week. De hiervoor benodigde € 100.000 per jaar is conform de begroting 2024 gefinancierd vanuit de CDOKE gelden.

Voor de inkoop van een deel van de acties (o.a. collectieve inkoopacties, inzet van het regionaal energieloket voor particulieren en VVE's) uit deze Aanpak wordt gebruik gemaakt van het Energiebesparingsprogramma koopwoningen Noord-Holland 2023. Dit is een 50% cofinancieringsregeling met voor Diemen maximaal € 103.101,- provinciale subsidie voor een gemeentelijk energiebesparingsprogramma voor koopwoningen van 3 tot 4 jaar. Daarnaast worden acties (isolatie van woningen met slechtste labels en bijbehorende subsidieregeling) betaald vanuit de specifieke uitkering Lokale aanpak isolatie (SPUK LAI). In 2024 heeft de gemeente Diemen het maximale bedrag voor de tweede tranche van de SPUK LAI aangevraagd en toegewezen gekregen. Dit bedrag zal conform landelijke criteria en de daarop ingediende aanvraag worden ingezet voor de subsidieregeling voor woningen met slechte energielabels in eigendom van lage inkomensgroepen.

Circulaire economie

In 2024 is conform de begroting 2024 een fulltime beleidsadviseur specifiek voor circulaire economie aangesteld. Voor de gemeentelijke activiteiten op het gebied van circulaire economie in 2024 wordt verwezen naar de paragraaf Duurzaamheid paragraaf 2.B thema Afval & Circulaire economie.

Communicatie en participatie energie- en klimaatbeleid

Sinds september 2023 is 1 fte extra capaciteit voor duurzaamheid gerealiseerd bij communicatie. Deze wordt ingezet voor uitvoeringsgerichte projectmatige en wijkgerichte communicatie en voor het webbeheer en mediacampagnes. Conform de begroting 2024 wordt deze extra fte gefinancierd vanuit de CDOKE gelden.

Ontwikkelingen onderhoudscontracten en algemeen onderhoud groen en bomen

Onderhoudscontracten en algemeen onderhoud

Elk jaar sluiten we onderhoudscontracten af voor het groenonderhoud in Diemen. De begrote budgetten dekten ook dit jaar de kosten niet. Daarom is er extra budget beschikbaar gesteld via de derde kwartaalbrief. We hebben een nieuw beheersysteem, waarin de arealen goed in beeld gebracht kunnen worden, wat belangrijk is met een groeiende gemeente. De toename aan onderhoudsareaal zorgde voor veel meerwerk.

Via de vierde kwartaalbrief is ook budget beschikbaar gesteld om de kosten van het algemeen groenonderhoud te dekken. Veel werkzaamheden hebben we als losse opdrachten bij de aannemer moeten uitzetten, omdat de eigen dienst steeds minder toekwam aan de groenwerkzaamheden. Ook de aanvragen voor zelfbeheer hebben veel geld gekost.

Bomenbestand

Onze bomen hebben we sinds 2023 steeds beter in beeld. In 2024 hebben we de boominventarisatie en BoomVeiligheidsControle (BVC) gedaan in Diemen Centrum. We hebben een raambestek gemaakt voor het daaruit komende onderhoud van de komende jaren. De uitslag hiervan is begin 2025. Afgelopen jaar is gestart met de eerste (snoei)werkzaamheden in Diemen Zuid. De inventarisatie wijst uit dat we veel meer bomen in Diemen hebben staan dan we in beeld hadden, we zitten nu op om en nabij 14.000 bomen waar we bij het begin van de inventarisatie begonnen met getallen in de 11.500. Dit zorgt dus ook voor een toename van het onderhoud aan de bomen.

Begraafplaats Rustoord

Voor de begraafplaats Rustoord is een apart onderhoudsbudget voor het groen. Het afgelopen jaar ontvingen we klachten over achterstallig onderhoud. Dit komt vooral doordat de eigen dienst meer tijd kwijt is aan onderhoud van de vaste planten in Diemen. Om op Rustoord de juiste kwaliteit te kunnen bieden heeft een aannemer taken overgenomen. Om dit te kunnen doen, is het onderhoudsbudget voor begraafplaatsen verhoogd met € 25.000.

Wijkgericht onderhoud

Team Wijkbeheer heeft in 2024 de meeste kleinere werkzaamheden uitgevoerd in het kader van wijkgericht onderhoud aan de openbare buitenruimte. Grotere werkzaamheden, zoals onkruid borstelen op verhardingen, zijn uitgevoerd door een aannemer. In de begroting voor 2024 is hiervoor extra capaciteit bij team wijkbeheer en extra budget beschikbaar gesteld. Hiermee hebben we het wijkgericht onderhoud in 2024 kunnen uitvoeren.

Ontwikkeling rioolheffing

In 2024 is het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 aangenomen. Dit plan gaat over de kosten van de gemeente voor het verwerken van afvalwater, hemelwater en grondwater. Dat vormt de onderbouwing voor de gemeentelijke rioolheffing.

De jaren voor 2024 is de rioolheffing met maximaal de inflatie gestegen. De aandacht voor klimaatadaptatie is steeds toegenomen en de gemeente Diemen loopt daarbij voorop. De ambitieuzere normen ten aanzien van het voorkomen van wateroverlast en droogteschade vragen een grotere inspanning dan in het verleden. Ook leggen de gestegen aannemerskosten en materiaalkosten een grotere druk op de (toekomstige) uitgaven. Om ervoor te zorgen dat de gemeente ook in de toekomst kan voldoen aan haar zorgplicht is de rioolheffing in 2024 met € 5,- gestegen, aanvullend op de correctie voor de inflatie.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Prettige en aantrekkelijke leefomgeving afgestemd op een daarbij passend kwaliteitsbeeld

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte
1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte
1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's als gevolg van afvalwater
1.4 - Natuur verbinden en beleven

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Inrichting en beheer zijn afgestemd op de gestelde ambities uit het kwaliteitsplan openbare ruimte	
1.1.1 - Bijdragen aan meer differentiatie in beheer, gebruik en inrichting door het toepassen handboek openbare ruimte	Bij het beheer kijken we zorgvuldig welk beheertype waar mogelijk is volgens het handboek openbare ruimte.
1.1.2 - Uitvoering beheer conform programma groot onderhoud openbare ruimte	Zie paragraaf 5 Onderhoud Kapitaalgoederen.
1.1.3 - Aanleggen van ontmoetingsplekken en verhogen van groene verblijfskwaliteit in de openbare ruimte (aanbrengen steigers, hondenspeelplaats, speelvoorzieningen, parkzitjes, ligweiden enz.).	Grote bewonersinitiatieven: Vergroening Meidoornplein, moestuin voor kinderen in Anne Frankwijk, moestuin bij Martin Luther King. In de buurten Scheepskwartier en Vlindertuin zijn speelplekken opgeknapt of helemaal opnieuw ingericht, waarvan 1 in het groen. De speelplekken bij de Schoolstraat en de Schakel zijn aangelegd. Het eerste Diempact gemaakt met Brede School de Noorderbreedte, en bloemen ingezaaid met bijenhotel en educatiepakket, en er is een wormenhotel geplaatst bij de Sint-Petrusschool. Op Rustoord hebben we een uitstrooimonument aangelegd.
1.1.4 - Bevordering van de biodiversiteit	zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit
Subdoel 1.2 - Burgers zijn tevreden over het onderhoud van de openbare ruimte	
1.2.1 - Uitvoeren geüpdatet zwerfafvalplan	Het plan heeft een update gehad en voeren we in 2025 uit.
1.2.2 - Uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden conform onderhoudsprogramma wegen, openbare verlichting, water, groen, speelterreinen en kunstwerken	Zie paragraaf 5 Onderhoud Kapitaalgoederen.
Subdoel 1.3 - Burgers en bedrijven ondervinden geen overlast van water en worden beschermd tegen gezondheidsrisico's als gevolg van afvalwater	
1.3.1 - Uitvoeren van het stedelijk waterbeheer door te voldoen aan de zorgplicht afvalwater, hemelwater en grondwater	Klein en groot onderhoud is uitgevoerd om een goede staat van de riolering te handhaven, waarbij onder andere de straatkolken zijn gereinigd.
1.3.2 - Uitvoeren van het Gemeentelijk Riolerings Plan 2019-2023 en het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028	Zie paragraaf 5 Onderhoud Kapitaalgoederen thema Riolerings en stedelijk water
1.3.3 - Onderhouden van oevers met aandacht voor ontwikkelen van biodiversiteit in natuurvriendelijke oevers	Zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit
1.3.4 - Uitwerken en implementeren van klimaatadaptieve maatregelen openbare buitenruimte. Voeren van risicodialogen met bedrijven, burgers en vitale functies	Zie paragraaf Duurzaamheid thema Klimaatadaptatie

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.4 - Natuur verbinden en beleven	
1.4.1 - Natuur verbinden en versterken	zie paragraaf Duurzaamheid thema Natuur & Biodiversiteit
1.4.2 - Natuurbeleven versterken (zie Programma Gebiedsontwikkeling)	Dit is en wordt meegenomen bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zowel de hoofdgroenstructuur als het buurtgroen pakken we als geheel aan, verbeteren we kwalitatief en we verbinden onderling waar mogelijk.

2. Actieve betrokkenheid inwoners en bedrijven bij de inrichting en het beheer van de leefomgeving

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Inwoners en bedrijven raadplegen bij groot onderhoud, herinrichtingen en nieuwe aanleg
2.2 - Inwoners en bedrijven betrekken bij het uitvoeren van dagelijks onderhoud
2.3 - Inwoners en bedrijven stimuleren om private buitenruimte te vergroenen

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - Inwoners en bedrijven zijn betrokken bij herinrichting en nieuwe aanleg	
2.1.1 - Overleg met belanghebbenden op basis van uitgangspunten en schetsontwerpen en voorlopig ontwerp voor herinrichtingsprojecten	Belanghebbende vragen we naar hun ideeën, wensen en ervaringen, nog voor het schetsontwerp. Dit gebeurt op verschillende manieren om zoveel mogelijk mensen te bereiken, zowel digitaal als fysiek.
2.1.2 - Houden van voorlichtingsbijeenkomsten en inspraakmogelijkheden (soms als workshop) bij herinrichtingsprojecten	Zie 2.1.1 en 2.1.3.
2.1.3 - Ideeën en verbeteringsvoorstellen van inwoners en bedrijven gebruiken bij herinrichting en nieuwe aanleg	De inspraakprocedure voor herinrichtingen en nieuwe aanleg geeft bewoners en bedrijven de gelegenheid om vanaf het begin tot de uitvoering ideeën en voorstellen in te brengen.
Subdoel 2.2 - Inwoners raadplegen ten behoeve van het uitvoeren van (dagelijks) onderhoud	
2.2.1 - Inwoners en bedrijven actief uitnodigen bij uitvoering van projecten en specifiek wijzen op participatiemogelijkheden	We sluiten doorlopend contracten voor zelfbeheer in het groen af met bewoners. Op relevante plekken en momenten wijzen we bewoners op mogelijkheden tot participatie in het dagelijks beheer.
2.2.2 - Inwoners stimuleren tot en ondersteunen bij participatieprojecten	We helpen bewoners met hun ideeën over de uitvoering van het dagelijks onderhoud. Als de wens er is, houden we regelmatig contact. We hebben een avond georganiseerd voor alle bewoners met groen in zelfbeheer om informatie te geven en delen, en met elkaar in contact te komen.
2.2.3 - Verbeteren van communicatie over de afhandeling van door inwoners ingediende meldingen over openbare ruimte	In het kader van Diemen '22 kijken we organisatiebreed naar mogelijke verbeteringen van het proces rondom de communicatie bij meldingen openbare ruimte. Daarnaast zijn we dit jaar gestart met de BuitenBeter-app, waardoor bewoners makkelijker een melding kunnen maken over hun omgeving.
Subdoel 2.3 - Actieve betrokkenheid van inwoners bij dagelijks onderhoud	
2.3.1 - Deelnemen aan operatie Steenbreek, die inwoners en bedrijven stimuleert en helpt bij groene initiatieven	We zijn aangesloten bij operatie Steenbreek en hebben meegedaan aan het 'NK tegelwippen', om inwoners aan te moedigen hun tuin te vergroenen, en gewonnen binnen de poule met de DUO gemeenten. Meerdere boomspiegels, stukjes plantsoen en geveltuintjes zijn in zelfbeheer genomen.
2.3.2 - Bomen uitdelen die inwoners in hun eigen tuin kunnen aanplanten	Via het NK tegelwippen konden bewoners een boompje krijgen bij het inleveren van tegels via de tegeltaxi. Ook sloten we aan bij het klimaat evenement van de Klimaatraad en DaaromDuurzaamDiemen en deelden boompjes uit.

3. Verbeterde duurzaamheid en leefbaarheid op het gebied van duurzaamheid en milieu

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Actief duurzaamheidsbeleid, inclusief energietransitie, door middel van een programmatische aanpak
3.2 - Actief milieubeleid
3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden
3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Actief duurzaamheidsbeleid, inclusief energietransitie, door middel van een programmatische aanpak	
3.1.1 - Uitvoeren van het Duurzaamheidsprogramma	zie paragraaf Duurzaamheid
Subdoel 3.2 - Actief milieubeleid	
3.2.1 - Inbrengen en toetsen van milieu-eisen bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten	Dit hebben we in 2024 bij diverse projecten gedaan zoals Holland Park West en Zuid, Rietschuurhof, uitbreiding Campus Diemen Zuid, de woningbouwplannen voor Buitenlust en Harmonielaan en de hoofdassen in het zuidelijk deel van Diemen Centrum.
3.2.2 - Aanpak luchtkwaliteit	zie paragraaf Duurzaamheid thema Luchtkwaliteit & Geluid
3.2.3 - Aanpak geluidhinder	zie paragraaf Duurzaamheid thema Luchtkwaliteit & Geluid
Subdoel 3.3 - Bewoners gaan meer en meer afval scheiden	
3.3.1 - Inzetten op het verminderen van restafval conform Van Afval Naar Grondstof (VANG)-doelstellingen (100kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) en het coalitieakkoord (een significante stap zetten richting die doelstelling).	zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie
3.3.2 – Uitvoeren van aanpassing(en) in wijze van afvalinzameling	zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire economie
3.3.3 - Versterken van de communicatie en voorlichting	zie paragraaf Duurzaamheid thema Afval & Circulaire Economie
Subdoel 3.4 - Afvalinzameling is goed verzorgd	
3.4.1 - Toezien op de uitvoering van de overeenkomst afvalinzameling	Dit gebeurt standaard het hele jaar door.
3.4.2 - Meldingen verzamelen en met Meerlanden zorgen voor structurele oplossingen	Dit gebeurt standaard het hele jaar door.

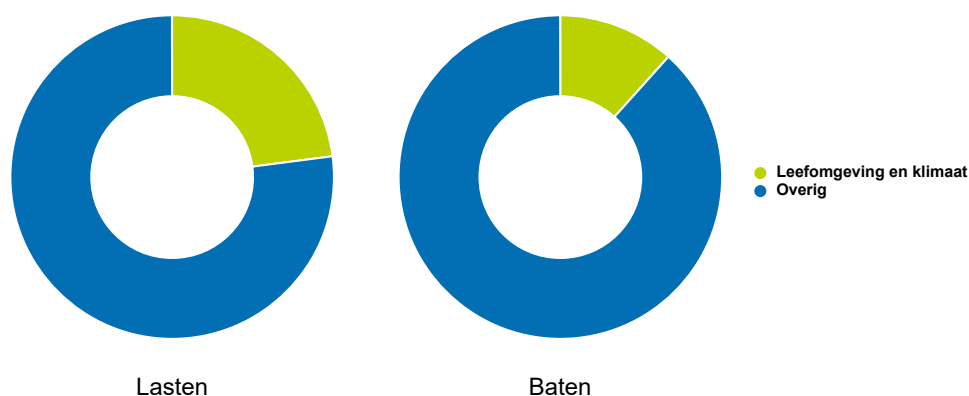
Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
3.1.1 - % hernieuwbare elektriciteit (verplicht)	nmb	9,2%	n.n.b.
3.4.1 - Omvang huishoudelijke restafval in kg per inwoner per jaar (verplicht). ⁴³	180	170	188

⁴³ Om te voldoen aan de VANG-doelstellingen (100 kg restafval per inwoner per jaar vanaf 2020) wordt er toegewerkt naar die 100 kg per inwoner per jaar.

Wat heeft het gekost?

Leefomgeving en klimaat	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-20.450	-23.632	-27.368	-26.670	697
Structurele baten	10.008	11.367	13.763	13.472	-292
Toevoegingen aan reserves	-55	-6	-3.661	-3.885	-224
Onttrekkingen aan reserves	93	-	3.060	3.103	43
Saldo structureel	-10.403	-12.272	-14.205	-13.980	225
Incidentele lasten	-1.352	-	1.655	1.465	-190
Incidentele baten	654	-	-766	-559	207
Toevoegingen aan reserves	-509	-	1.422	1.422	-
Onttrekkingen aan reserves	11	-	-1.512	-1.507	5
Saldo incidenteel	-1.196	-	799	821	22
Saldo van de baten en lasten	-11.599	-12.272	-13.406	-13.159	247

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Klimaatbudget reserveren € 360.000

Bij klimaatbeleid zijn de kosten lager dan begroot. Dit komt doordat de gemeente vanuit het Rijk SPUKs heeft ontvangen voor de energietransitie. De inzet over 2024 was erop gericht om deze SPUKs gelden tijdig uit te putten. Deze SPUKs zijn afgelopen kabinetsperiode in gang gezet en lopen komende jaar/jaren af zonder dat er opvolgende regelingen zijn aangekondigd. De belangrijkste SPUKs voor de energietransitie zijn: Capaciteit decentrale overheden klimaat en energiebeleid (CDOKE), Energiearmoede (EA) en lokale aanpak isolatie (LAI).

We stellen voor de onderschrijding van € 360.000 op klimaatbeleidbudget 2024 toevoegen aan de bestemmingsreserve duurzaamheid. Dit omdat:

- Er komende jaren veel grotere uitgaven te verwachten zijn vanuit de wijkgerichte aanpakken, ontwikkeling van een warmtebedrijf en aanleg van (een) warmtenet(ten);
- De SPUKs aflopen zonder dat er nieuwe SPUKs vanuit het rijk zijn aangekondigd.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ⁴⁴	Toelichting
Programma Leefomgeving en Klimaat						
Vervangen gevelkozijnen en garagedeur gebouw B-C en D gemeentewerf	375	371	1	3	(A)	De werkzaamheden zijn in 2024 afgerond
Vervangen Mercedes wagen nr. 29 gebouwendienst	80	-	-	80	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen luchtbehandeling bestuursvleugel gemeentehuis	150	-	146	4	(I)	Komt in 2025 gereed
Planmatige vervanging buitenruimte gemeentewerf en recycleplein	55	-	-	55	(D)	Deels uitgevoerd. Deels in voorbereiding
Vervanging shovel wagen nr. 26 werf	75	-	-	75	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Herinrichting gemeentewerf	650	19	319	312	(I)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer, voertuig nr. 23	80	-	-	80	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 30	180	-	-	180	(D)	Aanbesteding mislukt
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 18	40	-	-	40	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen voertuig team Wijkb, onkruidborstelmach nr 16	100	-	-	100	(A)	Wordt niet vervangen
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 31	130	-	-	130	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 32	45	-	-	45	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Pickup straatveegauto nr. 20	75	-	-	75	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen Fiat Doblo wagen nr. 28 speelplaatsen	45	-	-	45	(D)	De straatveegauto is opgeleverd
Vervangen anging 2 strooiers gladheidsbestrijding	80	-	77	3	(A)	Vervanging is gerealiseerd
Vervangen anging 2 strooiers gladheidsbestrijding	60	-	-	60	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen. voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 21	60	-	-	60	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Verbreiding brugvlak Diemerbrug	665	-	-372	1.037	(I)	Project in uitvoering
Vervangen anging Iveco wagen nr. 14 (riool)	120	-	-	120	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
kanter straatveegauto nr 22	76	-	67	9	(A)	Aangeschaft
Activering nieuw bestratingsmateriaal 2022	200	43	128	29	(I)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Activering nieuw bestratingsmateriaal 2023	200	-	-	200	(D)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Activering nieuw bestratingsmateriaal 2024	200	-	-	200	(D)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Vervangen straatnaamborden door reflectieborden	79	60	18	1	(A)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Park Spoorzicht	470	14	8	448	(I)	Project in uitvoering
Strandje aan de Diem	285	36	-	249	(I)	Project in uitvoering
Vergroenen Holland Park	180	76	48	56	(I)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Aanschaf nieuwe bomen 2023	225	-	17	208	(D)	Project in uitvoering

⁴⁴ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ⁴⁵	Toelichting
Aanschaf nieuwe bomen 2024	225	-	4	221	(I)	Project in uitvoering
PVC riool Flats Tobias Asserlaan	70	-	-	70	(D)	Project in uitvoering
PVC riool Oranjeplantsoen	360	3	205	152	(I)	Project in uitvoering
PVC riool Scheepskwartier	1.360	269	524	567	(I)	Project in uitvoering
Vervangen PVC riool Vlindertuin	1.570	12	861	697	(I)	Project in uitvoering
Riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan	420	-	-	420	(D)	Project in uitvoering
Vervangen PVC riolering verkeersstructuur Diemen zuid	775	-	775	-	(A)	Project is afgerond
Relining betonriool Johan van Soestdijkstraat	40	-	-	40	(D)	Project in uitvoering
Vervangen PVC riool kruidenhof winkelcentrum	160	-	152	8	(A)	Project is afgerond
Verlagen waterpeil Oosterringvaart	800	36	17	747	(I)	Project in uitvoering
ondergronds brengen containers	100	69	-	31	(I)	Project in uitvoering
Herinrichting recycleplein	300	12	281	7	(A)	Project is afgerond
Herstel van keldergraven Rustoord	60	-	-	60	(D)	Dit jaar voeren we dit uit
Graafmachine ten behoeve van Riool	420	-	-	420	(V)	Wordt niet aangeschaft
hoogwerker Wijkbeheer	65	-	-	65	(V)	Wordt niet aangeschaft
Vervangen openbare verlichting rondom gemeentehuis	120	77	7	36	(I)	Project in uitvoering
Vervangen Iveco Reserve-auto 21a (bj2010)	80	-	-	80	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen Iveco reseve-auto 10a	85	-	-	85	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen Reserve Fiat Elektro (bj 2010)	50	-	-	50	(D)	Aanbesteding in voorbereiding
Kruising Muiderstraatweg-Weteringweg	375	-	15	360	(I)	Project in uitvoering
Onderheide Wegen Johan van Soestdijkstraat	310	-	-	310	(D)	Project in uitvoering
Onderheide wegen Reinier Castelijl/ Johan Cousset	850	-	-	850	(D)	Project in uitvoering
PVC riolering gemeentewerf	365	-	-	365	(D)	Project in uitvoering
Riolering Oud Diemen	170	-	-	170	(D)	Project in uitvoering
Totaal programma Leefomgeving en Klimaat	14.110	1.097	3.296	9.717		

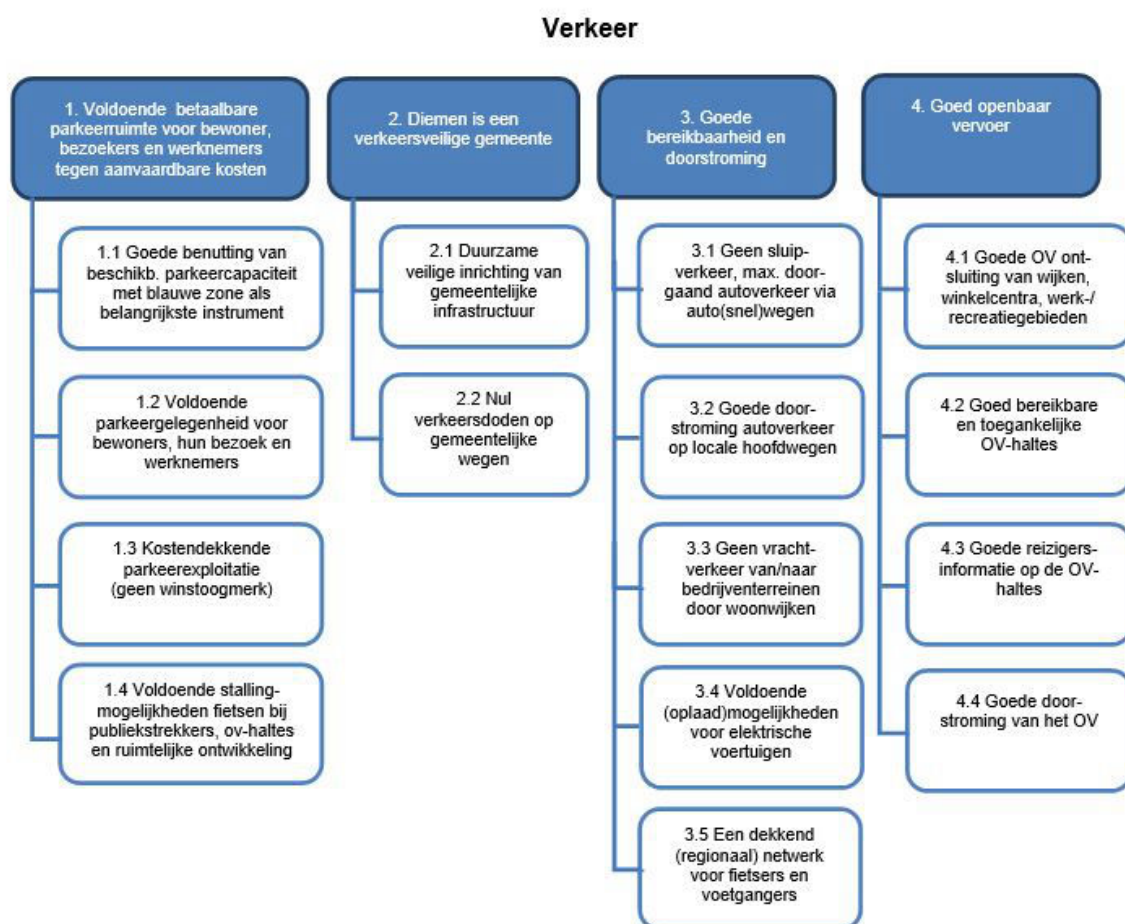
⁴⁵ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Verkeer

Portefeuillehouder:

J. Prins

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Ontwerp Mobiliteitsvisie Diemen

In 2024 is gewerkt aan de ontwerp Mobiliteitsvisie Diemen. Deze visie bevat de hoofdlijnen voor het gemeentelijk verkeers- en vervoersbeleid voor de komende jaren. Met dit document anticiperen we op de landelijke en regionale ontwikkelingen in het verkeer en vervoer. Belangrijke input vormt het Beleidskader Mobiliteit van de Vervoerregio Amsterdam en de Omgevingvisie Diemen 2040. Verkeersveiligheid is een belangrijk onderwerp in de mobiliteitsvisie. Voor het opstellen van onze mobiliteitsvisie was externe expertise nodig. De eerder geraamde € 40.000 is op basis van de aanbesteding en de ontwikkelingen daarna in 2023 en 2024 te krap gebleken. De totale kosten komen eind 2024 uit op € 72.630.

Openbaar vervoer

In 2024 is door de Vervoerregio Amsterdam het Programma van Eisen vernieuwd voor de concessie Amsterdam met daarin het metro-, tram- en busvervoer in Amsterdam, Duivendrecht en Diemen. Deze concessie gaat medio 2025 in. Ook is een onderzoek uitgevoerd naar de toekomstige bediening van de NS-stations op de Zuidtak (Diemen-Zuid, Duivendrecht, Amsterdam RAI) en de effecten daarvan op reizigersstromen en gebiedsontwikkelingen bij deze stations.

Verkeersveiligheid

In 2024 hebben we de verkeersveiligheid in Diemen verbeterd door diverse onderzoeken en maatregelen. Belangrijke ingrepen waren aanpassen verkeersstructuur Diemen-Zuid met onder andere de afwaardering van 50 km naar 30 km en aanleg inritten Weesperstraat. Er is onderzoek gestart naar een verkeersveilige inrichting van de Weesperstraat en de hoofdassen in het zuidelijk deel van Diemen Centrum. Voor het verkeersveiliger maken van de fietsoversteek op de Weteringweg is een variantenstudie uitgevoerd. Op basis daarvan is een keuze gemaakt tot aanpassing van de verkeerssituatie en de uitvoering is gepland in 2025.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voldoende betaalbare parkeerruimte voor bewoners, bezoekers en werknemers tegen aanvaardbare kosten

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument	
1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers	
1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winstoogmerk)	
1.4 - Voldoende stallingsmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkingen, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen	

Activiteiten (wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Goede benutting van beschikbare parkeercapaciteit met "blauwe zone" als belangrijkste instrument	
1.1.1 - Uitbreiden en bijsturen parkeerregulering op basis van resultaten parkeermonitoring en klachten van bewoners en ondernemers en op basis van nieuwe ontwikkelingen (o.a. regelgeving en ICT)	In december heeft het college een besluit genomen over de invoering van de blauwe zone in Zeezicht en een gedeelte van Pampuszicht (Diemen-Noord). Realisatie is gepland in 2025.
1.1.2 - Parkeermonitoring door middel van meting van de parkeerdruk en op basis van ontvangen parkeerklachten	Er heeft een onderzoek plaatsgevonden in Diemen-Noord (zie ook 1.1.1).
1.1.3 - Uitvoering geven aan het geactualiseerde parkeerbeleidsplan 2021.	In 2024 zijn geen verdere activiteiten nodig gebleken. Het communiceren met bewoners is gecontinueerd.
Subdoel 1.2 - Voldoende parkeergelegenheid voor bewoners, hun bezoekers en werknemers	
1.2.1 - Waar nodig bijsturen van parkeerregulering (maatwerk)	Maatwerk is toegepast indien nodig, bijvoorbeeld door middel van tijdelijke ontheffingen voor bouw- en klusbedrijven.
1.2.2 - Afspraken over parkeervoorzieningen bij nieuwbouwplannen, in beginsel worden deze parkeerplaatsen op eigen terrein gerealiseerd op basis van de Nota Parkeernormen.	We hebben afspraken over de parkeervoorzieningen meegenomen in de planvorming voor de woningbouwprojecten Holland Park West, Campus 3e fase, Rietschuurhof, Hof van Saan, Harmonielaan en Buitenlust.
1.2.3 - Handhaven op de parkeerregulering incl. afhandelen parkeerklachten en overtredingen	In 2024 was helaas tijdelijk sprake van een verminderde inzet van parkeerhandhaving ten gevolge van de toenmalige parkeerhandhaver. Inmiddels is na een openbare aanbesteding een nieuwe parkeerhandhaver geselecteerd en komen we langzamerhand weer op volle sterkte.
Subdoel 1.3 - Kostendekkende parkeerexploitatie (geen winstoogmerk)	
1.3.2 - Actueel houden van de parkeerexploitatie	Actualisering van de parkeerexploitatie vindt zeer regelmatig plaats.
1.3.3 - Parkeertarieven baseren op effectiviteit en een sluitende parkeerexploitatie	In 2024 was er geen aanleiding om de parkeertarieven aan te passen.
Subdoel 1.4 - Voldoende stallingsmogelijkheden voor fietsen bij publiekstrekkingen, ov-haltes en ruimtelijke ontwikkelingen	
1.4.1 - Bijplaatsen van fietsenstallingen indien nodig en mogelijk	Er zijn op drie locaties fietsenstallingen aangelegd (twee tot vijf nietjes per locatie): Raadhuisstraat, Punt Sniep en Kruidenhof.
1.4.2 - Het voorschrijven van fietsparkeernormen bij (ruimtelijke) ontwikkelingen conform de Nota Parkeernormen	Naast parkeervoorzieningen voor auto's zijn ook afspraken gemaakt over parkeren voor fietsers bij de diverse woningbouwprojecten, onder andere projecten in Holland Park.

2. Diemen is een verkeersveilige gemeente

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
2.1 - Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur
2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen

Activiteiten (wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1- Duurzame veilige inrichting van gemeentelijke infrastructuur	
2.1.1 - Toepassen duurzaam veilig bij herinrichtingen	Wij passen het duurzaam veilig principe standaard toe bij het ontwerpen met betrekking tot herinrichtingen. Voor 2024 was dat met de herinrichting van het Oranjeplantsoen en in de buurten Scheepskwartier en Vlindertuin de bij de aanpassing van de verkeersstructuur in Diemen Zuid.
2.1.2 - Verkeersveilige fietsroutes meenemen bij de uitvoering van bouwplannen/wegwerkzaamheden (in BLVC-plannen)	Dit is meegenomen bij alle projecten met fietsroutes waarvoor een BLVC-plan is opgesteld..
2.1.3 - Aanleg van snelheidsremmers bij de aansluitingen van de Treubweg en Venserweg op de Weesperstraat	De verkeersdrempels zijn aangelegd in 2024 op de aansluitingen van de Treubweg en en Venserweg met de Weesperstraat.
2.1.4 - Onderzoek naar het verbeteren van de verkeersveiligheid op de Weesperstraat en op de oversteek op de Weteringweg	Er is een variant en studie uitgevoerd. Op basis daarvan is een keuze gemaakt tot aanpassing van de verkeerssituatie die verder wordt uitgewerkt..
Subdoel 2.2 - Nul verkeersdoden op gemeentelijke wegen	
2.2.1 - Deelname aan verkeersveiligheidscampagnes via de Vervoerregio Amsterdam	Wij hebben in 2024 niet specifiek meegedaan aan de verkeersveiligheidscampagnes van de Vervoerregio Amsterdam. Voor 2025 staat deelname aan dergelijke campagnes wel in de planning.
2.2.2 - Deelname aan het programma Doortrappen ter bevordering van de fietsveiligheid onder oudere fietsers	In 2024 hebben wij geen deelgenomen aan projecten van het programma Doortrappen.
2.2.3 - Actief monitoren van de verkeersveiligheid op gemeentelijke wegen	Wij hebben contact met de politie met betrekking tot de verkeersveiligheid op de gemeentelijke wegen. Daar waar nodig onderzoeken wij de verkeerssituatie en op basis van dit onderzoek worden eventuele maatregelen getroffen..Ook houden we jaarlijks verkeerstellingen.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Algemeen - % ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	8,7%	15%	niet bekend
Algemeen - % overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	NB	20%	niet bekend
Algemeen - % doden na verkeersongeval met een motorvoertuig	NB	0%	niet bekend

Toelichting: Tot nu toe werden data verzameld op een complexe en tijdrovende wijze. Voorgesteld wordt de betreffende data op een meer eenvoudige te verzamelen en gebruik te maken van Via-Stat. Dit programma wordt landelijk gebruikt. In 2025 wordt een voorstel opgesteld voor de begroting 2026 met betrekking tot de prestatie-indicatoren op het gebied van verkeersveiligheid.

3. Goede bereikbaarheid en doorstroming

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen	
3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op lokale hoofdwegen	
3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken	
3.4 - Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen	
3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers	

Activiteiten	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Geen regionaal sluipverkeer door Diemen, zoveel mogelijk doorgaand autoverkeer via auto(snel)wegen en gebiedsontsluitingswegen	
3.1.1 - We streven naar een maximumsnelheid binnen de bebouwde kom van 30 kilometer per uur, tenzij dit niet mogelijk is	Dit uitgangspunt hebben we meegenomen in de projecten betreffende herinrichtings, voor zover het nog niet een 30 km-gebied betreft (of een woonerf). Het betreft onder andere de Weesperstraat en de wegen van de hoofdassen.
3.1.2 - Afstemmen informatiesystemen (bewegwijzing/navigatie) op hoofdroutes	Wij zetten (grotere) wegafsluitingen in Melvin (dit is een landelijk systeem, waar wegbeheerders afsluitingen en dergelijke melden). Melvin staat voor MELdin van Verstoringen in Infrastructuur in Nederland.
3.1.3 - Medewerking aan de nieuwe HOV-verbinding IJburg-Weesp en IJburg-station Bijlmer-Arena met omzetten van de parallelweg van de A1 tussen knooppunt Diemen en de Maxis naar een busbaan zonder ontheffinghoudersregeling	Het traject IJburg naar station Bijlmer Arena is afgerond. Hiervoor is in Diemen een kleine aanpassing gedaan in de verkeerslichten van de aansluiting Diemerpolderweg naar de A9. Voor de HOV-route IJburg – Weesp is de uitvoering voorbereid (uitvoering gepland Q3 2025). Het verkeersbesluit (instellen busbaan op de brug) moet nog worden genomen.
Subdoel 3.2 - Goede doorstroming van het autoverkeer op lokale hoofdwegen	
3.2.1 - Waarborgen ontsluitingsfunctie d.m.v. advisering bij herinrichtingen en herontwikkelingen (o.a. Scheepskwartier, Vlindertuin, Holland Park)	Dit hebben we meegenomen in de planvorming voor de (her)inrichting van de openbare ruimte in Diemen Noord, Diemen Centrum en Holland Park.
3.2.2 - Aanpassen hoofdverkeersstructuur Diemen Zuid (o.a. openstellen busbaan, aanleg rotonde, invoering 30 km/uur)	In 2024 is in aansluiting op de opengestelde busbaan ook het deel van de Boven Rijkersloot tot en met de Diemerbrug opnieuw ingericht.
Subdoel 3.3 - Geen vrachtverkeer van en naar bedrijventerreinen door de woonwijken	
3.3.1 - Zorgen voor behoud van goede rechtstreekse aansluiting van werkgebieden op hoofdwegennet	De bestaande aansluitingen zijn in 2024 in stand gebleven.
3.3.2 - Begeleiden/beïnvloeden bedrijven bij vestigingsplaatskeuze en routekeuze	Dit doen we in het overleg met kandidaat-bedrijven die zich willen vestigen in Diemen.
3.3.3 - Afremmen vrachtverkeer bij herinrichting van woongebieden	Dit is een vast aandachtspunt bij de voorbereiding van herinrichtingsprojecten.
3.3.4 - Voortzetten regionale samenwerking Green Deal Zero Emission stadslogistiek	Met ingang van 2023 is het initiatief Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek bevestigd bij de Vervoerregio Amsterdam en opgenomen in het programma Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek. In 2024 hebben we geen concrete acties uitgevoerd. Het onderwerp komt, waar mogelijk, terug in de gemeentelijke Mobiliteitsvisie
Subdoel 3.4- Voldoende (oplaad)mogelijkheden voor elektrische voertuigen	
3.4.1 - Realiseren van een dekkend en vraag gestuurd netwerk van laadpalen voor elektrische auto's, in samenwerking met het projectbureau MRA-e	We plaatsen laadpalen op verzoek en als blijkt dat bestaande palen in de omgeving voldoende worden gebruikt.
3.4.2 - In samenwerking met het projectbureau MRA-e onderzoeken van mogelijkheden voor plaatsing van laadvoorzieningen van alleen op aanvraag naar pro actief op basis van bezetting/gebruik en potentieel gebruik door deelmobiliteit	Ons huidige beleid geeft geen mogelijkheid tot het pro actief plaatsen van laadpalen.
3.4.3 - Uitbreiden en monitoren van het aanbod van elektrische deelmobiliteit (o.a. auto's en scooters)	In 2024 is onderzoek gedaan naar het functioneren van de aanbieders van deelmobiliteit. De markt van de deelmobiliteit is sterk aan het veranderen. Het stoppen en het failliet verklaren van aanbieders is actueel in begin 2025. Wij zullen in 2025 gezamenlijk met de vervoerregio Amsterdam optrekken om te onderzoeken wat goed is voor Diemen op het gebied van deelmobiliteit.

Activiteiten	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.5 - Een dekkend (regionaal) netwerk voor fietsers en voetgangers	
3.5.1 - Verbeteren van zwakke schakels in het fietsnetwerk; onder andere onderzoek naar het verbeteren van de fietsoversteek op de Weteringweg en het voorbereiden van de verbreding van het brugdek van de Diemerbrug ten behoeve van het fietsverkeer.	De Diemerburg is heringericht eind 2024. Voor een verkeersveilige oversteek op de Weteringweg is een variantenstudie uitgevoerd. Op basis daarvan is een keuze gemaakt tot aanpassing van de verkeerssituatie die verder wordt uitgewerkt.
3.5.2 - Voorstel voor de vervolgaanpak op basis van haalbaarheidsonderzoek naar een nieuwe fietsverbinding van Plantage De Sniep naar station Diemen-Zuid over de Weespertrekvaart	In 2024 is hier nog geen nader onderzoek naar gedaan.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
3.4 - Totaal aantal laadpalen voor elektrische motorvoertuigen	112	145	124

4. Goed openbaar vervoer

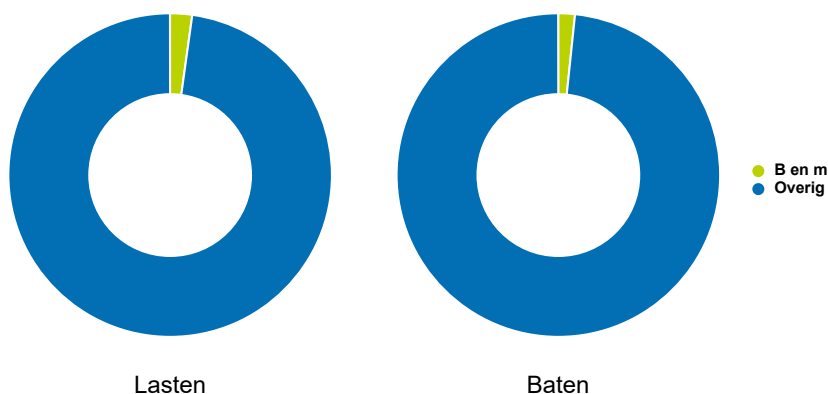
Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
4.1 - Goede OV ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden
4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes
4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes
4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 4.1 - Goede openbaar vervoer ontsluiting van woonwijken, winkelcentra, werkgebieden en recreatiegebieden	
4.1.1 - Adviseren over concessieverlening door Vervoerregio Amsterdam en vervoerplannen GVB	In 2024 hebben we een reactie gegeven op het Programma van Eisen voor de nieuwe OV concessie Amsterdam en op het Vervoerplan 2025 van het GVB.
4.1.2. Participeren in het onderzoek van de gemeente Amsterdam naar een nieuwe HOV-verbinding van IJburg via Diemen naar station Bijlmer-Arena en naar station Weesp	Het traject IJburg naar station Bijlmer Arena is afgerond. Hiervoor is in Diemen een kleine aanpassing gedaan in de verkeerslichten van de aansluiting Diempolderweg naar de A9. Voor de HOV-route IJburg – Weesp is de uitvoering voorbereid (uitvoering gepland Q3 2025). Het verkeersbesluit (instellen busbaan op de brug) moet nog worden genomen.
4.1.3 - De belangen van Diemen inbrengen in regionale en nationale onderzoeken zoals onder andere OV Toekomstbeeld 2040, OV SAAL middellange termijn en het MIRT onderzoek Amsterdam Bay Area (o.a. IJmeerlijn)	We hebben deelgenomen aan het onderzoek onder leiding van de Vervoerregio Amsterdam naar de gevolgen van een wijziging van de treinbediening op de stations Diemen-Zuid, Duivendrecht en Amsterdam RAI. De invoering van een nieuw dienstregelingsmodel is gepland eind 2032/begin 2033.
4.1.4 - Het verbeteren van de overstapmogelijkheden bij het OV-knooppunt Diemen-Zuid o.a. door het realiseren van een nieuwe brug voor fietsers en voetgangers	De brug voor fietsers en voertgangers is gerealiseerd tussen de oostelijke entree van het station Diemen Zuid en de bushalte op de Bergwijkdreef.
4.1.5 - Nieuwe metroverbindingen (zoals IJmeerlijn) mogen er niet toe leiden dat de metrobereikbaarheid van Diemen verslechtert	In 2024 is door de Vervoerregio Amsterdam, op basis van het nieuwe Programma van Eisen voor de OV-concessie Amsterdam, een start gemaakt met het onderzoek om te komen tot een andere, toekomstvast indeling van het bestaande metrosysteem (zonder IJmeerlijn). Diemen neemt deel aan dit onderzoek.
Subdoel 4.2 - Goed bereikbare en toegankelijke OV-haltes	
4.2.1 - Aanpassen resterende haltes in Diemen Noord bij groot onderhoud/herinrichting	De bushalte aan de Klipperweg en bij de keerlus zijn aangepast.
4.2.2 - OV-haltes zijn toegankelijk voor alle gebruikers	Alle haltes in Diemen zijn nu toegankelijk voor alle gebruikers.
Subdoel 4.3 - Goede reizigersinformatie op de OV-haltes	
4.3.1 - Controleren reizigersinformatie op haltes	De reizigersinformatie functioneert goed. Op het moment dat storingen aan de orde zijn, wordt contact opgenomen met het GVB. Storingen worden dan zo snel mogelijk opgelost.
4.3.2 - DRIS-panelen bij nieuwe haltes bij spooronderdoorgang	De DRIS-panelen zijn gerealiseerd en in gebruik genomen op de bushaltes aan weerszijden van de spooronderdoorgang.
Subdoel 4.4 - Goede doorstroming van het openbaar vervoer	
4.4.1 - Verbeteren van de doorstroming van het openbaar vervoer bij herinrichtingen (o.a. aanleg spooronderdoorgang)	Hiermee is rekening gehouden bij de aanleg van de spooronderdoorgang en bij de herinrichting van de voormalige busbaan en de Boven Rijkersloot/Beukenhorst in Diemen Zuid.

Wat heeft het gekost?

Verkeer	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-2.286	-2.200	-2.410	-2.663	-253
Structurele baten	1.617	1.735	1.835	1.928	93
Toevoegingen aan reserves	-	-76	-38	-	38
Onttrekkingen aan reserves	267	-	40	145	105
Saldo Structureel	-401	-541	-573	-589	-17
Incidentele lasten	-25	20	40	20	-20
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	15	-	-20	-20	-
Saldo Incidenteel	-10	20	20	-	-20
Saldo van de baten en lasten	-411	-521	-553	-589	-37

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Er zijn geen voorstellen tot overheveling op dit programma.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ⁴⁶	Toelichting
Programma Verkeer						
- Geen investeringen voor dit programma						
Totaal programma Verkeer						

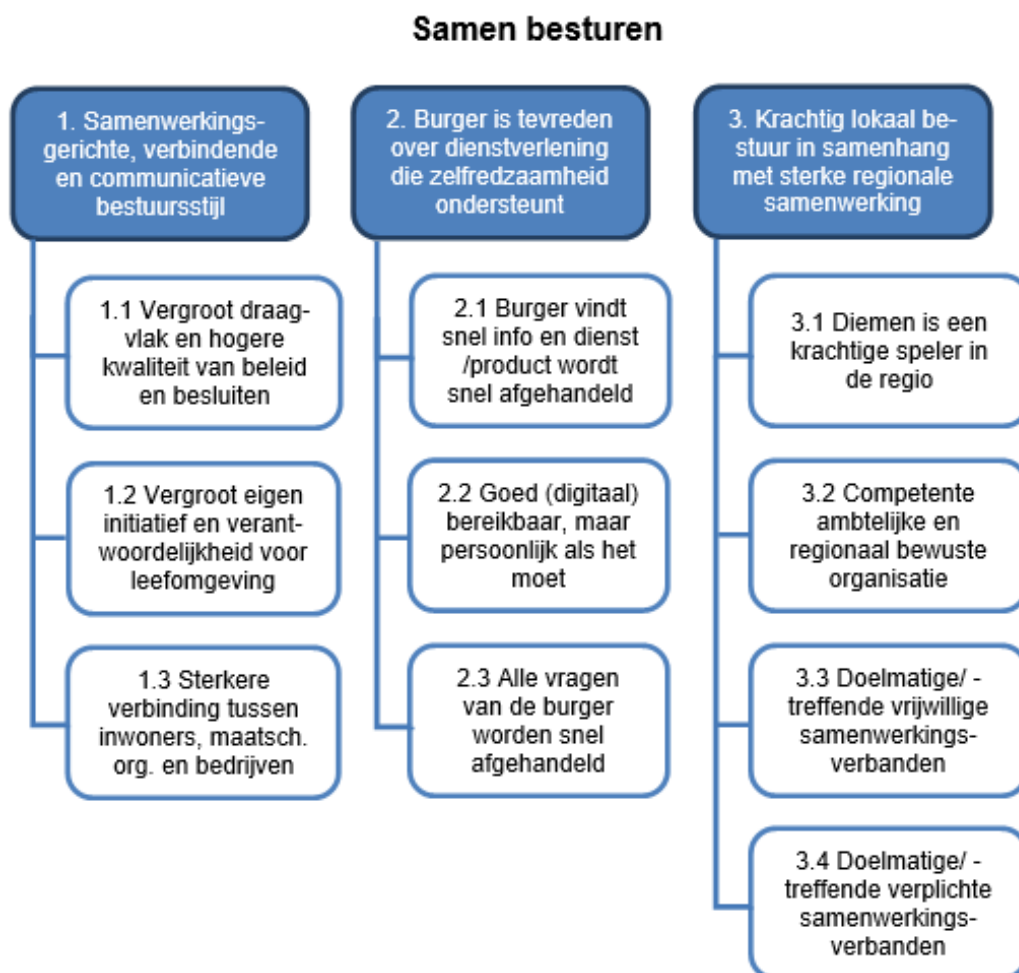
⁴⁶ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Samen besturen

Portefeuillehouder:

J. Prins, E. Boog en M. Van den Berg

Doelstellingen in één oogopslag



Belangrijke ontwikkelingen

Raadscommunicatie

Vorig jaar is gestart met het beter invullen van de raadscommunicatie. De raad wil haar communicatie verbeteren om inwoners te betrekken bij en te informeren over de lokale politiek. Zo is er onder meer een cursus Politiek Actief gegeven, wordt het spel Democracy structureel aangeboden aan de scholen, is de Ideeënmarkt gehouden en is de raad zichtbaarder in het DiemerNieuws en op sociale media.

Aanbesteding nieuwe accountant

In de raadsvergadering van 14 juni 2023 is de opdracht voor de controle van de jaarstukken aan een nieuwe accountant gegund, namelijk BDO accountants & adviseurs. Uit de aanbestedingsprocedure kwam naar voren dat de huidige prijszetting niet toereikend is. Het budget voor de reguliere controle is van € 60.000 met € 20.000 verhoogd.

De controle van specifieke uitkeringen betalen we apart. Dit levert een extra kostenpost van € 40.000 op. Deze kosten dekken we uit de specifieke uitkeringen zelf.

Programma Voor en met Diemen

Het programma dat in 2022 is gestart is in 2024 afgerond met een eindrapportage die half juli is gedeeld met de raad. Ons doel was om de relatie tussen inwoners en de gemeente te versterken. Dat had de raad vastgelegd in een ambitiesdocument en in kaders voor participatie, communicatie en dienstverlening. Een groot deel van de projecten is uitgevoerd. Voor dienstverlening lopen de projecten nog door in 2025 (zie Dienstverlening).

Het inwonerspanel is geëvalueerd en met een jaar verlengd. De kosten hiervan zijn gedekt in de meerjarenbegroting. In de eindrapportage is opgenomen hoe we de doelstelling voortaan borgen in de reguliere organisatie.

In 2024 werkten we verder aan de inbedding van de gestructureerde participatiewerkwijze in de organisatie en gebruikten we diverse participatieinstrumenten, zoals informatiebijeenkomsten en enquêtes. Verder zetten we meerdere vragenlijsten uit via het inwonerspanel, waarvan het deelnemersaantal verhoogd werd naar 600.

De initiatievencoördinator heeft werkwijze en procedures verder verbeterd en meerdere inwonersinitiatieven succesvol begeleid. We trainden medewerkers bij het schrijven van duidelijke taal en zorgden voor hulpmiddelen daarbij. We richtten een meldpunt onduidelijke taal in en deden een testactie onder inwoners over de begrijpelijkheid van onze brieven.

Dienstverlening

In 2024 is er een toegankelijkheidsaudit van de website gedaan en heeft diemen.nl een nieuwe, meer visuelere en aantrekkelijkere homepage en productpagina's. Ook is de zoekmachine verbeterd.

Er is door studenten van de HvA een telefonisch mystery guest-onderzoek verricht naar een aantal gemeentelijke producten. Er zijn een aantal projecten gestart om de telefonische dienstverlening te verbeteren. Er is een kennisbank voor het KCC aangeschaft om meer telefoontjes direct door het KCC te kunnen afhandelen, onjuistheden en onduidelijkheden in de website door te geven en te registreren over welk onderwerp men belde. Er worden belgroepen ingericht om de bereikbaarheid van de vakafdelingen te vergroten. We hebben nieuwe telefooncentrale-software afgeschaft. De implementatie van deze projecten wordt in 2025 afgerond.

Vorbereiding Diemen 800 jaar

Bij de vaststelling van het collegeprogramma heeft de raad afgesproken om de 800ste verjaardag nadrukkelijk te vieren. In mei 2024 hebben we een startnotitie aan de raad voorgelegd en heeft het college deze vastgesteld. Als doelstelling kiezen we om met de jubileumviering de samenhang in het dorp te versterken en trots en verbondenheid te vergroten. Voor de voorbereidingen in 2024 hebben we via de tweede kwartaalbrief een budget van € 95.000 van de raad gekregen. Dit budget is niet volledig ingezet, zie overhevelingen.

Samenlevingsbouw Holland Park

Holland Park is, als nieuwe woonwijk in Diemen, volop in ontwikkeling. Er zijn voorzieningen en er worden de komende jaren nog veel woningen bij gebouwd. Zo komen huidige en toekomstige bewoners, gebruikers en ondernemers samen in deze levendige buurt.

Een nieuwe planfase is in aantocht: sociale samenhang ontwikkelen. Er is uitgezocht welke behoefte hieromtrent bij bewoners/gebruikers/instaties bestaat, welke initiatieven er inmiddels zijn ontstaan en hoe dat aan elkaar kan worden "verknoopt". Op basis van deze gegevens gaan we beleid hiervoor maken en stellen een concreet programma op voor de beoogde samenhang in deze wijk. Het budget dat in 2024 hiervoor beschikbaar is gesteld, wordt in 2025 besteed. Daarom stellen we voor om dit budget (€ 40.000) over te hevelen naar 2025 (zie overhevelingen). Voor de daadwerkelijke uitvoeringskosten ten behoeve van het beleid en programma volgt nog een voorstel via een kwartaalbrief, zodra hierover meer duidelijkheid bestaat.

Burgerzaken

De afgelopen jaren zijn de legesinkomsten bij Burgerzaken flink opgelopen. Oorzaak hiervan is de groei van Diemen en de effecten van de in 2014 ingevoerde geldigheidsduur van reisdocumenten. De geldigheidsduur van paspoorten en ID-kaarten is in 2024 verlengd van vijf naar tien jaar. Dit leverde in de jaren 2019 tot en met 2023 een dip op. Vanaf 2024 gaan we de effecten merken van de nieuwe cyclus en zal er meer vraag ontstaan.

Voor reisdocumenten en paspoorten dragen we een deel van de leges af aan het Rijk. Deze afdrachten stijgen met de opbrengsten mee. Totaal stijgen de lasten met € 140.000.

Organisatieontwikkeling Diemen '22

De organisatie is in 2024 aan de slag gegaan met de adviezen uit het eindrapport *'Diemen '22, op waarde geschat'*. Dit rapport was opgesteld naar aanleiding van de evaluatie op Diemen '22. De adviezen zijn onder meer gericht op aanpassingen in de omvang van de teams, één set aan sturingsinstrumenten, vastleggen van werkwijzen en afspraken en elkaar daarop aanspreken en meer doen om vitaliteit van medewerkers goed te houden (werkdruk / ziekteverzuim).

De directie heeft de adviezen verwerkt in haar Directieplan voor 2024. Verzakelijken, Echte aandacht en Met Lef stonden hierbij centraal. In dat kader is gewerkt aan een inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers. We leggen meer de focus op projectmatig werken en werken vanuit heldere opdrachten. Ook hebben we nu een Dienteamdoet die activiteiten organiseert rondom vitaliteit, werkplezier en werkgeluk. Binnen de pilot 'Geef een draai aan je Talent' hebben collega's werkervaring opgedaan in andere functies en soms zelfs een overstap gemaakt. De pilot is inmiddels geborgd binnen de organisatie.

Een onderwerp wat steeds de aandacht heeft gevraagd is het hoge ziekteverzuim binnen de organisatie. Hier zijn verschillende interventies op ingezet zoals de inzet van een inzetbaarheidcoach en frequent verzuimgesprekken tussen leidinggevende en medewerker.

We hebben in 2024 niet de daling gezien die we hadden gehoopt en daarom is eind 2024 ook een verzuimspecialist ingezet om langdurige verzuim-casussen op te pakken. Een analyse op de cijfers leert ons dat ongeveer de helft van het hoge percentage te wijten is aan langdurig ziekteverzuim (meer dan een jaar, soms zelfs meer dan twee jaar).

In 2024 hebben we ervoor gekozen om te investeren in de kwaliteit van onze medewerkers. Naast de individuele opleidingsbehoefte zijn er specifieke trainingen aangeboden aan groepen medewerkers. Het gaat hierbij onder andere om een training politiek bestuurlijke sensitiviteit, gebruik van data in beleidswerk en projectmatig werken. Door het aanbieden van deze trainingen verhogen we de kwaliteit van de medewerkers en blijven we een aantrekkelijke werkgever.

Inclusief werkgeverschap

Als gemeente hebben wij een voorbeeldfunctie om ook in onze eigen organisatie te werken aan inclusief werkgeverschap. Bij de verlenging van de nota Diemen diversiteit & inclusief in 2024 zijn de doelen rondom een inclusief werkklimaat herbevestigd. Dat doen we onder andere door te werken bewustwording van medewerkers over diversiteit, inclusie en antidiscriminatie en met zorgen voor een fijne werksfeer en echte aandacht voor elke medewerker. In 2024 stond de Gemeentedag in het teken van 'diversiteit en inclusie'. De invulling van dat thema draaide 'om jezelf zijn' in Diemen en had als doel om zowel intern als extern bewustwording en verbinding te creëren en zichtbaarheid.

Trainees

Trainees aantrekken is een hele goede manier om starters kennis te laten maken met de gemeente. De trainees krijgen een contract voor twee jaar waarbij ze minimaal drie opdrachten vervullen in verschillende teams in de gemeentelijke organisatie. Het is een win-win situatie omdat enerzijds de werkdruk wordt verlaagd bij de vaste collega's en anderzijds de trainees ervaring opdoen en zich ontwikkelen. Naast de opdrachten volgen ze ook het Jong Talentenprogramma. In 2023 zijn wij gestart met een pilot om ook MBO geschoolde trainees aan te nemen. Deze pilot loopt in de zomer van 2025 af.

In 2024 waren er vier trainees binnen de organisatie van wie twee HBO/WO geschoold en twee MBO geschoold. In 2024 zijn twee trainees succesvol doorgestroomd naar openstaande vacatures (één HBO/WO, één MBO). Inmiddels is er weer een nieuwe HBO/WO trainee gestart. In 2025 evalueren we de pilot voor het MBO Traineeship.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Samenwerkingsgerichte, verbindende en communicatieve bestuursstijl

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten	
1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten	
1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners	
1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven	

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Verhoogde kwaliteit van beleid en besluiten	
1.1.1 - Bij projecten en nieuw beleid in het startdocument expliciet benoemen van participatie en de participatietrede aangeven	Voor diverse projecten is een participatieplan opgesteld, met name bij projecten in de openbare ruimte en bij diverse beleidsontwikkelingen. We werken op een gestructureerde wijze op basis van de vastgestelde kaders voor participatie en communicatie. Elk raads- en collegevoorstel heeft een vast kopje 'participatie' dat ingevuld moet worden.
Subdoel 1.2 - Vergroot draagvlak voor beleid en besluiten	
1.2.1 - Zorgen dat burgers tijdig en helder worden geïnformeerd over besluiten die hen raken	We informeren inwoners over besluitvorming duidelijk en transparant. We kiezen met name voor bewonersbrieven, bijeenkomsten, sociale media of berichten in het huis-aan-huis blad. De besluitenlijst van het college wordt wekelijks openbaar gemaakt. We werken daarnaast veel met persberichten en zetten social media in om inwoners te informeren. Daarnaast is er het inlooppreekuur waarbij inwoners bij bestuurders langs kunnen komen.
Subdoel 1.3 - Vergroot eigen initiatief en verantwoordelijkheid voor de leefomgeving door (groepen van) bewoners	
1.3.1 - Proactief communiceren over bewonersinitiatieven	In DiemenInfo stond een artikel met een voorbeeld inwonersinitiatief en meer informatie over het proces. Op de website Daarom Diemen is ruimte voor voorbeelden. Er is een flyer gemaakt en verspreid op diverse locaties. Daarnaast heeft initiatievencoördinator verschillende gelegenheden benut om op laagdrempelige manier met inwoners in gesprek te gaan. Dit heeft geleid tot een toename van inwonersinitiatieven.
1.3.3 - Samenwerking met SWD versterken door ze te betrekken bij bewonersinitiatieven	Er is structureel overleg met SWD. Hier worden ook initiatieven van bewoners besproken. Waar het meerwaarde heeft wordt de samenwerking opgezocht.
1.3.4 - Ruimer aanbieden van laagdrempelige digitale communicatiemiddelen (social media of specifieke project sites)	We maken in onze mediamix steeds meer gebruik van sociale media, via berichten en campagnes. Daarnaast gebruiken we digitale enquêtes of maken we gebruik van het inwonerspanel.
Subdoel 1.4 - Sterkere verbinding tussen bewoners en maatschappelijke organisaties en bedrijven	
1.4.1 - Overzicht geven van bewonersinitiatieven, welke daarvan in samenwerking met SWD tot stand komen en bijbehorende bewonersgroepen	Initiatievencoördinator houdt dit overzicht bij.
1.4.2 - Ondersteunen van wijkcoördinatoren en faciliteren van bewonersinitiatieven	Wijkcoördinatoren zijn niet meer actief, initiatievencoördinator is aangesteld in juni 2023.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
1.1.1 - % gegrond verklaarde bezwaarschriften n.a.v. formele behandeling	0	NB	1 %
1.1.2 - % ingetrokken bezwaarschriften n.a.v. informele behandeling/mediation	NB	NB	20%
1.3.1 - % vertrouwen in de manier waarop gemeente wordt bestuurd	50%	50%	NB ⁴⁷

⁴⁷ Niet beschikbaar, de volgende peiling is in 2025, voor het jaar 2024.

2. Burger is tevreden over dienstverlening die zelfredzaamheid ondersteunt

Wat wilden we bereiken?			
Subdoelen			
2.1 - De burger wordt snel geholpen met zijn vraag ongeacht welk communicatiekanaal hij gebruikt			
2.2 - De gemeente is via diverse kanalen makkelijk bereikbaar met de nadruk op het digitale kanaal			
2.3 - Alle vragen van de burger worden snel afgehandeld			
Indicator maatschappelijk effect	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
2.1 - Tevredenheid burger over de dienstverlening	NB ⁴⁸	7,0	NB
2.2 - Aantal ontvankelijke klachten over gemeentelijke dienstverlening	108	70	84 ⁴⁹

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 2.1 - De burger vindt snel de informatie die hij zoekt en zijn product of dienst wordt snel afgehandeld	
2.1.1 - Samen met gebruikers de gebruikersvriendelijkheid van de e-diensten verbeteren	Er zijn meerdere externe gemeentelijke websites ondergebracht onder diemen.nl of in hetzelfde content management systeem (CMS), zodat informatie makkelijker vindbaar is. Het gaat dan om de website voor afval, het zwembad en Daarom Diemen. Er zijn interactieve kaarten toegevoegd aan de website.
2.1.2 - Servicenormen over afhandeltijden vaststellen en hierop sturen met behulp van de nieuwe monitoringsystemen en actief communiceren	Deze zijn te vinden op de website. In het kader van het project Dienstverlening zullen de servicenormen worden verduidelijkt, aangevuld en actueel gemaakt.
Subdoel 2.2 - De gemeente wil burgers meer gebruik laten maken van het digitale kanaal (op maat afgestemd op de situatie van de inwoners, digitaal als het kan en persoonlijk als het moet)	
2.2.1 - De mogelijkheden om een product digitaal aan te vragen nog eenvoudiger maken door nieuwe mogelijkheden	De website is sterk verbeterd, met meer beeld en minder tekst. De navigatie en de indeling in categorieën is versimpeld. De zoekmachine is verbeterd.

Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
2.1.1 - % binnenkomende gesprekken KCC binnen 30 seconden beantwoord	73,1%	70-80%	78,9%

⁴⁸ Niet beschikbaar, de volgende peiling is in 2025, voor het jaar 2024.

⁴⁹ Meer informatie is terug te vinden in het Jaarverslag Klachtafhandeling 2024 (2^e kwartaal 2025).

3. Krachtig lokaal bestuur in samenhang met sterke regionale samenwerking

Wat wilden we bereiken?
Subdoelen
3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio
3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie
3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden
3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 3.1 - Diemen is een krachtige speler in de regio	
3.1.1 - Vertegenwoordiging in regionale besturen	Het college van B&W van de gemeente Diemen vertegenwoordigt Diemen en/of de Amstelland-gemeenten in regionale besturen. Vaker zien we dat de vertegenwoordiging door de grotere gemeenten op zich wordt genomen, zoals Amstelveen, Amsterdam, Haarlemmermeer en Zaanstad. We maken een scherpe afweging tussen invloed uitoefenen en de capaciteit die we hebben.
Subdoel 3.2 - Competente ambtelijke en regionaal bewuste organisatie	
3.2.1 - Uitvoeren van (strategisch) HRM-beleid met focus op competenties	Bij pensionering van medewerkers op sleutelposities beginnen we tijdig aan overdracht van kennis en noodzakelijke competenties. Omgevingsbewust is bij veel functies een noodzakelijke competentie en daar wordt bij vacatures ook invulling aan gegeven. In het opleidingsplan leggen we accenten op competenties die we belangrijk vinden om te versterken zoals politieke sensitiviteit.
Subdoel 3.3 - Doelmatige en doeltreffende vrijwillige samenwerkingsverbanden	
3.3.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren (onder andere in Duo+ en AM-verband)	In 2023 begonnen we aan een analyse over de regionale positie Diemen. De conclusies en aanbevelingen volgden in 2024. We beoordelen vanuit de inhoud of we voor het bereiken van onze ambities moeten samenwerken binnen de regio. Voor veel van ambities hebben we ook de regio nodig. De afweging en samenwerking verloopt over het algemeen heel goed.
3.3.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren	We maken een scherpe en kritische afweging tussen invloed uitoefenen en de capaciteit die we hebben. Het realiseren van de doelen staat zeer centraal bij onze inzet.
Subdoel 3.4 - Doelmatige en doeltreffende verplichte samenwerkingsverbanden	
3.4.1 - Onderzoeken welke taken we beter in samenwerking kunnen uitvoeren	In 2023 begonnen we aan een analyse over de regionale positie Diemen. De conclusies en aanbevelingen volgden in 2024. We beoordelen vanuit de inhoud of we voor het bereiken van onze ambities moeten samenwerken binnen de regio. Voor veel van ambities hebben we ook de regio nodig. De afweging en samenwerking verloopt over het algemeen heel goed.
3.4.2 - Controleren of we de doelen die we met de deelname nastreven, ook realiseren	We maken een scherpe en kritische afweging tussen invloed uitoefenen en de capaciteit die we hebben. Het realiseren van de doelen staat zeer centraal bij onze inzet.

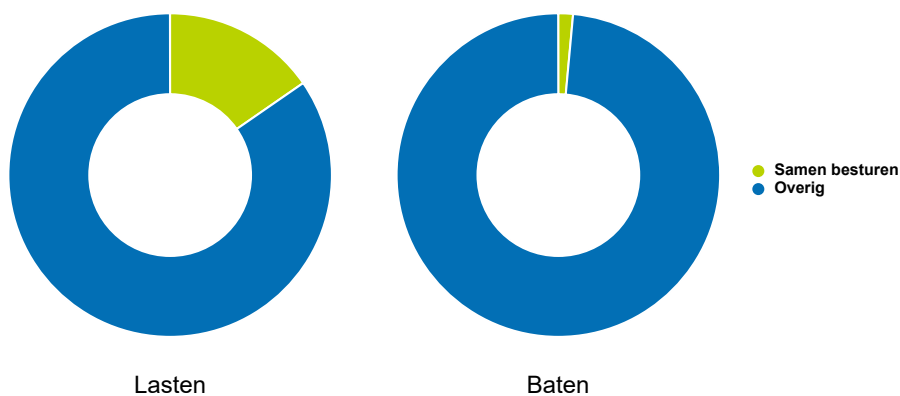
Prestatie-indicatoren	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Algemeen - Waardering inwoners algemene gemeentelijke dienstverlening	NB ⁵⁰	7,0	NB ⁵⁰
Algemeen - Waardering ondernemers algehele gemeentelijke dienstverlening	NB ⁵⁰	7,0	NB

⁵⁰ Niet beschikbaar, de volgende peiling is in 2025, voor het jaar 2024.

Wat heeft het gekost?

Samen besturen	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-16.516	-19.596	-19.077	-18.765	311
Structurele baten	817	814	1.258	1.261	2
Toevoegingen aan reserves	-5.015	-90	-90	-90	-
Onttrekkingen aan reserves	4.803	-	1.210	843	-367
Saldo Structureel	-15.911	-18.871	-16.698	-16.751	-53
Incidentele lasten	-516	466	526	321	-205
Incidentele baten	15	-60	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	91	-	-605	-282	323
Saldo Incidenteel	-410	406	-79	40	119
Saldo van de baten en lasten	-16.321	-18.465	-16.777	-16.711	66

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Programma Voor en met Diemen € 65.000

Voor het programma "Voor en met Diemen" was in 2024 € 205.000 beschikbaar. Dit budget is ingezet voor een projectleider dienstverlening, klantcontacttrainingen en trainingen "Begrijpelijke taal".

Op basis van een toegankelijkheidsaudit is onze website verbeterd, meer beeld en minder tekst, en een verbeterde zoekmachine. Tevens is er gestart met een kennisbank voor het klantcontactcentrum.

Totaal is een bedrag aan € 140.000 uitgegeven. Het resterende budget, € 65.000, willen we overhevelen en in 2025 inzetten voor het programma.

Vorbereiding Diemen 800 jaar € 66.000

In de tweede helft van het jaar is de projectleider Diemen 800 aangesteld. Daarna is zij aan de gang gegaan met de voorbereiding van het oprichten van een Stichting Diemen 800 en de werving van bestuursleden. Ook is er opdracht gegeven voor een huisstijl en logo. Het budget voor 2024 is niet volledig ingezet. Van de toegekende € 95.000 voor 2024 resteert een budget van € 66.000. Voorstel is dit beschikbaar te houden voor de viering.

Samenlevingsopbouw Holland Park € 40.000

In 2024 en begin 2025 is uitgezocht wat de behoefte is en wat lopende initiatieven zijn ten aanzien van de samenlevingsopbouw in Holland Park (zie tekst hierboven). De resultaten hiervan verwachten we in het eerste kwartaal van 2025. Dan wordt ook het hiervoor beschikbare budget besteed. Het voorstel is daarom om het resterende budget van 2024 van € 40.000 over te hevelen naar dit jaar.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ⁵¹	Toelichting
Programma Samen Besturen						
Vervangen dakbedekking ambtswoning Venserkade	45	-	-	45	(D)	Uitvoering 2025
Verbouwing gemeentewerf	46	25	20	1	(A)	Uitgevoerd
Aanpassing hal gemeentehuis (balie)	180	-	-	180	(D)	Wordt uitgevoerd met de huisvesting
Vervangen koelmachine & regeling gemeentehuis	200	3	1	196	(I)	In voorbereiding
Vervangen diverse elementen installaties gemeentehuis	330	-	137	193	(I)	In voorbereiding
Vervangen radiatoren en convectoren gemeentehuis	210	-	5	205	(D)	Uitvoering 2025
Oplaadpunten gemeentewerf Landlust	75	19	19	37	-	-
Beveiliging en toegangscontrole gemeentehuis	145	-	-	145	(D)	Wordt uitgevoerd met de huisvesting
Totaal programma Samen Besturen	1.231	47	183	1.001		

⁵¹ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Financiën

Portefeuillehouder:

J.D.W. Klaasse

Voorschriften BBV

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) omvat het overzicht algemene dekkingsmiddelen ten minste:

- Algemene uitkering;
- Lokale heffingen (ongebonden);
- Dividend;
- Saldo financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

De algemene dekkingsmiddelen nemen we niet in de programma's omdat het geen geormerkte financiële middelen zijn. We kunnen ze inzetten voor dekking van alle programma's. Hierna geven we een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Algemene uitkering	58.240	58.880	61.845	62.372	527
Lokale heffingen (ongebonden)	9.291	9.725	9.935	9.779	-156
Dividend	94	104	20	19	-1
Saldo financieringsfunctie	-254	-805	-745	-596	149
Onvoorzien	-	-60	-	-	-
Totaal	67.371	67.844	71.055	71.574	519

Belangrijke ontwikkelingen

Energiecrisis

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn sinds 2022 de tarieven voor het leveren van energie (gas en elektriciteit) enorm gestegen. In 2023 en 2024 zijn de energieprijzen enigszins gestagneerd. De situatie in Oekraïne is precair dus dit risico blijft bestaan.

In de begroting 2024 hebben we voor gas en elektra € 0,65 miljoen geraamd. Tevens hadden we een stelpost van € 0,4 miljoen opgenomen. Totaal was er een budget van € 1,05 miljoen beschikbaar voor 2024. De werkelijke kosten bedragen € 1,26 miljoen. Het verschil van € 0,21 miljoen hebben we in de 4e kwartaalbrief 2024 aan de budgetten voor gas en elektra toegevoegd.

We blijven de prijsontwikkeling nauwlettend monitoren om te bepalen in hoeverre de hogere energielasten structurele effecten hebben voor de komende jaren. Door duurzaamheidsmaatregelen proberen we het verbruik van gas en elektra terug te brengen. We verwachten dat de budgetten voor de komende jaren nog toereikend zijn.

Inflatie

De prijzen en lonen zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Waar we normaal rekenden met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent is er de afgelopen jaren sprake van prijs- en loonstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de

koopkracht van onze inwoners maar zeker ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. Wanneer de inflatie in deze mate blijft doorzetten dan zullen we daar in de toekomst op moeten anticiperen. Omdat we in 2024 niet alles konden uitvoeren wat we van plan waren, konden we nadelige effecten van de inflatie opvangen.

Algemene uitkering

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is € 0,5 miljoen hoger dan geraamd. Dat is een positief verschil op het jaarrekeningsaldo. Het verschil wordt veroorzaakt door de Decemercirculaire. Er was geen bestuurlijk moment meer om de effecten van de Decemercirculaire te verwerken in de begroting 2024.

De effecten uit de Decemercirculaire hebben vooral betrekking op het actualiseren/aanpassen van de maatstaven. Daarnaast hebben we €160.000 extra gelden voor specifieke doelen ontvangen. Deze budgetten zijn ook gereserveerd voor deze doelen.

In december zijn twee specificaties ontvangen over de jaren 2022 en 2023. De berekende uitkering over deze jaren was lager dan wat we verwacht hadden. Het betreft nog niet de definitieve vaststelling over deze jaren. Deze verwachten we in 2027 en 2028.

Onderstaand een gedetailleerd overzicht van alle mutaties op de algemene uitkering.

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2024 primitief	Wijzigingen 2024	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Beginstand	58.880				
Uitkeringsfactor					
Accres-ontwikkeling		585	585		
Uitkeringsfactor		-135	-135		
Btw-compensatiefonds		985	985		
Ontwikkeling uitkeringsbasis					
Hoeveelheidsverschillen		1.340	1.340		
Ontwikkeling uitkeringsbasis		-815	-815		
Taakmutaties					
Bijzondere bijstand en vroegsignalering		55	55		
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden		45	45		
Werkdrukverlaging jeugdbescherming		35	35		
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg		-30	-30		
Landelijke Vreemdelingen Voorziening		-30	-30		
Digitaal Stelsel Omgevingswet		-20	-20		
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor (o.a. afronding)		45	45		
Decentralisatie- en integratieuitkeringen					
Uitvoeringskosten Omgevingswet		115	115		
Participatie		255	255		
Wet Betaalbare huur		50	50		
Alleenverdienersproblematiek 2023-2024		20	20		
Overige mutaties		25	25		
WOZ					
Effect WOZ-maatstaf		20	20		

Ontwikkeling Algemene uitkering	Begroting 2024 primitief	Wijzigingen 2024	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Werkelijke uitkering					
2024 (specificatie 11 met correctie)			61.425	62.078	653
Voorgaande jaren		420	420	294	-126
Totaal	58.880	2.965	61.845	62.372	527

Ongebonden belastingen

Als de opbrengst van een belasting niet gebonden is aan een doel (zoals bijvoorbeeld rioolbelasting) dan is er sprake van 'ongebonden belastingen'. Onderstaande 'ongebonden belastingen' worden als algemeen dekkingsmiddel gezien:

Belastingen	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Onroerende-zaakbelastingen:					
- woningen (eigenaren)	4.457	4.810	4.550	4.556	6
- niet-woningen (eigenaren)	2.252	2.210	2.425	2.437	12
- niet-woningen (gebruikers)	1.914	1.875	2.070	2.073	3
Precariobelasting	65	25	85	63	-22
Toeristenbelasting	602	805	805	650	-155
Totaal	9.291	9.725	9.935	9.779	-156

In 2024 zijn de totale werkelijke belastingopbrengsten nagenoeg gelijk aan de verwachte opbrengsten. De opbrengst toeristenbelasting blijft achter bij de raming. Oorzaak hiervan is dat een deel van de hotelbedden is ingezet voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden.

Dividend en rentebaten van leningen

Dividend

Het ontvangen dividend in 2024 bedraagt € 18.955. Dat is € 85.000 lager dan normaliter. Dit komt omdat wij in 2023 als aandeelhouder van N.V. De Meerlanden hebben besloten over 2023 geen extra kosten in rekening te brengen. Gevolg daarvan is dat er geen winst werd gemaakt in 2023. Over 2024 is wel winst gemaakt. De winst is nog niet zo hoog als waar we regulier rekening meehouden. Vanaf 2026 is dat wel weer het geval.

Het dividend wordt in 2025 na de aandeelhoudersvergadering uitgekeerd.

Vanuit de BNG ontvingen we € 18.955 aan dividend.

Rente

Er is € 283.000 aan renteopbrengsten ontvangen. Dit komt door het in 2024 ontstane financieringsoverschot. Door het achterblijven van de uitvoering van investeringen, de ontvangst van compensabele btw en de ontvangst van specifieke uitkeringen ontstond in de eerste drie kwartalen van 2024 een financieringsoverschot. Het overschot fluctueerde tussen de € 5 en € 10 miljoen. Dergelijke overschotten zetten we bij de BNG uit voor schatkistbakieren (overschotten worden ingezet voor tekorten bij andere gemeenten). De uiteindelijk ontvangen rente is € 30.000 meer dan bij de 4e kwartaalbrief verwacht.

Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) staat geld gereserveerd voor starters- en duurzaamheidsleningen. Over de niet ingezette gelden

ontvangen we rente. In 2024 bedroeg dit € 215.000. Dat is € 120.000 meer dan we hadden begroot.

In de 4e kwartaalbrief hebben we de rente voor langlopende leningen verlaagd met € 60.000 tot € 840.000. Werkelijk bedragen de rentelasten voor langlopende leningen € 629.000.

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Grondexploitaties

Ieder jaar laat de gemeente Diemen door een externe fiscalist de Vennootschapsbelasting (Vpb) toetsen. Met name bij grondexploitaties kan de Vpb een belangrijke rol spelen. In de meerjarenprognose grondexploitatie wordt jaarlijks een quick scan opgenomen om de Vpb-positie van de grondexploitaties in beeld te krijgen.

Doordat in het verleden veel kosten zijn gemaakt voor de bodemsanering binnen grondexploitatie Plantage De Sniep leidt dat tot een forse tekort op de grondexploitatie. Positief effect hiervan is dat nu binnen alle grondexploitaties geen 'winst' wordt gemaakt en dus tot op heden geen Vpb-afdracht noodzakelijk is.

Er is aanvullend onderzoek gedaan, op basis van de zogenoemde Post Quickscan. De Post Quickscan houdt in dat de geëlimineerde rente op fiscale wijze wordt herberekend. Conclusie is dat de gemeente een zeer laag risicoprofiel heeft voor de VPB-positie van het grondbedrijf. Deze scans zijn door de fiscale adviseur getoetst en vindt u terug in de 'Meerjarenperspectief grondexploitaties 2024'.

Reclame op lichtmasten

In 2018 heeft de Belastingdienst een brief gestuurd waarin zij aangeeft dat ze een aangiftebiljet wenst te ontvangen voor de aangifte vennootschapsbelasting. De Belastingdienst concludeert in zijn algemeenheid dat ten aanzien van gemeenten redelijke vermoedens bestaan dat sprake is van belastingplicht en dat dat ook geldt voor de gemeente Diemen.

Onze fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht welke activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant zijn. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging hebben we over alle jaren dat we belasting hebben afgedragen. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten.

In 2024 hebben we definitieve beschikking over 2023 ontvangen en over 2024 een aanvullende aangifte gedaan. De jaarlijkse aangifte is inmiddels opgelopen tot € 60.000. Dit is er de oorzaak van dat de kosten voor de vennootschapbelasting in 2024 € 27.000 hoger zijn dan begroot.

Tegen alle definitieve beschikkingen is bezwaar ingediend. Inmiddels verschijnen de eerste uitspraken vanuit de gerechtshoven. Doordat de situatie per gemeente net even afwijkt is het lastig een lijn te ontdekken. We blijven de ontwikkelingen volgen en houden u geïnformeerd.

Saldo financieringsfunctie

Voor het overzicht van het verloop van het saldo van de financieringsfunctie verwijzen we naar paragraaf Financiering.

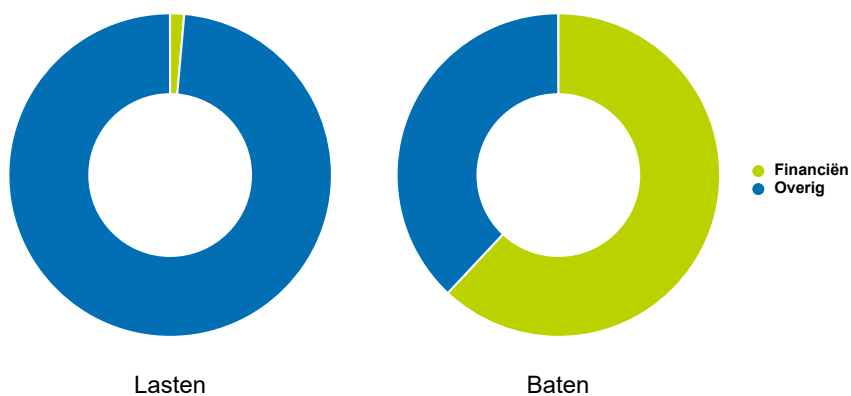
Onvoorzien

De gemeente is verplicht een budget voor onvoorziene gebeurtenissen te ramen, de zogenoemde 'Stelpost onvoorzien'. In Diemen is deze geraamd op € 60.000 (€ 2 per inwoner). Deze norm heeft de gemeente zelf bepaald. In 2024 is dit budget niet ingezet en hebben we het budget vrij laten vallen in de 4e kwartaalbrief.

Wat heeft het gekost?

Financiën	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Structurele lasten	-1.373	-2.184	-1.522	-1605	-83
Structurele baten	73.338	74.723	76.629	77.210	582
Toevoegingen aan reserves	-3.748	-	-	-73	-73
Onttrekkingen aan reserves	1.055	-	61	61	-
Saldo structureel	69.272	72.539	75.168	75.593	426
Incidentele lasten	-	-	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-	-	-	-	-
Saldo van de baten en lasten	69.272	72.539	75.168	75.593	426

Lasten en baten



Voorgestelde overhevelingen

Er zijn geen voorstellen tot overheveling op dit programma.

Investerings

Er zijn geen investeringen binnen dit programma.

Duurzaamheid	121
Risico's en weerstandsvermogen	143
Bedrijfsvoering	158
Lokale Heffingen	173
Onderhoud kapitaalgoederen	183
Verbonden Partijen	193
Financiering	211
Grondbeleid	217
Grootschalige projecten	220



Duurzaamheid

Programmatische aanpak duurzaamheid

Coalitie-akkoord 2022-2026

In de coalitieperiode 2022-2026 zetten we de uitvoering van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 voort. In het coalitie-akkoord *Diemen met elkaar en voor elkaar* zijn aanvullende nieuwe plannen en acties opgenomen. Deze sluiten goed aan op de thema's en de opzet van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 en versterken daarmee de impact van de met de duurzaamheidsagenda ingezette aanpak. Met de begroting 2023 was extra budget voor de uitvoering van de aanvullende plannen en acties vrijgemaakt. Eind 2022 was al gestart met de uitvoering van het in het coalitie-akkoord genoemde actieplan energie-armoede.

Duurzaamheidsagenda 2020-2025

Op 2 juli 2020 heeft de gemeenteraad de duurzaamheidsagenda 2020–2025 vastgesteld. Met de duurzaamheidsagenda wil de gemeente Diemen de omschakeling gaan maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen. De duurzaamheidsagenda geeft de kaders voor de programmatische aanpak (blauwe blok in onderstaand schema) in de periode 2020 - 2025.

De duurzaamheidsagenda heeft twee pijlers met ieder 6 thema's (gele blok in onderstaand schema). Met de eerste pijler duurzame samenleving gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: energie & klimaat, afval & circulaire economie, natuur & biodiversiteit. Met de pijler gezonde leefomgeving pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: klimaatadaptatie, luchtkwaliteit & geluid en schone mobiliteit.

De gemeente moet natuurlijk zelf het goede voorbeeld geven (eerste groene blok in onderstaand schema). Daarvoor wordt de interne samenwerking nog verder versterkt. De gemeente kan een duurzame samenleving en een gezonde leefomgeving echter niet alleen realiseren. Ook de samenwerking met de samenleving en de stichting Daarom Duurzaam Diemen wordt geïntensiveerd (tweede groene blok in onderstaand schema).

Schematisch ziet de opzet van de duurzaamheidsagenda 2020-2025 er als volgt uit:

PROGRAMMA • Programmering, monitoring en rapportage • Doorwerking duurzaamheid in beleid (APV, Omgevingsvisie, handboek openbare ruimte, etc.) • Financiële regelingen voor duurzaamheid (leningen, subsidies, etc.) • Communicatie	
I) DUURZAME SAMENLEVING	II) GEZONDE LEEFOMGEVING
Energie & klimaat • Energie besparen. • Duurzame energie opwekken. • Aardgasvrij maken gebouwde omgeving. • Stimuleren en faciliteren lokale energie-initiatieven. • Aanpak overige broeikasgassen.	Klimaatadaptatie Inspelen op: • Opwarming gebouwde omgeving (hittestress) • Intensere regenbuien • Langere periodes van droogte
Afval & Circulaire Economie • Preventie van afval • Verbeteren afvalscheiding • Uitbannen giftige en milieuschadelijke stoffen • Stimuleren (lokale) circulaire producten en diensten • Circulaire aanpak grondstoffenstromen en strategische grondstoffen • Stimuleren duurzame gezonde voeding en minder voedselverspilling • Slim benutten organische reststromen • Stimuleren duurzaam bouwen en slopen • Stimuleren duurzame omgang met spullen	Luchtkwaliteit & geluid • Aanpak bronnen van luchtverontreiniging • Geluidmaatregelen bij bron, overdracht en ontvanger
Natuur & biodiversiteit • Versterken natuurwaarde • Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur	Schone mobiliteit • Dekkend netwerk laadpalen e-mobiliteit • Smart mobility • Schone mobiliteit bevoorrading • Deelmobiliteit • Groen OV • Parkeerbeleid • Aantrekkelijke fiets en wandelroutes
A) SAMENWERKING gemeentelijke organisatie en activiteiten • Duurzaam\maatschappelijk verantwoord inkopen. • Duurzaamheid bedrijfsvoering, gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen. • Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte. • Duurzaam beheren van de openbare ruimte.	
B) SAMENWERKING met de samenleving • Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen. • Faciliteren en ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving. • Duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.). • Stimuleren start-ups met oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken. • Steunen van initiatieven op het gebied van duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen.	

Jaarprogramma duurzaamheid 2024

In het schema (zie inleiding) zijn de 5 hoofddoelen\onderdelen van de duurzaamheidsagenda weergegeven:

1. Een programmatische aanpak
2. Naar een duurzame samenleving
3. Naar een gezonde leefomgeving
4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie
5. Samenwerking aan duurzaamheid met de samenleving

In onderstaande tekst wordt per hoofddoel\onderdeel ingegaan op:

- langetermijndoelen (*wat willen we bereiken*)
- de geplande activiteiten voor 2024 (*wat wilden we ervoor doen*)
- De realisatie (*wat hebben we ervoor gedaan in 2024*)
- monitoring (*indicatoren uit de duurzaamheidsagenda voor zover al te bepalen*)

1. Een programmatische aanpak

Wat willen we bereiken?

- Via een programmatische aanpak op duurzaamheid willen we binnen Diemen de komende jaren de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 te realiseren. In het coalitie-akkoord zijn op de duurzaamheidsagenda aanvullende duurzaamheidsacties benoemd voor de periode 2022-2026.

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Uitvoeren jaarprogramma duurzaamheid 2024 (dit zijn de acties uit de paragraaf duurzaamheid van de begroting 2024) op basis van de Duurzaamheidsagenda en aanvullende acties uit het Coalitie-akkoord
- Voortzetten interne en externe communicatiecampagnes duurzaamheid
- Opname van duurzaamheid bij ontwikkeling van nieuw gemeentelijk beleid
- Voortzetten van het verstrekken van duurzaamheidsleningen en duurzaamheidssubsidies

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In deze paragraaf duurzaamheid van het jaarverslag 2024 wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de voorgenomen acties het jaarprogramma duurzaamheid 2024 op basis van de duurzaamheidsagenda en het coalitieakkoord.
- Activiteiten vanuit de duurzaamheidsagenda hebben we gecommuniceerd via de gemeentelijke social media en op Intercomm (intranet). De gemeente heeft met een lokale campagne deelgenomen aan de Nationale Klimaatweek 2024. De in 2020 gestarte energietransitie nieuwsbrief is voortgezet en vanuit duurzaamheid zijn berichten en artikelen ingebracht voor Diemer Info en de EZ nieuwsbrief.
- In 2024 zijn 7 duurzaamheidsleningen verstrekt. Gemiddeld is per aanvraag € 4.971 uitgeleend.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroet 2024	Realisatie 2024
Aantal verstrekte duurzaamheidsleningen	6	17	11	25	7 ¹

¹ De gemeentelijke duurzaamheidslening werd tot op heden vooral gebruikt voor aanschaf van zonnepanelen als enkelvoudige maatregel. Bij de landelijke energiebespaarlening moest namelijk naast zonnepanelen tenminste 1 extra

2. Naar een duurzame samenleving

Met de pijler duurzame samenleving uit de Duurzaamheidsagenda gaan we het afwentelen van problemen op andere landen en andere generaties tegen. Tot de pijler duurzame samenleving behoren de volgende drie thema's: Energie & Klimaat, Afval & Circulaire Economie, Natuur & Biodiversiteit.

2.A THEMA ENERGIE & KLIMAAT

Wat willen we bereiken?

- 2040 fossiel onafhankelijke gemeente
- 60% CO₂ reductie in 2030 (Regeerakkoord) en 90% in 2050 (Klimaatakkoord)
- Minimaliseren emissie overige broeikasgassen
- 2030 20,8 GWh opwek zonne-energie/25 hectare zonnepanelen op grote daken
- het tijdig realiseren van een toekomstbestendig energiesysteem om daarmee ruimtelijke, economische en klimaatdoelstellingen te faciliteren (Energievisie Noord-Holland Zuid)

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Aanpak (bovenregionale) energieinfrastructuur
 - Deelname aan provinciale taskforce energie-infrastructuur
 - Deelname aan regionaal overleg energiesysteem Amstelland en Energiesysteem Actieplan (ESAP)
 - Inbreng bij actualisatie Energievisie en Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat provincie Noord-Holland
 - Deelname aan verkenning nieuwe 380 kv hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens
 - Medewerking aan haalbaarheidsonderzoek naar nieuw Liander onderstation bij de Gooiseweg/Daalwijkdreef
- Uitvoering Regionale energie strategie (RES):
 - Actualisatie Regionale Energiestrategie (versie 2.0)
 - Concretiseren zoekgebieden zonne- en windenergie naar projectgebieden
 - Aanpak zon langs de snelwegen vanuit Energieroute Noord-Holland
 - Uitvoeren Actieplan zon op grote daken 2022 -2026
 - Haalbaarheidsonderzoek zon op parkeerterreinen en gevels
- Uitvoering Transitievisie Warmte
 - Werving kwartiermaker warmtebedrijf, wijkmanager(s), manager bedrijventerreinen en ondersteuning (vanuit CDOKE budget)
 - Ontwikkelen wijkgerichte aanpakken naar een aardgasvrij Diemen
 - Faciliteren en ondersteunen van buurtinitiatieven
 - Nieuwe afspraken over energie in het kader van de meerjarenafspraken met woningcorporaties
 - Deelname regionale samenwerking warmtetransitie Noord-Holland Zuid
 - Voortzetten MRA-samenwerking voor onderzoek naar de ontwikkeling van aardwarmte
 - Beoordeling vervolgstappen vanuit verkenning Soortenmanagementplan (SMP) voor invulling van de onderzoeksverplichting beschermde diersoorten bij isolatie van buitengevels en buitendaken
- Uitvoering Actieplan isolatie en energiebesparing koopwoningen 2023 - 2026
 - Voortzetten energie-advies woningeigenaren en VVE's via regionaal energieloket
 - Voortzetten jaarlijkse collectieve inkoopactie energiemaatregelen woningeigenaren
 - Voortzetten ondersteuning VVE's energiebesparing en opwek duurzame energie
 - Draaggolfcampagne energiebesparing Diemen centrum

maatregel worden meegefinancierd. Met de aangekondigde afschaffing van de salderingsregeling en het in rekening brengen van kosten voor teruglevering door energieleveranciers is de markt voor plaatsing van zonnepanelen ingestort. Dit is terug te zien in het aantal aangevraagde duurzaamheidsleningen.

- Uitvoering buurtactie isolatie
- Aanpak energieabel G t/m D woningen: procesbegeleiding en onderzoek financieringsmogelijkheden
- Advisering en procesbegeleiding VVE's met energielabel G t/m D
- Uitvoering Actieplan energie-armoede conform de in het coalitie-akkoord 2022-2026 benoemde acties:
 - Voortzetting energie-advies door vrijwillige energiecoaches (n.a.v. prestatie-afspraken met woningcorporaties, gestart in 2021)
 - Voortzetten crisis Fix team winter 2023 - 2024 (op afspraak energiebesparingsmaatregelen aan huis uitvoeren)
 - Uitvoeren witgoed regeling (vervanging energieslurpend witgoed door zuiniger apparatuur)
- Uitvoering van het door Diemen in 2022 mede-ondertekende Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025:
 - Toezicht en handhaving energie- en klimaatregelgeving Europese Energie Efficiency Richtlijn, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving
 - Voortzetten energie-advies bedrijven via regionaal energieloket

Realisatie 2024(wat hebben we ervoor gedaan)?

Aanpak (bovenregionale) energieinfrastructuur:

- In 2024 was Diemen betrokken bij de volgende provinciale activiteiten betreffende de energieinfrastructuur:
 - Deelname aan de provinciale taskforce energie-infrastructuur;
 - Inbreng bij de actualisatie van de Energievisie en het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat provincie Noord-Holland (pMIEK);
 - Deelname aan de start van de verzwaring van bestaande 380 kV verbindingen Diemen-Beverwijk en Diemen-Breukelen;
 - Overleg met Liander over de eerste resultaten van het haalbaarheidsonderzoek voor een nieuw 150 kV onderstation in de aansluiting Daalwijkdreef/Gooiseweg.
- In 2024 was Diemen betrokken bij de volgende regionale overleggen, programma's en projecten betreffende de energieinfrastructuur:
 - Deelname aan de MRA werkgroep Versnelling aardwarmte. Aardwarmte is een belangrijk onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst verduurzaming Diemen Warmtenet die door verschillende overheden, waaronder Diemen en Vattenfall is gesloten. De in 2023 gestarte proefboring in Ouder-Amstel is succesvol verlopen. Het rijk gaat nog een proefboring doen, waarschijnlijk op IJburg of in Almere. Verdere plannen zijn om in het najaar van 2025 in een groot gebied in en rond Diemen seismisch onderzoek te doen. Op basis hiervan zou in 2026 een voorkeurslocatie voor een productieboring kunnen worden aangewezen.
 - Deelname aan regionaal overleg met Liander over het Energiesysteem Actieplan (ESAP);
 - Deelname aan de verkenning voor een nieuwe 380kv hoogspanningsverbinding Diemen-Lelystad-Ens;
 - Deelname aan de verkenning voor een nieuw 150/380kV hoogspanningsstation van TenneT aan de oostkant van Amsterdam.

Regionale energiestrategie (RES):

Wind

- Het in 2022 gestarte MER onderzoek over de vier windenergie zoekgebieden rond knooppunt Diemen werd in 2024 afgerond. Het MER dient als onderbouwing van de Partiële herziening van de Omgevingsvisie Diemen 2024 als het gaat over windturbines.

- Het college heeft het Concept MER en de Ontwerp Partiële herziening van 8 december 2023 tot en met 31 januari 2024 vrijgegeven voor het indienen van zienswijzen. In dezelfde periode toetste de onafhankelijke Commissie MER het onderzoek.
- Op 10 januari 2024 organiseerde de gemeente een informatiebijeenkomst over dit MER waarbij meer dan 100 personen aanwezig waren.
- Op 27 juni 2024 heeft de raad de Partiële herziening van de Omgevingsvisie 2040 vastgesteld. Het besluit biedt randvoorwaarden vanuit de gemeente voor windturbines. Het is nog niet zeker dat daadwerkelijk alle wind-locaties benut gaan worden. Zodra een lokale energiecoöperatie met een goed plan komt, kan aan de volgende fase begonnen worden.
- Eind 2022 is de Universiteit van Amsterdam gestart met een onderzoek naar risico's bij vogeltrek op aanvaring met windmolens. Het onderzoek is gefinancierd door provincie Noord-Holland, gemeente Amsterdam en gemeente Diemen. Het onderzoek is op 3 juli 2024 gepubliceerd.
- Amsterdam, Gooise Meren en Diemen en de Provincie Noord-Holland hebben in december 2024 een brief gestuurd naar het ministerie van Klimaat en Groene Groei om de Diemerscheg op te nemen in het programma 'Opwek Energie op Rijksvastgoed' (OER). Doel is samen te verkennen of en hoe windturbines het beste in het landschap kunnen worden ingepast. Ook Rijkswaterstaat en Staatsbosbeheer, die grond bezitten in dit gebied, werken mee aan de verkenning.

Zon

- In 2024 heeft Diemen meegewerkt aan de Energieroute Noord-Holland teneinde zonne-energie op te wekken langs rijkswegen van Alkmaar tot en met Diemen. De Energieroute NH (zon langs snelwegen) is het grootste zonne-project van Diemen en kan met circa 10 hectare aan zonnenvelden en 1900 strekkende meter aan zon op geluidsschermen 11 GWh per jaar leveren, 8% van het Diemense elektriciteitsgebruik. Het project kwam in 2024 in de planfase wordt toegewerkt naar een provinciaal projectbesluit. De aangesloten gemeenten werken ook aan gezamenlijk beleid voor lokaal eigendom. Volgens het Plan van Aanpak voor de planfase kan een zonnepark vanaf eind 2027 worden gerealiseerd.
- De Partiële herziening van de Omgevingsvisie Diemen 2040 betreft ook concretisering van de Diemense zon-zoekgebieden. Twee van de oorspronkelijk zes RES zon-zoekgebieden zijn aangewezen als 'projectgebieden' voor een vervolgaanpak. Dit zijn de gebieden 'Spoordriehoek' en 'Gooiseweg'. Ook bij de A1 en de A9, in de gebieden van de Energieroute Noord-Holland wil de gemeente grootschalige zonne-energie mogelijk maken.
- De uitvoering van het Actieplan Zon op grote daken verliep moeizamer door tegenvallende ontwikkelingen in de markt. In 2024 heeft Diemen Ecostrroom vanuit de samenwerkingsovereenkomst voor Zon op grote daken drie dakscans uitgevoerd en gesprekken gevoerd met geïnteresseerde dakeigenaren. Daarnaast zijn business cases ontwikkeld voor twee schooldaken door Stichting Schooldakrevolutie.

Lokaal eigendom

- In de Partiële herziening van de Omgevingsvisie Diemen 2040 wordt ook het Diemense beleid van 50% lokaal eigendom bij grote energieprojecten nader ingevuld. Als onderdeel van een goed participatietraject voor zonne- en windparken eist de gemeente dat een initiatiefnemer mogelijkheden zoekt om de omgeving mee te laten profiteren. De gemeente gaat hierbij uit van minimaal 50% deelname van inwoners uit Diemen en omliggende gemeenten in de vorm van (energie)coöperaties en/of gebiedsfondsen.

Transitievisie warmte (TvW):

- Op 12 september is er een gesprek met de raad geweest over datathermie en de samenwerkingsovereenkomst met Vattenfall en andere overheden.

- In 2024 is gestart met de voorbereidingen van het Warmteprogramma. Dit is de vijfjaarlijkse update van de Transitievisie warmte. Het streven is om het Warmteprogramma in de eerste helft van 2026 definitief te maken.
- Op 9 januari heeft het college het Plan van aanpak participatie GasVrij Diemen, stap 0 en 1 vastgesteld. In stap 0 wordt onderzocht welke participatieruimte de verschillende doelgroepen wensen: meeweten, meedenken, meewerken of meebepalen. De participatieruimte wordt zo breed mogelijk gehouden. In stap 1 wordt onderzocht wat inwoners, ondernemers en verhuurders als meest kansrijke warmteoplossing zien.
- In 2024 zijn bewoners van woonblokken van de Diemerkade, Raadhuisstraat, Jan Bertsstraat en Johan van Soesdijkstraat benaderd voor keukentafelgesprekken in verband met de relatief vele woningen met slechte energielabels in deze buurten. Bij de Diemerkade zijn met 5 huishoudens eenmalige gesprekken gevoerd. Met het woonblok Raadhuisstraat, Jan Bertsstraat en Johan van Soesdijkstraat zijn met 7 huishoudens meerdere gesprekken gevoerd. Uit deze gesprekken is een bewonersinitiatief gekomen om samen met de buurt te onderzoeken of een gezamenlijke isolatieactie mogelijk was. Hiervoor hebben we een bewonersbijeenkomst georganiseerd voor het gehele woonblok. Op de bijeenkomst waren 8 huishoudens aanwezig.
- Tijdens de buurtwarmtetour (3 juli station Diemen, 8 juli Diemerplein en 24 juli winkelcentrum Kruidenhof) ging de gemeente van 16u30 - 19u30 in de energietransitietent met ijscoke met inwoners in gesprek over de energietransitie. Op de uitnodiging die per post was verstuurd naar bewoners van de wijken die in de gemeentelijke planning als eerste van het aardgas af gaan (periode 2025 - 2030) stond een QR-code naar een enquête. Voor deze enquête hebben we ook het Inwonerspanel Diemen gebruikt. Met de QR code konden bezoekers van de markt ook deelnemen aan de enquête.
- Op woensdagavond 26 juni is er een inloopavond georganiseerd in de Omval voor inwoners om mee te denken over aardgasvrij maken van Diemen en onderzoek naar haalbaarheid en betaalbaarheid van 1 of meer warmtenetten in Diemen. Doel van de avond die door ongeveer 40 bezoekers werd bezocht was vooral om te spreken over de vorm die we aan de participatie kunnen geven (stap 0).
- In oktober 2024 hebben Vattenfall en de gemeenten Almere, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en de provincies Flevoland en Noord-Holland een samenwerkingsovereenkomst gesloten over de gewenste ontwikkeling van duurzame warmtebronnen voor het Diemen-warmtenet. De nadruk zal liggen op de ontwikkeling van aardwarmte en het gebruiken van restwarmte, naast het gebruik van E-boilers en het ombouwen van de Diemen-centrale naar waterstof. Hierdoor heeft Vattenfall besloten de biomassacentrale definitief niet verder te ontwikkelen in Diemen.
- Op 3 september 2024 heeft het college besloten om een intentieovereenkomst met Switch Datacenters af te sluiten. De intentieovereenkomst is op 6 november getekend tijdens de Green Data Center Conference in de Jaarbeurs. In deze intentieovereenkomst spreken beide partijen af om binnen een jaar nader te verkennen of een warmtenet, gebaseerd op de restwarmte van het Switch datacenter in Diemen haalbaar en betaalbaar (ook voor de inwoners) is.
- Eind 2024 is ook een intentieovereenkomst met datacenter Equinix (Amsterdam Science Park) voorbereid om de haalbaarheid en betaalbaarheid van een warmtenet met restwarmte van Equinix te gaan verkennen.
- In samenspraak met de woningcorporaties en het huurdersplatform Diemen zijn in 2024 nieuwe prestatieafspraken over duurzaamheid en de energietransitie voor de periode 2025 - 2028 voorbereid.
- In september 2024 heeft de gemeente de subsidieregeling voor woningisolatie opengesteld vanuit de € 228.314,- aan Diemen toegekende 1e tranche SPUK Lokale aanpak isolatie (LAI). De subsidieregeling is bedoeld voor woningeigenaren met een slecht geïsoleerde woning en een lage WOZ-waarde. Er kon maximaal 1250 euro

subsidie worden aangevraagd en 4000 euro voor huishoudens met een grondgebonden woning en met energiearmoede. Eind 2024 was er meer aangevraagd dan beschikbaar budget. In 2024 zijn al 2 woningen met de subsidie geïsoleerd. 146 Huishoudens (appartementen) hebben een voorlopige beschikking gehad. 596 Huishoudens zijn op de wachtlijst geplaatst.

- In november heeft de gemeente Diemen de 2e tranche SPUK Lokale aanpak Isolatie (LAI) aangevraagd en in december € 502.309,- toegewezen gekregen. Dit budget is aangevraagd voor de voorzetting van de subsidieregeling voor woningen met slecht energielabel en een lage WOZ-waarde.
- In 2019 is gestart met het verzorgen van sessies van 3 cursusavonden voor Verenigingen van Eigenaren (VvE's). In oktober 2024 is de zevende sessie georganiseerd. Er hebben 20 eigenaren van appartementen aan meegedaan.
- Op 28 maart is er een VvE netwerkbijeenkomst georganiseerd in de Trouwzaal en op 12 november een VvE netwerkbijeenkomst met borrel in de Omval.
- Met de VvE's van de flats aan de Tobias Asserlaan en Marten Luther Kinglaan heeft de gemeente een werkgroep gevormd voor verduurzaming van het daar aanwezige warmtenet.
- In 2024 heeft een succesvolle Europese aanbesteding plaatsgevonden voor langduriger (minimaal 2 en maximaal 6 jaar) invulling van het gemeentelijke energieloket voor particulieren, VvE's en zakelijk, de bijbehorende telefonische helpdesk en uitvoering van collectieve inkoopacties en ondersteuningsacties bij de (wijkgerichte) warmtetransitie. De aanbesteding is gegund aan het Regionaal Energieloket (REL).
- De website van het Regionaal Energieloket (REL) is in 2024 door 4846 unieke bezoekers uit Diemen bezocht. Het gaat daarbij om de loketten voor particulieren (3721), bedrijven (119) en VvE's (1006).
- Met de transitievisie warmte tool kunnen inwoners en bedrijven bekijken welke gasvrije warmtetechnieken in hun buurt het meest kansrijk zijn. In 2024 hebben 404 unieke bezoekers gebruik gemaakt van deze tool.
- De resultaten van de eind 2023 gestarte en in 2024 afgeronde collectieve inkoopacties waren als volgt:
 - Isolierend glas: 138 inschrijvingen voor de infoavond, 66 aanwezigen op de infoavond, 33 offerteaanvragen en 10 geaccepteerde offertes;
 - Isolatie: 138 inschrijvingen voor de infoavond, 66 aanwezigen op de infoavond, 65 offerteaanvragen en 19 geaccepteerde offertes;
 - Zonnepanelen: 94 inschrijvingen voor de infoavond, 42 aanwezigen op de infoavond, 60 offerteaanvragen en 34 geaccepteerde offertes;
 - Hybride warmtepompen: 344 inschrijvingen voor de infoavond, 203 aanwezigen op de infoavond, 142 offerteaanvragen en 10 geaccepteerde offertes.
- Eind 2024 zijn de jaarlijkse rondes collectieve inkoopacties gestart voor woningisolatie en isolierend glas. Ten gevolge van het afschaffen van de salderingsregeling is er geen nieuwe collectieve inkoopactie zonnepanelen meer georganiseerd. De resultaten van de inkoopacties 2024-2025 zullen worden opgenomen in het jaarverslag over 2025.
- In de Nationale Klimaatweek van 11 tot en met 17 november zijn de eerste uitkomsten van een energieaudit voor de gemeentelijke organisatie aan medewerkers gepresenteerd, zijn 2 rondleidingen bij datacenter Switch georganiseerd en is een presentatie biobased isoleren gegeven.
- Tijdens het Zon, Zee Windfestival van Daarom Duurzaam Diemen op 16 november in de Omval stond de gemeente met een informatietafel over de energietransitie. Ook datacenter Switch had een informatietafel.
- In 2024 is de gemeentelijke contactpersoon voor de verduurzaming van bedrijven en bedrijventerreinen van start gegaan. De formatie bij economische zaken is hiervoor uitgebreid met 4 uur per week.

- Op 27 januari 2022 heeft de gemeente Diemen het energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven 2022-2025 medeondertekend. Per 1 juli 2023 moest ten gevolge van gewijzigd landelijk beleid het toezicht op energieregeling voor alle bedrijven verplicht worden ondergebracht bij de Omgevingsdiensten. Vanuit een evaluatie over de voortgang stelt de provincie voor om het akkoord met een jaar te verlengen tot 2026. In het werkplan 2025 voor de Omgevingsdienst neemt Diemen afspraken over de uitvoering van het Energiebesparingsakkoord op.
- Kantoren van 100m² of groter moeten sinds 1 januari 2023 tenminste energielabel C hebben. De controles in Diemen op het voldoen aan deze wettelijke labelplicht voor kantoren zijn in 2024 afgerond. Alle kantoren van 100m² of groter in Diemen voldoen inmiddels aan deze wettelijke eis.
- De gemeente heeft in 2024 een brief naar bedrijven gestuurd met informatie over regelgeving met betrekking tot koudemiddelen in grotere koelinstallaties en de CO₂ registratieplicht voor zakelijk en woon/werkverkeer voor bedrijven met meer dan 100 werknemers

Plan van aanpak energiearmoede:

- Voor de minima (mensen met een bijstandsuitkering of aanvulling op de AOW) liep er van 30 januari 2023 tot en met 31 december 2024 een regeling voor energiezuiniger witgoed. Deze inwoners hebben in 2024 twee keer een brief ontvangen over de regeling. De doelgroep kon een bon (maximaal € 740 voor een meerpersoonshuishouden en € 550 voor een enkelpersoonshuishouden) aanvragen om energiezuiniger witgoed aan te schaffen. In 2024 zijn er 196 kadobonnen voor witgoed uitgedeeld.
- In 2024 waren er 11 energiecoaches actief. Deze coaches hebben in 2024 in totaal 281 energiecoachgesprekken gevoerd. De energiecoaches zijn via social media en de voedselbank gepromoot.
- In december 2022 is met het Fixteam gestart om snel te realiseren energiemaatregelen aan te brengen bij inwoners die recht hadden op een energietoeslag. Dit liep door tot einde 2023. Aansluitend heeft de gemeente het fixteam in 2024 ingezet voor de doelgroep eigenaars van een grondgebonden woning in energiearmoede. In totaal zijn in 2024 bij 16 woningen fixbezoeken afgelegd. Daarbij zijn energiebesparende maatregelen aangebracht, zoals LED lampen, anti tochtbanden, radiatorfolie, spaardouche. In twee gevallen is de CV-installatie waterzijdig ineregeld en in drie gevallen is kozijnfolie in de gehele woning aangebracht.
- In 2024 zijn de energiecoaches getraind in het uitvoeren van een warmtescan. Een warmtescan is een infraroodfoto die laat zien waar in de woning warmte ontsnapt. Deze scan wordt vanaf 2025 gratis aangeboden aan alle inwoners van de gemeente Diemen.
- In 2024 heeft de gemeente verkennende gesprekken met de woningcorporaties gevoerd over samenwerking op energiearmoede in 2025.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroet 2024	Realisatie 2024
CO ₂ uitstoot (excl. Autowegen) ²	104.000 ton	97.000 ton	n.n.b.	102.500 ton	n.n.b.
Energiegebruik (excl. autowegen) ¹	1.241 Tj	1.170 Tj	n.n.b.	1.450 Tj	n.n.b.
Elektriciteit uit hernieuwbare bronnen ¹	5,6%	8,1%	n.n.b.	9,2%	n.n.b.
Totaal aardgasverbruik kleinverbruikers ³	13.781.900 m ³	13.527.147 m ³	12.237.286 m ³	Niet begroot	10.569.304 m ³

² Bron: regionale klimaatmonitor Rijksoverheid. De indicator elektriciteit uit hernieuwbare bronnen vanuit de regionale klimaatmonitor moet iverplicht n de gemeentelijke begroting en jaarverslag worden opgenomen. De gegevens zijn gebaseerd op diverse bronnen die door Nederlandse onderzoeksinstituten en kennisinstituten worden bijgehouden. Publicatie van deze officiële klimaatgegevens vindt plaats door het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Rijksdienst voor ondernemend Nederland. Deze gegevens lopen meestal zo'n 2 jaar achter. Ook vinden er soms bijstellingen plaats van eerder gepubliceerde gegevens op basis van nieuwe gegevens en inzichten. Dit maakt het lastig om deze indicatoren te begroten. 2022 en 2023 waren daarnaast ook bijzondere jaren doordat de energieprijzen ten gevolge van de inval in Oekraïne sterk gestegen waren.

2.B THEMA AFVAL & CIRCULAIRE ECONOMIE

Wat willen we bereiken?

- Het significant terugdringen van de hoeveelheid ongescheiden restafval richting de landelijke norm van 100 kg per inwoner
- Een volledig circulaire economie in 2050 (landelijke doelstelling)

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Uitvoeren afvalplan 2020 gemeente Diemen: basisstructuur afvalinzameling behouden en het scheidingspercentage verder bevorderen
- Voortzetten communicatie en voorlichting over afvalscheiding
- Voortzetten van het op aanvraag verstrekken van containers aan huis voor de inzameling van oud papier en karton en/of plastic verpakkingen, blik en drankenkartons.
- Voortzetten gescheiden inzameling afval bij scholen
- Jaarlijkse uitdeeldag compost op gemeentewerf
- Stimuleren en faciliteren deelname aan landelijke opschoondagen (Landelijke Opschoondag en World Cleanup Day) en bewonersinitiatieven op dit gebied
- Verminderen van zwerfafval en het verkleinen van de plastic soep in Diemen, samen met onze (jonge) inwoners.
- Toezicht en handhaving regelgeving bedrijfsafval vanuit Besluit Activiteiten Leefomgeving
- Werving beleidsadviseur circulaire economie
- Uitvoeren Actieplan circulaire economie gemeente Diemen
- Deelname aan deelregionale MRA werkgroep circulaire economie
- Aansluiting bij MRA aanpak grondstofstromen
 - Beoordeling haalbaarheid en deelname textielrace bij scholen in de AM regio (gericht op bewustwording, hergebruik en reparatie en inzameling van textiel)
 - Terugdringen gebruik wegwerpplastic en in openbare ruimte plaatsen van objecten gemaakt van moeilijk recyclebare plastics vanuit MRA covenant circulaire plastics
 - Stimuleren houtbouw vanuit MRA covenant houtbouw
 - Stimuleren circulair bouwen vanuit MRA covenant toekomstbestendige woningbouw

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In 2024 is conform het Afvalplan 2020 het op aanvraag verstrekken van containers aan huis voor de inzameling van oud papier en karton en/of plastic verpakkingen, blik en drankenkartons voortgezet.
- In 2024 was er extra aandacht voor het informeren van bewoners over inzameling en scheiding van afval via:
 - Produceren van filmpjes over het aanbieden van (grof) afval voor social media en een Afvalscheidingswaaier die is uitgedeeld tijdens bijeenkomsten en evenementen;
 - Advertenties in Diemernieuws en informatie in Diemen Info over afvalstromen (gft, glas en mogelijkheden bij het Recycleplein).
- Op 16 april 2024 heeft het college ingestemd met het wijzigen van het Uitvoeringsbesluit van de Afvalstoffenverordening, waardoor per 1 juni 2024 het opt-in systeem voor ongeadresseerd reclamedrukwerk kon worden ingevoerd.
- Ook in 2024 heeft de gemeente gecommuniceerd over de landelijke opschoondag (23 maart 2024) en World cleanup day (20 september 2024). Bewoners en georganiseerde groepen zijn gefaciliteerd met gratis materialen voor hun opruimacties.

³ Deze gegevens zijn voor de tweede keer opgenomen in de jaarstukken vanwege de op 16 dec 2021 aangenomen raadsnotie monitoren reductie aardgas. Bij de begroting 2024 was er nog geen begroot verbruik opgenomen. Daarmee is gestart bij de begroting 2025. Voor deze monitor wordt gebruik gemaakt van open data van Liander. Jaarlijks rapporteert Liander het gasgebruik van kleinverbruik aansluitingen, (< 40m³/uur). Zowel in woningen als in kleine bedrijven en instellingen. De weergegeven hoeveelheden zijn het standaard jaarverbruik (SJV). Dit is het gemeten gebruik, gecorrigeerd voor temperatuur en energieinhoud. In verband met de privacy van de gebruikers geeft Liander het gebruik per postcode (PC6). Het totale gebruik verkrijgen we door het gemiddelde gebruik te vermenigvuldigen met het aantal aansluitingen per postcode.

Ook de kinderraad heeft op World cleanupday meegeholpen met opruimen van zwerfafval in Diemen.

- De in 2021 gestarte gescheiden inzameling bij scholen is in 2023 voortgezet.
- De gemeente en Meerlanden hebben tijdens de klimaatweek afvalscheidingswaaiers en een afvalspel op verschillende locaties en activiteiten uitgedeelde. Ook heeft de gemeente het door Rotary Diemen georganiseerde plastic lab bij het Zon, zee, wind festival tijdens de klimaatweek in de Omval financieel ondersteund en ondersteuning gegeven bij de vergunningaanvraag.
- Meerlanden maakt biogas en compost van ingezameld GFT afval. Ook in 2024 konden inwoners tijdens de landelijke compostdag op 23 maart weer compost bij het afvalbrengstation afhalen gemaakt vanuit GFT afval dat door Meerlanden is ingezameld.
- Bij het Diemer festijn versie 2024 zijn afspraken gemaakt over gescheiden inzameling van drinkbeker. Deze bekert zijn voor 81% ingezameld en zijn door circularPET gebruikt als grondstof voor nieuwe bekert.
- Conform de kadernota en begroting 2024 is begin 2024 een beleidsadviseur specifiek voor circulaire economie aangesteld.
- Diemen neemt deel aan de ambtelijke MRA projectgroep circulaire economie. Diemen heeft in 2024 meegedaan met het gemeentelijke voedselklasje van de MRA waar een voedsel leermodule is ontwikkeld als opstap voor een (circulaire) voedselstrategie.
- In de Nationale Klimaatweek van 11 tot en met 17 november is een presentatie over biobased isoleren gehouden voor inwoners, bedrijven en medewerkers van de gemeente.
- Bij de Sint Petrus basisschool is een eerste wormenhotel geplaatst waarmee grondstof (compost) uit GFT afval wordt gemaakt.
- In juni 2024 is een textielrace georganiseerd tussen basisscholen in Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel (DUO-gemeenten. Hiermee is in de Duo gemeenten in totaal 6.500 kilo textiel ingezameld. In Diemen deden er 2 scholen mee (Octopus met 1 klas en Noorderbreedte met 3 klassen).
- Burgemeester Boog heeft tijdens de textielrace bij de Sint-Petrusschool voorgelezen uit het boek 'de wereld van textiel'.
- In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor organisatie van een e-waste (elektronisch afval) race tussen basisscholen in Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel in 2025. Tijdens de e-waste race proberen scholen in hun buurt zoveel mogelijk apparaten en e-waste te laten hergebruiken, repareren en gescheiden in te zamelen.
- In 2024 is een Diempact met Kringloopbedrijf Rataplan afgesloten waarbij het contract is vernieuwd en aangepast om de op het gebied van circulaire economie te versterken. Partijen zullen samen optrekken bij duurzaamheidsevenementen (zoals Week van de Circulaire Economie) en Rataplan zal aanvullende activiteiten organiseren en onderzoeken of er meer grondstofstromen hoogwaardiger te verwerken zijn.
- Binnen de gemeentelijke organisatie zijn kennissessies en individuele gesprekken over circulaire economie gehouden om de eigen organisatie op te leiden op het gebied van Circulaire Economie.
- Bij gemeentelijke Grond Weg en Waterbouwwerken (GWW) hebben we in 2024:
 - geëxperimenteerd met toepassen van de milieukostenindicator (MKI) bij onze uitvragen;
 - twee subsidieaanvragen (SPUK KCI) ingediend voor: het vlonderpad in Park Spoorzicht en de circulaire betontegels bij de gemeentewerf.
- Bij de gemeentelijke bedrijfscontroles milieu wordt de afvalscheidingsplicht standaard meegenomen. In 2024 is een brief naar bedrijven gestuurd met informatie over regelgeving met betrekking tot afvalscheiding.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Hoeveelheid restafval (kg) per inwoner per jaar	214	186	180	170	188 ⁴

2.C THEMA NATUUR & BIODIVERSITEIT

Wat willen we bereiken?

- Versterken natuurwaarde
- Versterken ecologische verbindingen, waaronder verbinding buurtgroen en natuur
- 1000 nieuwe bomen planten in de komende 4 jaar (Coalitie-akkoord 2022-2026)

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Voortzetten inhuur ecologisch specialist voor advisering bij projecten en verbeterde omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden
- Uitvoeren van projecten uit het Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 gericht op 1) in stand houden en verbeteren ecologische verbindingen en 2) kwaliteit van de Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 verbeteren, waaronder:
 - een verbinding onder het spoor tussen park Spoorzicht en de Oosterringdijk
 - verbeteren ecologische kwaliteit Park de Omloop en Diemerdreef.
 - verbeteren ecologische verbinding onder het spoor bij Zwanenpad
- Voortzetten van verbinden van buurtgroen met de hoofdgroenstructuur/natuur.
- Communicatie verbeterde aanpak voor omgang met beschermde soorten bij (ver)bouwen en overige werkzaamheden (waaronder verkennen opstellen soortenmanagementplan voor ondermeer de isolatieopgave)
- Voortzetten aanleg en onderhoud van natuurvriendelijke oevers en verbinden van waterpartijen
- Voortzetten verhogen van belevings- en natuurwaarde bij groot onderhoud van perken en borders
- Voortzetten grasmaaien met oog voor ecologie
- Voortzetten waar mogelijk bomen aanplanten conform de doelstelling uit het Coalitie-akkoord
- Stimuleringsactie planten bomen bij particulieren
- Voortzetten voorlichting problemen plaagdieren en waterkwaliteit door voedsel in de openbare ruimte

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- De ingehuurd ecooloog heeft ecologisch advies gegeven bij diverse projecten in de openbare ruimte en bij bouwprojecten.
- Ten aanzien van het Uitvoeringsprogramma verbeteren Lokale Ecologische Structuur Diemen 2022 - 2030 is over 2024 het volgende te melden:
 - Voor de verbinding onder het spoor tussen Park spoorzicht en de Oosterringdijk zijn voorbereidingen uitgevoerd.
 - Het project verbeteren ecologische kwaliteit Park de Omloop en Diemerdreef schuift door vanwege capaciteitsgebrek.
 - Voor verbeteren van de ecologische verbinding onder het spoor bij het Zwanenpad en onder het metrospoor bij het Waterhoenpad zijn voorbereidingen uitgevoerd.
- In 2024 is gewerkt aan het opstellen van een SoortenManagementPlan (SMP) voor omgang met beschermde soorten bij isolatie van spouwmuren en andere (bouw)werkzaamheden. Communicatie wordt onderdeel van het uitrollen hiervan.

⁴ De toename van de hoeveelheid restafval per inwoner komt waarschijnlijk doordat het grootste deel van de nieuwbouw in Diemen bestaat uit appartementen. Bewoners van appartementen scheiden minder afval.

- Waar mogelijk zijn in Diemen natuurvriendelijke oevers aangelegd volgens het MJWP Waterlopen en oevers 2012-2018. Bij nieuwe ontwikkelingen worden, het beleid volgende, indien mogelijk nieuwe natuurvriendelijke oevers aangelegd of uitgebreid.
- Verhoging van de belevings- en natuurwaarde maakt deel uit van de lopende herinrichting van het Scheepskwartier en de Vlinderbuurt.
- In het kader van de actie Steenbreek en Tegelwippen heeft de gemeente in 2024 extra stenen weggehaald en hoogwaardig groen, waaronder enkele bomen aan het Meidoornplein, aangebracht.
- In Diemerinfo is informatie gedeeld over een aantal bijzondere bomen in de gemeente. Daarnaast is via social media met korte filmpjes informatie gegeven over boombeheer in Diemen.
- In het kader van stimuleren van planten van bomen bij particulieren zijn in 2024 de volgende acties gedaan:
 - In de klimaatweek zijn ongeveer 80 boompjes en 70 struiken uitgedeeld;
 - Tegen inlevering van tegels bij de tegeltaxi konden inwoners gedurende de tegelwip-actie een boompje bestellen.
- Het verminderd en met beleid voor ecologie maaien is in 2024 voortgezet.
- Met basisschool de Noorderbreedte is een Diempact gesloten waarbij een stuk grond ingezaaid met bloemrijk kruidenmengsel, een bijenhotel is geplaatst en aandacht aan natuur en bijen is besteed in de lessen en de schoolkrant.
- In Diemer Info en via social media heeft de gemeente gevraagd geen voedsel in de openbare ruimte achter te laten om problemen met plaagdieren en waterkwaliteit te voorkomen. Daarnaast is in Diemer info gecommuniceerd over vogels voeren zonder versterken van plaagdieroverlast.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroet 2024	Realisatie 2024
Hoeveelheid bomen in de openbare ruimte	11.693	11.693	12.568 ⁵	12.500	14.009

3. Naar een gezonde leefomgeving

Met de pijler gezonde leefomgeving pakken we de problemen in de leefomgeving aan waar we hier en nu last van hebben. Tot de pijler gezonde leefomgeving behoren de volgende drie thema's: Klimaatadaptatie, Luchtkwaliteit & Geluid en Schone Mobiliteit.

3.A THEMA KLIMAATADAPTATIE

Wat willen we bereiken?

- voorbereid zijn op opwarming gebouwde omgeving (hittestress), Intensere regenbuien, Langere periodes van droogte.

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Uitvoeren Programma Klimaatadaptatie
- Voortzetten uitwerken en uitvoeren maatregelen op basis van de risico- en kansenkaart hittestress
- Klimaatadaptief inrichten Scheepskwartier en Vlinderbuurt, waarbij de resultaten worden gemonitord ter lering voor toekomstige projecten

⁵ Eind 2023 is gestart met een nieuw beheersysteem en een inspectie van alle bomen in Diemen. In 2024 is de inspectie van Diemen centrum afgerond en zijn de aantallen ingevoerd in het nieuwe beheersysteem. De aantallen die bij 'Realisatie 2024' staan, zijn dus een optelling van de nieuwe gegevens voor Diemen Zuid en Centrum en de aantallen uit het oude beheersysteem voor Diemen Noord. Bij de inventarisaties bekeken meer bomen te staan dan wat was opgenomen in het oude systeem. Daarnaast heeft de gemeente ook in 2024 een paar honderd bomen bijgeplant.

- Klimaatadaptief inrichten Oranjeplantsoen, van Gemertplantsoen en Oosterringdijk bij reconstructie
- Voortzetten operatie Steenbreek gericht op het stimuleren van ontstenen en vergroenen van privéterreinen
- Voortzetten met scholen in gesprek over vergroenen van hun schoolpleinen

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In 2024 heeft de gemeente Diemen weer meegedaan aan het door Steenbreek georganiseerde Nederlands Kampioenschap tegelwippen. Diemen (40^e plaats van in totaal 125 deelnemende kleine gemeenten met 7.793 verwijderde tegels, oftewel 253 verwijderde tegels per 1.000 inwoners) heeft van uitdagers Uithoorn (56^e plaats met 4.099 verwijderde tegels, oftewel 139 verwijderde tegels per 1000 inwoners) en Ouder-Amstel (72^e plaats met 1.186 verwijderde tegels, oftewel 85 verwijderde tegels per 1.000 inwoners) gewonnen.
- Bij de Ark zijn in 2022 verkennende besprekingen voor vergroenen gestart. De school zal nu zelf moeten beslissen hoe hiermee verder te gaan. In 2024 zijn voorbereidingen getroffen voor het vergroenen van het speelplein bij Popeye en basisschool de Octopus. Bij basisschool de Noorderbreedte is een stuk grond ingezaaid met bloemrijk kruidenmengsel en is een bijenhotel geplaatst.
- Het Programma Klimaatadaptatie 2024 - 2028 is in 2024 aangenomen door de gemeenteraad.
- Als onderdeel van het Programma Klimaatadaptatie zijn kaarten opgesteld, welke de voortgang ten aanzien van klimaatadaptatie laten zien.
- Vanuit het Programma groot onderhoud worden gebieden heringericht om onder meer de doelen uit het Programma Klimaatadaptatie en de verbetering van natuur- en belevingswaarde te realiseren.
 - Deze herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud zijn in 2024 gerealiseerd:
 - speelplekken Schakel en Schoolstraat;
 - verbetering natuur- en belevingswaarde Holland Park.
 - Deze herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud zijn in 2024 gestart en lopen door in 2025:
 - Scheepskwartier, Vlindertuin en Gruttoplein;
 - verkeersstructuur Diemen Zuid;
 - Oranjeplantsoen;
 - wandellandschap Oosterringdijk, met de ambitie uit het watergebiedsplan met het waterschap om het waterpeil in de Oosterringvaart te verlagen;
 - Van Gemertplantsoen.
 - Bij deze herinrichtingen uit het Programma groot onderhoud is in 2024 gestart met de voorbereiding:
 - Spoorzicht
 - Buitenlust
 - Oud-Diemen

Monitoring

Wat	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Aantal buurten (van in totaal 35) die volledig aan de Diemense normen voor wateroverlast voldoen	2	3	4	4
Aantal buurten (van in totaal 35) die volledig volgens het beleid tegen droogte zijn ingericht	2	3	4	4

3.B) THEMA LUCHTKWALITEIT & GELUID

Wat willen we bereiken?

- Een gezonde leefomgeving met een schone luchtkwaliteit en lage geluidbelasting

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Voortzetten inbreng en toetsing van eisen luchtkwaliteit en geluid bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten
- Uitvoeren Actieplan omgevingslawaaï gemeentelijke wegen 2018-2022 en opstellen nieuw Actieplan geluid 2024-2028
- Deename aan het Schone Lucht Akkoord en opstellen Lokaal uitvoeringsplan
- Voortzetten jaarlijkse meting luchtkwaliteit in samenwerking met de GGD (in 2021 gestart)
- Start onderzoek naar milieuzones voor auto- en vrachtverkeer
- Voortzetten lobby verlagen maximumsnelheid rijkswegen
- Voortzetten bewustwordingscampagne nadelen stoken en beperken overlast

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Diverse adviezen zijn ingebracht bij ruimtelijke en verkeerskundige plannen en projecten voor de toetsing aan de eisen op het gebied van luchtkwaliteit, externe veiligheid en geluid (o.a. Holland Park Campus, Holland Park Steigerblok, Holland Park West, flexwoningen Diemerdreef, Harmonielaan, Buitenlust, Rietschuurhof).
- Het eerste Decentrale Uitvoeringsplan voor onze deelname aan het Schone Lucht Akkoord is opgesteld en ingediend. Acties uit dit plan worden opgepakt en dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd.
- In opdracht van de gemeente is de GGD in 2021 gestart met het jaarlijks meten van de luchtkwaliteit in Diemen. Ook in 2024 zijn metingen uitgevoerd. De GGD publiceert de resultaten van de metingen elke twee maanden op de website van [Luchtmeetnet](#) en op [deze kaart](#) van de gemeente Amsterdam.
- In het najaar van 2024 is weer begonnen met de jaarlijkse bewustwordingscampagne over de nadelen van stoken en het beperken van overlast. Deze campagne wordt gevoerd via social media en Diemen Info.
- In 2024 is gestart met het opstellen van nieuwe Beleidsregels Geluid Omgevingswet voor het toelaten van nieuwe woningen.
- Het geluidmodel voor Diemen is in 2024 geactualiseerd ten behoeve van geluidberekeningen voor woningbouwprojecten.
- Een nieuw Actieplan Geluid 2024-2028 is opgesteld. De acties die zijn opgenomen in dit Actieplan worden uitgevoerd tot medio 2028.
- Conform het Actieplan Geluid 2024 - 2028 is de asfaltweg van de Beneden Rijkersloot (opengestelde busbaan) omgevormd van dicht asfalt beton (DAB) naar stiller steenmastiek asfalt (SMA). Ook een deel van de Boven Rijkersloot, tussen Beneden Rijkersloot en rotonde Diemerdreef en Beneden Rijkersloot en Diemerbrug, is de asfaltweg omgevormd van dicht asfalt beton (DAB) naar stiller steenmastiek asfalt (SMA). In Diemen Noord is de wegdekverharding van de straten Fregat en Hermelijnvlinder vervangen door geluidsreducerende betonstraatstenen die in geluidreducerend keperverband gelegd zijn.

Monitoring

Wat	Realisatie
Meting luchtkwaliteit	Zie gegevens op website van Luchtmeetnet
5 jaarlijkse opstellen geluidbelastingskaarten	Geluidsbelastingskaart is in 2022 geactualiseerd; de volgende actualisatie is in 2026

3.C) THEMA SCHONE MOBILITEIT

Wat willen we bereiken?

- Uitstootvrij regionaal OV-systeem in 2030.
- Overige regionale mobiliteitssystemen uitstootvrij in 2050.
- Aantrekkelijke fiets- en wandelroutes.

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Proactief bijplaatsen laadpalen voor auto's in Diemen (conform Beleidsnotitie opladen elektrische voertuigen en de laadkaart met vooraf uitgezochte geschikte locaties). We onderzoeken de haalbaarheid van drie snellaadpalen in Diemen
- Uitbreiden aantal zero emissie bussen door GVB/Vervoerregio. Op dit moment is de helft van de bussen in de VRA emissievrij. Dit wil men door extra te investeren verhogen tot 95% in 2025
- Verbeteren zwakke schakels in het (regionaal) fietsnetwerk: verbreden brugdek Diemberburg en onderzoek naar een verkeersveiliger oversteek van de Weteringweg.
- Hanteren parkeernormen en aanleg voldoende fietsparkeerplaatsen conform Parkeernormennota
- Voortzetten regionale samenwerking Green Deal zero Emission stadslogistiek en Green Deal fiets in samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam
- Deelname aan Regionaal Mobiliteitsprogramma (onderdeel nationaal Klimaatakkoord) via de Vervoerregio Amsterdam. De doelen uit het Regionaal Mobiliteitsprogramma zijn geborgd in bestaande beleidstrajecten binnen de Vervoerregio Amsterdam. Diemen neemt hieraan deel
- Uitbreiden en monitoren van het aanbod van elektrische deelmobiliteit (o.a. auto's, deelbakfietsen en scooters)

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- In 2024 zijn 12 extra laadpalen met in totaal 24 laadpunten aan de openbare ruimte toegevoegd. Deze laadpalen staan verspreid door de gehele kern van Diemen. Het totaal per 31 december 2024 komt daarmee op 124 laadpalen met 248 laadpunten. Op het Van Markenplantsoen is eind december 2024 een snellaadpunt gerealiseerd.
- Het GVB geeft aan dat de levering van nieuwe elektrische bussen vertraagd is. De verwachting is nu dat ze vanaf de zomer 2025 kunnen worden ingezet op de lijnen 44 en 66. Lijn N87 rijdt al deels met elektrische bussen. Volgens de planning zal vanaf de zomer 2025 op deze lijn volledig elektrisch worden gereden.
- In samenwerking met de Vervoerregio Amsterdam is gewerkt aan het opstellen van een Uitvoeringsprogramma MRA Doorfietsroutes (vastgesteld door de regioraad in maart 2023). Hierin zit ook het traject van Dom (Utrecht) tot Dam (Amsterdam) bij. Dit traject loopt langs het Amsterdam Rijnkanaal. Voor dit traject is nu haalbaarheidsstudie uitgezet.
- In 2024 is een variantenstudie uitgevoerd naar het verbeteren van de fietsoversteek op de Weteringweg. Op basis daarvan is een keuze gemaakt tot aanpassing van de verkeerssituatie. De aanpassing staat gepland in 2025.
- De verbreding van de Diemberbrug is eind 2024 gereedgekomen.
- In 2024 is een onderzoek naar een veiliger fietsoversteek aan de Weteringweg afgerond. Op basis van dat onderzoek worden in 2025 maatregelen getroffen.
- Afspraken over de parkeervoorzieningen zijn meegenomen in de planvorming voor de woningbouwprojecten Holland Park West, Campus 3e fase, Rietschuurhof, Hof van Saan, Harmonielaan en Buitenlust.
- De Vervoerregio is trekker van de Green Deal Zero Emission Stadslogistiek. Vanuit deze Green Deal zijn er in 2024 geen ontwikkelingen in Diemen geweest.
- De regioraad van de Vervoersregio heeft het Regionaal Mobiliteitsprogramma in juli 2021 vastgesteld. De doelen uit het RMP/klimaatakkoord zijn opgenomen in het Beleidskader

Mobiliteit van de Vervoerregio. In 2024 waren er geen ontwikkelingen vanuit het Regionale Mobiliteitsprogramma in de gemeente Diemen.

- Cargoroo heeft in de zomer van 2023 op verschillende locaties deelbakfietsen in Diemen geplaatst. Helaas zijn ze eind 2024 failliet verklaard en zijn de bakfietsen weer weggehaald. Begin 2023 is MyWheels gestart met het aanbieden van elektrische deelauto's in een groot deel van Diemen. Ook ShareNow is begin 2023 in Diemen gestart, waarbij alleen in de wijk Holland Park auto's worden aangeboden. Het betreft een uitbreiding van de Amsterdamse freefloating vloot. Onze Auto heeft een vaste plek voor één deelauto op de Ouddiemerlaan. Ook Felyx en Check waren actief in Diemen. Zij boden deelscooters aan. In 2024 is gestart met een onderzoek naar het beter in beeld brengen en formaliseren van deelmobiliteit.
- Met banden op de juiste spanning rijden voertuigen veiliger, zuiniger en stiller. Slimme bandenpompen voorkomen onderspanning door ook rekening te houden met de temperatuur van de band. In Diemen is in mei 2023 een tweede slimme bandenpomp geplaatst aan de Visseringweg (2113 keer gebruikt in 2024). In januari 2021 was de eerste slimme bandenpomp geplaatst bij het afvalbrengstation (449 keer gebruikt in 2024). Vanwege werkzaamheden kon de bandenpomp bij het afvalbrengstation van medio augustus 2024 tot en met januari 2025 niet gebruikt worden.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Aantal laadpalen	71	89	112	145	124
Aantal laadpunten	140	176	223	290	248

4. Samenwerken aan duurzaamheid binnen de gemeentelijke organisatie

Wat willen we bereiken?

- Duurzaam/maatschappelijk verantwoord inkopen
- Duurzaamheid in de bedrijfsvoering: gemeentelijke gebouwen, terreinen en voertuigen
- Duurzaam ontwikkelen van de openbare ruimte
- Duurzaam beheren van de openbare ruimte
- 2030 klimaatneutrale gemeentelijke organisatie
- Doelstellingen circulair inkopen:
 - 2022 >10%;
 - 2025 >50%;
 - indien haalbaar 100% in 2030.

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Voortzetten begeleiding Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) door MVI- regisseur
- Opstellen jaarplan MVI 2024 mede op basis van Inkoopjaarplan 2024
- Aansluiting bij relevante regionale inkooppakketten vanuit MRA programma Circulaire Economie
- Uitvoering gemeentelijke Meerjarenonderhoudsplannen gericht op energiebesparing, opwek van duurzame energie en aardgasloze gemeentelijke gebouwen (zie paragraaf onderhoud kapitaalgoederen - gebouwen Diemen)
- Voortzetten gescheiden afvalinzameling gemeentelijke organisatie
- Voortzetten inkoop duurzame elektriciteit en CO₂ gecompenseerd gas
- Advies duurzaamheid (energie, circulair, natuurinclusief en klimaatadaptatief) bij alle relevante ruimtelijke (her)ontwikkeling
- Advies natuur, milieu (geluid, lucht, veiligheid, bodem) en verkeer/mobiliteit waar van toepassing bij ruimtelijke (her)ontwikkelingen
- Alleen inkopen van gecertificeerd duurzaam hout en papier
- Toepassen energiezuinig led-verlichting bij vervanging lichtmasten en armaturen

- Voortzetten beheer openbare ruimte zonder chemische bestrijdingsmiddelen

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Sinds 2020 geeft de MVI regisseur advies bij relevante gemeentelijke inkooptrajecten.
- Begin 2024 is het vervolgmanifest MVOI 2022-2025 ondertekend en is gestart met het opstellen van een actieplan MVOI
- De MVI regisseur heeft een jaarplan MVI 2024 opgesteld, gebruik makend van het inkoopjaarplan 2024.
- De gemeente Diemen heeft over 2024 voor 23% circulair ingekocht conform de rekenmethodiek van de MRA regio⁶.
- De MVI regisseur zoekt bij advisering aansluiting bij relevante inkooptrajecten in de regio en maakt gebruik van de handreikingen voor inkooppakketten vanuit het MRA programma Circulaire economie en het expertisecentrum Pianoo van het ministerie van Economische Zaken.
- Bij relevante gemeentelijke (her)ontwikkelingen en projecten wordt standaard duurzaamheidsadvies gegeven.
Bij relevante gemeentelijke (her)ontwikkelingen en projecten wordt standaard advies milieu, natuur en verkeer en mobiliteit gegeven. Sinds 2021 vindt vraaggestuurd inhuur van een ecooloog plaats.
Bij de nieuwe huisvestingsvisie is circulariteit opgenomen in het ontwerp en de geplande uitvoering.
- De volgende verduurzamingacties bij gemeentelijke gebouwen zijn in 2023 gestart en in 2024 afgerond:
 - De fancoil-units en na-verwarmers in de luchtbehandelingsinstallatie op de begane grond en 1^e verdieping van het gemeentehuis zijn vervangen door duurzamere en meer comfortabele stralingsplafonds;
 - De luchtbehandelingskasten van de bestuursvleugel en het archief van het gemeentehuis zijn vervangen door kasten met een veel hoger rendement.
- De volgende verduurzamingsacties bij gemeentelijke gebouwen zijn in 2024 gestart en in 2024 afgerond:
 - Oude CV-ketel clubhuis de Verbinding vervangen voor label A intergas CV-ketel met laag vermogen.
 - Oude CV-ketel Clubhuis Scouting Emmastraat vervangen voor label A intergas CV-ketel met laag vermogen.
- De volgende verduurzamingsacties bij gemeentelijke gebouwen zijn in 2024 opgestart en worden in 2025 afgerond:
 - De verouderde koelmachine op het dak van het gemeentehuis wordt vervangen voor 2 warmtepompen met ecologisch propaan als koudemiddel. Deze kunnen ook ingezet worden als energiezuinige elektrische (bij)verwarming in de koude periode;
 - Het elektrisch (bij)verwarmen van de Brede HOED met een warmtepomp.
- Binnen de gemeentelijke organisatie zijn kennissessies en individuele gesprekken over circulaire economie gehouden om de eigen organisatie op te leiden op het gebied van Circulaire Economie.
- Bij gemeentelijke Grond Weg en Waterbouwwerken (GWW) hebben we in 2024:
 - geëxperimenteerd met toepassen van de milieukostenindicator (MKI) bij onze uitvragen;
 - twee subsidieaanvragen (SPUK KCI) ingediend voor: het vlonderpad in Park Spoorzicht en de circulaire betontegels bij de gemeentewerf.
- Ook in 2024 hebben we het afval in de gemeentelijke gebouwen gescheiden ingezameld.

⁶ De bepaling volgens de methodiek van het MRA convenant circulair inkopen en opdrachtgeverschap geeft een vertekend beeld. Voor de bepaling van dit percentage zijn alle 16 aanbestedingen meegenomen die via TenderNed zijn gelopen. 8 van die aanbestedingen zijn echter niet geschikt om circulair op uit te vragen: Denk aan o.a. verzekeringen en uitzenden en payroll. In de wel relevante 8 aanbestedingen was in 6 gevallen circulair op een of andere manier wel toegepast.

- Bij de gemeentelijke organisatie zijn in 2024 herbruikbare bekens in plaats van wegwerpbekers ingevoerd en nieuw aangeschafte roerstaafjes zijn van hout.
- De in 2024 gebruikte elektriciteit is met Garanties van oorsprong (Gvo's) van in Nederland opgewekte windenergie ingekocht. Voor het gemeentelijke aardgasgebruik is gecompenseerd met inkoop van Carbon Credit certificaten.
- Het door de gemeentelijke organisatie gebruikte papier heeft FSC-keur. Bij aanbestedingen voor gemeentelijke projecten wordt FSC-keur hout (of vergelijkbaar) uitgevraagd.
- In 2024 zijn er op diverse plaatsen in Diemen gepland lichtmasten en armaturen vervangen, waardoor het percentage LED-verlichting in 2024 (zie monitoring) verder is toegenomen naar 45%.
- Bij het beheer van de openbare ruimte zijn geen bestrijdingsmiddelen gebruikt.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Energieverbruik gemeentelijke organisatie: kWh	2.351.841	3.320.000	2.397.303	3.400.000	Opgevraagd
m3	272.619	230.000	217.968 ⁷	225.000	
Opgewekte duurzame energie gemeentelijke organisatie (KWh)	219.124	185.000	231.870 ⁸	340.000	Opgevraagd
% LED openbare verlichting	26%	30%	38%	40%	45%

5. Samenwerking duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsagenda 2020 – 2025 en het Coalitie-akkoord 2022-2026 te realiseren
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van duurzaamheidspacten met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Wat wilden we gaan doen in 2024?

- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Voortzetten in 2021 gestarte programma met energiecoaches (met focus op huurders)
- Aanscherpen afspraken over duurzaamheid in het kader van meerjarenafspraken met woningcorporaties
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en/of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Ondersteuning inwonerinitiatieven duurzaamheid
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid
- Deelname onderzoek en doorontwikkeling Powersavergame (n.a.v. raadsnotie)

⁷ Vanwege problemen bij de energieleverancier (faillissement) hebben we de definitieve verbruiksgegevens over 2023 niet tijdig ontvangen. Deze gegevens zijn op basis van maandrapportages over 2023.

⁸ Dit is de opbrengst van de zonnecellen van de gemeentewerf, sporthallen Prins Bernhardlaan, gymzaal Schoolstraat, gymzaal Diemen Noord. De opbrengst valt lager uit dan verwacht ten gevolge van problemen met de installatie op de gemeentewerf. Dat was al eerder voorgekomen. Daarom wordt die installatie momenteel grondig onderzocht. De opbrengst van zonnepanelen op de Omval en 't Kruidvat zijn hierin niet meegenomen, omdat de opbrengsten voor de gebruikers zelf zijn.

Realisatie 2024 (wat hebben we ervoor gedaan?)

- Via Natuur- en Milieueducatie (NME) Amstelland-Meerlanden hebben scholen in Diemen over het lesjaar 2023-2024 25 workshops/activiteiten waarvan 23 natuuruutjes naar het Diemberbos en 27 lespakketten en andere lesmaterialen besteld. Voor het lesjaar 2024-2025 zijn 28 workshops/activiteiten waarvan 20 natuuruutjes naar het Diemberbos en 28 lespakketten en andere lesmaterialen besteld.
- In 2024 zijn de halfjaarlijkse gesprekken tussen de wethouder en het bestuur van de stichting Daarom Duurzaam Diemen gevoerd over de uitvoering, het programma voor 2025 en de voorbereidingen voor de overdracht van de begeleiding van de energiecoaches van de gemeente naar Daarom Duurzaam Diemen. Activiteiten van Daarom Duurzaam Diemen bestonden onder meer uit:
 - organisatie van een brainstormsessie op 28 februari 2024 in House of Bird over de drie geplande evenementen in 2024;
 - deelname aan het Spring in de Lente festival van theater de Omval op 24 maart 2024 met als thema circulair;
 - organisatie van het Groen Event op 30 maart bij House of Bird met fietstocht langs groeninitiatieven in Diemen en bezoek aan het Diemberbos verzorgd door vrienden van het Diemberbos, en;
 - samen met de Klimaatraad organiseren van het Zon, Zee en Wind Festival op 16 november 2024 bij theater de Omval.
- De Rotary in Diemen heeft van 5 juni tot en met zaterdag 15 juni 2024 een pop-up doorgeefwinkel in winkelcentrum Diemerplein georganiseerd.
- Zie onder thema 2.A Klimaat & Energie onder energiearmoede voor de inzet van en resultaten met de vrijwillige energiecoaches.
- In 2024 zijn gesprekken gevoerd met Daarom Duurzaam Diemen om de coördinatie van de energiecoaches aan hen over te dragen. Hiermee zal in proefjaar 2025 worden gestart. Het is de verwachting dat de energiecoaches Daarom Duurzaam Diemen met hun inzet kunnen versterken. Als de proef goed verloopt is het de bedoeling om de begeleiding van de energiecoaches vanaf 2026 definitief over te dragen aan Daarom Duurzaam Diemen.
- Naar aanleiding van een idee vanuit de Kinderraad is in het eerste kwartaal van 2024 een wedstrijd gehouden voor het duurzaamste huis in Diemen. De prijs voor organiseren van een buurtfeest is door de winnaar ingezet voor de ondersteuning van het Zon, Zee en Wind festival van Daarom Duurzaam Diemen.
- In 2024 is gewerkt aan een plan van aanpak voor Diempacten (duurzaamheidspacten met de Diemense samenleving). Het is de bedoeling dit in 2025 in college te brengen. In 2024 zijn 2 experimentele Diempacten gesloten met:
 - Kringloopwinkel Rataplan (zie onder thema afval & circulaire economie);
 - Basisschool de Noorderbreedte (zie onder thema natuur & biodiversiteit).
- In 2024 zijn de volgende subsidies verstrekt:
 - structurele jaarlijkse subsidie voor Daarom Duurzaam Diemen.
 - subsidie dakdraagkrachtberekeningen voor plaatsing van zonnepanelen bij 3 bedrijfsgebouwen en 4 Verenigingen van eigenaren (VvE's). De uitvoering van deze subsidieregeling verloopt via Diemen Ecostroom.
 - subsidie voor het maken van een promotiefilmpje voor de energiecoöperatie Diemen Ecostroom.
 - subsidie coöperatie Diemerwind.
 - subsidie van een buurtwarmte-initiatief.
- In 2024 is de projectorganisatie van de powersavergame⁹ bij de Universiteit Utrecht uitgebreid en gaat het project verder onder de naam Gaming Artificial Intelligence and

⁹ In 2020 heeft de gemeente Diemen meegedaan met de Powersavergame. Dit was een proef vanuit de Universiteit Utrecht om maatschappelijke doelen (energiebesparing) te bereiken vanuit een spel. Vanwege de positieve resultaten heeft de gemeenteraad via een motie gevraagd om de powersavergame zo mogelijk jaarlijks te organiseren.

Modelling (GAIM). Eind 2024 is met inbreng van de gemeente een eerste concept energiespel ontwikkeld dat in 2025 getest wordt.

Monitoring

Wat	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroot 2024	Realisatie 2024
Verstrekte subsidies	2	1	2	3	5

Risico's en weerstandsvermogen

Omschrijving

Sinds 1 januari 2004 verplicht het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten tot het maken van een paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de jaarrekening. Deze paragraaf moet ten minste bevatten:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een inventarisatie van de risico's.

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij vanaf 1 januari 2016 ook de volgende zes kengetallen verplicht opnemen in paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte;
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Beleid over weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente financiële tegenvallers kan opvangen zonder dat het bestaande beleid moet worden gewijzigd. Het geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de gemeente.

Bij het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt in structureel en incidenteel weerstandsvermogen.

Inschatting risico's

Voor een goede bedrijfsvoering moeten we weten welke risico's (en kansen) wij hebben en hoe wij deze risico's kunnen beheersen. Ter bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hebben we inzicht in het risicoprofiel nodig.

Middels een inventarisatie zijn de risico's verzameld. Belangrijk daarbij is te onderzoeken welke beheersmaatregelen zijn genomen of alsnog genomen moeten worden.

Ook bij de inventarisatie van de risico's maken we onderscheid in structurele en incidentele risico's. Daarbij wordt aangegeven wat het (maximaal) verwachte risicobedrag is en maakt de vakafdeling een inschatting over de kans van voordoen. We houden daarbij onderstaande inschattingspercentages aan.

Score	Risicokans	Gemiddelde risicokans
1. Laag	0% - 20%	10%
2. Matig	20% - 40%	30%
3. Gemiddeld	40% - 60%	50%
4. Hoog	60% - 80%	70%
5. Zeer Hoog	80% - 100%	90%

Omdat de kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet slechts globaal is aan te geven wordt met een variatiebreedte van 20% gerekend.

Het verwachte (maximale) risicobedrag en de kans op voordoen leiden tot een gewogen risicobedrag.

Weerstandscapaciteit

Om het weerstandsvermogen te bepalen wordt het totaal van de gewogen risicobedragen afgezet tegen de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om niet begrote kosten te dekken. Ook hier weer wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

- Algemene reserve;
 - Voor de berekening van het weerstandsvermogen gebruiken we de stand van de Algemene reserve op 31 december 2023. In december 2023 is de Nota reserves en voorzieningen 2023 vastgesteld. Voor het opvangen van risico's is bepaald dat de minimale omvang niet lager dan 5% van de totale omzet (lasten) mag bedragen.
- Reserve grondzaken;
 - In de Nota reserves en voorzieningen is ook de 'Reserve grondzaken' vastgelegd. Uit deze reserve kunnen, in eerste instantie, de risico's uit grondexploitaties verrekend worden.
- Begrotingssaldo incidenteel:
 - Ook het incidenteel verwachte begrotingssaldo telt mee bij de bepaling van het incidentele weerstandsvermogen.

Structurele weerstandscapaciteit

- Onbenutte belastingcapaciteit;
 - De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging Onroerendezaakbelasting (OZB) alvorens men toe kan treden als artikel 12 gemeenten. Men wordt artikel 12 gemeente wanneer een gemeente de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgt en een beroep moet doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld.
- Stelpost onvoorzien;
 - Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Deze stelpost is structureel in de begroting opgenomen en dient ter dekking van onvoorziene uitgaven.
- Begrotingssaldo structureel:
 - Het structureel verwachte begrotingssaldo telt mee bij de bepaling van het structurele weerstandsvermogen.

Weerstandratio

Het totaal aan gewogen risico's wordt afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Dit leidt tot de bepaling van een weerstandratio. Met behulp van de hierna volgende tabel beoordelen we de ratio van de gemeente Diemen. Deze normtabel is ontwikkeld door het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR).

Norm	Weerstandratio	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Resultaten risico-analyse

Onderstaand een overzicht van de geïnterpreteerde risico's. Ten eerste wordt de status aangegeven van de risico's die waren opgenomen in de Programmabegroting 2024. De risico's zijn aangevuld met nieuwe risico's. In de laatste kolom staat deze status aangegeven.

Verderop in de paragraaf worden de risico's en de genomen beheersmaatregelen per risico toegelicht.

Volgnr	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans op voordoen	Status
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	760	Gemiddeld	Bestaand
2.	Harmoniehof	600	Matig	Nieuw
3.	Plantage de Sniep	270	Gemiddeld	Bestaand
4.	Buitenlust	210	Laag	Bestaand
5.	Schadevergoeding volkstuinen ONA	30	Gemiddeld	Nieuw
6.	Specifieke uitkeringen van het Rijk	800	Laag	Bestaand
Totaal incidentele risico's		2.670		
Structurele risico's				
7.	Herijking verdeling Gemeentefonds	3.200	Zeer hoog	Bestaand
8.	Urentoerekening naar projecten	600	Laag	Bestaand
9.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	600	Gemiddeld	Bestaand
10.	Energieprijzen	500	Gemiddeld	Bestaand
Totaal Structurele risico's		4.900		
Niet te kwantificeren risico's				
11.	Kosten jeugdzorg			Bestaand
12.	Fiscale wijzigingen			Bestaand
13.	Inflatie			Bestaand
14.	Rente			Vervallen

Incidentele risico's

1 Holland Park

Risicobedrag: € 760.000

Nadere omschrijving risico:

- Holland Park faciliterend
Het berekend risicobedrag is geschat op € 0,09 miljoen. Het gaat om het saldo van de gemaakte plankosten en de overige voorbereidingskosten die in het kader van de faciliterende planvoorbereiding Holland Park Oost, Campus Diemen Zuid 3e fase en Holland Park Zuid zijn gemaakt en nog moeten worden verhaald op huidige en toekomstige ontwikkelende partijen.

Beheersmaatregelen:

Door externe partijen te faciliteren en de verbindende schakel te zijn, stimuleren we het particulier initiatief in de gebiedsontwikkeling. We hebben inmiddels meerdere overeenkomsten gesloten met meerdere projectontwikkelaars die een groot gedeelte van het gebied herontwikkelen. Deze overeenkomsten regelen een exploitatiebijdrage (kostenverhaal), waarmee de te maken gemeentelijke voorbereidingskosten en incidentele investeringskosten zijn betrokken. Een groot deel van de bijdragen hebben we inmiddels in rekening gebracht. In de komende jaren moeten we het overige deel ontvangen. Toekomstige ontwikkelende partijen van nog te ontwikkelen locaties in Holland Park Zuid zullen op vergelijkbare wijze moeten bijdragen in de gemeentelijke kosten.

- Grondexploitatie Holland Park West
De grondexploitatie Holland Park West is 31 mei 2018 vastgesteld en bij de actualisatie van de grondexploitatie (zie daarvoor het MPG bij de Jaarrekening 2024), hebben we een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geheime bijlage van de geactualiseerde grondexploitatie vindt u ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd met een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheersmaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen in Holland Park West. Het berekend risicobedrag is geschat op € 0,67 miljoen.

2 Harmoniehof

Risicobedrag: € 600.000

Nadere omschrijving risico:

Bij de recente actualisatie van de grondexploitatie Harmoniehof (zie daarvoor het MPG bij deze jaarrekening 2024), is een inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie hebben we een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die op kunnen treden. Hierbij proberen we eventuele risico's met een negatieve financiële impact te voorkomen en/of te beheersen. In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheersmaatregelen.

Beheersmaatregelen:

We sturen op kosten en kansen die zich kunnen voordoen in het project. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, nooit helemaal te vermijden. Voor de risico's, zie de geheime bijlage in het MPG.

3 Plantage de Sniep

Risicobedrag: € 270.000

Nadere omschrijving risico:

Bij de recente actualisatie van de grondexploitatie Plantage de Sniep (zie daarvoor het MPG bij deze jaarrekening 2024), is een inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie hebben we een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die op kunnen treden. Hierbij proberen we eventuele risico's met een negatieve financiële impact te voorkomen en/of te beheersen. In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheersmaatregelen, die zich kunnen voordoen in Plantage de Sniep. De kansen en risico's zijn voornamelijk toegespitst op het sluitstuk van de wijk, het Rietschuurkwartier.

Beheersmaatregelen:

We sturen op kosten en kansen die zich kunnen voordoen in het project. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, nooit helemaal te vermijden. Voor de risico's, zie de geheime bijlage in het MPG.

4 Buitenlust

Risicobedrag: € 210.000

Nadere omschrijving risico:

Bij de meest recente actualisatie van de grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust (zie daarvoor het MPG bij deze Jaarrekening 2024), is een zo goed als mogelijke inschatting gemaakt van het resultaat en de doorlooptijd van het project. In de geactualiseerde grondexploitatie is tevens ook een kansen- en risicoanalyse toegevoegd. Bij de voorbereiding en realisatie van grootschalige projecten spelen tal van projectspecifieke onzekerheden en nader te onderzoeken of af te spreken onderdelen een rol. De kansen- en risicoanalyse geeft inzicht in deze onzekerheden die mogelijk kunnen optreden. Hierbij is het streven om eventuele risico's met een negatieve financiële impact proberen te voorkomen en of te beheersen. In het MPG is een overzicht en toelichting van alle kansen, risico's en beheersmaatregelen opgenomen, die zich kunnen voordoen bij de grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust.

Beheersmaatregelen:

Er wordt nadrukkelijk op kosten gestuurd en kansen die zich kunnen voordoen in het project worden nader onderzocht en voorbereid. Tegenvallers zijn, bij langerlopende projecten, echter nooit helemaal te vermijden. Voor de risico's en kansen kan de geheime bijlage van het MPG worden geraadpleegd.

5 Schadevergoeding volkstuinen ONA

Risicobedrag: € 30.000

Nadere omschrijving risico:

Er is onenigheid over het eigendom van het perceel A-4707, dat ook in gebruik is als volkstuinen door ONA, en dit heeft geleid tot een gerechtelijke uitspraak. De gemeente heeft zich altijd als eigenaar van dit perceel gedragen en meent dat zij door verkrijgende, dan wel extinctieve verjaring eigenaar van het perceel is geworden. Het vonnis van de rechtbank van 20 december 2023 stelt echter dat de gemeente geen eigenaar is van het perceel en dat zij schadevergoeding moet betalen wegens het niet kunnen innen van huurpenningen van de

eiser. Op dit moment loopt een hoger beroepsprocedure. Het risicobedrag is gebaseerd op deze huurpenningen.

Beheersmaatregelen:

Op 23 januari 2024 heeft het college besloten om hoger beroep in te stellen.

6 Specifieke uitkeringen van het RIJK

Risicobedrag € 800.000

Nadere omschrijving risico:

Steeds vaker ontvangen we van het Rijk meerjarige specifieke uitkeringen. Deze uitkeringen ontvangen we voor een bepaald doel en leiden vaak tot een capaciteitsbehoefte. Vanuit efficiency-oogpunt is het voordeliger om personeel in dienst te nemen dan in te huren. Probleem bij het in dienst nemen van personeel is dat de dekking niet structureel is. Het dienstverband vaak wel. Ondanks dit risico heeft het toch de voorkeur personeel in dienst te nemen. Uitgangspunt is dat op termijn door personeelwisselingen de overcapaciteit is op te lossen. Idealiter wordt de specifieke uitkering omgezet naar een vast onderdeel van het Gemeentefonds.

Beheersmaatregelen:

Uiteraard houden wij nauwlettend de ontwikkeling van de doeluitkeringen in de gaten en zullen we voor afloop van de doeluitkering zoveel alvast anticiperen op de wegvallende dekkingsbron.

Structurele risico's

7. Herijking verdeling Gemeentefonds

Risicobedrag: € 3.200.000

Nadere omschrijving risico:

In de Meicirculaire 2022 van het Gemeentefonds is de herijking van de verdeling van het Gemeentefonds verwerkt. De herijking van het gemeentefonds is een omvangrijke operatie geweest en is nog niet afgerond. De huidige situatie is nog niet het eindstation en het model zal continu onderhoud vragen. De Raad voor het Openbaar Bestuur heeft daartoe een onderzoeksagenda voorgesteld. De VNG heeft aangegeven het van belang te vinden dat de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en gemeenten nauw bij de uitvoering van de onderzoeksagenda betrokken worden.

De planning is dat begin 2025 een evaluatie wordt opgeleverd. In de huidige situatie is Diemen een nadeelgemeente. Er is afgesproken dat gemeenten vooralsnog gecompenseerd worden voor het voor- dan wel nadeel, welke hoger is dan het afgesproken ingroeipad. Voor Diemen houdt dit in dat er in de jaren 2025 en verder een positieve compensatiepost (suppletie-uitkering) is opgenomen van € 3,2 miljoen. Verwachting is dat in 2027 deze compensatiemaatregel gaat vervallen. De Minister heeft bepaald dat het nadelig effect per jaar niet meer dan € 15 per inwoner mag bedragen. Voor Diemen houdt dat grofweg in dat we vanaf 2027 ongeveer zeven jaar lang een jaarlijkse verlaging van € 0,5 miljoen moeten opvangen.

Beheersmaatregelen

We houden nauwlettend de ontwikkelingen op het gebied van de herijking bij door deel te nemen aan bijeenkomsten van het Ministerie en de VNG.

De beïnvloeding is beperkt omdat de afweging van dergelijke besluiten op macro-niveau plaatsvindt. Uiteraard is er aandacht voor de effecten van individuele gemeenten. Aangezien het effect zich pas in 2026 of later gaat voordoen is er nog enige tijd om op de ontwikkeling te anticiperen. We participeren in een lobby met soortgelijke gemeenten om met name de effecten voor gemeenten nabij een grote stad te onderzoeken. Het betreft de maatstaf "Centrumfunctie".

8. Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)

Risicobedrag € 600.000

Nadere omschrijving risico:

Via de Participatiewet (BUIG) verstrekt de gemeente een uitkering om in het levensonderhoud te voorzien. Het macro budget voor deze uitkering wordt vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en via verdeelstaven jaarlijks in september tijdens het desbetreffende uitvoeringsjaar toegewezen aan gemeenten. Gemeenten die geld overhouden mogen dit houden. Gemeenten kunnen ook geld tekort komen indien de uitkering van het Rijk onvoldoende is om de bijstandslasten te dekken.

Beheersmaatregelen:

De gemeente kan, bij een omvangrijk tekort, onder voorwaarden in aanmerking komen voor een aanvullend budget, de zogenaamde "vangnetuitkering".

9. Urentoerekening naar projecten en investeringen

Risicobedrag: € 600.000

Nadere omschrijving risico:

In de begroting en de jarrekening worden de uren van de ambtelijke organisatie toegerekend naar de producten waarvoor ze werken. Zo ook naar de werkzaamheden voor grondexploitaties en grote investeringen. Met name de toerekening van uren naar investeringen is nieuw. De kosten als gevolg van deze urentoerekening worden meegenomen bij de ramingen van de grondexploitaties en de investeringsbudgetten. Wanneer er geen grondexploitaties meer zouden zijn en alle grote investeringen zijn gerealiseerd, zou de behoefte verdwijnen aan deze uren, terwijl de desbetreffende medewerkers nog steeds in dienst zijn. Dit brengt een theoretisch risico met zich mee.

Beheersmaatregelen:

Dit risico doet zich natuurlijk al langere tijd voor, maar wordt als laag ingeschat. Enerzijds is voorzien dat de groei en investeringsprojecten nog voor langere tijd aanhouden, anderzijds zullen er zich komende tientallen jaren ook herstructurerings- en transformatie-opgaven aandienen, welke een projectmatige aanpak vragen.

Tot slot zal het probleem, als het zich al voordoet, vanzelf oplossen; gekwalificeerd personeel zal waarschijnlijk bij een gebrek aan uitdagende projecten uit eigen beweging elders aan de slag gaan. Desalniettemin heeft de directie / het management oog voor dit risico en kan voortijdig anticiperen.

10. Energieprijzen

Risicobedrag: € 500.000

Nadere omschrijving risico:

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn sinds 2022 de tarieven voor het leveren van energie (gas en elektriciteit) enorm gestegen. Nog steeds ondervinden we daar financiële effecten van. Door de schaarste aan aardgas en de daaraan gekoppelde prijs van elektriciteit zijn de energielasten nog steeds hoog ten opzichte van vier jaar geleden. In 2024 zijn de energieprijzen enigszins gestagneerd. De situatie in Oekraïne is precair dus dit risico blijft bestaan.

Beheersmaatregelen

In de begroting 2024 hebben we voor gas en elektra € 0,65 miljoen geraamd. Tevens hadden we een stelpost van € 0,4 miljoen opgenomen. Totaal was er een budget van € 1,05 miljoen beschikbaar voor 2024. De werkelijke kosten bedragen € 1,26 miljoen. Het verschil van € 0,21 miljoen hebben we in de 4e kwartaalbrief 2024 aan de budgetten voor gas en elektra toegevoegd.

We blijven de prijsontwikkeling nauwlettend monitoren om te bepalen in hoeverre de hogere energielasten structurele effecten hebben voor de komende jaren. Door duurzaamheidsmaatregelen proberen we het verbruik van gas en elektra terug te brengen. We verwachten dat de budgetten voor de komende jaren nog toereikend zijn.

Daarnaast investeren we de laatste jaren in het verduurzamen van onze gebouwen. Dit vindt zijn weerslag in het verbruik van energie. We gaan een analyse uitvoeren waaruit moet blijken voor welke gebouwen (verdere) verduurzaming tot ook tot financieel rendement kan leiden.

Niet te kwantificeren risico's

11. Kosten jeugdzorg

Nadere omschrijving risico:

De uitgaven specialistische jeugdhulp blijven een financieel risico vormen, mede als gevolg van de open einde regeling, een stijging in de aantallen jeugdigen en de almaar toenemende complexe problematiek. Daarbij vormen de brede wettelijke taken en de verwijzers die niet onder onze aansturing functioneren zijn complicerende factoren.

Beheersmaatregelen:

Het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport (VWS), zorgaanbieders, cliënten(vertegenwoordigers), professionals en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) stellen samen de Hervormingsagenda Jeugd op. Het huidige jeugdstelsel is niet houdbaar. Daarom werken deze vijf partijen aan de hervormingsagenda om de hulpverlening te verbeteren en het jeugdstelsel beter beheersbaar te maken. De Hervormingsagenda Jeugd beschrijft de aanpak van een grote transitie die we de komende jaren met elkaar moeten maken. De agenda bestaat uit een groot pakket inhoudelijke maatregelen die moeten leiden tot betere en beter passende zorg voor kinderen en gezinnen binnen een stelsel dat houdbaar is voor de toekomst (zowel financieel als in menskracht).

12. Fiscale wijzigingen

Nadere omschrijving risico:

Op 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen van kracht geworden. Als gevolg hiervan zijn gemeenten vennootschapsbelastingplichtig indien en voor zover een onderneming wordt gedreven. Met name 'winstgevende' grondexploitaties vormen hierbij een financieel risico. De gemeente Diemen heeft al haar activiteiten voor de vennootschapsbelasting beoordeeld op basis van de relevante ondernemerscriteria. Op basis van deze beoordeling heeft de gemeente Diemen het standpunt ingenomen dat er geen sprake is van vennootschapsbelastingplichtige activiteiten. De Belastingdienst heeft inmiddels een standpunt ingenomen en aangegeven waar het vermoeden bestaat van belastingplichtige activiteiten.

Dit zijn de volgende activiteiten:

- het ophalen van bedrijfsafval;
- de verkoop van reststoffen voortkomend uit de activiteit inzameling van huishoudelijk afval (hierover loopt overleg met de Nederlandse Vereniging van Reinigingsdiensten). De impact van de tussenkomst van een tussenschakel, zoals bijvoorbeeld Rova, is eveneens onderwerp van gesprek;
- het geven van gelegenheid van reclame-uitingen voortvloeiend uit privaatrechtelijke (concessie) overeenkomsten;
- de uitgifte van leningen.

Beheersmaatregelen:

Onze (externe) fiscale adviseur heeft voor Diemen onderzocht of bovenstaande activiteiten leiden tot een belastingplicht. Het blijkt dat met name de concessieovereenkomsten voor de uiting van reclame voor Diemen relevant is. Ondanks dat wij het op voorhand niet eens zijn met de aanslagoplegging doen we vanaf 2016 wel aangifte. Dit om naheffingsrente (8%) uit te sluiten. De gemeente volgt de landelijke ontwikkeling nauwkeurig om te kunnen anticiperen op eventuele relevante ontwikkelingen. In de meerjarenprognose grondexploitaties wordt jaarlijks de vpb-positie van de grondexploitaties vastgelegd.

- Vernieuwen convenant Horizontaal Toezicht

Diemen heeft in 2023 met de Belastingdienst een nieuw convenant afgesloten over 'Horizontaal toezicht'. Dit houdt in dat de processen waar belastingafdracht een rol speelt goed zijn geborgd in de organisatie. Oftewel we moeten fiscaal in control zijn.

Vanaf 2024 zijn de spelregels voor het horizontaal toezicht verscherpt. In afstemming met Duo+ en de Belastingdienst scherpen maken we afspraken waar verbetering mogelijk is en welke fiscale veranderingen er op ons afkomen. De belangrijkste processen zijn de afdracht van btw, loonbelasting en vennootschapsbelasting.

13. Inflatie

Nadere omschrijving risico:

De prijzen en lonen zijn de afgelopen jaren flink gestegen. Waar we normaal rekenden met prijs- en loonstijgingen tussen de één en drie procent is er de afgelopen jaren sprake van prijs- en loonstijgingen tussen de vijf en vijftien procent. Dit heeft z'n weerslag op de koopkracht van onze inwoners maar zeker ook op de financiële positie van de gemeente. De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen zijn niet afdoende om de loon- en prijsstijgingen te compenseren. Wanneer de inflatie in deze mate blijft doorzetten dan zullen we daar in de toekomst op moeten anticiperen. Omdat we in 2024 niet alles konden uitvoeren wat we van plan waren, konden we nadelige effecten van de inflatie opvangen.

Beheersmaatregelen:

Bij het opstellen van de begroting 2024 waren we terughoudend met het opvoeren van nieuw structureel beleid. Ditzelfde gold ook voor de begroting 2025. We zijn in 2024 een project "Besparingen en ombuigingen" gestart het structurele financiële meerjarenperspectief gezond te houden.

Frauderisico's

Naast de hiervoor genoemde externe risico's zijn er ook interne risico's, zoals fraude. Fraude kan ernstige gevolgen hebben voor een organisatie, zoals financiële schade, reputatieschade, juridische procedures, boetes of zelfs strafrechtelijke vervolging. Om fraude te beheersen en de risico's te verlagen, is het belangrijk dat we beschikken over een effectief stelsel van frauderisicobeheersing. Het stelsel moet aansluiten bij de omvang en de complexiteit van onze organisatie en periodiek worden geëvalueerd en verbeterd.

Onze gemeente kent diverse instrumenten en regelingen ter voorkoming van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Er is een integriteitsregeling en er zijn gedragscodes vastgesteld. In 2025 voegen we daar een regeling misbruik en oneigenlijk gebruik aan toe.

In de processen, procedures en interne controles is er aandacht voor de voorkoming van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik, en er is aandacht voor risicomanagement in brede zin. Bij het opstellen van een interne controleplan 2025 actualiseren we de frauderisico's en nemen deze mee in de verbijzonderde interne controles. Dit geldt ook voor de controles op misbruik en oneigenlijk gebruik. Voornemen was om dit in 2024 te doen. Omdat we dit gezamenlijk met de andere DUO-organisaties doen is de start en doorlooptijd iets uitgesteld. Bij de actualisatie van de analyse zijn geen nieuwe frauderisico's geïdentificeerd. Ook tijdens de Verbijzonderde Interne Controle is in 2024 geen fraude geconstateerd.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen gaat over de middelen en de mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Ook hierbij is net als bij de risico's, onderscheid te maken in incidenteel en structureel weerstandsvermogen.

Incidentele weerstandsvermogen

- Algemene reserve;
- Reserve Grondzaken;
- Voorziening Grondzaken;
- Begrotings- / rekeningresultaat.

Algemene reserve

Voor de berekening van het weerstandsvermogen hebben we de stand van de Algemene reserve op 31 december 2023 aangehouden. In de Nota reserves en voorzieningen 2023 is besloten de risicoreserve op te heffen en deze toe te voegen aan de Algemene Reserve (€ 5 miljoen). In de nota is een minimale (noodzakelijke) omvang van de reserve vastgelegd. De minimale omvang bedraagt 5% van de jaaromzet (totale lasten).

Reserve en Voorziening Grondzaken

In de Nota reserves en voorzieningen 2023 zijn de Reserve en Voorziening Grondzaken opgenomen. Met de Reserve Grondzaken worden de opbrengsten en afwaardering van gronden verrekend. Ook wordt de Reserve Grondzaken in eerste instantie gebruikt om de Voorziening Grondzaken op peil te brengen. In de voorziening wordt het verwachte tekort van grondexploitaties gestort.

Begrotings- / rekeningresultaat

Bij de berekening van het weerstandsvermogen wordt het verwachte begrotingssaldo dan wel het werkelijke rekeningssaldo meegenomen.

Structureel weerstandsvermogen

- Onbenutte belasting capaciteit (OZB, precario);
- Stelpost onvoorzien.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die nog mogelijk is voor een tariefsverhoging OZB voordat een gemeente toe kan treden als artikel 12 gemeente. Dit wordt een gemeente als we de eigen financiële huishouding niet meer rond krijgen en we een beroep moeten doen op extra gelden. Een gemeente wordt als het ware onder curatele gesteld. Op basis van het landelijke gemiddelde OZB-percentages van de WOZ-waarde is het percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor het jaar 2024 vastgesteld op 0,1614%.

Onbenutte belastingcapaciteit	WOZ-waarde 2024	Tarief Diemen 2024	Tarief Art. 12	Verschil tarieven	Onbenut
Woningen - eigenaren	6.874.022.000	0,0661%	0,1614%	0,0953%	6.550.943
Niet-woningen - eigenaar	931.607.000	0,2727%	0,1614%	-0,1113%	-1.036.879
Niet-woningen - gebruiker	838.446.300	0,2591%	0,1614%	-0,0977%	-819.162
Totaal onbenutte belastingcapaciteit					4.694.902

Stelpost onvoorzien

De gemeente is verplicht een budget voor onvoorziene gebeurtenissen te ramen, de zogenoemde 'Stelpost onvoorzien'. In Diemen is deze geraamd op € 60.000 (€ 2 per

inwoner). Deze norm heeft de gemeente zelf bepaald. In 2024 is dit budget niet ingezet en hebben we het budget vrij laten vallen in de 4e kwartaalbrief.

Berekening weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen		
Weerstandsvermogen incidenteel	31-12-2023	31-12-2024
Algemene reserve, algemene dekkingsmiddelen	29.632	30.679
Reserve grondzaken	11.617	16.089
Verwacht resultaat	4.316	4.089
Totaal Weerstandsvermogen incidenteel	45.565	50.857
Weerstandsvermogen structureel	31-12-2023	31-12-2024
Onbenutte belastingcapaciteit	5.936	4.695
Totaal Weerstandsvermogen Structureel	5.936	4.695

Ratio weerstandsvermogen

Bij de ratio weerstandsvermogen worden de geïntariseerde risico's afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen. In onderstaande tabel de gewogen risico's.

Risicoprofiel rekening 2024				
Volgnr. Risico-omschrijving		Verwacht (maximaa) risicobedrag	Kans-percentage	Gewogen risico-bedrag
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	760	50%	380
2.	Harmoniehof	600	30%	180
3.	Plantage de Sniep	270	50%	135
4.	Buitenlust	210	10%	21
5.	Schadevergoeding volkstuinten ONA	30	50%	15
6.	Specifieke uitkeringen van het Rijk	800	10%	80
Totaal risicoprofiel Incidenteel		2.670		811
Structurele risico's				
7.	Herijking verdeling Gemeentefonds	3.200	90%	2.880
8.	Urentoerekening naar projecten	600	10%	60
9.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	600	50%	300
10.	Energieprijzen	500	50%	250
Totaal risicoprofiel Structureel		4.900		3.490
Niet te kwantificeren risico's				
11.	Kosten jeugdzorg			
12.	Fiscale wijzigingen			
13.	Inflatie			
14.	Rente			

Berekening weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde waarderingstabel wordt bepaald hoe Diemen er voor staat.

Incidentele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
50.857	811	62,7

Structurele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
4.695	3.490	1,3

Conclusie

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De Algemene reserve is in 2024 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Voor de lopende grondexploitaties waar we verliezen verwachten, is de 'Voorziening Verlies Grondzaken' aangevuld vanuit de Reserve grondzaken.

Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen met de beperkte grond die aanwezig is, zijn risico's voor nieuwe grondexploitaties.

We leven in economisch onzekere tijden. De ontwikkelingen op wereldniveau (oorlog Oekraïne en verhogen invoerbelasting Amerika) hebben groot effect op de prijzen voor grondstoffen en energie. Al deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op onze grondexploitaties. Voor het opvangen van negatieve resultaten zijn we verplicht een voorziening aan te leggen (Voorziening Verlies Grondzaken). Om de Voorziening Verlies Grondzaken op het gewenste niveau te houden verrekenen we met de reserve Grondzaken. De reserve Grondzaken is goed gevuld. Daarmee zijn we in staat negatieve ontwikkelingen op te vangen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Voldoende'.

De herverdeling van het Gemeentefonds heeft voor Diemen grote negatieve gevolgen. Het nu geprognosticeerde nadeel is op basis van de informatie uit de Meicirculaire 2024 en bedraagt € 3,2 miljoen structureel. Verwachting is dat de compensatieregeling vanaf 2027 wordt afgebouwd. Vooralsnog is het jaarlijkse maximale negatieve effect op € 15 per inwoner ingeschat. Dit is ongeveer € 0,5 miljoen per jaar. Dit is er mede reden voor dat we in 2024 met een besparings- en ombuigingstraject zijn gestart. De mogelijke besparingen en ombuigingen worden tegelijkertijd met de Kadernota 2026 aan de raad aangeboden.

Kengetallen

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij in het jaarverslag 2024 ook de volgende vijf kengetallen verplicht opnemen in de paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte en
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht, zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Kengetallen	Norm	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	26%	52%	31%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	27%	50%	32%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen <30%: rood	38%	33%	42%
4. Grondexploitatie	N.v.t.	-14%	-13%	-11%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen <0%: rood	6,81%	-1,88%	9,69%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	103%	102%	108%

In bovengenoemde tabel valt op dat de solvabiliteitsratio 'oranje' gekleurd is. Oorzaak hiervan is de hoge leningenportefeuille van de gemeente. Deze is destijds ontstaan bij de bodemsanering van grondexploitatie Plantage De Sniep. De afgelopen jaren is de leningenportefeuille van € 85 miljoen in 2015 teruggebracht tot € 37 miljoen eind 2021. Nieuwe ambities vergen investeringen en daarmee zal de leningenportefeuille is de leningenportefeuille toegenomen tot € 49,5 miljoen.

Alternatief is de norm bij te stellen. Nu sluiten we aan bij de normering van de VNG. De raad kan besluiten een afwijkende norm te hanteren. Advies is dit niet te doen zodat inzichtelijk blijft dat we aan de hoge kant zitten qua solvabiliteitsratio.

1+2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een beeld van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.

3. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft een beeld van de mate waarin een gemeente zijn bezittingen financiert met eigen of vreemd vermogen. Voor het vergelijk met andere gemeenten heeft deze maatstaf beperkingen. Het kan zijn dat een gemeente activa huurt, terwijl een andere gemeente activa in eigen bezit heeft. Daardoor verschillen de balansen van gemeenten aanzienlijk, terwijl de risico's van beide instellingen elkaar weinig ontlopen.

4. Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten van de gemeente. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen (en dus ook tot een lagere solvabiliteitsratio).

5. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en lasten. Dit kengetal geeft aan welke ruimte de gemeente heeft om eigen lasten te dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

6. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in Diemen zich verhoudt ten opzichte het landelijke gemiddelde. De belastingcapaciteit is gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing).

Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren.

Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Artikel 3.5 van de Woo schrijft voor dat een bestuursorgaan in de begroting aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de wet. In de jaarstukken moeten we verslag doen van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

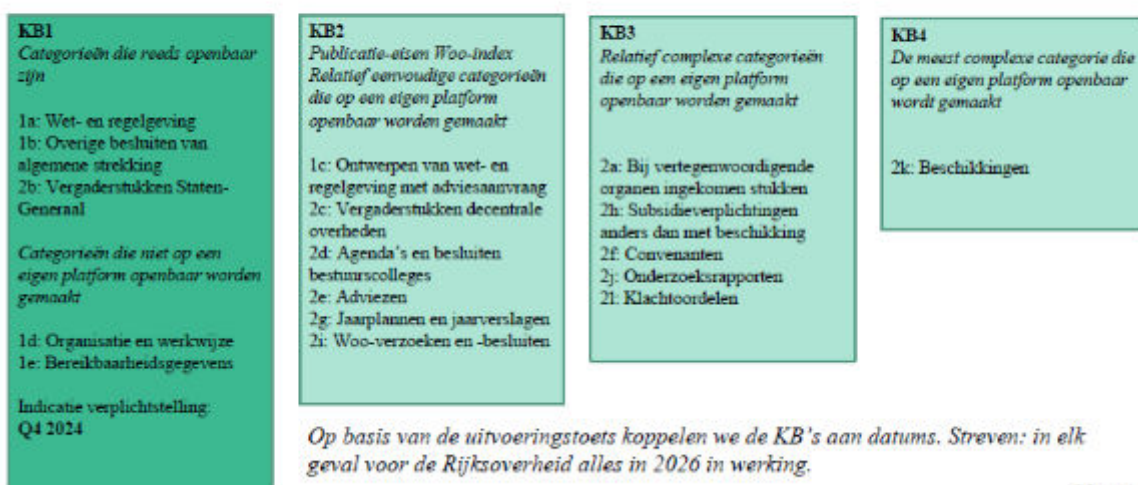
Actieve openbaarmaking

De Woo noemt elf categorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze elf categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). De keuze voor deze categorieën is op advies van de VNG, ingegeven door de planning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Overigens zijn er natuurlijk al behoorlijk wat documenten die we openbaar maken. Denk aan vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens en dergelijke. Om de actieve openbaarmaking volgens de Wet open overheid (Woo) te ondersteunen komt er een verwijzindex: de 'Woo-index', en een zoekfunctie op overheid.nl.

De elf categorieën zullen gefaseerd verplicht worden gesteld middels Koninklijk Besluit. Daarbij volgen wij deze landelijke fasering, zoals onderstaand in beeld gebracht:

Hoe zit het met de planning?

Enkel de inhoud van KB1 is al vastgesteld in de stuurgroep. Feedback over deze verdeling is welkom!



28 mei 2024

In november 2024 is er een nieuwe invulling gegeven aan de Stuurgroep Informatiehuishouding op orde (IHOO). Het project Woo is onderdeel van het programma IHOO. In november heeft er positieve besluitvorming plaatsgevonden op het projectplan

Woo-informatiecategorie Organisatiegegevens, bestaande uit organisatie en werkwijze en bereikbaarheidsgegevens. Vanaf 6 februari 2025 hebben wij de Woo-index in gebruik genomen en de gegevens op de website aangepast zoals vanuit de landelijke werkdefinities is gesteld. Met ingang van die datum voldoen wij dan ook aan de wetgeving.

Voor de informatiecategorieën van de 2^e tranche worden momenteel de projectplannen opgesteld en besluitvorming voorbereidt. De verwachting is dat dit jaar een Koninklijk Besluit genomen gaat worden dat de informatiecategorieën uit deze tranche eind 2025 verplicht worden gesteld. Vooralsnog liggen we op koers om tijdig te voldoen aan deze verplichting.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is. In 2023 is het proces van afhandeling van Woo verzoeken in kaart gebracht en beschreven en een start gemaakt met het verbreden van de kennis binnen de organisatie over het Woo-proces. Ook is een anonimiseringstool in gebruik genomen waarmee de afhandeling van Woo-verzoeken efficiënter verloopt.

De ervaringen met het nieuwe Woo-proces in 2024 zullen we gebruiken om het proces en de inzet van de anonimiseringstool te optimaliseren. Hiertoe zijn 2 projectplannen opgesteld, waarop positieve besluitvorming van de Stuurgroep IHOO heeft plaatsgevonden. Met ingang van februari 2025 zullen deze projecten gaan starten.

Verbetering van de informatiehuishouding

Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding wordt in Duo+ verband via een gezamenlijk programma opgepakt. Zie [Programma Informatiehuishouding op Orde](#).

Rechtmatigheid

Sinds 2023 legt het college verantwoording af over de rechtmatigheid. In het jaarrekeningdeel is de rechtmatigheidsverantwoording van het college opgenomen. De accountant controleert de getrouwheid van die verantwoording. In deze paragraaf lichten we de afwijkingen toe.

Goedkeuringstolerantie en rapportagegrens

In de financiële verordening van de gemeente is vastgelegd dat het college aan de raad rapporteert over afwijkingen. De rapportagegrens bedraagt € 100.000. Dit percentage wordt jaarlijks vastgelegd in de kadernota.

Het college rapporteert in deze paragraaf over de geconstateerde rechtmatigheidsfouten groter dan € 100.000.

Begrotingsrechtmatigheid

In de geactualiseerde "Financiële verordening 2023 Gemeente Diemen" heeft de gemeenteraad vastgelegd welke begrotingsonrechtmatigheden zijn toegestaan.

Begrotingscriteria opgenomen in artikel 11 van de "Financiële verordening 2023 Gemeente Diemen".	
11.1	De begrotingsrechtmatigheid wordt beoordeeld op het niveau van baten en lasten per programma waarop de begroting door de raad is geautoriseerd.
11.2	Bij investeringsprojecten wordt de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld op het niveau van het totaal gevoteerde kredietbedrag. Een overschrijding van het jaarbudget, passend binnen het totaal bedrag van het krediet, wordt daarmee als rechtmatig beschouwd.
11.3	Uitgangspunt is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:
	a. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
	b. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
	c. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage .
11.4	Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van de raad, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar worden niet nader toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering.

In onderstaande tabel vindt u een toelichting op de overschrijdingen van de lasten.

Toelichting begrotingsonrechtmatigheden boven de rapportagegrens van € 100.000		
Programma - beleidstaak	Verwijzing artikel Financiële verordening 2023	Bedrag
Bijdrage aan Veiligheidsregio	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-70
Kosten in het kader van de aanpak van ondermijning	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-15
Totaal Veilig		-85
Armoedebeloid	Artikel 11.3.b (Open-einde regeling)	318
Kinderopvang toeslagenaffaire (KOT)	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	-695
Bijstandsverlening	Artikel 11.3.b (Open-einde regeling)	196
Opvang ontheemden	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	130
Totaal Inkomen en armoede		-51
Omgevingsvergunningen	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	-230
Omgevingsplan	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	75
Geluidsadvisering	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	21
Grondexploitaties	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	-254
Buitenlust	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	107
Plantage De Sniep	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	192
Overige verschillen	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-24
Totaal programma Gebiedsontwikkeling		-113
Interne uren doorbelasting	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-50
Parkeerexploitatie	Artikel 11.3.a (staan inkomsten tegenover)	-182
Overige verschillen	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-3
Totaal programma Verkeer		-235
Gemeenschappelijke Regeling	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-20
Vennootschapsbelasting	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-28
Voorziening Dubieuze debiteuren administratie belastingen en financiën.	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-73
Overige verschillen	Artikel 11.4 (Bestaand beleid)	-35
Totaal programma Financiën		-156
Totaal geaccepteerde begrotingsonrechtmatigheden		-640

Voorwaardencriterium

Alleen bij het proces inkoop en aanbestedingen zijn afwijkingen die boven de rapportagegrens van € 100.000 vallen. Het betreft de volgende afwijkingen:

Afwijkingen boven de rapportagegrens van € 100.000		
Proces	Bevinding	Bedrag
Inkoop en aanbesteding	De beleidsadviseur ruimtelijke ordening wordt ingehuurd sinds 2021. De totale kosten tot en met het vierde kwartaal 2024 overschrijden de Europese aanbestedingsgrens. Inmiddels is deze inhuur gestopt.	-159
Inkoop en aanbesteding	De WGA-verzekering (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten) is in 2024 aangehouden en heeft daarmee de drempel van het Europese aanbestedingsbedrag overschreden. Tot en met 2023 was er rechtmatig aanbesteed. Er zat echter geen optie tot verlenging in. Voor 2024 is de WGA-verzekering gecontinueerd en heeft een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden die vanaf 1 januari 2025 inwerking treedt.	-161
Inkoop en aanbesteding	Het maaien en de onkruidbestrijding is uitbesteed. Voor deze opdracht is in 2023 een afwijkingsbesluit genomen op de inkoopprocedure. In 2024 is dezelfde opdracht één-op-één verstrekt. Aangezien de totaalopdracht het Europese drempelbedrag overschrijdt leidt dit tot een onrechtmatige aanbesteding. In 2025 is een nieuwe Europese aanbestedingsprocedure gestart.	-666
Inkoop en aanbesteding	De adviseur inburgering wordt ingehuurd sinds 2022 en heeft in 2024 het Europese drempelbedrag overschreden. Eind 2024 is de inhuur beëindigd.	-254
Inkoop en aanbesteding	De inhuur van een directievoerder was voor verschillende projecten. Deze inzet opgeteld leidde tot een overschrijding. De inhuur is in 2024 overgegaan naar de broker.	-187

Het aantal onrechtmatigheden als gevolg van inhuur is in 2024 behoorlijk afgenomen door de inzet van de brokerdienstverlening. De nog bestaande overschrijdingen zijn meestal het gevolg van het niet tijdig opstarten van nieuwe aanbestedingen en het niet voldoende inregelen van verlengingsmogelijkheden. We gaan hierop sturen door het contractbeheer en contractmanagement te verbeteren.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Het doel van het M&O-beleid is tweeledig. In eerste instantie is het doel misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen te voorkomen (preventief beleid). In tweede instantie ligt de focus op het achteraf controleren en zo nodig het bijstellen van beleidskaders en het repareren of zelfs bestraffen van misbruik en oneigenlijk gebruik (repressief beleid).

Op dit moment maken specifieke (beheers)maatregelen in het kader van M&O-beleid al onderdeel uit van de diverse processen binnen Diemen zoals het proces van subsidieverstrekking en vergunningverlening. De M&O-maatregelen die voortvloeien vanuit landelijke wetgeving en lokale verordeningen zijn daarmee verankerd in de administratieve organisatie van Diemen (en Duo+). Daarop aanvullend is het wenselijk overkoepelende algemene kaders vast te leggen in een nota M&O-beleid.

Redenen hiervoor zijn:

- In de financiële verordening is vastgelegd dat het college M&O beleid opstelt. Met dit beleid stelt het bestuur kaders waarbinnen de directie de uitvoering vorm kan geven. Het betreft kaders voor de opzet, uitvoering, controle en evaluatie van het M&O-beleid;
- Het vastleggen van algemeen M&O-beleid draagt niet alleen bij aan de transparantie en consistentie van gemeentelijk beleid. Het is ook behulpzaam bij het maken van afwegingen in hoeverre extra beheersmaatregelen en controles benodigd en tegelijkertijd doeltreffend zijn. Maatregelen die veel geld en energie kosten, maar slechts beperkt financieel nut opleveren, kunnen daarmee worden voorkomen;
- De betrouwbaarheid van door derden verstrekte gegevens kan niet in alle gevallen worden gegarandeerd via reguliere beheersingsinstrumenten. Deze instrumenten reiken in veel gevallen niet verder dan de grenzen van de eigen organisatie. Bij de controle op gegevens van derden zijn specifieke maatregelen gewenst;

- De werking van beheersmaatregelen is voor een belangrijk deel afhankelijk van de integriteit van de personen die uitvoering geven aan het beleid en regelgeving van Diemen. Het is mogelijk dat in de contacten tussen de personen die uitvoering geven aan het beleid en regelgeving van Diemen en belanghebbenden bestaande procedures en de interne beheersing onvoldoende effectief zijn. Het is dan ook goed om in aanvulling op reguliere beheersmaatregelen alert te zijn op deze risico's. M&O-beleid draagt bij aan het herkennen van zwakke plekken in de administratieve organisatie en de interne beheersing.

Er is nog geen vastgesteld beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik binnen Diemen. Dit stond in de planning voor 2024. Hier is enige vertraging in gekomen omdat we dit samen met de andere DUO-gemeenten oppakken.

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid en zaken rondom de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Wet Politie Gegevens (WPG) is voor onze gemeente een belangrijk onderwerp dat continue aandacht krijgt. Daarom is er ook wederom dit jaar volop ingezet op voorlichting en bespreekbaar maken en houden van diverse gerelateerde onderwerpen op dit gebied bij medewerkers. Dit gebeurde met diverse bijeenkomsten, aandacht in werkoverleggen en tijdens de jaarlijkse 'Week van de Informatieveiligheid'.

ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Het is een jaarlijks terugkerende, verplicht audit proces, waarin gemeenten verantwoording over de kwaliteit van hun informatiebeveiliging afleggen aan de diverse betrokken ministeries. Diverse onderdelen van dit proces worden hierin onafhankelijk beoordeeld door een externe auditor vanwege de toenemende complexiteit en intensiteit van de audits. Over de uitslag van de ENSIA-audit informeert het college de raad. In 2024 hebben we de audit over het verantwoordingsjaar 2023 met goed resultaat behaald.

Ten slotte hebben we in 2024 met andere AM-gemeenten de samenwerking bij mogelijke cyberdreigingen uitgebreid en geïntensiveerd. Eind november is er een eerste gezamenlijke oefening gehouden waarbij de regionale samenwerking samen met het Openbaar Ministerie (OM), politie en bestuurders / ambtelijke samenwerking rondom de ontwikkelingen van digitale criminaliteit centraal stond.

Samenwerking Duo+

Aansturen en doorontwikkeling organisatie

Binnen Duo+ hebben veel wisselingen plaatsgevonden in het management. Dit heeft effect gehad op de doelstellingen die waren gesteld in het directieplan voor 2023-2024. Doelstellingen zijn daarom meegenomen naar 2025. De visie op bedrijfsvoering is een van de onderwerpen die in 2024 nog niet tot stand is gekomen. Naast het directieplan werkt Duo+ met werkplannen per team. In deze werkplannen staat de dienstverlening beschreven. In het Opdrachtgever-Opdrachtnemer overleg (OGON) komen de werkplannen aan de orde.

Programma Datagedreven sturen

De gemeente Diemen heeft de ambitie om beleidskeuzes en sturingsbeslissingen tot stand te laten komen door een wisselwerking tussen data-inzichten en duiding door professionals. De gemeenten Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel en de uitvoeringsorganisatie Duo+ beseffen dat datagedreven sturing kansen biedt voor dienstverlening, beleid en bedrijfsvoering. We sluiten hierbij aan op de doelstellingen van de VNG voor 2030:

- Een sterke informatiepositie voor alle gemeenten, zodat zij effectief kunnen werken aan maatschappelijke opgaven;
- Het versterken van de gezamenlijke gemeentelijke informatiepositie, door te leren van elkaar en benchmarking;
- Data inzetten voor belangenbehartiging, kennisdeling en ondersteuning van de uitvoering;
- Gemeenten een stevig datafundament bieden, zodat zij op een verantwoorde manier kunnen versnellen binnen bestaande kaders.

Wat levert het programma op?

Sinds 2022 hebben de drie gemeenten met Duo+ op data samengewerkt. De resultaten in het sociaal domein hebben de gemeenten doen besluiten om datagedreven sturen uit te breiden naar alle gemeentelijke domeinen. In 2024 is gewerkt met een Jaarprogramma met grote projecten voor alle drie de gemeenten en enkele specifieke kleine projecten voor één

of twee gemeenten. Daarnaast was het Jaarprogramma gericht op het verbeteren van de governance op dit programma en het trainen en opleiden van medewerkers.

Onderstaand een samenvatting van de resultaten in 2024:

1. Dienstverlening via de websites is verbeterd.

We zijn in 2024 gaan werken met dashboards voor telefonie. Daarmee kunnen we kwantitatieve data inzien, zoals aantallen telefoontjes, de wachttijd en de gespreksduur. Dat zorgt ervoor dat we goed monitoren of we ons doel van een gemiddelde wachttijd van onder de dertig seconden halen. Daarnaast helpt het ons met inzicht over op welk moment van de dag de meeste telefoontjes binnenkomen, en wanneer de wachttijd oploopt.

2. Dynamisch ondermijningsbeeld opgezet.

We hebben in 2024 samen met de Amstelland gemeenten aan het experiment gewerkt voor het vormgeven van een dynamisch ondermijningsbeeld. Doel is continu te beschikken over actuele informatie van mogelijke ondermijning waardoor handhaving gericht en effectiever kan worden ingezet. Onder begeleiding van een extern bureau zijn voor woonfraude, zorgfraude en bedrijventerreinen onderzoeksvragen voor het detecteren van ondermijning uitgewerkt en is er een eerste prototype van een dashboard beschikbaar. Deze zal in 2025 worden doorontwikkeld totdat het goed genoeg is om het met echte data in gebruik te gaan nemen.

3. Rapportages over inburgering en bestaanszekerheid zijn verder ontwikkeld.

De resultaten uit 2023 en de gewenste prestatie-indicatoren zijn in 2024 vastgesteld, aangescherpt en gespecificeerd met de juiste data uit het bronsysteem. Dit is een tijdrovend proces met als gevolg dat de rapportages nog in ontwikkeling zijn. We krijgen wel zo inzicht binnen de beleidsterreinen over wat men nu echt wil weten, over de kwaliteit van de data en dat met de opgedane inzichten de inrichting van de administraties binnen de bronapplicatie hier en daar aangepast en verbeterd kan worden, wat voor Inburgering al is gebeurd. Voor 2025 zullen uiteindelijk wel een reeks van rapportages gerealiseerd gaan worden en zal verdere aandacht zijn voor de datakwaliteit.

4. Beleidsadviseurs getraind en opleidingsplan geëvalueerd.

Diemen wil net als de andere twee DUO-gemeenten en Duo+ effectief omgaan met de complexiteit van de zich snel ontwikkelende digitalisering in onze maatschappij. Het vermogen om wendbaarder te worden is daarom in het gezamenlijk programma Datagedreven sturen één van de prioriteiten. Wendbaar om vernieuwing (wetten) en innovaties (digitalisering) door te voeren. Wendbaar om ontwikkelingen zoals A.I. te omarmen en kritisch te bekijken. Wendbaar om beleid mede met data te ontwikkelen en actualiseren. In 2024 zijn beleidsadviseurs getraind met de training “Data in het beleidsproces gebruiken”. Dit is geëvalueerd waarbij er een aantal verbeteringen zijn benoemd voor de training en voor het programma.

5. Voorbereidend werk gedaan op andere organisatie-inrichting.

De stuurgroep heeft eind 2024 het jaarprogramma geëvalueerd. We ervaren in het programma aanzienlijke uitdagingen. Dit komt door de mismatch tussen ambitieniveau uit het jaarprogramma en beschikbare capaciteit uit de vakteams die óók andere prioriteiten uit collegeprogramma of actualiteiten moeten oppakken. Daarnaast is het programma sterk afhankelijk van de uitvoeringsorganisatie Duo+ voor technische ondersteuning en de vertaling van ambities naar technische toepassingen en blijft daar de benodigde capaciteit en kwaliteit ook achter. Daarom heeft de stuurgroep eind 2024 een bescheiden Jaarprogramma 2025 vastgesteld (eerst afmaken waar we mee zijn begonnen in 2024) en een opdracht geformuleerd om vóór de zomer van 2025 te komen tot een advies aan onze besturen

hoe we het Programma organisatorisch kunnen inbedden in Duo+. Daarvoor is een kwartiermaker aangesteld die in februari 2025 is begonnen.

Programma Informatiehuishouding op Orde

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Eén van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding wordt sinds eind 2022 in Duo+ verband via het gezamenlijk programma Informatiehuishouding op Orde (IHOO) opgepakt. Ook de financiering vanuit de Rijksmiddelen van Diemen is sinds 2023 naar Duo+ verschoven.

Het programma heeft in 2024 door het vertrek van de programmamanager een tijd lang minder actief gedraaid. Er is ingezet op de vanuit de wet verplichte activiteiten voor de uitrol van de Woo en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv). Deze laatste wet regelt dat burgers en bedrijven hun zaken met de overheid digitaal kunnen afhandelen, zoals het indienen van vergunningaanvragen en bezwaarschriften. In Q4 van 2024 is een nieuwe programmamanager gestart en heeft de stuurgroep diverse projectplannen vastgesteld, waaronder de anonimiseringstool. In 2025 zal het programmaplan herijkt worden, waarbij er ook een missie/visie op informatie wordt geformuleerd.

Implementatie en uitvoeringsagenda informatiebeleidsplan

Voor de geprioriteerde speerpunten uit het informatiebeleidsplan, de programma's Datagedreven werken en Informatiehuishouding op orde is een groot aantal verschillende activiteiten opgestart, zowel binnen de 'going concern' als in specifieke (pilot)projecten.

Bijvoorbeeld rondom zaakgericht werken. We onderzoeken de doorontwikkeling van het huidige zaaksysteem Rx.Enterprise, maar gelijktijdig voeren we een gezamenlijke marktverkenning met Amstelveen en Aalsmeer uit.

Op diverse werkterreinen lopen digitaliserings-/dataproyecten. Te denken valt aan de werkterreinen op het gebied van jeugdhulp, participatie, WMO, inburgering, duurzaamheid, ondermijning en woningvoorraad, samenwerking in Microsoft Teams, en de Omgevingswet.

Inkoopfunctie

In 2024 is verder gegaan met de doorontwikkeling van de inkoopfunctie. Er heeft een uitgebreide inventarisatie binnen alle DUO-organisaties plaatsgevonden. hebben meerdere bijeenkomsten plaatsgevonden. In het tweede kwartaal zijn alle wensen en behoeften uitgewerkt in vijf scenario's. Vervolgens zijn in het derde en vierde kwartaal alle voor en nadelen, de randvoorwaarden en de kosten inzichtelijk gemaakt. Door het management van alle DUO-gemeenten is de voorkeur uitgesproken voor twee scenario's: een eigen inkoopafdeling met externe flexibele schil of een eigen inkoopafdeling met externe flexibele schil waar Stichting RIJK deel van uitmaakt.

In het vierde kwartaal hebben de gemeentesecretarissen gesproken met de Stichting RIJK over mogelijke deelname van Duo+ aan Stichting RIJK en mogelijke uittreding van de gemeenten. In januari 2025 zijn de statuten van Stichting RIJK gewijzigd waardoor het mogelijk wordt dat een Gemeenschappelijke Regeling (GR) toetreedt. Wanneer er geen juridische belemmeringen zijn dan willen we met Stichting RIJK afspraken maken over de toetreding van Duo+ in combinatie met de uittreding van de gemeenten. Dit wijkt af van de standaardafspraken als een gemeente definitief uittreedt.

Ontwikkelingen communicatie

In 2024 is het voornemen van het Dagelijks Bestuur van Duo+ uitgewerkt om communicatie bij de gemeenten zelf te organiseren. De Centrale Ondernemingraad en de vakbonden hebben hiervoor via de directeur van Duo+ een adviesaanvraag ontvangen en daarop positief geadviseerd. Er is vervolgens hard gewerkt in het laatste kwartaal van 2024 om de overgang per 1 januari 2025 mogelijk te maken. Dit is gelukt. Voor Diemen betekent het dat er drie medewerkers van Duo+ nu toegevoegd zijn aan Diemen. In de eerste wijziging van de begroting 2025 is de overgang financieel verwerkt. Dit is voor Diemen kostenneutraal. Het bedrag dat vrijvalt aan bijdrage zetten we in voor de personeelskosten van het team communicatie, participatie en marketing.

Ontwikkeling personeel en organisatie

In 2024 is in het kader van Werving en selectie gestart met onze eigen WerkenBij website. In 2023 was afscheid genomen van Werken in het Westen en is gebouwd aan een eigen ATS-systeem (Applicant Tracking System). De eerste resultaten zijn positief. De website is gebruiksvriendelijk en biedt ons de kans om onze organisatie meer te profileren.

In 2024 is ook de DUO-Academie live gegaan. Dit is een leerplatform dat de gemeenten ondersteunt in de ontwikkeling van onze medewerkers. Het platform is in 2024 gelanceerd maar is binnen Diemen nog niet volledig geïntroduceerd.

We zien een kans om het platform te gebruiken voor ons nieuwe inwerkprogramma.

In 2024 is gewerkt aan een nieuw inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers. Het nieuwe inwerkprogramma zorgt voor een zachte landing en een heldere introductie van onze werkwijze. In de toekomst zien we kansen om via de DUO-Academie een deel van het inwerkprogramma aan te bieden.

In 2024 is voor Diemen ingezet op ondersteuning bij het werving en selectieproces. Dit was een specifieke wens vanuit de teamleiders van Diemen. Hier zijn in eerste instantie incidentele middelen voor ingezet. Na positieve resultaten is ervoor gekozen om dit ook aan te bieden aan de andere gemeenten. Nu hebben alle gemeenten dit voor 2025 meegenomen in de begroting.

In 2024 zijn incidentele middelen ingezet om te werken aan het vitaliteitsbeleid en het integriteitsbeleid. Beide beleidsdocumenten pakken we op in samenwerking met Duo+ en de DUO-gemeenten. In 2025 worden deze documenten afgerond. Deze beleidsdocumenten dragen bij aan een krachtig lokaal bestuur.

Interne dienstverlening

Servicedesk Duo+

De capaciteit van de Servicedesk bij Duo+ is sinds 2016 ongewijzigd. In de opstartfase en eerste jaren van Duo+ was de omvang voldoende door de implementatie van een selfserviceportal en de continue inzet om processen efficiënter in te richten. Gedurende de jaren is de serviceverlening verdubbeld. Dit is het gevolg van de groei van de DUO-organisaties en de steeds verdere digitalisering van alle processen. Ondanks het aanpassen van de openingstijden van de servicedesk is uitbreiding noodzakelijk. In 2024 is de formatie uitgebreid. Dat resulteert voor Diemen in een verhoging van de bijdrage met € 25.000.

Postintake in archief

Vanuit de Archiefwet is meer nadruk gekomen op de interne controle op postintake en archief. Ondanks dat er in 2022 capaciteit is vrijgemaakt voor deze taak is verdere uitbreiding noodzakelijk. We ontvangen steeds meer (digitale) post. In 2024 is de uitbreiding doorgevoerd. Dit levert voor Diemen een hogere bijdrage van € 20.000 op.

Omgevingswet

Voor de processen rondom de Omgevingswet en aansluiting op het landelijke zogeheten Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is een aantal nieuwe applicaties geïmplementeerd. Deze applicaties ondersteunen de betreffende processen maar hebben soms nog doorontwikkeling nodig, ook vanuit de leverancier, om alle gewenste taken adequaat te kunnen ondersteunen. De inrichting van deze applicaties levert zoals verwacht meer beheertaken op. Duo+ heeft daarom een extra applicatiebeheerder aangenomen. Ook is er extra capaciteit bij het archief zodat alle informatie rond Omgevingsvergunningen goed kan worden gearhiveerd.

Overhead

Bij de vernieuwing van de Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de transparantie van de bedrijfsvoeringskosten een belangrijk punt. Het is verplicht voorgeschreven dat de gemeenten inzichtelijk maken wat de overheadkosten zijn. De BBV schrijft voor welke kosten tot de overhead gerekend moeten worden. Onderstaand een gesaldeerd overzicht van de overheadkosten.

Soort kosten	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Diemen 2022	-	-	-	-
Bijdrage Duo+ (gemeenschappelijke regeling)	-8.029	-7.829	-8.024	-195
Bijdrage Inkoopbureau Stichting Rijk	-157	-157	-147	10
Directie en bestuursadvisering/-ondersteuning	-3.763	-1.975	-1.922	53
Afdelingsmanagers	-1.034	-96	-	96
Ondernemingsraad	-55	-61	-46	15
Communicatie + participatie	-92	-151	-145	6
Financiën	-50	-30	-24	6
Juridische zaken	-502	-667	-666	-
Personeel & Organisatie	-154	-75	-64	11
Informatisering & Automatisering	-25	-26	-1	25
Interne dienstverlening	-47	-47	-49	-2
Facilitair	-577	-613	-650	-37
Vervoermiddelen	-161	-157	-221	-64
Huisvesting	-1.802	-1.745	-1.709	36
Overige kosten bedrijfsvoering	-474	-1.437	-1.380	58
Verrekening overhead met grondexploitaties en tarieven	489	689	705	16
Totaal overhead	-16.432	-14.377	-14.342	35

De bijdrage aan Duo+ is met € 8 miljoen goed voor de helft van de totale overheadkosten. Oorzaak hiervan is dat alle bedrijfsvoeringstaken zijn ondergebracht bij Duo+.

Soort kosten	Specificatie	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Team Administratie Sociaal Domein	Salariskosten	-955	-939	-954	15
Team Sociaal Team Diemen	Salariskosten	-741	-801	-810	9
Team Infra	Salariskosten	-1.561	-1.647	-1.675	28
Team Projecten	Salariskosten	-749	-729	-668	-61
Team Ruimtelijke beleid	Salariskosten	-1.795	-1.562	-1.570	8
Team Beleid Samenleving	Salariskosten	-1.823	-1.965	-1.988	23
Team Sportbedrijf	Salariskosten	-1.292	-1.183	-1.215	32
Team Sociale Zaken	Salariskosten	-1.610	-1.473	-1.480	7
Team Wijkbeheer	Salariskosten	-1.813	-1.891	-1.928	37
Team Wmo	Salariskosten	-1.147	-1.142	-1.139	-3
Team Gebouwen en Facilitaire zaken	Salariskosten	-977	-1.065	-1.076	11
Team Openbare orde en Veiligheid & Vergunningen	Salariskosten	-1.599	-1.355	-1.330	-25
Team Handhaving	Salariskosten	-1.386	-1.014	-1.024	10
Team Burgerzaken en KCC	Salariskosten	-1.802	-1.774	-1.787	13
Totaal salariskosten vakafdelingen		-19.250	-18.540	-18.644	104

Voor de sturing worden de kosten van de overhead afgezet tegen de salariskosten van de vakafdelingen. Verhoging van dit percentage heeft een positief effect op het begrotingssaldo en een negatief effect op de hoogte van kostendeekkende tarieven en het resultaat van de grondexploitaties.

Soort kosten	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024
Overhead uitgedrukt in percentage van salariskosten vakafdelingen	85%	78%	77%

Bij de vaststelling van de begroting is het overheadpercentage op 80% bepaald. Op basis van de rekeningcijfers 2024 bedraagt het overheadpercentage 77%.

In december 2023 is de nieuwe Notitie overhead 2023 uitgebracht. Deze notitie is een actualisatie van de Notitie overhead uit 2016 en gaat in op de inhoud en reikwijdte van het begrip 'overhead' zoals voorgeschreven in artikel 1 van het Besluit begroting en verantwoording ('BBV'). Daarnaast wordt in deze notitie duiding gegeven aan de onderwerpen die in directe relatie met de overhead staan. Vanaf 2025 moet aan deze notitie worden voldaan.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de toegerekende overheadkosten.

Doorbelasting naar kostendeekkende tarieven en grondexploitatie	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024
Parkeren	-414	-295	-350
Omgevingsvergunningen	-458	-358	-367
Overige leges (waaronder burgerzaken)	-1.501	-1.157	-1.084
Afvalstoffenheffing	-132	-134	-127
Rioolheffing	-471	-481	-499
Begraven	-31	-31	-33
Grondexploitaties	-489	-348	-364
Totaal doorbelasting kostendeekkende tarieven en grondexploitaties	-3.496	-2.803	-2.825

Indicatoren

Indicator	Bron	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024
Arbeidsverzuim	HRM-administratie	8,7%	5,0%	9,4%
Personeelsverloop	HRM-administratie	27,83%	15%	8,65 %
Aantal vacatures	HRM-administratie	60	35	61
% betaling facturen binnen 30 dagen	Financiële administratie	79%	95%	79%

Omschrijving	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Aantal fte formatie per 1.000 inwoners	7,879	7,443	8,382
Aantal fte bezetting per 1.000 inwoners	7,197	7,071	7,792
Apparaatskosten per inwoner	€ 978	€ 1.004	€ 1.000
Kosten inhuur externen als % van totale loonsom + kosten inhuur externen	22%	20%	24%
Overhead als % van totale lasten (excl.reserves)	13%	15%	13%
Overhead uitgedrukt in % van directe P-lasten (incl. inhuur t.l.v. vacatureruimte)	59%	62%	54%

Definitie indicatoren

Formatie: De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari in verhouding tot het aantal inwoners.

Bezetting: het daadwerkelijke aantal fte dat werkzaam is voor de voor het ambtelijk apparaat van een gemeente, inclusief de boventallige medewerkers in verhouding tot het aantal inwoners.

Apparaatskosten: alle apparaatskosten in verhouding tot het aantal inwoners

Externe inhuur: lasten inhuur externen als percentage van de som van de totale loonsom en de lasten inhuur externen

Overhead: het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces

Investeringsen

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Realisatie 2024	Vrije ruimte	Status ¹⁰	Toelichting
Beveiliging burgemeesterswoning	9	-	-	9	(I)	Nog diverse restpunten in de uitvoering
Bouwk en interieur aanpassingen gemeentehuis	7.175	56	470	6.649	(I)	Uitvoering 2025-2026
Vervangen meubilair gemeentehuis	565	-	-	565	(I)	Wordt uitgevoerd met de huisvesting
Vervangen en isoleren dakbedekking gebouw B, C en D gemeentewerf	190	-	-	190	(D)	Is vanwege PV panelen en goede staat verplaatst in de nieuwe MJOP 2024-2033 naar 2029
Herstel houten beltoren gemeentehuis Diemen	40	-	-	40	(D)	Project in uitvoering
Totaal investeringen Bedrijfsvoering						

¹⁰ I: in uitvoering
D: doorschuiven
V: vervallen
A: Afgewikkeld

Lokale Heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen bevat de volgende onderwerpen:

- de inkomsten, met een toelichting op het verschil tussen de begrote en werkelijke opbrengsten;
- inzicht in het aantal kwijtscheldingen met bijbehorende budgettaire consequenties.

In de raadsvergadering van 13 oktober 2016 is de 'Nota Lokale Heffingen 2016' vastgesteld. In deze nota staan alle lokale heffingen opgesomd en is aangegeven welke sturingsinstrumenten de raad heeft op de lokale lastendruk. Deze sturingsinstrumenten kunnen ingezet worden bij de vaststelling van de kadernota, de begroting en de belastingverordeningen.

Om de kostendekking transparanter te maken zijn ook de toegerekende kosten inzichtelijk gemaakt van de kostendekkende tarieven.

Opbrengsten 2024

Onderstaand een overzicht met de opbrengsten van de verschillende soorten belastingen en retributies in 2024:

Opbrengsten	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 na wijzigingen	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Ongebonden belastingen					
Onroerende zaakbelastingen					
- woningen (eigenaren)	4.457	4.810	4.550	4.556	6
- niet-woningen (eigenaren)	2.252	2.210	2.425	2.437	12
- niet-woningen (gebruikers)	1.914	1.875	2.070	2.073	3
Precariobelasting	65	25	85	63	-22
Toeristenbelasting	602	805	805	650	-155
Kostendekkende tarieven					
Parkeerbelasting	1.230	1.436	1.536	1.501	-35
Afvalstoffenheffing	4.808	5.608	5.868	5.868	-1
Rioolheffing	3.535	556	283	270	-14
Marktgelden	-	54	54	41	-13
Lijkbezorging	129	2	2	3	1
Burgerzaken	574	577	907	889	-19
Omgevingsvergunningen	2.314	403	403	349	-53
Overige leges	49	-	15	-	-15
Totaal	21.931	18.362	19.004	18.699	-305

Onderstaand is een toelichting gegeven van de verschillen groter dan € 25.000. De kostendekkende tarieven worden apart toegelicht.

Belastingopbrengsten Onroerende zaak belastingen niet-woningen

In 2024 zijn de totale werkelijke belastingopbrengsten nagenoeg gelijk aan de verwachte opbrengsten.

Precariobelasting

In de 4e kwartaalbrief is de verwachte opbrengst met € 60.000 verhoogd. Door een terugbetaling is deze meeropbrengst niet geheel gehaald. De werkelijke opbrengsten zijn alsnog € 63.000.

Toeristenbelasting

De opbrengst toeristenbelasting blijft achter bij de raming. Oorzaak hiervan is dat een deel van de hotelbedden is ingezet voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden.

Kostendeekkende tarieven

Afvalstoffenheffing

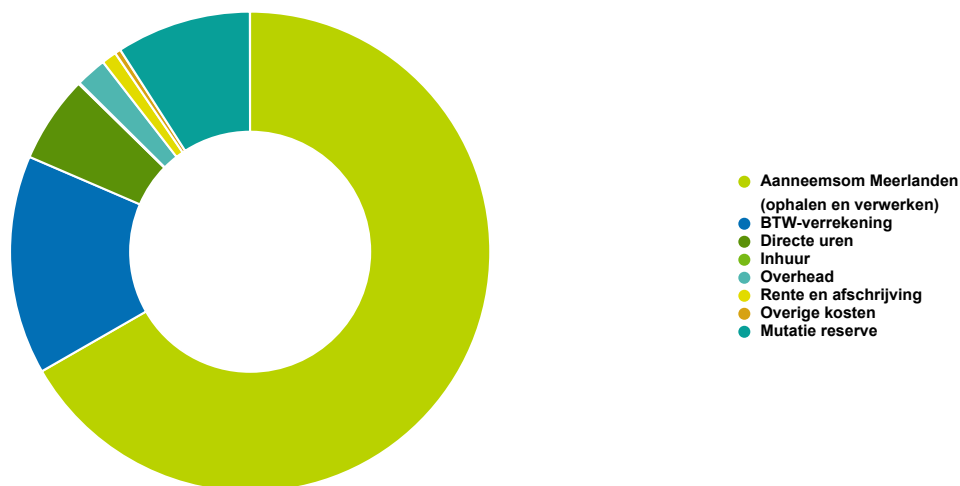
In 2024 bedroeg het tarief voor éénpersoonshuishoudens € 75,45 en het tarief voor meerpersoonshuishoudens € 473,40.

Totaal werd in 2024 een opbrengst afvalstoffenheffing van € 5.868.200 verwacht. Werkelijk is € 5.867.515 ontvangen. Dit betreft een minimale afwijking die niet verder is geanalyseerd.

De opbrengsten voor verpakkingsmaterialen en zwerfafval zijn in 2024 € 115.000 hoger dan verwacht. Oorzaak hiervan ligt in de afrekening van voorgaande jaren. Er zijn € 30.000 minder kosten gemaakt dan begroot. Per saldo konden we € 145.000 meer in de Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing storten. De stand van de Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing is per 31 december 2024 € 555.843.

Aandachtspunt hierbij is de besluitvorming in de 4e kwartaalbrief 2024. Daarin is besloten de kostenstijging als gevolg van de verwerking van lachgascilinders, € 490.000, te verrekenen met de Algemene Reserve.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Aanneemsom Meerlanden (ophalen en verwerken)	-4.080	Afvalstoffenheffing	5.868
BTW-verrekening	-902	Overige bijdrage	247
Directe uren	-359		
Inhuur	-5		
Overhead	-127		
Rente en afschrijving	-62		
Overige kosten	-24		
Mutatie reserve	-556		
Totaal toegerekende kosten	-6.114	Totaal opbrengsten	6.114
Bijdrage uit algemene middelen			-



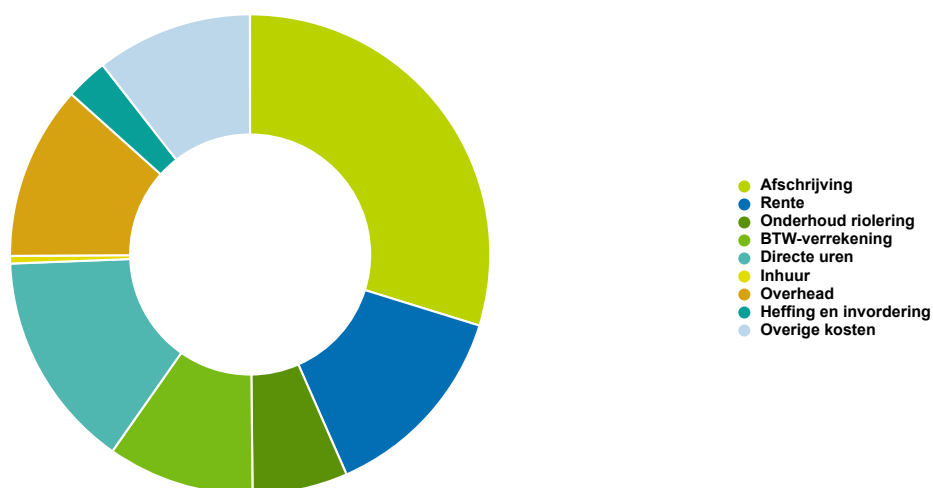
Rioolheffing

Het tarief rioolbelasting bedraagt voor huiseigenaren € 236,00 per huishouden. In 2024 was een totaalopbrengst van € 3.889.000 geraamd. Werkelijk is er € 3.982.038 ontvangen. Dit betreft een minimale afwijking die niet verder is geanalyseerd.

De kosten voor onderhoud aan de riolering waren € 75.000 hoger dan begroot. De hogere kosten zijn veroorzaakt door de onderzoeken aan de woningen aan de Diemerkade. We moesten zeker weten dat de fundering van de woningen geen schade oploopt als we het grondwaterpeil verlagen. Daarnaast zijn er meer rioolreparaties door de aannemer uitgevoerd aan huisaansluitingen dan verwacht. Dit heeft geen structureel karakter.

De hiervoor genoemde hogere kosten leiden tot een hogere verrekening met de egalisatievoorziening dan geraamd. Uiteindelijk heeft een onttrekking van € 270.000 plaatsgevonden. Hiermee komt de 'Egalisatievoorziening Riolering' per 31 december 2024 op € 2,9 miljoen.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Afschrijving	-1.267	Rioolheffing	3.682
Rente	-580	Rioolheffing - bedrijven	301
Onderhoud riolering	-273		
BTW-verrekening	-420		
Directe uren	-624		
Inhuur	-22		
Overhead	-499		
Heffing en invordering	-120		
Overige kosten	-448	Onttrekking egalisatievoorziening	270
Totaal toegerekende kosten	-4.252	Totaal opbrengsten	4.252
Bijdrage uit algemene middelen			-



Parkeren

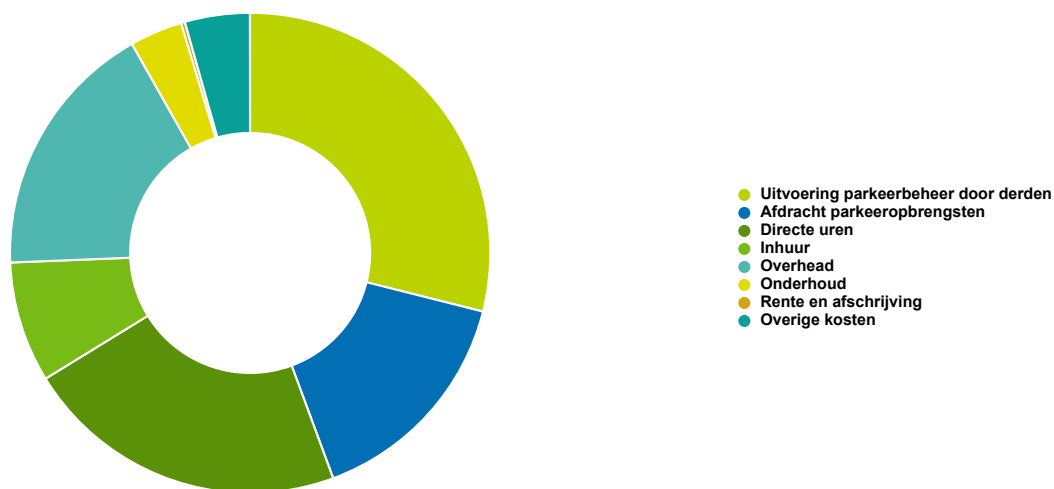
De opbrengsten voor parkeren zijn in 2024 behoorlijk hoger dan begroot. In de begroting werd € 1.831.000 aan opbrengsten begroot, uiteindelijk is er € 1.900.226 gerealiseerd. Diemen int de parkeergelden voor de eigenaar van het winkelcentrum. De opbrengsten betalen we door aan de eigenaar.

Door het gebruik van de scanauto is er uitbreiding van de dienstverlening in de blauwe zone van parkeerbeheer handhaving geweest. Hierdoor waren de kosten € 75.000 hoger. De kosten voor onderhoud van de parkeerautomaten was € 20.000 hoger:

Er stond voor 2024 geen verrekening met de Egalisatiereserve parkeren geraamd.

Werkelijk is er door de hogere kosten € 105.000 onttrokken uit de egalisatiereserve. De 'Egalisatiereserve Parkeren' bedraagt per 31 december 2024 € 407.000.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Uitvoering parkeerbeheer door derden	-580	Parkeervergunningen en naheffingsaanslagen	591
Afdracht parkeeropbrengsten	-310	Belparkeren	576
Directe uren	-438	Parkeerautomaten	72
Inhuur	-163	Bijdrage uitvoering parkeerbeheer	571
Overhead	-350	Overige inkomsten	91
Onderhoud	-71		
Rente en afschrijving	-5		
Overige kosten	-88	Onttrekking Reserve	105
Totaal toegerekende kosten	-2.005	Totaal opbrengsten	2.005
Saldo bijdrage algemene middelen			-

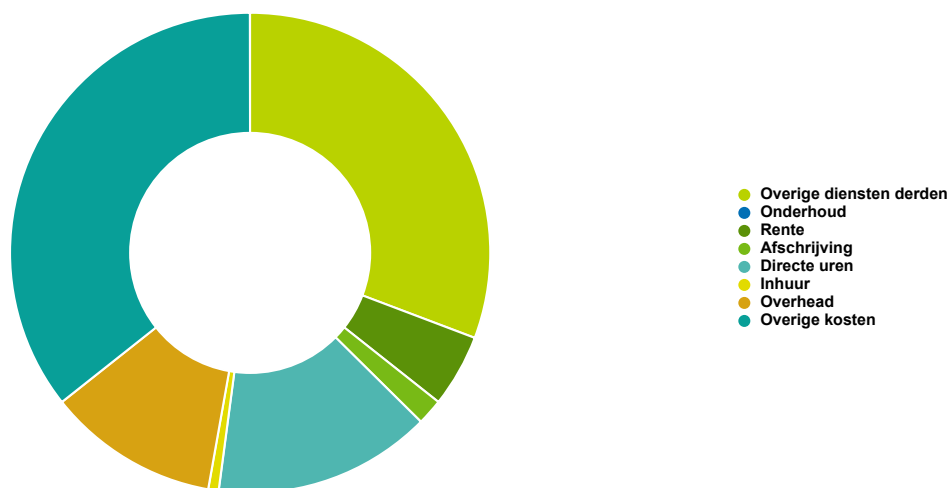


Begraven

In de Nota lokale heffingen 2014 is vastgelegd dat er jaarlijks € 50.000 vanuit de eigen middelen wordt toegekend aan de exploitatie van de begraafplaats. In 2024 zijn er € 61.559 minder opbrengsten dan verwacht. De kosten voor onderhoud zijn in 2024 € 22.937 hoger dan begroot.

Dit nadeel verrekenen we met de Egalisatiereserve Begraven. We hielden rekening met een storting van € 6.000, dit is een onttrekking van € 78.000 geworden. Per 31 december 2024 is de stand van de Egalisatiereserve Begraven € 3.000.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Overige diensten derden	-88	Vergoeding onderhoud	111
Onderhoud	-	Pachten	30
Rente	-14	Huuropbrengsten	6
Afschrijving	-5	Leges	3
Directe uren	-42		-
Inhuur	-2		-
Overhead	-33		-
Overige kosten	-102	Mutatie Reserve	77783
Totaal toegerekende kosten	-286	Totaal opbrengsten	227
Saldo bijdrage algemene middelen			-59

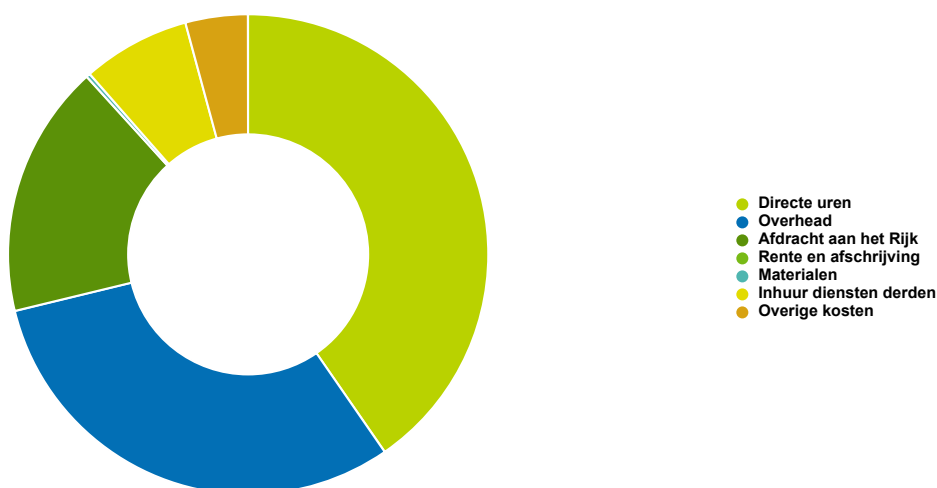


Leges

Leges Burgerzaken

De legeskosten voor rijbewijzen, paspoorten en identiteitsbewijzen worden bepaald door het Rijk. Zodoende bestaan er onderling tussen gemeenten geen verschillen. De door het Rijk aangegeven tarieven zijn niet toereikend om de werkelijke materiaal, arbeids en overheadkosten te dekken die nodig zijn voor het vervaardigen van dergelijke documenten. Dat maakt het lastig om een kostendekkende exploitatie te voeren voor de leges van Burgerzaken. Dat blijkt ook uit onderstaand overzicht.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Directe uren	-912	Leges	885
Overhead	-697	Opbrengst overige diensten	4
Afdracht aan het Rijk	-385		
Rente en afschrijving	-		
Materialen	-6		
Inhuur diensten derden	-164		
Overige kosten	-95		
Totaal toegerekende kosten	-2.259	Totaal opbrengsten	889
Bijdrage uit algemene middelen			-1.370

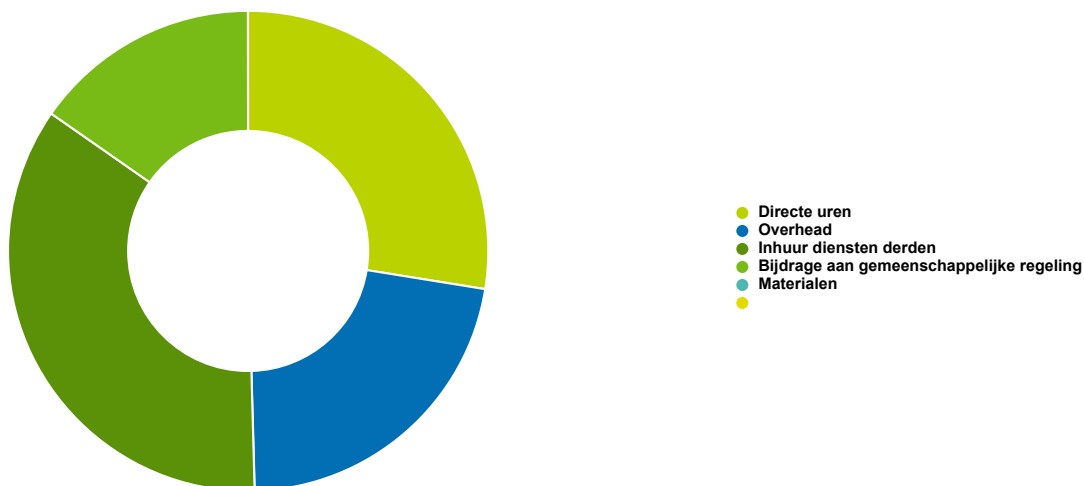


Leges Omgevingsvergunningen

Voor de Omgevingsvergunningen maken we wel gebruik van een 'gesloten' exploitatie. In de Nota Lokale Heffingen 2014 is bepaald dat we jaarlijks € 325.000 aan eigen middelen toevoegen aan deze exploitatie. Eventuele voor- of nadelen worden verrekend met de 'Egalisatiereserve omgevingsvergunningen'.

In 2024 is € 282.000 onttrokken uit de egalisatiereserve. Hiermee komt de reserve per 31 december 2024 op een stand van € 1.978.000.

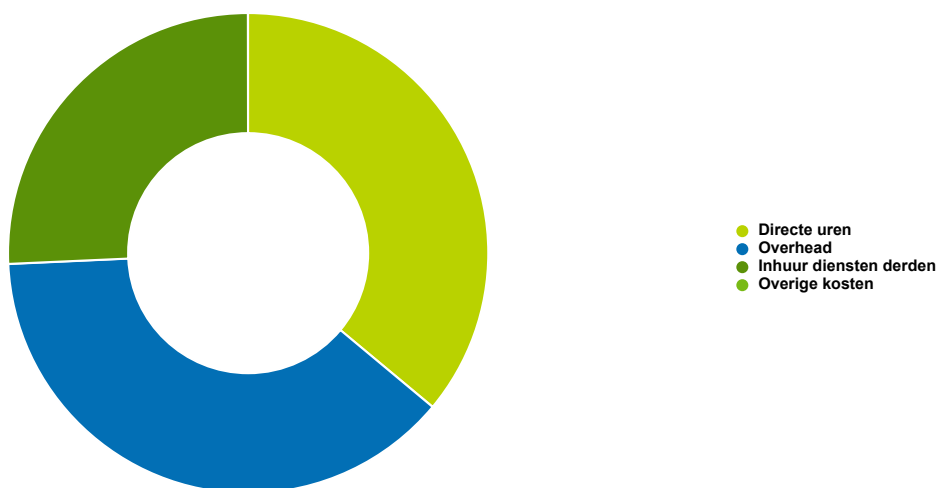
Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Directe uren	-459	Leges	1.274
Overhead	-367	Overige	7
Inhuur diensten derden	-585		
Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling	-255		
Materialen	-		
Overige kosten	-289	Mutatie Reserve	349
Totaal toegerekende kosten	-1.955	Totaal opbrengsten	1.630
Bijdrage uit algemene middelen			-325



Overige Leges

Dit betreffen overige leges zoals uit de Drank en Horecawet en de Algemene plaatselijke verordening. Ook hier is geen sprake van een kostendekkende exploitatie. De leges voor een terrasvergunning of evenement zouden daardoor te hoog worden. Zie ook onderstaand overzicht.

Soort kosten	2024	Soort opbrengsten	2024
Directe uren	-366	Leges	98
Overhead	-388		
Inhuur diensten derden	-261		
Overige kosten	3		
Totaal toegerekende kosten	-1.011	Totaal opbrengsten	98
Bijdrage uit algemene middelen			-913



Kwijtschelding

Als het inkomen van een belastingschuldige zo laag is dat het niet mogelijk is (ook niet na het treffen van een betalingsregeling) de aanslag te betalen, is het onder strikte voorwaarden mogelijk kwijtschelding te verlenen. Er kan alleen kwijtschelding voor de aanslag afvalstoffenheffing worden aangevraagd.

Kwijtscheldingen	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 na wijzigingen	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Afvalstoffenheffing	221	340	340	295	45
Totaal	221	340	340	295	45

Totaal zijn 719 kwijtscheldingsverzoeken ontvangen. Hiervan zijn 576 aanvragen automatisch verstrekt (meerjarige kwijtschelding voor huishoudens onder de bijstandsnorm). Er zijn 143 niet-automatische kwijtscheldingsaanvragen ingediend. Hiervan zijn er 63 toegekend en 71 afgewezen. 9 verzoeken zijn nog in behandeling.

Afhandelingssnelheid

- 84% is binnen 3 maanden afgehandeld;
- 91% is binnen 6 maanden afgehandeld;
- bij de overige 9% is de afhandelingstermijn langer dan 6 maanden. Oorzaak daarvan is dat niet alle gegevens zijn aangeleverd.

Sinds 2019 handelt Gemeentebelastingen Amstelland ook de kwijtscheldingsverzoeken van Waternet af. Hierdoor hoeven burgers niet meer apart kwijtschelding aan te vragen voor waterschapsbelasting.

Onderhoud kapitaalgoederen

Riolering en stedelijk water

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het beheren en het goed laten functioneren van het rioolsysteem binnen haar grenzen. Deze verantwoordelijkheid is sinds 1 januari 2024 vastgelegd in de Omgevingswet en daarvoor in de wet Milieubeheer. Daarin staat dat de gemeente de zorgplicht heeft voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater en hemelwater. Daarnaast stelde de Waterwet, en vanaf 1 januari 2024 de Omgevingswet, dat de gemeente een zorgplicht heeft voor (gevolgen van) hemelwater en grondwater. Het verbrede Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) was een verplichting vanuit de Wet Milieubeheer, de verbreding volgt uit de Waterwet.

In 2018 werd het vGRP 2019-2023 van kracht. Dit vGRP bevat de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de klimaatbestendigheid van de openbare buitenruimte. Ter vervanging van het vGRP is het Programma Klimaatadaptatie opgesteld. Het Programma is in 2024 vastgesteld.

Werkzaamheden

Er is een sterke relatie tussen herinrichtingen van buurten en de renovatie van de riolering. De verzakte riolering wordt op het oorspronkelijke niveau teruggebracht voordat de ophoging van de openbare ruimte en herbestrating plaatsvinden. Daarbij worden verbeteringen aan het rioolstelsel uitgevoerd, waaronder maatregelen in relatie tot de klimaatverandering. Het voorbereiden en ontwerpen van deze renovaties is een doorlopend proces. De betreffende herinrichtingen zijn vermeld in het Programma Groot Onderhoud openbare ruimte. De raad heeft in 2022 het Programma Groot Onderhoud 2022-2026 vastgesteld.

In 2024 zijn de volgende herinrichtingen uitgevoerd, maar nog niet volledig afgerond: Verkeersstructuur Diemen Zuid, de buurt Oranjeplantsoen en de buurten Scheepskwartier en Vlindertuin en de Werf. De voorbereiding van de volgende projecten zijn in 2024 opgestart of verder uitgevoerd: de verlaging waterpeil Oosterringvaart, de herinrichting Hoofdassen, de herinrichting Oud-Diemen en de Johan van Soestdijkstraat en naastgelegen straten.

Klimaatadaptatie

In Het Programma Klimaatadaptatie 2024-2028 is het beleid op het gebied van hittestress opgenomen. In het eerdere vGRP was dat nog niet het geval. Dankzij het Programma Klimaatadaptatie heeft Diemen uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van onder andere de hittebestendigheid van langzaam verkeersroutes en verblijfplekken.

Bij iedere herinrichting wordt de betreffende buurt opgewaardeerd tot de in Diemen geldende normen op het gebied van klimaatadaptatie. Bij herinrichtingen wordt onder andere meer ruimte gemaakt voor waterberging (op straat en in groen). Ook wordt het hemelwaterriool vervangen door DIT-riool (drainage, infiltratie en transport), oftewel een buis met gaatjes, zodat de grondwaterstand wordt gestabiliseerd.

Wegen

Het beleidsplan Wegen van 2013 vormt de basis voor het beleidsveld Wegen. In het beleidsplan hanteren we een planningssystematiek voor het onderhoud van de wegen op basis van weginspecties en satellietdata over de zetting van de bodem. In het *Programma groot onderhoud openbare ruimte* is het onderhoud van de wegen gepland en gefinancierd. Het uitgevoerde groot onderhoud aan de wegverharding in 2024 paste binnen de meerjarenbegroting en het beschikbare budget. Wij zien wel dat de kosten voor groot onderhoud toenemen en de daarvoor bedoelde voorzieningen leeg raken.

In 2024 hebben we de volgende projecten uitgevoerd:

- Beneden Rijkersloot (opengestelde busbaan) (volledig afgerond);
- Oranjeplantsoen (deels afgerond);
- Scheepskwartier en Vlindertuin (deels afgerond);
- Tobias Asserlaan en Wandellandschap Oosterringdijk (deels afgerond);

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen

Verloop voorziening groot onderhoud verhardingen					
Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-6.278	-1.833	3.084	-	-5.027

Regulier onderhoud

In 2024 is er ook kleinschalig onderhoud aan de bestrating uitgevoerd. Dit werd gedaan door de eigen dienst en door derden. Het onderhoud bestond met name uit:

- Herbestrating van kleine oppervlakken (elementen en/of asfalt) naar aanleiding van de (veiligheid)inspectie van het wegareaal;
- Oneffenheden in de bestrating door wortelgroei van de bomen;
- Geconstateerde gebreken tijdens het wijkgericht werken;
- Reparaties naar aanleiding van klachten/meldingen van bewoners.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De kwaliteit van het areaal wegen voldoet aan de gestelde kwaliteitseisen, zoals beschreven in het beleidsplan Wegen 2013.

Beheer-beleidsplan

Het beleidsplan Wegen en het Programma Groot Onderhoud is nu nog actueel maar wel toe aan een actualisatie. In 2024 is gestart met het actualiseren van het beleidsplan en het Programma Groot Onderhoud.

Onderhoud kunstwerken (viaducten, bruggen en dergelijke)

In 2024 is onderhoud verricht aan diverse kunstwerken. De fluctuaties in de jaarlijkse kosten vangen we op met een voorziening.

In 2024 bestonden de werkzaamheden voor klein onderhoud uit:

- Vervangen van enkele dekken en leuning van (houten) bruggen;
- Herstelwerkzaamheden aan hekwerken, leuning en vangrails als gevolg van schade;
- Dagelijks onderhoud/herstelwerkzaamheden aan diverse objecten.

Naast het klein onderhoud zijn er ook grotere werkzaamheden uitgevoerd:

- Uitvoering groot onderhoud Diemerbrug;
- Voorbereiding groot onderhoud Venserbrug.

In 2024 is gestart met het vinden van een nieuwe contractpartner voor klein onderhoudswerk civiele kunstwerken.

Verloop voorziening Kunstwerken

Verloop voorziening Kunstwerken					
Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-476	-120	584	-	-12

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Uit inspectieresultaten blijkt dat de kwaliteit van de kunstwerken voldoende is. Het onderhoudsniveau is functioneel en veilig.

Beheer-/beleidsplan

Het huidige beleidsplan is het beheer- en onderhoudsplan kunstwerken uit 2010. Daarnaast is er een uitvoeringsplan civieltechnische kunstwerken voor 2016-2020 vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma is in 2018 aan de hand van de inspecties geactualiseerd.

Diemerbrug

Bureau Westenberg heeft in het najaar van 2019 opdracht gekregen om een bestek voor de conserveringswerkzaamheden aan de Diemerbrug te schrijven. In het voorjaar van 2020 zijn raadsvragen gesteld over de verbredingsmogelijkheden van de Diemerbrug. In 2021 is besloten de brug te verbreden. Om dit mogelijk te maken, heeft de Vervoerregio Amsterdam subsidie toegezegd. De voorbereidingen zijn in 2023 gestart. De uitvoering heeft plaatsgevonden in 2024.

Venserbrug

Bureau Westenberg heeft samen met de Diemerbrug ook het conserveren van de Venserbrug meegenomen. De uitvoering van de Venserbrug pakken we samen met de Diemerbrug op. De voorbereidingen zijn in 2023 gestart. In 2024 vonden de laatste voorbereidingen plaats en in 2025 zal de uitvoering plaatsvinden.

Openbare verlichting

Voorziening en herinrichting

In het *Programma groot onderhoud openbare ruimte* is voor de wegverharding, openbare verlichting, plantsoenen, speelterreinen en kwaliteitsplan een integrale planning van het onderhoud opgesteld. Het groot onderhoud aan de wegverharding is daarbij leidend voor het onderhoud aan de openbare verlichting. Tevens vervangen we periodiek lichtmasten en armaturen.

De werkzaamheden in 2024 bestonden uit:

- Het ophalen (vanwege de zetting) en verplaatsen van de lichtmasten tijdens reconstructieprojecten;
- Vervangen van lichtmasten en armaturen op basis van leeftijd;
- Vervangen van conventionele verlichting voor LED-verlichting.

Door de langere levensduur van de armaturen (vanwege LED-lampen) is er periodiek minder onderhoud nodig. Waar voorheen het onderhoud werd ingegeven vanuit het vervangen van lampen (waarbij we direct de armatuur reinigen), verschuift de aandacht nu meer naar de reiniging. Het beleid voor het beheer van de openbare verlichting voorziet hier nu niet in. Om hier invulling aan te geven, is het voorstel om de armaturen en masten periodiek te reinigen. Dit voorstel nemen we mee in de actualisatie van het beleidsplan. In 2024 is gestart met het actualiseren van het beleidsplan.

Verloop voorziening Openbare Verlichting

Verloop voorziening groot openbare verlichting					
Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-722	-220	148	-	-794

Regulier onderhoud

Het regulier onderhoud aan de openbare verlichting bestaat uit de volgende werkzaamheden:

- Periodiek vervangen van de lampen;
- Reparaties/vervanging van lichtmasten of armaturen;
- Verhelpen schade door aanrijdingen of vandalisme;
- Geconstateerde gebreken tijdens het wijkgericht werken;
- Reparaties naar aanleiding van klachten/meldingen van bewoners.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De functionele kwaliteit van de openbare verlichting is voldoende. Op enkele plaatsen hebben we te maken met veroudering in de voedingskabels van Liander. Dit leidt met enige regelmaat tot meer langdurige storingen.

Beheer-/beleidsplan

De actualisatie van de huidige beleidsplan openbare verlichting uit 2014 is in 2024 gestart. Het geactualiseerde beleidsplan zal gericht zijn op duurzaamheid (behalen van energiedoelstellingen), update regelgeving en onderzoeken van onderwerpen zoals Internet of Things (armaturen uitgevoerd met sensoren, software en ander technologieën), verschil tussen wattage PLL& LED en verschillende scenario's van dimmen/schakelen.

Groen

Regulier onderhoud

Pantar voert het dagelijks onderhoud uit in het openbaar groen in de gemeente. Specialistisch onderhoud en in hoofdzaak machinaal werk, wordt aan het reguliere bedrijfsleven uitbesteed. Daarnaast wordt een deel van het specialistisch en bewonersgericht werk uitgevoerd door Team Wijkbeheer.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Op basis van het *Groenplan* en *Kwaliteitsplan openbare ruimte* worden keuzes gemaakt voor het regulier groenonderhoud. Deze keuzes zijn verwerkt in de onderhoudsopdrachten.

Beheer bomen

De boominventarisatie en BVC is gedaan voor Diemen Centrum. We hebben een raambestek gemaakt voor het onderhoud van de komende jaren. De uitslag hiervan is begin 2025. Afgelopen jaar is gestart met de werkzaamheden hiervan in Diemen Zuid.

Beheer groen

Er is een nieuw beheerprogramma voor onder andere het groenonderhoud, Greenpoint. Hierdoor kan de aannemer de komende jaren werken met de juiste aantallen en tekeningen. De bestekken voor het grasonderhoud, onkruid op verharding en maaien zijn via een Europese aanbesteding uitgevraagd. Ook hiervan is de uitslag begin 2025. Het bestek van hagen knippen is dit jaar weer uitgevoerd door AW Groen en Natuur, en loopt nog 2 jaar door.

Vergroening

We hebben weer meegedaan aan het NK tegelwippen en gewonnen tegen de DUO gemeenten. Hiervoor hebben we op verschillende plekken vergroening aangebracht. En natuurlijk hebben veel bewoners hun eigen tuin vergroend, en hun tegels laten ophalen door de tegeltaxi.

Het eerste Diempact is dit jaar opgesteld met brede school de Noorderbreedte. We hebben samen met leerlingen en de wethouder bloemen ingezaaid, een bijenhotel geplaatst en een educatiepakket uitgedeeld. Bij de Sint-Petrusschool hebben we een wormenhotel geplaatst.

Een aantal grote bewonersinitiatieven zijn tot uitvoering gebracht: Vergroening van het Meidoornplein, een moestuin voor en van kinderen in de Anne Frankwijk en bij de Martin Luther Kingstraat. De hele straat P.J. Ter Beekstraat heeft geveltuintjes gekregen en samen ingericht.

Voorziening en herinrichting plantsoenen

Plantsoenrenovaties voeren we over het algemeen gelijktijdig uit met renovaties van wegen of buurten. De herinrichting van de plantsoenen is ook in 2024 integraal uitgevoerd met de geplande wijkrenovaties, zoals gepland in het *Programma Groot Onderhoud Openbare Ruimte* (zie vermeld onder Wegen). Locaties die als versteend worden ervaren en voorlopig nog niet worden heringericht vanuit het *Programma Groot Onderhoud* zijn eerder aangepakt (zie ook hierboven).

Voorziening en herinrichting in voorbereiding

Meerdere projecten waarin groen een rol speelt, zijn dit jaar in voorbereiding geweest. Het gaat hier onder andere om de herinrichtingen van het Van Gemertplein, Spoorzicht en Buitenlust.

Voorziening Groen

Verloop voorziening groen

Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-2.892	-606	591	-	-2.907

Beheer-/beleidsplannen

We werken met het Groenplan 2011. Hierin zijn visie, beleid, structuur en beheer van het openbaar groen beschreven inclusief een uitvoeringsprogramma. In 2018 heeft het Groenplan een update gehad. Daarbij zijn het beleid en beheer geactualiseerd naar de huidige behoeften en inzichten.

Begraafplaatsen

Regulier onderhoud

Het regulier groenonderhoud is ook in 2024 deels door Pantar uitgevoerd. Boombeheer en bijzonder groenonderhoud is in eigen beheer door het Team Wijkbeheer uitgevoerd.

In 2024 hebben we deels een aannemer ingezet voor het groenonderhoud, omdat de eigen dienst hier niet aan toekwam. Om het onderhoud te kunnen dekken hebben we in de vierde kwartaalbrief € 25.000 aangevraagd.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De kwaliteit van het onderhoud en het uitvoeren van groot onderhoud is beschreven in het rapport *Groot onderhoud begraafplaats Rustoord*. Het onderhoudsniveau wordt conform dit rapport gehandhaafd.

Egalisatiereserve onderhoud

Vanaf 2016 is er voor de begraafplaats Rustoord een egalisatiereserve geopend, waar de meer- en minder kosten in worden verrekend. Hiermee kan het dagelijks- en groot onderhoud aan de begraafplaats de komende jaren uitgevoerd worden. In 2018 is een aanvullende investering toegekend om de restauratie van keldergraven af te ronden.

Beheer-/beleidsplannen

Voor begraafplaats Rustoord is het rapport *Groot onderhoud begraafplaats Rustoord* uit 2016 leidend.

Voorzieningen Rustoord

Op Rustoord hebben we in samenwerking met de belangenvereniging een uitstrooi-monument aangelegd. Hierdoor is het nu ook mogelijk om op een mooie plek de as van een nabestaande uit te strooien. In 2025 voltooien we de plek met een gedenkboom.

Onderhoud sportvelden

Regulier onderhoud

Zie programma Vrije tijd.

Bespeelbaarheid en onderhoudsniveau

Zie programma Vrije tijd.

Beheerplan

We hebben beheervorschriften opgesteld voor alle onderhoudsaspecten en deze in 2012 geactualiseerd in een beheerplan.

Spelen, bewegen en ontmoeten

Regulier onderhoud

Eigen personeel en derden repareren speeltoestellen uit het normale onderhoudsbudget. Ook vervangen zij de kleinere toestellen.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Met het huidige onderhoudsniveau streven we een veilige, schone en functionele speelomgeving na.

Voorbereiding (her)inrichtingen speel- en ontmoetingsplekken

Voor een aantal plekken wordt de herinrichting/aanleg voorbereid. Dit geldt voor de speel- en ontmoetingsplekken in het wandellandschap Oosterringdijk en de aanliggende flats (Tobias Asserlaan), park Spoorzicht en de buurt Buitenlust.

Uitvoering (her)inrichtingen speel- en ontmoetingsplekken

In de buurten Scheepskwartier en Vlindertuin zijn de speelplekken opgeknapt of helemaal opnieuw ingericht. Een deel hiervan gebeurt nog in 2025. De speelplekken bij de Schoolstraat en de Schakel zijn aangelegd. De speelplek bij Meidoornplein (Zie ook paragraaf groen) is vergroend en speeltoestellen zijn aangepast.

Voorziening speeltoestellen

Verloop voorziening speelterreinen					
Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-482	-98	360	-	-220

Beheerprogramma/beleidsplan

Het beleidsplan *Spelen, bewegen en ontmoeten voor alle leeftijden* met uitvoeringsprogramma is in 2019 vastgesteld en wordt nu uitgevoerd.

Het beheer van de speeltoestellen is vastgelegd in het speeltoestellen beheerssysteem. Dit systeem geeft tevens het operationeel plan voor beheer en onderhoud aan.

Onderhoud waterpartijen

Onderhoud

Het waterschap Amstel, Gooi en Vecht is verantwoordelijk voor het verwijderen van overtollige beplanting en het op diepte houden van de waterpartijen (schouw en baggeren). De geplande baggeronde 2016 is in 2017 door Waternet voor een periode van vijf jaar uitgesteld. Er is op korte termijn geen zicht wanneer er wel gebaggerd gaat worden. De vrijkomende ruimte in de voorziening wordt gebruikt voor uitbreiding watercapaciteit, ecologische verbeteringen en het aanbrengen van steigers. In het niet-stedelijk water en bij overdimensionering voeren we het baggeren en het schouwwerk zelf uit. Hierbij is sprake van een cyclus van tien jaar. Voor het uitvoeren van deze baggerwerkzaamheden hebben we

een voorziening opgenomen in de begroting. Met het vaststellen van het *Meerjaren Werkplan Oevers*, hebben we ook het groot onderhoud van oevers in de voorziening opgenomen.

Verloop voorziening waterpartijen

Verloop voorziening waterpartijen					
Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-282	-31	-	-	-313

Kleine reparaties aan de beschoeiingen betalen we uit de meerjarenbegroting.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

Op basis van het *Meerjaren werkplan onderhouden van oevers en beschoeiingen gemeente Diemen* vernieuwen of veranderen we oeverbeschermingen. Nieuw is de doelstelling dat duurzame oeverbeschermingen een bijdrage leveren aan een betere waterkwaliteit en deel kunnen uitmaken van ecologische routes.

Gebouwen

Naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden (regulier en incidenteel onderhoud, contractwerkzaamheden, schilderwerken, storingsen, kleine gebreken en dergelijke) zijn in 2024 diverse grote werken uitgevoerd. In 2024 is het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP 2024-2033) vastgesteld door de gemeenteraad. Hierdoor hebben we een realistisch beeld over de grote werken voor de komende jaren. Per 1 oktober 2024 is invulling gegeven aan een functie die door langdurige ziekte niet was ingevuld. In de onderstaande tabel staan de werken die in 2024 zijn uitgevoerd, in voorbereiding zijn of opgestart. Deze werkzaamheden zijn ook opgenomen in de MJOP 2024-2033. De voorbereidingen op de uitvoering van de huisvesting gemeentehuis legt een behoorlijk beslag op de capaciteit van team Gebouwen. Dit zal ook zo zijn in de uitvoeringsfase die tot het tweede kwartaal van 2026 zal doorlopen.

Locatie	Soort
Gemeentehuis	Vervangen koeling
Gemeentehuis	Vervangen regeling technische installatie
Gemeentehuis	Vervangen luchtbehandeling archieftruimte
Gemeentehuis	Onderhoud en verduurzaming luchtbehandeling bestuursvleugel
Gemeentehuis	Vervangen verwarming centrale hal en 1e verdieping
Gemeentehuis	Vervangen diverse puin
Gemeentehuis	Huisvesting
Gymzaal Schoolstraat	Vervangen brandmeldcentrale
Gymzaal Schoolstraat	Vervangen afzuigventilatoren
Onderkomen terreinmeester	Vervangen binneninrichting, verdeelkast, aanbrengen LED en plaatsen zonnepanelen
Basisschool het Oude Atelier	Opknappen en in beheer nemen
Gemeentewerf	Vervangen houten geveldelen
Gemeentewerf	Herstellen gevelvoegwerk garages
Gemeentewerf	Vervangen kozijnen garagegebouwen
Gemeentewerf	Vervangen vloerhoeklijnen en reparatie garagevloer
Sportcentrum Duran	Diverse werken
Burgemeesterswoning en begraafplaats Rustoord	Vervangen CV ketels

Beheerplannen

In 2024 is het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) geactualiseerd. Dit heeft geresulteerd in een meerjarenonderhoudsplan 2024-2033. Binnen het team wordt duurzaamheid steeds belangrijker. Dit wordt vertaald door het actief sturen om duurzaamheid zoveel als mogelijk toe te passen in- en aan de gemeentelijke gebouwen. Vooralsnog zijn de budgetten als de beschikbare Investerings- en de jaarlijkse dotaties via de Voorzieningen toereikend om de geplande werken de komende jaren conform de MJOP 2024-2033 uit te voeren. De contracten en de jaarlijkse onderhoudswerken worden vanuit het jaarlijkse onderhoudsbudget gefinancierd.

Kwaliteit en onderhoudsniveau

De gemeentelijke gebouwen worden als altijd sober en doelmatig onderhouden. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud. De gebouwen die voor de langere termijn behouden blijven, zijn door het uitvoeren van preventief onderhoud, kwalitatief op orde. Continu wordt bekeken om de gebouwen toekomstgericht en duurzaam te verbeteren.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen

De voorziening is geactualiseerd. Naast de voorzieningen zijn jaarlijks diverse investeringen opgevoerd.

Verloop voorziening onderhoud gebouwen					
Jaar	Stand per 31-12-2023	Dotatie	Onttrekking	Vrijval/ Extra dotatie	Stand per 31-12-2024
2024	-714	-320	275	-	-759

Uitbesteding beheer en onderhoud

Diverse gemeentelijke gebouwen worden verhuurd. Bij deze gebouwen wordt het dagelijks beheer en een groot deel van het binnen onderhoud uitgevoerd door de huurder/gebruiker/beheerder. Het onderhoud aan de buitenzijde van de gebouwen en een deel van het onderhoud van de W-installaties wordt door de gemeente in eigen beheer uitgevoerd. Door dit beleid wordt een duidelijk onderscheid gemaakt in verantwoordelijkheden tussen huurder/gebruiker/beheerder en de gemeente. De betreffende beheerders ontvangen van de gemeente jaarlijks een vergoeding voor de exploitatie van het gebouw.

Energiebesparende maatregelen

In het Noorderlicht en gymzaal Diemen Noord zijn de warmte terugwinnende en CO2 gestuurde ventilatie geïmplementeerd. Dit heeft geresulteerd in een reductie van 50% op het gasverbruik. Daarnaast is LED verlichting aangebracht, enkelglas voor dubbel isolatieglas vervangen en zijn er zonnepanelen geplaatst bij het onderkomen van de terreinmeester. Ook alle gerealiseerde aanpassingen en vervangingen aan de installaties in het gemeentehuis zorgt voor een betere verwarming, verduurzaming en daardoor een reductie op het energieverbruik. Het vervangen van de koelmachine op het dak van het gemeentehuis is in voorbereiding. Verwacht wordt dat dit in 2025 wordt gerealiseerd. De nieuwe koelmachine is veel minder schadelijk voor het milieu en zal een enorme reductie op het energieverbruik opleveren. In 2024 zijn de nieuwe kozijnen van de garages op de gemeentewerf opgeleverd. Dit geeft een reductie op het energieverbruik.

Verbonden Partijen

Inleiding

Onze gemeente voert op verschillende manieren haar taken uit, die we meestal door wet- en regelgeving opgedragen krijgen. Veel van die taken pakken we als gemeente zelf op. Daarnaast voeren we (publieke) taken uit met derde partijen. Dat doen we zowel met andere overheden als met particuliere ondernemingen.

In deze paragraaf beschrijven we een bijzondere vorm van samenwerking, namelijk met zogenaamde verbonden partijen. Dit zijn partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft.

Van een bestuurlijke relatie is sprake wanneer wij als gemeente het recht hebben over zaken te beslissen over de verbonden partij. Dit kan bijvoorbeeld als wij vertegenwoordigd worden in het bestuur of stemrecht hebben.

Van financieel belang is sprake als de verbonden partij bij financiële problemen kosten kan verhalen op de gemeente en/of als de gemeente kosten niet terug kan ontvangen van de verbonden partij bij een faillissement.

Partijen waaraan alleen een financieel risico kleeft, nemen we op in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Partijen waarmee alleen een bestuurlijk belang is gediend, maken onderdeel uit van één van de programma's.

Deze paragraaf is om twee redenen van belang voor de raad:

1. Deelname aan een verbonden partij is een manier, een instrument, om een gemeentelijk doel te bereiken. De beslissing om samen te werken met een verbonden partij en vervolgens de aansturing van die samenwerking is primair de taak van het college. De raad heeft een kaderstellende en controlerende taak. Kernvragen voor de raad zijn bijvoorbeeld of de doelstellingen van de verbonden partijen nog steeds overeenkomen met die van de gemeente en of de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen zijn gerealiseerd.
2. Daarnaast spelen de kosten die met deze samenwerking gepaard gaat een rol en het financiële risico wat we kunnen lopen.

Conform artikel 15 van het BBV dient deze paragraaf tenminste te bevatten:

1. De visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
2. De lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 - Gemeenschappelijke regelingen;
 - Vennootschappen en coöperaties;
 - Stichtingen en verenigingen;
 - Overige verbonden partijen.
3. De lijst van verbonden partijen met ten minste de volgende informatie opgenomen:
 - de wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
 - het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;
 - de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;

- de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
- de eventuele risico's van de verbonden partij voor de financiële positie van de gemeente.

Visie en beleid

Onze gemeente neemt deel in verbonden partijen vanuit een wettelijke opdracht, vanuit het streven naar schaalvergroting en/of ter ondersteuning van beleidsdoelstellingen zoals we deze in de begrotingsprogramma's hebben vastgelegd.

Verbonden partijen voeren in de regel beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De gemeente blijft eindverantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's.

De samenwerking met andere overheden en particuliere ondernemingen is erop gericht de belangen van de inwoners van onze gemeente zo goed mogelijk te dienen. Dat kan bijvoorbeeld doordat als gevolg van schaalvergroting meer kwaliteit geboden kan worden en/of de kosten voor de gemeente (en daarmee voor de burger) lager kunnen uitvallen.

De verbonden partijen

De gemeente kent vier soorten verbonden partijen, namelijk:

- Gemeenschappelijke regelingen;
- Vennootschappen en coöperaties;
- Stichtingen en verenigingen;
- Overige verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

Een gemeenschappelijke regeling is voorbeeld van een verbonden partij. Een gemeenschappelijke regeling is een besluit tot samenwerking tussen bestuursorganen van gemeenten, provincies, waterschappen, rechtspersonen of andere openbare lichamen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die bestuursorganen.

Bij gemeenschappelijke regelingen die door de gemeenteraad wordt ingesteld zijn de raden bevoegd (artikel 13 van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen) om de leden voor het algemeen bestuur aan te wijzen. Dit kunnen zowel collegeleden als raadsleden zijn. Het is gebruikelijk dat de collegeleden de raadsleden regelmatig informeren over zaken die de gemeenschappelijke regelingen betreffen.

De gemeente Diemen is deelnemer in de volgende gemeenschappelijke regelingen:

Deelneming in Gemeenschappelijke regelingen	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024
Gemeenschappelijke regelingen			
1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	-1.418	-1.514	-1.592
1.02 Vervoerregio Amsterdam	-	-	-
1.03 Groengebied Amstelland	-151	-207	-166
1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	-274	-468	-390
1.05 Amstelland-Meerlandenoverleg	-44	-44	-44
1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam	-6	-8	-14
1.07 Gemeentebelastingen Amstelland	-718	-800	-819
1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland OGZ	-1.361	-1.450	-1.503
1.09 Gemeenschappelijke regeling GGD (Veilig thuis)	-134	-159	-159
1.10 Duo+	-7.462	-7.994	-8.146
Vennootschappen en coöperaties			
2.01 Bank Nederlandse gemeente nv (BNG)	-	-	-
2.02 Meerlanden nv	-	-	-
Stichtingen en verbonden partijen			
3.01 Stichting RIJK	-142	-157	-148
Overige verbonden partijen			
4.01 Metropoolregio Amsterdam	-51	-49	-53
4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek	-52	-60	-52
Totaal gemeenschappelijke regelingen	-11.813	-12.910	-13.086

Hierna wordt de belangrijkste informatie per gemeenschappelijke regeling weergegeven.

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

1.01 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Burgemeester in het Algemeen Bestuur	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing + punt h.	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De Veiligheidsregio is belast met de volgende taken:			
• Het voorbereiden van de coördinatie bij de bestrijding van crises, rampen en zware ongevallen; • De zorg voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand; • Het beperken van brandgevaar; • Het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en de zorg voor het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand; • De opvang en zorg voor gewonden; • De collectieve opvang van slachtoffers direct na de ramp in opvangcentra en het verlenen van psychosociale hulp; • De bescherming van de volksgezondheid bij ongevallen en rampen met gevaar voor mens en milieu, om zo (extra) gewonden of verergering van letsel te voorkomen; • Het voorzien in de Centrale Post Ambulancevervoer en de Gemeenschappelijke Meldkamer.			
Relatie met het programma:		Veiligheid en openbare orde	
Ontwikkelingen 2024:			
2024 heeft voor de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland in het teken gestaan van het opstellen van de 4 jaarlijkse beleidsdocumenten, Regionaal Risicoprofiel, Regionaal Crisisplan, en het Dekkingsplan brandweer. Deze stukken zijn eind 2024 in concept vastgesteld en worden in 2025 aan de gemeenteraden voor een zienswijze voorgelegd.			
Daarnaast is invulling gegeven aan de verbetering van de bedrijfsvoering om te voldoen aan de nodige wettelijke eisen.			
Daarnaast is de beveiligingszorg verder ingevuld en zal deze per 2025 verder worden afgerond.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bijdrage			
2023		1.418	
2024:		1.331	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	€ 22.942	€ 82.157	
31-12-2023	€ 22.804	€ 65.489	€ 1.270

1.02 Vervoerregio Amsterdam

1.02 Vervoerregio Amsterdam			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		De heren Advokaat en Jägers (gemeenteraadsleden) zijn lid van de Regioraad.	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De Vervoerregio Amsterdam behartigt de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van verkeer en vervoer (openbaar vervoer, verkeersveiligheid, infrastructuur en duurzame mobiliteit). De Vervoerregio in concessieverlener voor het metro-, tram- en busvervoer in Diemen en Amsterdam.			
Relatie met het programma:		Verkeer	
Ontwikkelingen 2024:			
Het openbaar vervoersaanbod is in 2024 niet veranderd. Wel is het Programma van Eisen (PvE) door de Vervoerregio Amsterdam vastgesteld. Vanaf 2026 gelden dan alle gestelde eisen in dit PvE.			
Maatschappelijke risico's:			
Vanaf 2026 zijn mogelijk veranderingen in het openbaar vervoersaanbod aan de orde. Op dit moment is nog niet duidelijk welke veranderingen dit zijn en wat dat dan eventueel betekent voor Diemen.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bijdrage			
2023		-	
2024		-	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	0	399.452	
31-12-2023	0	389.047	

1.03 Groengebied Amstelland

1.03 Groengebied Amstelland			
Vestigingsplaats:		Amstelveen	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Wethouder Van den Berg vertegenwoordigt onze gemeente in het Dagelijks Bestuur (DB) en Algemeen Bestuur (AB) van het Groengebied. Hij is sinds mei 2024 voorzitter van het bestuur.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De doelstelling van het Groengebied Amstelland kan worden samengevat als: het duurzaam in stand houden van natuur en openluchtrecreatiegebieden in het landelijk gebied tussen Amstelveen en het Amsterdam-Rijnkanaal met een omvang en kwaliteit die voldoet aan de wensen van de inwoners van de omliggende gemeenten en de wijdere regio.			
Relatie met het programma:		Leefomgeving en milieu	
Ontwikkelingen 2024:			
• Het werken aan de gefaseerde opzet van het ambtiedocument uitvoeringsprogramma Groengebied Amstelland • Deelname aan gebiedsprocessen zoals het Toekomstplan Gaasperplas, Beheer en ontwikkelstrategie Diemerscheg en Perspectief Amstelscheg • Begeleiden van evenementen en ontwikkelen van horecalocaties • Biodiversiteit bevorderend beheer en onderhoud • Medewerking verlenen aan zelfbeheer en onderzoeken mogelijkheden stadslandbouw			
Maatschappelijke risico's			
• Overmacht: Optreden extreem weer, brand, (vogel)ziektes en plagen, flora en fauna en (drugs)dumpingen • Niet kunnen organiseren van (grootschalige) evenementen, waardoor minder opbrengst • Vandalisme, brandstichting en (drugs)dumpingen			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:		Concept jaarrekening 2024 Groengebied Amstelland	
Bijdrage 2023:		191	
Bijdrage 2024:		207	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2023	2.155	1.943	158
31-12-2024	2.303	2.189	149

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

1.04 Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied			
Vestigingsplaats:		Zaandam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Diemen heeft, samen met andere A-M gemeenten, één vertegenwoordiger in het Dagelijks Bestuur. Wethouder Hans Prins vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur.	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Op Rijksniveau is bepaald dat de vergunningverlening, toezicht en handhaving aangaande bedrijven met een bepaald milieurisico een kwaliteitsimpuls diende te krijgen door verplichte samenwerking bij de uitvoering van deze taken.			
Relatie met het programma:		Gebiedsontwikkeling en Leefomgeving en klimaat	
Ontwikkelingen 2024:			
In 2024 heeft de Omgevingsdienst NZKG adviezen uitgebracht over diverse ruimtelijke plannen in Diemen. Ook heeft advisering plaatsgevonden over het nieuwe geluidbeleid voor woningbouw dat nodig is vanwege de invoering van de Omgevingswet. Taken op het gebied van bodem en van energiebesparing bij bedrijven zijn overgegaan naar de Omgevingsdienst. Nieuwe mandaatbesluiten, samenwerkingsafspraken en afspraken over leges zijn vastgesteld vanwege de invoering van de Omgevingswet.			
Maatschappelijke risico's:			
Een goed functionerende Omgevingsdienst is van groot belang voor een gezonde, schone en veilige woon-, werk, en leefomgeving in en om Diemen.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bijdrage		Eindafrekening 2023 en uitvoeringsovereenkomst 2024	
2023:		288	
2024:		422	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	18.535	28.100	
31-12-2023	5.932	32.665	

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg

1.05 Amstelland-Meerlanden Overleg			
Vestigingsplaats:		Haarlemmermeer	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Diemen wordt in de regiegroep (Dagelijks Bestuur) vertegenwoordigd door burgemeester Boog. Daarnaast vindt tweemaal per jaar een plenair overleg plaats, waaraan alle collegeleden deelnemen. Tevens zijn er domeinoverleggen voor de wethouders en een secretarissenoverleg.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De AM-partners zetten zich middels het Amstelland-Meerlanden Overleg in voor een krachtig ontwikkelende regio en het bundelen van onze belangen. Zij blijven zich profileren als hét platform voor de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Het is voor de toekomst van de MRA en voor een krachtig bestuur nodig, dat een balans bestaat tussen Amsterdam en de flanken van de metropoolregio. Ook ziet Diemen hen als brug naar de burens. Het platform wordt benut om onze gezamenlijke belangen te behartigen in de MRA en de vervoersregio.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2024:			
In 2024 is vanuit de AM-regio een gezamenlijke (deelregionale) bijdrage geleverd bij de totstandkoming van de nieuwe MRA-agenda.			
Maatschappelijke risico's:			
Er is geen aanleiding om in termen van maatschappelijke risico's de activiteiten van de AM te beoordelen.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bron financiële gegevens:		Jaarverslag 2023	
Bijdrage 2023:		44	
Bijdrage 2024:		44	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	66	-	-
31-12-2023	193	-	127

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam

1.06 Ombudsman Metropoolregio Amsterdam			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Op basis van de gemeenschappelijke regeling (GR) is aan de Raad van de gemeente Amsterdam mandaat verleend om jaarlijks de begroting van de ombudsman voor het volgende kalenderjaar vast te stellen.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Klachten spelen een belangrijke rol bij het verbeteren van de dienstverlening van de gemeente. Het contact tussen inwoners en de gemeente verloopt over het algemeen soepel, maar er kunnen zich situaties voordoen waarin een inwoner niet tevreden is over de dienstverlening, over de verstrekte informatie of over de manier waarop hij of zij behandeld is. In dergelijke gevallen kan de inwoner een klacht indienen. Daarnaast fungeert de Ombudsman als externe klachtinstantie voor de gemeente Diemen. Inwoners kunnen daar terecht als ze ontevreden zijn over de wijze waarop hun klacht bij de gemeente is afgehandeld.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2024:			
Kerntaak is het beoordelen van klachten (gegrond/ ongegrond) en het monitoren op de (zoveel mogelijk informele) afhandeling door de klachtbehandelaars. Diemen had in 2024 84 klachten waarvan we er 32 informeel hebben kunnen afhandelen. De Klachtenregeling uit 2010 is niet meer actueel omdat er wordt verwezen naar een organisatiestructuur die niet meer aan de orde is. We zijn aan de slag gegaan om naast die actualisatie ook recht te doen aan andere ontwikkelingen en de werkwijze in de Diemense praktijk, maar slaagden daar onvoldoende in. De raad was hier terecht kritisch over. Omdat de klachtencoördinator uitviel, staat een nieuwe Klachtregeling op onze agenda voor 2e helft van 2025. Ondertussen hebben we klachtbehandelaars gestimuleerd om na afhandelen van de klacht, de klacht ook administratief af te ronden en de klacht te sluiten. Daarnaast hebben we, n.a.v. de aanbeveling van de Ombudsman in zijn jaarverslag over 2023, technische aanpassingen in ons archiefsysteem gedaan om de klachtregistratie 'schoon' te houden; meldingen voor de openbare ruimte, aansprakelijkheidsstellingen of verzoeken tot informatie worden nu niet langer als klacht geregistreerd. Dit zou ook de daling van het aantal klachten kunnen verklaren.			
Maatschappelijke risico's:			
Bij de afhandeling van klachten leggen we de nadruk op een informele benadering en afhandeling. De snelheid van reageren en handelen door de gemeente is belangrijk in het informeel kunnen oplossen van de klachten. Een inwoner die niet snel merkt dat we zijn of haar klacht serieus nemen en in behandeling nemen, kan zijn of haar vertrouwen in de overheid (verder) verliezen.			
Financiële gegevens: (€ x 1.000)			
Bijdrage			
2023:		6	
2024:		14	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2023	n.v.t.	n.v.t.	
31-12-2024	n.v.t.	n.v.t.	

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland

1.07 Gemeentebelastingen Amstelland			
Vestigingsplaats:		Amstelveen	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Geen	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Door de krachten van een aantal gemeenten te bundelen in het samenwerkingsverband ontstaat een belastingorganisatie met meer kennis, kunde en personeelsformatie om het hoofd te bieden aan de ingewikkelde belastingwetten en -regels. Het uitgangspunt bij de samenwerking is dat elke gemeenteraad zelf het eigen belastingbeleid en de plaatselijke belastingtarieven blijft bepalen. Het samenwerkingsverband verzorgt de uitvoering hiervan.			
Relatie met het programma:		Leefomgeving en milieu & Algemene dekkingsmiddelen	
Ontwikkelingen 2024:			
De hoeveelheid bezwaren lijken weer in een normaal stramien te komen, vergelijkbaar met de jaren 2021 en 2022. In 2024 is nog extra capaciteit ingezet voor de afronding van de openstaande bezwaren uit 2023. De communicatie rondom het maken van bezwaar en de wijze van invordering is verbeterd en dat betaalt zich uit in minder bezwaren en meer gebruik van de internetportaal.			
Maatschappelijke risico's:			
Wanneer belastingaanslagen onjuist of onterecht zijn opgelegd, dan heeft dit een afbreukrisico op het imago van de gemeente.			
Financiële gegevens: (x 1.000)			
Bijdrage		4e managementrapportage 2024	
2023:		718	
2024:		801	
Balansdatum	Eigen vermogen ¹¹	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2023	241		
31-12-2024	417		250

¹¹ Als eigen vermogen wordt de stand van het Bedrijfsvoeringsfonds aangehouden, met dit fonds worden tekorten en overschotten verrekend.

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)

1.08 Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg Amstelland (GR OGZ)			
Vestigingsplaats:		Amstelveen	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Wethouder M. Everhardt vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De gemeenten zijn in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg) verantwoordelijk voor de uitvoering van openbare gezondheidszorgtaken. De gemeente Diemen neemt gezamenlijk met de Amstelland gemeenten middels de gemeenschappelijke regeling (GR) Openbare Gezondheidszorg (OGZ) Amstelland het takenpakket voor de uitvoering van de Wpg af bij de GGD Amsterdam. Hieronder vallen de bevorderingstaken, medische milieukunde, technische hygiënezorg, een deel van de openbare gezondheidszorg, infectieziektebestrijding en de jeugdgezondheidszorg.			
Relatie met het programma:		Sociaal	
Ontwikkelingen 2024:			
In 2024 heeft Diemen samen met de andere Amstelland-gemeenten ingezet op preventieve gezondheidsprogramma's, een gezonde leefomgeving en wijkgerichte zorg. De Gezonde School-aanpak kreeg extra aandacht, met thema's als bewegen, voeding en mediawijsheid. Daarnaast werkte de GGD mee aan onderzoek naar de effecten van windenergie op de gezondheid. Op het gebied van infectieziekten was er een stijging in kinkhoestgevallen na de coronaperiode, terwijl tuberculosemeldingen daalden. De vaccinatiegraad onder kinderen bleef een aandachtspunt, waarvoor laagdrempelige initiatieven zoals vaccineren op scholen en in buurthuizen werden opgezet. Ook binnen de jeugdgezondheidszorg werd steeds meer wijkgericht en datagestuurd gewerkt om de ondersteuning beter af te stemmen op de behoeften van inwoners.			
Maatschappelijke risico's:			
De GR OGZ Amstelland en de GGD Amsterdam richten zich op het bewaken en bevorderen van de volksgezondheid, waaronder in Diemen. Conform de Wet publieke gezondheid (Wpg) voeren zij gezamenlijk taken uit binnen de veiligheidsregio, zodat ook tijdens crises een effectieve regionale organisatie beschikbaar is ter ondersteuning van gemeenten. Dit waarborgt een gecoördineerde aanpak van publieke gezondheidsvraagstukken.			
Financiële gegevens:(x 1.000)			
Bijdrage		(concept) Jaarverslag 2024	
2023:		1.361	
2024:		1.503	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2023	1.093	121	-19
31-12-2024	1.270	0	189

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Veilig Thuis Amsterdam - Amstelland

1.09 Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Wethouder M. Everhardt vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Gemeenten zijn op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 verplicht om een Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK, genaamd Veilig Thuis) in stand te houden. Eind 2016 hebben het bestuur en de raad ingestemd om de taken, die ten uitvoering worden gebracht door Veilig Thuis en het Centrum Seksueel Geweld, onder te brengen in de gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland . Na inwerkingtreding van de gemeenschappelijke regeling is het Openbaar Lichaam GGD Amsterdam-Amstelland een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met de GGD Amsterdam. In deze overeenkomst wordt de uitvoering van de taken aangaande het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (Veilig Thuis), het Centrum voor Seksueel Geweld en opvang voor slachtoffers door de Blijf Groep. Daarnaast valt onder deze gemeenschappelijke regeling ook de regioaanpak 'Veiligheid voor Elkaar (2020-2024)			
Relatie met het programma:		Sociaal	
Ontwikkelingen 2024:			
Het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming versterkt Lokale Teams, ondersteund door Regionale Veiligheidsteams (RVT). De RVT's worden zelfstandig aangestuurd, maar invoering vereist een wetswijziging die nog enkele jaren duurt. In november 2024 gaf het ABDB groen licht voor een expertisepлатform binnen Veilig Thuis Amsterdam-Amstelland. Dit bundelt kennis voor professionals en biedt hulp aan slachtoffers en plegers van ernstig huiselijk geweld en kindermishandeling. De precieze invulling wordt samen met netwerkpartners zoals CSG verder verkend.			
Maatschappelijke risico's:			
De financiële beheersbaarheid staat op gespannen voet met de wettelijke en inhoudelijke opgaven die we hebben binnen Huiselijk geweld en kindermishandeling.			
Financiële gegevens: (x 1.000)			
Bijdrage		Jaarverslag 2024	
2023:		134	
2024:		159	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	9.393	0	-
31-12-2023	10.275	0	

1.10 Duo+

1.10 Duo+			
Vestigingsplaats:		Ouderkerk aan de Amstel	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Burgemeester Boog vertegenwoordigt Diemen in het Algemeen Bestuur	
Mate van sturing:		Uitgebreide sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De GR Duo+ voert derhalve per 1 januari 2016 de bedrijfsvoering uit voor de drie deelnemers en tevens de uitvoeringstaken rondom buurt en burger voor twee van de deelnemers (Uithoorn en Ouder-Amstel).			
Relatie met het programma:		Bestuur en dienstverlening	
Ontwikkelingen 2024:			
Duo+ is bezig zich verder door te ontwikkelen. Per 1 december 2024 is een nieuwe algemeen directeur gestart en ook het management is gestart met een management ontwikkeltraject.			
Bedrijfsvoering stond in het teken van het verhogen van de kwaliteit. Het gaat hier om een breed scala aan aspecten zoals uitrol van het projectplan informatiehuishouding op orde, ontwikkeling van duurzame inzetbaarheid van medewerkers en verdere doorontwikkeling van integrale dienstverlening.			
Ook voor 2024 was een aandachtspunt het vinden en behouden van personeel. Dit speelt Duo+ breed bij verschillende afdelingen. Hierop is ingezet via personeelsbeleid, gemeenteoverstijgend werken en proactieve arbeidsmarktcommunicatie blijft de inzet.			
Maatschappelijke risico's:			
Duo+ voert voor Diemen de taken uit op het gebied van bedrijfsvoering. Dit levert niet direct een maatschappelijk risico op. Uiteraard is een adequate bedrijfsvoering wel van belang voor de vakafdelingen bij het realiseren van de ambities van het college.			
Financiële gegevens: (x 1.000)			
Bijdrage			
2023:		7.462	
2024:		8.146	
Balansdatum	Eigen vermogen ¹²	Vreemd vermogen	Resultaat ¹³
31-12-2022	1.122	5.273	
31-12-2023	699	5.269	106

¹² Stand bestemmingsreserve (zonder resultaat)

¹³ Betreft het resultaat van het Stafbureau en de Afdeling Bedrijfsvoering (alleen daar participeert de gemeente Diemen in)

Vennootschappen en coöperaties

De gemeente is in het bezit van aandelen van een tweetal vennootschappen.

2.01 Bank Nederlandse gemeente N.V. (BNG)

2.01 Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)			
Vestigingsplaats:		Den Haag	
Soort verbonden partij:		Privaatrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering heeft Diemen zeggenschap in de BNG.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Doordat de bank op grond van haar AAA (Moody's en Standard & Poor's) en AA+ (Fitch)-rating tegen zeer scherpe prijzen toegang heeft tot financieringsmiddelen en dat voordeel doorgeeft aan haar klanten draagt de BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.			
Relatie met het programma:		Algemene dekkingsmiddelen	
Ontwikkelingen 2024:			
Geen bijzonderheden			
Maatschappelijke risico's			
Er zijn geen maatschappelijke risico's.			
Financiële gegevens (x 1.000)			
Bijdrage			
Aantal aandelen 1 januari		8.775	
Aantal aandelen 31 december		8.775	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	4.615	107.459	
31-12-2023	4.721	110.819	254

2.02 Meerlanden N.V

2.02 Meerlanden N.V.			
Vestigingsplaats:		Rijsenhout	
Soort verbonden partij:		Privaatrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Via het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering heeft Diemen zeggenschap in De Meerlanden.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Meerlanden pakt haar rol als grondstoffenregisseur in de keten voor de gehele regio en vervult een voortrekkersrol om te komen tot een circulaire samenleving. Een samenleving zonder afval waar grondstoffen na hergebruik en recycling als nieuwe producten worden terug gebracht in de kringloop. Een samenleving waar de openbare ruimte ook leverancier is van grondstoffen en bijdraagt aan een gezonde leefomgeving waar bewoners met plezier wonen, werken en recreëren. Een samenleving waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen krijgen. Samenwerken is daarbij van cruciaal belang. Samenwerken met gemeenten, samenwerken in de keten, samenwerken met regionale soms landelijke partijen, samenwerken met kennisinstituten zoals Wageningen en Delft.			
Relatie met het programma:		Leefomgeving en klimaat	
Ontwikkelingen 2024:			
- De nieuwe grondstoffenhal is opgeleverd en in gebruik genomen - Vorbereidingen gestart voor de installatie van een elektrische laadvoorziening op eigen terrein Aarbergerweg 41 Rijsenhout voor inzamelvoertuigen. - Verder elektrificatie van inzamelvoertuigen.			
Maatschappelijke risico's:			
Adequate afvalinzameling is een maatschappelijk belang.			
Financiële gegevens (x 1.000)			
Bron financiële gegevens: Meerlanden			
Aantal aandelen 1 januari		16.233	
Aantal aandelen 31 december		16.669	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	33	41	22
31-12-2023			

De aandelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden (verkrijgingsprijs). Ondanks dat De Meerlanden aangeeft dat deze aandelen meer waard zijn, is het niet de verwachting dit daadwerkelijk bij verkoop te ontvangen.

Stichtingen en verenigingen

3.01 Stichting RIJK

3.01 Stichting RIJK			
Vestigingsplaats:		Heemstede	
Soort verbonden partij:		Privaatrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		De gemeentesecretaris van Diemen maakt als secretaris deel uit van het Dagelijks Bestuur.	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
In de statuten is de doelstelling als volgt beschreven: 'Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords'.			
Relatie met het programma:		Bestuur en dienstverlening	
Ontwikkelingen 2024:			
De rol van RIJK als strategisch partner van de aangesloten gemeenten heeft in 2024 verder vorm gekregen. Bij het overgrote deel van de aangesloten gemeenten heeft RIJK een deel van haar palet aan strategische dienstverlening mogen uitvoeren, vaak in de vorm van een spendanalyse en/of een advies over het inkoopbeleid en de (proces)inrichting van de inkoopfunctie. Uiteraard blijft het begeleiden van aanbestedingstrajecten de 'core business' en ligt daar de focus.			
Maatschappelijke risico's:			
Niet voldoen aan rechtmatige aanbestedingen kan imagoschade opleveren over de betrouwbaarheid van de gemeente.			
Financiële gegevens: (x 1.000)			
Bron financiële gegevens:		Jaarrekening 2023	
Bijdrage 2023:		170	
Bijdrage 2024:		148	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	1.084	368	
31-12-2023	1.044	499	189

Overige verbonden partijen

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)

4.01 Metropoolregio Amsterdam (MRA)			
Vestigingsplaats:		Amsterdam	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk (convenant)	
Bestuurlijk belang:		Getrapte vertegenwoordiging via Amstelland-Meerlandenoverleg	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
De doelstelling van de MRA is het versterken van een toekomstbestendige economische ontwikkeling en hoogwaardige leefkwaliteit van de MRA. De overlegstructuur is vooralsnog opgedeeld in platforms; mobiliteit, economie en bouwen. Ook wordt specifiek samengewerkt op de thema's duurzaamheid, wonen en landschap.			
Relatie met het programma:		Samen besturen	
Ontwikkelingen 2024:			
In 2024 stelde de MRA de MRA agenda 2025-2028 vast. Daarbij is brede welvaart de leidraad, de kwaliteit van leven hier en nu en de mate waarin deze ten koste gaat van de brede welvaart van latere generaties of die van mensen elders in de wereld. De Metropoolregio Amsterdam is het samenwerkingsverband van de provincies Noord-Holland en Flevoland, 30 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Dat is uniek en daarmee heeft de MRA een belangrijke plek in Nederland en op het internationale toneel. Die verantwoordelijkheid gebruikt ze voor het verbeteren van de brede welvaart voor iedereen.			
Maatschappelijke risico's:			
Goede regionale samenwerking is van belang om ook als regio een goede concurrentiepositie te hebben ten opzichte van andere agglomeraties. Direct of indirect, op korte en lange termijn, hebben ook de inwoners van Diemen en het bedrijfsleven in Diemen belang bij een sterke regio.			
Financiële gegevens: (x 1.000)			
Bijdrage			
Bijdrage 2023:		51	
Bijdrage 2024:		51	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
31-12-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

4.02 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek

1.04 Sociale recherche Gooi- en Vechtstreek			
Vestigingsplaats:		Bussum	
Soort verbonden partij:		Publiekrechtelijk	
Bestuurlijk belang:		Geen	
Mate van sturing:		Reguliere sturing	
Het openbaar belang wat behartigd wordt:			
Het samenwerkingsverband is belast met de opsporing van fraude in het sociaal domein			
Relatie met het programma:		Inkomen en armoedebeleid en Sociaal	
Ontwikkelingen 2024:			
In regionaal verband wordt gewerkt aan een integrale aanpak op het gebied van criminaliteit bestrijding, het vergroten van de veiligheid, het signaleren van uitkerings- en zorgfraude en het terugdringen van woon- en adresfraude.			
In 2023 is gestart met het project Rechtmatigheidsonderzoeken. Via een aselechte steekproef wordt bij 20% van het uitkeringsbestand onderzocht of de uitkering nog rechtmatig en juist wordt verstrekt. Het project Rechtmatigheids-onderzoeken is voortgezet in 2024.			
Maatschappelijke risico's:			
Er zijn geen maatschappelijke risico's			
Financiële gegevens: (x 1.000)			
Bron financiële gegevens:		Jaarstukken en begroting	
Bijdrage 2023:		52	
Bijdrage 2024:		48	
Balansdatum	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat
31-12-2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
31-12-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Financiering

Algemeen

Deze paragraaf informeert de raad over het treasurybeleid en het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Daarbij neemt de gemeente de kaders in acht die zijn geregeld in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido).

De Wet Financiering Decentrale Overheden

Het belangrijkste uitgangspunt van deze wet is het beheersen van de (mogelijk) uit de treasuryfunctie voortvloeiende risico's. Door middel van het stellen van eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm worden de renterisico's van zowel de korte als de lange schuld door de wet begrensd. Ook verplicht de wet gemeenten twee treasury instrumenten te hanteren:

- Het door de raad vaststellen van een treasurystatuut;
- Het in de begroting en jaarstukken opnemen van een financieringsparagraaf.

Treasurystatuut

Het beleidsmatige kader voor het uitvoeren van de treasuryfunctie is vastgelegd in het '[Treasurystatuut Gemeente Diemen 2016](#)'. Het statuut onderscheidt vier algemene doelstellingen:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's;
- Het minimaliseren van de interne en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- Het optimaliseren van de renteresultaten.

Financieringsparagraaf

Renteontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de rente in 2024 meerdere keren verhoogd tot 2% eind 2024. Door de rente te verhogen, hoopt de ECB de economie wat af te remmen en zo ervoor te zorgen dat prijzen minder hard stijgen. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de (langlopende) rentetarieven. De verwachting is dat deze geleidelijk verder zullen oplopen. In de Programmabegroting 2024 is rekening gehouden met oplopende rentetarieven op basis van de gegevens in september 2023.

Treasurybeheer

Bij het treasurybeheer onderscheiden we de volgende deelfuncties:

- Risicobeheer (renterisico's en kredietrisico's);
- Kasbeheer;
- Gemeentefinanciering.

Risicobeheer

Risicobeheersing vormt één van de pijlers van de Wet Fido. In beginsel kunnen de risico's die verbonden zijn aan de uitvoering van de treasuryfunctie worden onderscheiden in renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Voor onze gemeente zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing, want onze gemeente heeft geen vrij verhandelbare aandelen en dergelijke en leningen worden uitsluitend verstrekt, aangegaan of gegarandeerd in euro's.

Renterisico kortlopende schuld

Het financieren van de gemeentelijke huishouding door middel van kortlopende geldleningen en de kredietfaciliteit bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) is gebonden aan de norm die de kasgeldlimiet van de Wet Fido stelt. Dit is 8,5% van het begrotingstotaal per 1 januari van het begrotingsjaar.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de Wet Fido een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar bedrijfsvoering mag financieren met kortlopende leningen (< 1 jaar). Daaronder valt ook het 'rood' staan bij de bank. De norm bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. Er is sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet wanneer de netto kortlopende schuld per de eerste dag van elk van de drie maanden in een kwartaal, hoger is dan de berekende limiet.

In 2024 bedroeg het begrotingstotaal van de gemeente € 123 miljoen. De kasgeldlimiet voor de gemeente bedroeg € 10,5 miljoen.

Kasgeldlimiet	1ste kwartaal	2de kwartaal	3de kwartaal	4de kwartaal
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal 2024	123.127	123.127	123.127	123.127
- in procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
- in bedrag	10.466	10.466	10.466	10.466
2. Omvang vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in rekening-courant				
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Totale omvang van de vlottende schuld	-	-	-	-
3. Vlotende middelen				
Contante gelden in kas	1	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	503	-	-	-
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	12.305	6.839	6.203	1.281
Totale omvang van de vlottende omvang	12.809	6.839	6.203	1.281
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlotende schuld (2)-(3)	-12.809	-6.839	-6.203	-1.281
Toegestane kasgeldlimiet (1)	10.466	10.466	10.466	10.466
Ruimte (+)/Overschrijding (-) = (1)-(4)	23.275	17.305	16.669	11.747

Door het de ontvangst van specifieke uitkeringen, compensabele btw en het uitblijven van nieuwe investeringen is in het eerste half jaar van 2024 een financieringsoverschot ontstaan. Hierdoor hoefde we geen kasgeldleningen aan te trekken.

Het financieringsoverschot fluctueerde tussen de € 5 en € 10 miljoen. Dergelijke overschotten worden de BNG ingezet voor schatkistbakieren (overschotten worden ingezet voor tekorten bij andere gemeenten). In 2024 bracht het Schatkistbankieren € 325.000 aan incidentele extra renteopbrengsten op.

Het financieringsoverschot gaf ons de ruimte om de in juni vrijgevallen langlopende geldlening van € 6 miljoen niet te hoeven herfinancieren. Gevolg hiervan is dat de rente voor langlopende leningen in 2024 € 60.000 lager is en de totale leningenportefeuille is afgenomen.

Renterisico langlopende schuld

Met de renterisiconorm is in de Wet Fido een norm gesteld voor het renterisico op langlopende opgenomen leningen. Op onderstaande Modelstaat B moet de gemeente aan de provincie rapporteren over het renterisico gedurende een periode van vier jaren. De herfinanciering van jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen van lopende geldleningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

De volgende tabel geeft de renterisiconorm weer voor 2024.

Modelstaat B Stap	Variabelen renterisiconorm	Begroot 2024	Rekening 2024
Berekening Renterisiconorm			
(4a)	Begrotingstotaal 2024	123.127	124.642
(4b)	Percentage regeling	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm	24.625	24.928
Berekening ruimte / overschrijding			
-1	Renteherzieningen	-	-
-2	Aflossingen		6.000
-3	Renterisico (1+2)	-	6.000
-4	Renterisiconorm	24.625	24.928
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	24.625	18.928
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	-	-

Uit de tabel blijkt dat de gemeente in 2024 de renterisiconorm niet heeft overschreden.

Kredietrisico's

Deze kunnen zich op twee manieren manifesteren:

1. Kredietrisico's op uitgezette deposito's en verstrekte langlopende leningen

In 2024 had de gemeente geen overtollige liquiditeiten op deposito staan. In 2024 zijn er geen nieuwe langlopende leningen verstrekt.

Bij de reeds verstrekte langlopende geldleningen loopt de gemeente een beperkt risico. Onder 'Uitzettingen' staan ze in een overzicht aflopend naar risico gerangschikt. Ze voldoen alle aan de eisen gesteld in de Wet Fido en het Treasurystatuut of zijn expliciet door de Raad goedgekeurd. Geen enkele geldnemer is in 2024 in gebreke gebleven wat betreft zijn betalingsverplichting.

2. Kredietrisico's op borgstelling (gemeentegaranties)

Hier maken we onderscheid tussen achtervang (indirecte borgstelling) en directe borgstelling.

Diemen bekleedt samen met het Rijk een achtervangpositie bij de stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Hierdoor staat onze gemeente indirect borg voor langlopende leningen die onder directe borging van het WSW aan woningcorporaties zijn verstrekt. Voor hypothecaire geldleningen met Nationale Hypotheek Garantie die onder directe borging van het WEW aan particulieren zijn verstrekt, geldt de achtervangpositie tot 1 januari 2014. Voor hypotheekleningen afgesloten

na die datum heeft het Rijk de achtervangpositie van de deelnemende gemeenten voor 100% overgenomen. Geen van beide stichtingen heeft in 2024 aanspraak gemaakt op de achtervangpositie.

Bij directe borgstelling staat de gemeente jegens geldgevers borg voor de betaling van rente en aflossing op langlopende geldleningen die door lokale organisaties, instellingen of verenigingen zijn aangetrokken en die activiteiten verzorgen welke in het verlengde liggen van de gemeentelijke publieke taak.

In de volgende tabel zijn de leningen opgenomen waarvoor de gemeente zich direct borg heeft gesteld.

Gewaarborgde geldleningen						
Geldnemer	Geldgever	Restant-schuld 31-12-2023	Vermeer-dering 2024	Aflossing 2024	Restant-schuld 31-12-2024	Rente perc.
Kinderkorf	BNG 40.107552	1.150	-	40	1.110	3,65%
Soc. Medisch Centrum Diemen-Zuid	BNG 40.104135.01	209	-	13	196	6,27%
Cordaan Parkstad	Fortis ASR 170.112713	318	-	106	212	7,04%
	BNG 40.85966	424	-	106	318	6,58%
	BNG 40.92554	338	-	84	254	6,35%
St. Ouddielerlaan 543	BNG 40.116010.01	510	-	18	492	3,50%
	BNG 40.103659	250	-	17	233	4,97%
Amsterdamse Mij. tot Stadsherstel	St. Nat. Restauratiefonds	46	-	11	35	2,20%
Totaal		3.245	-	395	2.850	

Alle geldnemers hebben in 2024 tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan. Er is in 2024 geen nieuwe borgstelling afgegeven.

Kasbeheer

In het kader van het kasbeheer hebben we erop toegezien dat ook in 2024 de liquiditeitspositie voldoende was zodat we tijdig aan kortlopende verplichtingen (korter dan 1 jaar) konden voldoen. Zoals vermeld hoefde we geen gebruik te maken van de kredietfaciliteit van de BNG. Sterker ons financieringsoverschot is ingezet voor schatkistbankieren. Dit leverde € 325.000 extra rente op.

De Gemeentefinanciering

Voor de financiering van de diverse investeringen trekt de gemeente langlopende leningen (langer dan 1 jaar) aan. Per 1 januari 2024 stond er voor een totaalbedrag van € 49,5 miljoen aan opgenomen leningen op de balans. In 2024 is er een lening van € 6 miljoen afgelost. Hierdoor heeft de portefeuille langlopende leningen op 31 december 2024 een omvang van € 43,5 miljoen.

De afname is het gevolg van het financieringsoverschot in 2024. Het overschot gaf ons de ruimte om een vrijgefallen langlopende geldlening van € 6 miljoen niet te hoeven herfinancieren.

Portefeuille langlopende leningen						
Geldgever	Boekwaarde 31-12-2023	Opname 2024	Aflossing 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Soort lening	Rente- percentage
BNG	6.000.000		6.000.000	-	Fixe	1,949%
Provincie Groningen	5.000.000			5.000.000	Fixe	1,300%
BNG	5.000.000			5.000.000	Fixe	1,958%
Aegon Levensverzekering	7.500.000			7.500.000	Fixe	1,030%
BNG	7.500.000			7.500.000	Fixe	0,900%
BNG	6.000.000			6.000.000	Fixe	1,550%
BNG	7.500.000			7.500.000	Fixe	2,080%
BNG	5.000.000			5.000.000	Fixe	3,110%
Totaal	49.500.000	-	6.000.000	43.500.000		

Uitzettingen

Behalve langlopende opgenomen leningen heeft de gemeente ook langlopende uitgezette leningen. Deze zijn verstrekt in het kader van de publieke taakuitoefening.

Langlopende uitzettingen	Boekwaarde 31-12-2023	Opname 2024	Aflossing 2024	Boekwaarde 31-12-2024
Hypothecaire geldleningen	399		6	393
Lening aan SVn	6.843	205		7.048
Leningen aan diverse sportverenigingen	172		11	161
Overige langlopende uitzettingen	111		5	106
Totaal	7.525	205	22	7.708

In 2024 zijn er nog drie hypothecaire geldleningen waarop wordt afgelost.

Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) is de rente á € 182.000 van 2024 toegevoegd.

De sportverenigingen hebben € 22.000 afgelost.

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit het saldo van:

- De werkelijk betaalde rente over aangetrokken leningen en opgenomen middelen in rekening courant ("roodstand");
- De werkelijk ontvangen rente over verstrekte leningen, beleggingen (deposito's) en credit-saldi in rekening courant.

Het volgende overzicht is een saldo van de werkelijk betaalde en ontvangen rente en vergelijkt ze met de bedragen van de begroting.

Saldo financieringsfunctie	Begroting 2024	Rekening 2024	Verschil 2024
Betaalde rente langlopende leningen o/g	-840	-829	11
Betaalde rente kortlopende leningen o/g	-5	-	5
Ontvangen rente langlopende leningen u/g	100	233	133
Ontvangen rente kortlopende leningen u/g	325	322	-3
Totaal	-420	-274	146

Grootste oorzaak van het positieve resultaat bij de rente over langlopende leningen is de rente die we van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) hebben ontvangen. Bij het SVn staat geld gereserveerd voor starters- en duurzaamheidsleningen. Over de niet ingezette gelden ontvangen we rente. In 2024 bedroeg dit € 215.000. Dat is € 120.000 meer dan we hadden begroot.

Grondbeleid

Algemeen beleid

In januari 2019 is de [Nota Grondbeleid, actualisatie per 1-1-2019](#) door de gemeenteraad van de gemeente Diemen vastgesteld. Hiermee heeft de gemeente Diemen haar grondbeleid voor de komende jaren geactualiseerd. In de geactualiseerde nota zijn beleidskaders, die betrekking hebben op het gemeentelijk grondbeleid, samengevoegd. Ook is deze actualisatie rekening gehouden met gewijzigde wet- en regelgeving van onder andere Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV), Aanbestedingswet, Europese regelgeving staatsteun en Wet vennootschapsbelasting overheidsondernemingen. Tevens is bij het samenstellen van deze nota rekening gehouden met ontwikkelingen in de maatschappij, mogelijke ambities en opgaven waarvoor grondbeleid in Diemen wordt ingezet. Daarnaast staat in de nota binnen welke juridische kaders en keuzevrijheden wordt gewerkt.

Een van de belangrijkste beleidsuitgangspunten die met deze nota gecontinueerd wordt, is dat de gemeente sinds 2011 de voorkeur geeft aan passief/faciliterend grondbeleid voor het ontwikkelen van projecten. Faciliterend grondbeleid is het hoofduitgangspunt waarbij alle kosten (in theorie) kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer. Met faciliterend grondbeleid beperkt de gemeente zich tot haar regulerende en publiekrechtelijke taak. De aankoop en exploitatie van gronden gebeurt bij voorkeur door private partijen. Alleen in situaties, waarbij risico's voldoende beheersbaar zijn, kan actief grondbeleid toegepast worden, waarbij de gemeente zelf gronden verwerft en uitgeeft. Daarnaast kan het zijn dat het bestuur van mening is dat een ruimtelijke ontwikkeling wenselijk is, maar dat marktpartijen dit niet kunnen of willen oppakken, dan zal de gemeente ook actief grondbeleid moeten voeren. Tot slot heeft de gemeente historisch gezien, nog een aantal gronden in bezit die zij de komende jaren actief verkoopt.

Dit betekent dat de gemeente Diemen een situationeel grondbeleid voert: passief waar kan en actief waar moet. Het college maakt een afweging of zij gebruik wil maken van actief of facilitair/ passief grondbeleid.

In de nota Grondbeleid is ook vastgelegd dat het college elk jaar bij de jaarrekening het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) aanbiedt aan de gemeenteraad. Dit zal ook bij de jaarrekening 2024 het geval zijn. Hierin wordt de verantwoording afgelegd en inzicht gegeven in alle activiteiten m.b.t. het beheren en exploiteren van gronden; o.a. over grondexploitaties en 'gronden niet in exploitatie'.

Grondprijzen

Naast de Nota Grondbeleid legt de gemeente in een aparte nota haar grondprijsbeleid vast: de Nota Grondprijzen. De vaststelling van deze nota is een bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. De [Nota Grondprijzen, actualisatie per 1-1-2025](#), is door het college in december 2024 vastgesteld. De volgende actualisatie wordt per 1-1-2027 verwacht.

Erfpacht

Op 28 mei 2020 heeft de gemeenteraad de Nota Herziening erfpachtbeleid vastgesteld. Hiermee zijn de kaders voor uitgifte in eeuwigdurende erfpacht van gemeentelijke gronden ten behoeve van woondoeleinden vastgelegd. Met dit kader kunnen de bestaande tijdelijke erfpachtcontracten omgezet worden naar een nieuwe toekomstbestendige regeling. De regeling is ingegaan per 1 oktober 2020, wat inmiddels geresulteerd heeft in de eerste omzettingen vanaf eind 2020. Dit zal de komende jaren doorgaan tot alle woningen op erfpacht zijn omgezet naar de nieuwe regeling.

Grondexploitaties

Grondexploitaties

Plantage de Sniep, Holland Park West, Buitenlust en Harmoniehof zijn momenteel de vier actieve grondexploitaties in de gemeente Diemen. In november 2024 is door de gemeenteraad de grondexploitatie Harmoniehof vastgesteld en is daarmee de vierde actieve grondexploitatie geworden.

Projectinhoud

De projectinhoud wordt beschreven in Paragraaf Grootschalige Projecten.

Financieel

De grondexploitaties zijn via het Meerjarenperspectief Grondzaken 2024 geactualiseerd ten behoeve van de Jaarrekening 2024. Een overzicht van de financiële stand van zaken wordt in het MPG gegeven, welke jaarlijks wordt opgesteld en aan de raad aangeboden.

Berekeningsmethodiek

Grondexploitaties worden doorgerekend met de Dynamische Eindwaarde Methodiek. Dat wil zeggen dat bij het berekenen van het resultaat alle kosten en opbrengsten inclusief inflatie en rente tot de einddatum van het project worden meegenomen. In de gemeente Diemen wordt gerapporteerd op basis van het resultaat bij afsluiting van het project (de eindwaarde).

Financiële kengetallen Grondexploitaties		Totaal
Kosten		€ 119.909.058
Opbrengsten		€ 136.803.556
Saldo nominaal		€ 16.894.498
Kosten- en opbrengstenstijging		€ -141.709
Renteberekening		€ 701.528
Saldo eindwaarde Grondexploitaties 2027		€ -514.916
Saldo eindwaarde Grondexploitaties 2028		€ 82.987
Saldo eindwaarde Grondexploitaties 2029		€ 17.879.335
Op startwaarde per 1-1-2025		€ 15.786.100
Saldo eindwaarde corrigeerd voor reeds genomen winst/ verlies		€ 29.111.290

Voor het bepalen van tussentijdse winst is door de Commissie BBV aansluiting gezocht bij de algemeen aanvaardbare methodiek, waarbij rekening is gehouden met de bijzondere kenmerken van gemeentelijke grondexploitaties. Deze methode noemen we de POC-methode (Percentage of completion). Zie voor een nadere toelichting Bijlage 3 van de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019, Commissie BBV. Dit heeft in 2024 geleid tot het terugdraaien van een deel van de winstneming bij de grondexploitatie Plantage de Sniep.

Gronden (nog) niet in exploitatie

De gemeente Diemen heeft een aantal percelen in eigendom die in aanmerking komt voor verkoop en/of herontwikkeling.

De gronden die niet in exploitatie zijn, verdelen we in twee categorieën: de toekomstige bouwprojecten en de overige strategische gronden.

- Gronden behorende tot de eerste categorie zijn onderdeel van een project in de beginfase. Deze gronden worden verantwoord als Immateriële Vaste Activa (IMVA). In deze fase wordt gekeken naar het programma, de stedenbouwkundige randvoorwaarden, de samenwerkingsvormen etc. De kosten worden in principe gedekt uit een krediet en worden verantwoord onder 'voorbereidende grondexploitaties' in het MPG. De gebiedsontwikkeling Duran is hier een voorbeeld van. Indien het project doorgang vindt, worden deze kosten meegenomen in de te openen grondexploitatie. Wanneer het project niet door gaat, komen de kosten ten laste van de Reserve Grondzaken. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het MPG.
- De gronden die behoren tot de tweede categorie, betreffen percelen die in het verleden uit strategische overwegingen zijn aangekocht voor een gebiedsontwikkeling of overige percelen met een (tijdelijke) boekwaarde die zich niet in een transformatieproces bevinden. Deze gronden worden verantwoord als aparte subcategorie strategische gronden onder de Materiële Vaste Activa (MVA). Voor een nadere toelichting van deze gronden wordt verwezen naar het MPG.

Grootschalige projecten

Inleiding

In deze paragraaf zijn eenmalige grootschalige projecten opgenomen die (grote) gevolgen (kunnen) hebben voor de financiële huishouding van de gemeente. Het gaat in deze paragraaf ook om eenmalige grootschalige investeringen die tot gevolg hebben dat de resterende financiële beleidsruimte wordt ingeperkt. Hierbij wordt ingegaan op de grootschalige gebiedsontwikkelingen, namelijk Plantage de Sniep en Holland Park.

Plantage de Sniep betreft een ruimtelijk project met een eigen grondexploitatie.

Holland Park betreft een ruimtelijk project dat in vier deelprojecten te verdelen is, namelijk Campus Holland Park, Holland Park Oost, Holland Park West en Holland Park Zuid. Van deze vier deelprojecten is Holland Park West een eigen grondexploitatie.

Plantage de Sniep

Doel

De nieuwbouwwijk Plantage de Sniep is nagenoeg gerealiseerd. Het doel van het project is om tot afronding te komen. Het gaat daarbij om realisatie van deelplan de Rietschuurhof en de afronding van de laatste werkzaamheden in het openbaar gebied.

Projectfase

In het project de Plantage de Sniep is tot nu toe veel gebeurd. De afgelopen jaren hebben we ruim 1000 nieuwbouwwoningen toegevoegd, vrije kavels ontwikkeld, een brede school met bijgebouw gebouwd en het openbaar gebied aangelegd.

In 2024 is een intentieovereenkomst gesloten met woningcorporatie De Alliantie voor de bouw van het Rietschuurhof, circa 50 sociale huurwoningen voor de seniorendoelgroep om een gezamenlijk hofje. Tevens is de Grote Rietschuur zelf op de markt gezet in een verkoopprocedure.

Daarnaast zijn de laatste werkzaamheden aan het doortrekken van de Muidertrekvaart onder het viaduct en het aanplanten van groen afgerond.

Holland Park

Doel

Doel is de gefaseerde transformatie van een (voormalig en verouderd) kantorengedebiet, tot een multifunctioneel, stedelijk woongebied met verschillende ondersteunende voorzieningen.

Projectfase

De gebiedsontwikkeling kent verschillende deelgebieden, ieder als apart project te beschouwen:

- Campus Holland Park, een studentencampus met ruim 1.700 wooneenheden (studenten & 'young professionals') en verschillende commerciële functies;
- Holland Park Oost, een woongebied met circa 2.100 woningen;
- Holland Park West, een woongebied met ruim 750 woningen en een brede school;
- Holland Park Zuid, een woongebied met circa 1.500 woningen en voorzieningen.

Holland Park Zuid bestaat uit verschillende (4) stedenbouwkundige blokken met verschillende grondeigenaren. Ieder stedenbouwkundig blok vormt een apart project.

De Campus en deelplan Holland Park Oost zijn grotendeels gerealiseerd. Holland Park West wordt gefaseerd ontwikkeld en gerealiseerd (de eerste fase is opgeleverd) en in Holland Park Zuid is het eerste stedenbouwkundige blok volop in ontwikkeling.

Realisatie

Per deelproject wordt kort ingegaan op de realisatie.

Campus Diemen Zuid

De Campus in huidige vorm is in 2 fases gerealiseerd via transformatie & nieuwbouw. Op verzoek van de eigenaar / initiatiefnemer is onderzocht of er een 3e fase mogelijk is, met een uitbreiding van het woonprogramma met circa 300 woningen door sloop-nieuwbouw. Daarbij moet ook het (openbaar) gebied een opwaardering krijgen. In 2024 is een eerste participatieronde doorlopen en is een ruimtelijk Programma van Eisen met Beeldkwaliteitplan voorbereid. Eind 2024 heeft de initiatiefnemer haar initiatief (voorlopig) on hold gezet, om de financiële haalbaarheid intern verder te onderzoeken.

Holland Park Oost

Inmiddels zijn een kleine 2.000 woningen gefaseerd opgeleverd en is het bijbehorende openbaar gebied - inclusief het centrale park - aangelegd en overgedragen aan de gemeente. Van het laatste bouwplan met 296 woningen en commerciële voorzieningen zijn Toren 5 en Blok 8 eind 2024 in gebruik genomen, Toren 6 wordt begin 2025 opgeleverd. In het voorjaar van 2025 wordt ook het bijbehorende deel van de openbare ruimte aangelegd en aan de gemeente overgedragen.

Holland Park West

De geselecteerde ontwikkelcombinatie realiseert in verschillende bouw- en ontwikkelfases 750 woningen, een brede school en verschillende (commercieel en maatschappelijke) voorzieningen. Inmiddels zijn de eerste parkeergarage, brede school ('t Atelier), 65 middeldure huurwoningen en 41 vrije sector koopwoningen in fase 1 opgeleverd en in gebruik genomen. De direct aangrenzende openbare ruimte is ingericht.

In juni 2024 is de bouw gestart van 117 sociale huurwoningen, 115 middeldure huurwoningen een 10 vrije sector huurwoningen in fase 3A, inclusief bijbehorende parkeergarage. Voor dit bouwplan heeft een toegekende rijkssubsidie (Startbouwimpuls) bijgedragen aan het

voorkomen van verdere stagnatie. Eind 2024 is door de ontwikkelaar vervolgens de start bouw aangekondigd van de 88 herontwikkelde vrije sector koopwoningen in fase 2A, waar ook een buurthuis wordt gerealiseerd.

De ontwikkeling van fase 3B en fase 4 zijn in 2024 gestart met uitwerking tot Voorlopig Ontwerp Bouwplan, gericht op een vergunningaanvraag in het voorjaar van 2025.

Ongeveer 80% van de gronden is geleverd aan en betaald door de ontwikkelaar, het restant wordt geleverd en betaald nadat de omgevingsvergunning voor de laatste woningen in het plan (fase 2B) is verleend.

Holland Park Zuid

Holland Park Zuid bestaat uit vier stedenbouwkundige blokken met verschillende grondeigenaren. De (meeste) grondeigenaren zijn voornemens de percelen aan ontwikkelaars te verkopen. Er is een onherroepelijk vastgesteld bestemmingsplan met onder andere een stedenbouwkundig plan als onderlegger, dat als kader fungeert om planinitiatieven te kunnen beoordelen en begeleiden. Aangezien op alle gronden een Wet voorkeursrecht gemeente is gevestigd, welke in oktober 2024 voor 5 jaar is verlengd, heeft de gemeente in 2022 voorwaarden vastgesteld waaronder zij eenmalig ontheffing wil verlenen van de aanbiedingsplicht voor de grondverkoop. De ontwikkeling van ieder stedenbouwkundig blok vormt een eigen deelproject.

Voor het **Steigerblok** (locatie InHolland) is ontwikkelaar AM eind 2023 gestart met de ontwikkeling van 450 woningen en diverse voorzieningen. In 2024 is een VO bouwplan uitgewerkt, zijn participatie- bijeenkomsten georganiseerd en is een anterieure overeenkomst gesloten. Op basis daarvan is eind 2024 de aanvraag voor de planologische procedure (een zogenoemde Bopa) ingediend.

Het **Sportblok** (locatie de Key) is als perceel geschikt om te ontwikkelen. De locatie is vrij van de voormalige studenten- containerwoningen en de 30 Flexwoningen (opvang van Oekraïners) worden eind 2025 verplaatst. Gesprekken met de huidige grondeigenaar over verkoop en/of ontwikkeling vinden al langere tijd plaats.

Met de grondeigenaren van het **Parkblok** (stichting Arq) en **Hofblok** (KPN) worden gesprekken gevoerd, gericht op het vrij krijgen van deze locaties om in ontwikkeling te (laten) nemen voor woningbouw. Aan Arq is einde 2024 een vergunning verleend voor het tijdelijk afwijken van het bestemmingsplan, om het huidige maatschappelijk gebruik een jaar te kunnen continueren terwijl zij naar een nieuwe huisvestingslocatie zoeken.

Staat van baten en lasten	225
Toelichting staat van baten en lasten per programma	226
Balans	241
Grondslagen	243
Toelichting op de balans	247
Gebeurtenissen na balansdatum	264
Incidentele baten en lasten	265
Investeringsoverzicht	273
EMU-saldo	277
SiSa-verantwoordingsbijlage	278



Staat van baten en lasten

Programma's	Begroting 2024 primitief			Begroting 2024 inclusief wijzigingen			Rekening 2024		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal	914	-26.348	-25.434	1.428	-28.782	-27.355	1.360	-27.389	-26.029
Veilig	50	-3.742	-3.692	190	-4.239	-4.049	304	-4.324	-4.020
Inkomen en armoede	7.549	-11.732	-4.183	11.309	-15.236	-3.927	12.369	-15.287	-2.918
Vrije tijd	1.957	-6.188	-4.231	2.286	-6.965	-4.679	2.008	-6.829	-4.821
Onderwijs	1.360	-4.946	-3.586	1.623	-4.763	-3.140	1.456	-4.347	-2.891
Gebiedsontwikkeling	6.538	-7.971	-1.433	7.509	-7.111	397	8.025	-7.415	610
Leefomgeving en klimaat	11.367	-23.632	-12.266	12.997	-25.713	-12.715	12.913	-25.205	-12.292
Verkeer	1.735	-2.180	-445	1.835	-2.370	-535	1.928	-2.643	-715
Samen besturen	621	-2.565	-1.944	946	-3.862	-2.916	921	-3.762	-2.842
Financiën	6.014	-1.319	4.695	4.829	-777	4.052	5.040	-1.009	4.032
Overige dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dividend	104	-	104	20	-	20	19	-	19
Lokale heffingen	9.725	-	9.725	9.935	-	9.935	9.779	-	9.779
Algemene uitkering	58.880	-	58.880	61.845	-	61.845	62.372	-	62.372
Onvoorzien	-	-60	-60	-	-	-	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	133	-16.565	-16.432	312	-14.689	-14.377	340	-14.681	-14.342
Saldo financieringsfunctie	-	-805	-805	-	-745	-745	-	-596	-596
Saldo van baten en lasten	106.947	-108.053	-1.106	117.064	-115.251	1.813	118.833	-113.488	5.345
Sociaal	-	-	-	377	-	377	256	-	256
Veilig	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-	147	-	147	129	-	129
Onderwijs	-	-	-	153	-	153	152	-	152
Gebiedsontwikkeling	403	-	403	3.152	-4.630	-1.478	2.928	-4.439	-1.512
Leefomgeving en klimaat	-	-6	-6	1.548	-2.239	-691	1.596	-2.463	-866
Verkeer	-	-76	-76	20	-38	-18	125	-	125
Samen besturen	-	-90	-90	605	-90	515	562	-90	472
Financiën	-	-	-	61	-	61	61	-73	-12
Mutaties in reserves	403	-172	231	6.063	-6.997	-933	5.809	-7.065	-1.256
Geraamd / gerealiseerd resultaat	107.349	-108.225	-875	123.127	-122.248	880	124.642	-120.554	4.089

Het voordelige saldo voor verrekening van de reserves bedraagt € 5.345.000. Tevens verrekenen we € -1.256.000 met de reserves. Hiermee bedraagt het rekeningsaldo na verrekening met de reserves € 4.089.000 positief.

Toelichting staat van baten en lasten per programma

Sociaal

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Jeugdzorg Ten opzichte van de begroting hebben wij in 2024 per saldo € 430.000 minder besteed aan jeugdhulp. De lagere besteding zien wij terug op verschillende onderdelen binnen het jeugdhulpbudget: Door de strikte beheersmaatregelen en het verminderde aantal jeugdigen in verblijf, is een deel van het budget voor specialistische jeugdhulp niet besteed. Daarnaast is er, vanwege personeelstekorten, minder ambulante (niet geïndiceerde) hulp geboden dan contractueel afgesproken. Tevens is er minder uitgegeven aan preventieve jeugdhulp dan begroot was. Dit is met name veroorzaakt door het feit dat minder kinderen gebruik maakten van kindercoaching. OK-coaches hebben het afgelopen jaar meer casussen zelf opgepakt. Echter, dit is geen structureel passende oplossing binnen de formatie van OK-coaches. Daarnaast wilden we het aanbod uitbreiden op thema's, zoals seksuele weerbaarheid en vluchtelingenkinderen. Er is geen uitbreiding geweest in 2024 door het ontbreken van een team jongerenwerkers en er was behoefte om eerst het bestaande aanbod onder de aandacht te brengen. Ontwikkeling van nieuw aanbod moest hierdoor wachten. Ondanks deze onderbesteding geven we een winstwaarschuwing af. Het financiële beeld van 2024 biedt onvoldoende basis voor snelle conclusies. De brede wettelijke taken, de opheffing van de Jeugdwet en de verwijzers die buiten onze aansturing vallen, vormen complicerende factoren. Hierdoor blijven de uitgaven ook de komende jaren een financieel risico.	430	V	
Hervormingsagenda In 2024 is voor de hervormingsagenda € 160.000 beschikbaar gesteld. Door de krapte op de arbeidsmarkt is € 100.000 niet besteed. Omdat de hervormingsagenda doorloopt in 2025, stellen wij voor dit bedrag in 2025 wederom beschikbaar te stellen.	100	V	
Subsidies Het voordeel wordt voor een deel veroorzaakt door dekking vanuit Spuk GALA, terugvorderingen die betrekking hebben op 2023 en een aantal subsidies zoals POH die lager zijn uitgevallen dan wij hadden voorzien.	147	V	
GIDS-gelden In 2024 is gewerkt aan de uitvoering van ambities zoals uit de integrale beleidsnota sociaal domein en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Vitaal ouder worden en het actieplan eenzaamheid zijn daar onderdeel van. In 2024 zijn gesprekken gestart om hiervoor een aanbod van vrijwilligersvervoer mogelijk te maken in Diemen. Dit traject heeft langer geduurd dan verwacht. Hierdoor hebben wij van het budget van € 115.000, € 62.000 niet besteed. Omdat de ambities in 2025 verder worden waargemaakt en de gemeente een subsidieverzoek inzake vrijwilligersvervoer kan verwachten, stellen wij voor het restant budget van € 62.000 wederom beschikbaar te stellen.	62	V	
Specifieke uitkeringen Wij hebben dit jaar € 221.000 aan SPUK-middelen niet besteed. Deze middelen worden naar verwachting conform de regeling en onze planning in 2025 besteed. De specifieke uitkeringen waar het omgaat zijn, Inburgering, Leerroutes en Preventieakkoord.	221	V	
WSW De uitvoerder van de Sociale Werkvoorziening, ontvangt een subsidie van de gemeente Diemen. De subsidiebijdrage is gebaseerd op een schatting van de sociale werkpopulatie en het is een bijdrage aan de loonkosten. De sociale werkpopulatie loopt af (sterfhuisconstructie), de afloop ervan is moeilijk in te schatten. Hierdoor is € 216.000 minder uitgekeerd aan de uitvoerende partij. Het voordeel van € 216.000 bestaat o.a. uit € 150.000 welke bedoelt is voor risico dekking van het subsidieresultaat volgens de overeengekomen DVO.	216	V	

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Re-integratie Het budget voor de uitgaven aan re-integratietrajecten voor mensen met een uitkering is voor 2024 niet toereikend geweest. De mensen die nu nog in de bijstand zitten hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De re-integratie van deze mensen vereist langdurige intensieve begeleiding en inzet van diverse maatwerktrajecten. Dat kunnen meerdere trajecten per persoon zijn. Dit leidt wel tot positieve resultaten, waaronder uitstroom uit de bijstand. Daar en tegen stijgen de kosten voor de (maatwerk) trajecten conform de marktwerking. Waardoor het budget is overschreden met € 66.000	-66	N	
Ondertussengroep inburgering Er is nog een groep inburgeraars die onder de oude wet inburgering valt. Een deel van deze "oude" groep is nog niet klaar met de oude inburgering. Deze groep mensen wordt de 'ondertussengroep' genoemd, het gaat om ongeveer 10 personen. Voorgesteld wordt om het bedrag over te hevelen naar 2025.	65	V	
Implementatiebudget Maatschappelijke Opvang Beschermd Wonen Vanuit de centrumgemeente Amsterdam ontvingen wij € 30.000 implementatiebudget voor de doordecentralisatie van de Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen (MOBW). Dit budget is in het vierde kwartaal van 2024 ontvangen en nog niet besteed.	30	V	
Versterken Maatschappelijke Sector In 2024 ontvingen wij van de Provincie Noord-Holland een subsidie van € 80.000 voor het versterken van de maatschappelijke sector. De vaststelling en financiële verantwoording van de subsidie vindt plaats in 2025, waarna er een gedeeltelijke terugbetaling zal plaatsvinden. Het budget voor versterken maatschappelijke sector was niet nodig. De kosten hiervoor zijn reeds in voorgaande jaren gemaakt.	70	V	
Van Groot naar Beter In 2024 is budget voor de Van Groot Naar Beter regeling van € 20.000 toegekend. Hiervan is maar € 5.000 uitgegeven. In het voorjaar van 2025 wordt de regeling geëvalueerd. We verwachten dat er door de extra aandacht meer aanvragen worden ingediend.	15	V	
Overige verschillen Dit voordeel heeft voor een aanzienlijk deel te maken met de kosten die wij ten lasten hebben gebracht van de diverse specifieke uitkeringen.	104	V	
Totaal verschil lasten	1.394		-

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Specifieke uitkeringen Zie toelichting op de lasten.	-126	N	
Re-integratie In maart 2023 hebben we een aantal Participatiewet re-integratietrajecten aangemeld die voor ESF-REACT subsidie in aanmerking zouden kunnen komen. Omdat het onzeker was of deze subsidie daadwerkelijk zou worden toegekend is dit destijds niet in de begroting verwerkt. Daardoor is het nu een financiële meevaller.	68	V	
Overige verschillen	-10	N	
Totaal verschil baten	-68		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Algemene reserve het nadeel heeft te maken met de lagere kosten voor onder meer GIDS-gelden en Steunimpuls. De uitgaven voor voor Steunimpuls zijn begroot en verantwoord op programma Inkomen en armoede	-121	N	I
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-121		
Totaal verschil Programma Sociaal	1.205		

Veilig

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Bijdrage aan Veiligheidsregio</i> De bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio is hoger. Door de loonontwikkeling en prijsstijgingen zijn de kosten hoger uitgevallen dan vooraf rekening mee was gehouden in de begroting.	-70	N	S
<i>Overige verschillen</i> Er zijn extra (onvoorziene) kosten gemaakt in het kader van de aanpak van ondermijning, zoals controle en afdichten van woningen en personele beschermingsmiddelen. Verder hebben zich een aantal incidenten voorgedaan die de inzet van cameratoezicht noodzakelijk hebben gemaakt.	-15	V	I
Totaal verschil lasten	-85		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Bestuurlijke boetes / dwangsommen</i> In 2023 is gestart met het opleggen van bestuurlijke boetes op grond van de Huisvestingswet. Deze boetes worden opgelegd bij het oneigenlijk (crimineel) gebruik van de woningen. De opgelegde bestuurlijke boetes waren hoger dan begroot.	40	V	I
<i>APV</i> De leges bij APV waren hoger dan begroot	75	V	I
Totaal verschil baten	115		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
-			
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-		
Totaal verschil Programma Veilig	30		

Inkomen en armoede

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Armoedebeleid - Steunimpuls Bij de uitwerking van de ideeën uit de armoedebrainstorm bleek er geen noodzaak te zijn om voedsel uit te delen op basisscholen, buurtteemomenten te organiseren of deelfietsen te organiseren (€ 67.000). - Bijzondere bijstand De uitgaven voor het armoedebeleid waren in 2024 lager dan in 2023. De belangrijkste reden is het afronden van de steunimpuls en de energietoelagen. Voor de uitkering van de energietoelagen hebben we aanvullende middelen vanuit het Rijk ontvangen (€ 98.000). - Stadspas Met de uitbreiding van het kindaanbod was rekening gehouden met hogere kosten voor sport en cultuur voor kinderen. Gedurende de pilot bleek dat verdere uitbreiding van het aanbod niet wenselijk was. Hierdoor is € 153.000 is niet besteed.	318	V	I
'Kinderopvang toeslagenaffaire (KOT) Ten opzichte van de begroting hebben wij € 649.000 meer besteed aan KOT. Dit effect wordt deels veroorzaakt door het feit dat op aanwijzing van het rijk de regeling ruimhartig is uitgevoerd. Daarnaast is ook flink geïnvesteerd in de uitvoering. De verwachting is dat het rijk deze kosten volledig vergoed. Zie ook de baten.	-696	N	I
'Bijstandsverlening In de begroting zijn de bijstandslasten begroot op € 8 miljoen. De werkelijke bijstandslasten bedragen € 7,8 miljoen. € 60.000 was begroot voor een experiment met meer bijverdienen naast bijstandsuitkeringen. Dit experiment is niet uitgevoerd. Het overige voordeel is ontstaan doordat de kosten per uitkering lager zijn omdat meer mensen inkomsten hebben uit parttime werk.	196	V	I
Opvang ontheemden Dit effect van € 130.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere kosten voor wijktschelding en leefgeld bestemd voor ontheemden.	130	V	
Totaal verschil lasten	-52		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Verhaal en terugvordering bijstand Het voordeel van € 338.000 betreft ten onrechte verstrekte bijstandsuitkeringen. Het gaat hier vooral om drie grote fraudevorderingen.	338	V	I
'Kinderopvang toeslagenaffaire (KOT) Zie toelichting op de lasten.	696	V	I
Overige verschillen	26	V	I
Totaal verschil baten	1.060		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
-			
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-		
Totaal verschil Programma Inkomen en Armoede	1.008		

Vrije tijd

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
SPUK's - Stimulering sport Het Rijk heeft op basis van historische data ambtshalve de voorlopige beschikking 2024 voor deze spuk vastgesteld op circa € 1,2 miljoen. De hoogte is veroorzaakt door de kosten die wij in het verleden hebben gemaakt voor onder meer de bouw van de nieuwe Sporthal. Lopende het jaar dachten wij nog dat de uitkering voor 2024 € 250.000 moest zijn. Inmiddels hebben wij op basis van de definitieve cijfers vastgesteld dat deze uitkering € 181.000 moet zijn. Dit levert ten opzichte van de begroting een voordeel van € 69.000. Op basis van hetgeen hiervoor is gemeld kan de gemeente een terugvordering verwachten van het Rijk van circa € 1 miljoen. Wij hebben op de balans rekening hiermee gehouden. - Sportakkoord Het budget van € 17.000 voor deze specifieke uitkering is niet benut omdat de uitkering is komen te vervallen. De activiteiten zijn ondergebracht bij de specifieke uitkering GALA. De middelen zijn inmiddels teruggevorderd door het Rijk. - Informatiepunt Digitale Overheid Het bedrag van € 1.000 betreft afrondingsverschillen.	87	V	I
Overige verschillen Het voordelig saldo van € 49.000 heeft voor circa € 34.000 met exploitatielasten te maken. In de begroting is rekening gehouden met exploitatielasten voor onderwijsinstellingen, terwijl deze kosten door de schoolbesturen zelf wordt bekostigd. Voor 2025 en verder kan dit budget worden afgeramd. Het overige deel van € 15.000 heeft te maken met lagere verstrekte subsidies aan maatschappelijke instellingen.	49	V	I/S
Totaal verschil lasten	136		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
SPUK's Zie toelichting op de lasten	-87	N	I
Meerkosten energie openbare zwembaden <i>Deze specifieke uitkering voor 2023 is € 174.000 lager vastgesteld, dan waar wij rekening mee hebben gehouden. Het Rijk is van mening dat de gemeente niet heeft voldaan aan de verduurzamingscriteria. Inmiddels hebben wij tegen deze beslissing bezwaar aangetekend.</i>	-174	N	I
Overige verschillen	-17	N	I
Totaal verschil baten	-278		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Algemene reserve	-18	N	I
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-18		
Totaal verschil Programma Vrije Tijd	-160		

Onderwijs

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Brede school Holland Park Dit betreft kapitaallasten voor Holland Park die dit jaar niet nodig zijn. De afschrijving is nu gepland vanaf 2025.	47	V	I
SPUK's In 2024 hebben wij per saldo circa € 214.000 niet uitgegeven. Het is de bedoeling dat deze middelen in 2025 en verder worden besteed en worden afgehandeld met de verstrekker. Daarom worden ze gereserveerd voor 2025 en verder. De specifieke uitkeringen waar het hierom gaat zijn onder andere: Onderwijsachterstanden beleid (OAB) Voorschoolse educatie ontheemden Nationaal Programma Onderwijs Non-formeel taalaanbod RMC	167	V	I
Zomerscholen In de lijn van 2023 zien de onderwijsinstellingen geen mogelijkheid om een zomerschool te organiseren of om daar een rol in te spelen. Aanbod aan de scholen blijft staan maar alleen als er daadwerkelijk een behoefte is en dat lijkt niet het geval.	48	V	I
Exploitatiekosten "Het Atelier" De exploitatiekosten voor Het Atelier zijn in 2024 niet uitbetaald aan het schoolbestuur, omdat wij nog in gesprek zijn over de exacte hoogte. Wij verwachten dit in 2025 af te ronden. Daarom stellen wij voor dit budget wederom beschikbaar te stellen in 2025.	74	V	I
Exploitatie budget In begroting 2024 hebben wij € 70.000 als zijnde exploitatiebudget voor Bredeschool Hollandpark opgenomen. Omdat het schoolbestuur verantwoordelijk is voor de exploitatie van de school, kan dit budget komen te vervallen. Voor 2025 en verder is dit budget al vrijgevalen.	70	V	
Middelbare school Omdat de nieuwe middelbare school vooralsnog niet doorgaat, hebben wij conform het besluit van de raad en regelgeving de reeds gemaakte kosten versneld afgeschreven. Deze kosten zijn € 53.000 hoger dan wij eerder hadden berekend. Deze kosten worden gedekt met een onttrekking uit de Algemene reserve	-53	N	I
Overige verschillen Het voordelig saldo van € 62.000 heeft voor een aanzienlijk deel te maken met: - Belastingheffing die lager zijn uitgevallen dan is begroot - Lagere kosten voor het versneld afschrijven van de gemaakte kosten voor de nieuwe middelbare school. - Daarnaast zijn de kosten voor Taal voor ontheemden uit Oekraïne begroot op dit programma, maar verantwoord op programma Sociaal.	62	V	I
Totaal verschil lasten	415		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
SPUK Zie toelichting op de lasten.	-167	N	I
Totaal verschil baten	-167		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Algemene reserve	-1	N	
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-1		
Totaal verschil Programma Onderwijs	247		

Gebiedsontwikkeling

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Bouw en Woningtoezicht: De kosten bij bouwtoezicht en woningtoezicht zijn door extra inhuur hoger. Deze lasten zijn deels weer doorbelast aan derden. (zie baten).	-230	N	I
Omgevingsplan: In de meicirculaire is een bedrag van € 115.000 ontvangen vanuit het rijk, voor de implementatie van de Omgevingswet. Dit is opgenomen in het budget voor het opstellen van het omgevingsplan. Van dit budget is € 75.000 nog niet uitgegeven. Aangezien het opstellen van het omgevingsplan een langlopend traject is, stellen we voor dit bedrag over het hevelen naar 2025.	75	V	I
Adviseur geluid: Via de 3e kwartaalbrief 2024 is een budget van € 45.000 euro beschikbaar gesteld voor het inhuren van een adviseur ten behoeve van het beoordelen van geluidsonderzoeken en geluidmaatregelen bij woningbouwprojecten (o.a. Holland Park, Buitenlust en Harmonielaan). Een deel van dit budget is benut in 2024. Ook in 2025 is de inzet van deze adviseur noodzakelijk. Daarom wordt voorgesteld om het resterende budget van € 21.000 euro over te hevelen naar 2025..	21	V	I
Grondexploitatie: De kosten en opbrengsten van de grondexploitatie worden op de balans verantwoord onder de post onderhanden werk grondzaken. De afwijkingen in de uitgaven en inkomsten in een boekjaar veroorzaken een afwijking aan zowel de baten- als de lastenkant. Voor de analyse verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Grondzaken 2024 (zie baten).	-254	N	I
Buitenlust: De actieve grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust sluit op 31-12-2024 met een geprognosticeerd negatief saldo van € -0,485 mln. netto contante waarde. De BBV schrijft voor dat geprognosticeerde verliezen moeten worden voorzien. In voorgaande jaren was reeds een verlies voorzien van € -0,592 mln. netto contante waarde. Het projectsaldo is dit jaar dus iets verbeterd. Daarom kan nu eind 2024 een klein deel van het voorziene bedrag (ad € 0,107 mln.) komen vrij te vallen uit de verliesvoorziening en wordt weer toegevoegd aan de Reserve Grondzaken.	107	V	I
Overige verschillen:	-23	N	
Totaal verschil lasten	-304		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Bouw en Woningtoezicht: Doordat er meer aanvragen waren voor grotere projecten waren de opbrengsten voor omgevingsvergunningen hoger	340	V	I
Grondexploitatie: De kosten en opbrengsten van de grondexploitatie worden op de balans verantwoord onder de post onderhanden werk grondzaken. De afwijkingen in de uitgaven en inkomsten in een boekjaar veroorzaken een afwijking aan zowel de baten- als de lastenkant. Voor de analyse verwijzen wij naar het Meerjarenperspectief Grondzaken 2024 (zie lasten).	254	V	I
Huuropbrengsten/ erfpacht: De opbrengsten voor huur en erfpachten zijn structureel hoger dan begroot. Bij de programmabegroting 2025 en verder is dit reeds aangepast.	115	V	I
Plantage de Sniep: De grondexploitatie Plantage de Sniep is grotendeels afgerond. Alleen het deelgebied Rietschuurhof is feitelijk nog actief. Hierdoor konden bepaalde rest budgetten vrijvallen waardoor de grondexploitatie Plantage de Sniep weer boekhoudkundig winstgevend is. De afgelopen jaren is er volgens de POC-methode zoals omschreven door de commissie BBV de winst en verliesrekening opgesteld. Volgens de POC-methode was in 2022 een verlies gemaakt en is er € 0,818 mln. uit de reserve grondzaken teruggebracht in de grondexploitatie Plantage de Sniep. In 2023 er vervolgens volgens de POC-methode winst gemaakt en draagt de grondexploitatie € 0,506 mln. af aan de Reserve Grondzaken. In 2024 wordt er (door aanpassingen bij het Rietschuurhof) weer verlies gemaakt, waardoor een deel van de eerdere winst à € 0,192 mln. wordt teruggedraaid.	-192	N	I
Overige verschillen	-1	V	I
Totaal verschil baten	516		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Omgevingsvergunningen: De leges omgevingsvergunningen is een kostendeekkende exploitatie. Tekorten worden verrekend met de reserve omgevingsvergunningen. In 2024 was er een onttrekking begroot van € 402.700. Daar de opbrengsten hoger was dan begroot was er een onttrekking nodig van € 349.000.	-54	N	I
Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging: Voor de incidentele kosten in het kader van de invoering van de nieuwe omgevingswet was een onttrekking begroot van € 105.000. De werkelijke onttrekking was € 60.000	-45	N	I
Toekomstvisie Verijn Stuartweg: Voor de toekomstvisie Verijn Stuartweg was een onttrekking begroot van € 20.000. Er zijn in 2024 echter nog geen kosten hiervoor gemaakt dus was er werkelijk geen onttrekking.	-20	N	I
Buitenlust: De actieve grondexploitatie Sociale woningbouw Buitenlust sluit op 31-12-2024 met een geprognosticeerd negatief saldo van € -0,485 mln. netto contante waarde. De BBV schrijft voor dat geprognosticeerde verliezen moeten worden voorzien. In voorgaande jaren was reeds een verlies voorzien van € -0,592 mln. netto contante waarde. Het projectsaldo is dit jaar dus iets verbeterd. Daarom kan nu eind 2024 een klein deel van het voorziene bedrag (ad € 0,107 mln.) komen vrij te vallen uit de verliesvoorziening en wordt weer toegevoegd aan de Reserve Grondzaken.	-107	N	I
Winkelcentrum Kruidenhof: Het project opknappen Winkelcentrum Kruidenhof is afgesloten. Hierbij is € 3.000 onttrokken uit de Reserve Grondzaken. Deze was niet begroot	3	V	I
Dotaties:			
Plantage de Sniep: De grondexploitatie Plantage de Sniep is grotendeels afgerond. Alleen het deelgebied Rietschuurhof is feitelijk nog actief. Hierdoor konden bepaalde rest budgetten vrijvallen waardoor de grondexploitatie Plantage de Sniep weer boekhoudkundig winstgevend is. De afgelopen jaren is er volgens de POC-methode zoals omschreven door de commissie BBV de winst en verliesrekening opgesteld. Volgens de POC-methode was in 2022 een verlies gemaakt en is er € 0,818 mln. uit de reserve grondzaken teruggebracht in de grondexploitatie Plantage de Sniep. In 2023 er vervolgens volgens de POC-methode winst gemaakt en draagt de grondexploitatie € 0,506 mln. af aan de Reserve Grondzaken. In 2024 wordt er (door aanpassingen bij het Rietschuurhof) weer verlies gemaakt, waardoor een deel van de eerdere winst à € 0,192 mln. wordt teruggedraaid en wordt weer toegevoegd aan de reserve grondzaken.	192	V	I
Totaal mutaties reserves	-31		
Totaal verschil Programma Gebiedsontwikkeling	181		

Leefomgeving en klimaat

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Werken voor Derden</i> Er zijn extra werkzaamheden voor derden uitgevoerd waardoor de kosten hoger zijn dan begroot. Deze worden doorbelast aan de nutsbedrijven (zie baten)	-90	N	I
<i>Groenvoorziening</i> De kosten bij de groenvoorzieningen waren hoger dan begroot. In 2024 is het areaal geïnspecteerd en volledig verwerkt in het nieuwe beheersysteem. Hieruit kwam naar voren dat het areaal veel groter was dan we wisten. Diemen beheert bijvoorbeeld 14.500 bomen: ruim 3.000 meer dan gedacht. Dit bleek ook te gelden voor de hagen. Dat verklaart waarom er te weinig was begroot. Daarnaast zijn er verschillende werkzaamheden opgepakt die bij team Wijkbeheer bleven liggen. Buiten dat bleken er ook verschillende werkzaamheden in de afgelopen jaren niet uitgevoerd te zijn ondanks duidelijke afspraken hierover. Deze werkzaamheden zijn in verband met de aansprakelijkheid spoedig opgepakt, maar waren duurder dan verwacht.	-151	N	I
<i>Riolering</i> De kosten voor onderhoud aan de riolering waren hoger dan begroot. De hogere kosten zijn veroorzaakt door de onderzoeken aan de woningen aan de Diemerkade. We moesten zeker weten dat de fundering van de woningen geen schade oploopt als we het grondwaterpeil verlagen. Daarnaast zijn er meer rioolreparaties door de aannemer uitgevoerd aan huisaansluitingen dan verwacht. Dit heeft geen structureel karakter.	-80	N	I
<i>Energiearmoede</i> Voor de aanpak van Energiearmoede is een specifiek Uitkering ontvangen van € 635.431. Hiervan is € 155.000 nog niet uitgegeven en wordt doorgeschoven naar volgend jaar.	155	V	I
<i>Lokale aanpak isolatie</i> Voor de lokale aanpak van Isolatie is een specifiek Uitkering ontvangen van € 228.314,. Hiervan is € 210.000 nog niet uitgegeven en wordt doorgeschoven naar volgend jaar.	210	V	I
<i>Klimaatbeleid</i> Bij klimaatbeleid zijn de kosten lager dan begroot. Dit komt doordat de gemeente vanuit het Rijk SPUKs heeft ontvangen voor de energietransitie. De inzet over 2024 was erop gericht om deze SPUKs gelden tijdig uit te putten. Deze SPUKs zijn afgelopen kabinetsperiode in gang gezet en lopen komende jaar/jaren af zonder dat er opvolgende regelingen zijn aangekondigd. De belangrijkste SPUKs voor de energietransitie zijn: Capaciteit decentrale overheden klimaat en energiebeleid (CDOKE), Energiearmoede (EA) en lokale aanpak isolatie (LAI). De niet ingezette gelden voegen we toe aan de Reserve Duurzaamheid.	360	V	I
<i>Bodem</i> Voor de aanpak van diffuse loodverontreiniging is een subsidie ontvangen van € 220.000. Hiervan is € 50.000 nog niet uitgegeven	50	V	I
<i>Natuur en recreatie</i> De kosten gemaakt voor ecologie waren lager dan begroot - € 35.000 en de bijdrage aan groengebied amstelland was € 30.000 lager dan begroot	65	V	I
<i>Overige verschillen</i>	-11	V	I
Totaal verschil lasten	508		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Werken voor Derden</i> Er zijn extra werkzaamheden voor derden uitgevoerd waardoor de kosten hoger zijn dan begroot. Deze worden doorbelast aan de nutsbedrijven (zie baten)	130	V/N	I
<i>Energiearmoede</i> Voor de aanpak van Energiearmoede is een specifiek Uitkering ontvangen van € 635.431. Hiervan is € 155.000 nog niet uitgegeven en wordt doorgeschoven naar volgend jaar.	-155	N	I
<i>Lokale aanpak isolatie</i> Voor de lokale aanpak van Isolatie is een specifiek Uitkering ontvangen van € 228.314,. Hiervan is € 210.000 nog niet uitgegeven en wordt doorgeschoven naar volgend jaar.	-210	N	I
<i>Bodem</i> Voor de aanpak van diffuse loodverontreiniging is een subsidie ontvangen van € 220.000. Hiervan is € 50.000 nog niet uitgegeven	-50	N	I
<i>Afval</i> De opbrengsten voor verpakkingsmaterialen en zwerfafval waren hoger dan begroot.	115	V	I

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Riolering</i> Doordat de kosten bij riolering hoger waren is er ook een hogere onttrekking uit de voorziening riolering.	75	V	I
<i>Diverse verschillen</i>	10	V	I
Totaal verschil baten	-85		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
<i>Begraafplaats</i> De meer- en minderkosten van de begraafplaats wordt verrekend met een egaliseringsreserve. Vanwege lagere opbrengsten en hogere kosten is er € 78.000 onttrokken uit de reserve.	78	V	I
<i>Reserve Duurzaamheid</i> Uit de reserve duurzaamheid was een onttrekking begroot van € 36.000. In de realisatie is € 12.000 onttrokken.	-24	N	I
<i>Gevelisolatie Busbaan</i> In 2024 was er een incidentele onttrekking begroot van € 30.000. Er is in de realisatie € 25.000 uitgegeven	-5	N	I
Dotaties:			
<i>Afvalexploitatie</i> Bij de exploitatie van afval was een dotatie aan de egaliseringsreserve begroot. Door hogere opbrengsten en lagere kosten is er meer gedoteerd.	-145	N	I
<i>Niet bestede gelden CDOKE</i> In de 4e kwartaalbrief is vastgesteld dat de vrijgevallen salarislasten van de medewerkers die ten laste van de SPUK uitkering CDOKE zijn geboekt worden gedoteerd aan de reserve Duurzaamheid. Deze waren begroot voor € 400.00. In de realisatie waren de lasten € 485.000	-85	N	I
<i>Begraafplaats</i> De meer- en minderkosten van de begraafplaats wordt verrekend met een egaliseringsreserve. Er was een dotatie begroot van € 6.000. Deze heeft in de realisatie niet plaatsgevonden	6	V	I
Totaal mutaties reserves	-175		
Totaal verschil Programma Leefomgeving en Klimaat	248		

Verkeer

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Interne uren doorbelasting</i> De interne urendoorbelasting was hoger dan begroot doordat de kosten voor inhuur ten vervanging van personeel hoger waren dan begroot.	-50	N	I
<i>Parkeerexploitatie</i> - Door het gebruik van de scanauto is er uitbreiding van de dienstverlening in de blauwe zone van parkeerbeheer handhaving geweest. Hierdoor waren de kosten hoger: € 110.000. - Diemen int de parkeergelden voor eigenaar van het winkelcentum. Deze worden vervolgens als last doorbetaald. De door te betalen omzet was hoger: € 90000 - De kosten voor onderhoud van de parkeerautomaten was hoger: € 20.000	-220	N	I
Overige verschillen	-3	N	I
Totaal verschil lasten	-273		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Parkeeropbrengsten</i> De opbrengsten van parkeren zijn hoger dan begroot. Diemen int de parkeergelden voor de eigenaar van het winkelcentum. Deze worden vervolgens als last doorbetaald. De door te betalen omzet was hoger: € 90.000	90	V/N	I
Overige verschillen	3	V/N	
Totaal verschil baten	93		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
De parkeerexploitatie is een kostendekkende exploitatie. Door hogere kosten is er meer uit de reserve onttrokken dan begroot.	105	N	
Dotaties:			
Er was een dotatie begroot aan de reserve. Door de hogere kosten heeft deze niet plaatsgevonden.	38	N	
Totaal mutaties reserves	143		
Totaal verschil Programma Verkeer	-37		

Samen besturen

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Voorziening pensioenen wethouders</i> De stand van deze voorziening was per 31 december 2023 € 2.175.000. Om in 2025 en verder aan onze pensioenverplichtingen te kunnen voldoen, moet deze voorziening per 31 december 2024 € 2.382.000 bedragen. Omdat wij in 2024 € 75.000 aan de voorziening hebben gedoteerd en aan pensioenen € 121.000 is uitbetaald, was een extra dotatie nodig van € 253.000 om uit te komen op het bedrag van € 2.382.000. Deze dotatie is conform afspraak ten laste gebracht van de reserve wachtgelden/pensioenen. Deze dotatie is door de lagere rekenrente lager dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Hierdoor is ten opzichte van de begroting een voordeel van € 322.000 ontstaan en een lagere onttrekking van € 322.000 aan de reserve wachtgelden/pensioenen (Zie toelichting op de reserves).	322	V	
<i>Wachtgelden</i> Om uitvoering te kunnen geven aan de wachtgeldenregeling is deze voorziening in het verleden gesteld. De stand van deze voorziening was per 31 december 2023 circa € 61.000. Op basis van het aantal voormalige medewerkers die over de periode 2024 tot en met 2027 nog in aanmerking komen voor wachtgeld is circa € 341.000 nodig. Circa Om aan deze verplichting te kunnen voldoen hebben € 280.000 gedoteerd aan deze voorziening. Dit heeft geen effect op het rekeningresultaat van 2024 omdat wij dit bedrag conform onze beleidsregels hebben onttrokken aan de reserve Wachtgelden, die voor dit doel is ingesteld.	-280	N	
<i>Voor en met Diemen</i> Voor het programma "Voor en met Diemen" was in 2024 € 205.000 beschikbaar. Dit budget is ingezet voor een projectleider dienstverlening, klantcontacttrainingen en trainingen "Begrijpelijke taal". Op basis van een toegankelijkheidsaudit is onze website verbeterd, meer beeld en minder tekst, en een verbeterde zoekmachine. Tevens is er gestart met een kennisbank voor het klantcontactcentrum. Totaal is een bedrag aan € 140.000 uitgegeven. Er resteert een budget van € 65.000.	65	V	
<i>Vorbereiding Diemen 800 jaar</i> In de tweede helft van het jaar is de projectleider Diemen 800 aangesteld. Daarna is zij aan de gang gegaan met de voorbereiding van het oprichten van een Stichting Diemen 800 en de werving van bestuursleden. Ook is er opdracht gegeven voor een huisstijl en logo. Het budget voor 2024 is niet volledig ingezet. Van de toegekende € 95.000 voor 2024 resteert een budget van € 66.000. Voorstel is dit budget over te hevelen.	66	V	
<i>Samenlevingsopbouw Holland Park</i> Een nieuwe planfase is in aantocht: sociale samenhang ontwikkelen. Er is uitgezocht welke behoefte hieromtrent bij bewoners/ gebruikers/ instanties bestaat, welke initiatieven er inmiddels zijn ontstaan en hoe dat aan elkaar kan worden "verknoopt". Op basis van deze gegevens gaan we beleid hiervoor maken en stellen een concreet programma op voor de beoogde samenhang in deze wijk. Het budget dat in 2024 hiervoor beschikbaar is gesteld, wordt in 2025 besteed. Daarom stellen we voor om dit budget (€ 40.000) over te hevelen naar 2025	40	V	
<i>Bedrijfsvoeringskosten (doorberekening overhead)</i> De overheadkosten bedragen een percentage (80) van de personeelskosten (salaris en inhuur). Door de hogere personeelskosten zijn de overheadkosten hoger. Het saldo van de werkelijke overheadkosten en de doorbelaste overheadkosten verantwoorden we op het programma Samen besturen.	-98	N	
<i>Overige verschillen</i>	-8	N	
Totaal verschil lasten	107		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Overige verschillen</i>	2	V	I
Totaal verschil baten	2		

Reserves (dotaties/onttrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
Algemene reserve	-1	N	I
<i>Reserve wachtgelden</i> Zie toelichting op de lasten inzake Pensioenen en Wachtgelden.	-42	N	I

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Dotaties:			
-			
Totaal mutaties reserves	-43		
Totaal verschil Programma Samen besturen	66		

Financiën

Lasten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Gemeenschappelijke Regeling</i> In 2023 waren er veel bezwaar- en beroepschriften. De afhandeling liep door tot in 2024. Voor de afhandeling is door Gemeentebelastingen Amstelland extra capaciteit ingehuurd, de kosten zijn doorberekend naar de deelnemende gemeenten.	-20	N	I
<i>Vennootschapsbelasting</i> In 2024 is de afrekening van de Vennootschapsbelasting over 2023 ontvangen. Dit leidt tot € 28.000 extra kosten.	-28	N	I
<i>Overige verschillen</i> Dit betreft overige verschillen waaronder niet begrote kosten voor de WKR van € 20.000	-35	N	I
Totaal verschil lasten	-83		

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
<i>Toeristenbelasting</i> De opbrengst toeristenbelasting blijft achter bij de raming. Oorzaak hiervan is dat een deel van de hotelbedden is ingezet voor de opvang van vluchtelingen en ontheemden.	-149	N	I
<i>Algemene Uitkering</i> Een positief verschil van € 654.000 wordt veroorzaakt door de Decemercirculaire. Er was geen bestuurlijk moment meer om de effecten van de Decemercirculaire te verwerken in de begroting 2024. De effecten uit de Decemercirculaire hebben vooral betrekking op het actualiseren/ aanpassen van de maatstaven. Daarnaast hebben we €160.000 extra gelden voor specifieke doelen ontvangen. Deze budgetten zijn ook gereserveerd voor deze doelen. In december zijn twee specificaties ontvangen over de jaren 2022 en 2023. De berekende uitkering over deze jaren was lager dan wat we verwacht hadden. Het betreft nog niet de definitieve vaststelling over deze jaren. De uitkering is € 126.000 lager dan eerder verwacht.	528	V	I
<i>Voorziening Dubieuze debiteuren administratie belastingen en financiën</i> De voorziening is ingesteld om de financiële risico's inzake dubieuze debiteuren te kunnen opvangen. Op basis van de huidige inzichten kan 73.000 vrijvallen. Dit heeft geen effect op het resultaat omdat het is toegevoegd aan de Algemene reserve.	73	V	I
<i>Renteopbrengsten</i> Bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn) staat geld gereserveerd voor starters- en duurzaamheidsleningen. Over de niet ingezette gelden ontvangen we rente. In 2024 bedroeg dit € 215.000. Dat is € 120.000 meer dan we hadden begroot.	120	V	I

Baten	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Overige verschillen	9	V	I
Totaal verschil baten	581		

Reserves (dotaties/ontrekkingen)	Bedrag (x € 1.000)	V/N	I/S
Onttrekkingen:			
-			
Dotaties:			
<i>Algemene reserve</i> Zie toelichting op de baten: Voorziening Dubieuze debiteuren administratie belastingen en financiën.	-73	N	
Totaal mutaties reserves	-73		
Totaal verschil Programma Financiën	425		

Balans

Activa

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2024
VASTE ACTIVA	126.645	133.541
Immateriële vaste activa	165	68
kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	165	68
Materiële vast activa	117.399	124.112
investerings met economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	5.712	5.698
- overige investeringen met een economisch nut	75.700	80.499
- investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	20.427	21.916
investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	15.560	15.999
Financiële vaste activa	9.081	9.361
kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	1.637	1.736
overige langlopende leningen u/g	7.444	7.625
overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-	-
VLOTTENDE ACTIVA	14.272	8.562
Voorraden	-15.859	-12.940
voorraad boekwerken	-	-
grond- en hulpstoffen:		
-niet in exploitatie genomen bouw-gronden	-	-
onderhanden werk:		
- in exploitatie genomen bouwgronden	-15.859	-12.940
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	25.244	15.919
- Vorderingen op openbare lichamen	6.226	9.790
- Verstrekte kasgeldleningen	-	-
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	12.826	1.281
- Overige vorderingen	7.649	6.216
- Voorziening dubieuze debiteuren	-1.457	-1.368
Liquide middelen	518	521
- Kassaldi	3	4
- Banksaldi	515	517
Overlopende activa	4.369	5.062
- Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel	-	-
- Uitkering van het rijk	1.119	1.893
- Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen	-	17
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	3.250	3.152
Totaal activa	140.917	142.103

Passiva

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2024
VASTE PASSIVA	-122.468	-119.791
Eigen vermogen	-53.702	-59.047
- Algemene reserve	-29.632	-30.679
- Bestemmingsreserves	-16.834	-21.336
- Egalisatiereserves	-2.920	-2.943
- Resultaat na bestemming	-4.316	-4.089
Voorzieningen	-17.958	-16.022
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	-17.958	-16.022
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	-50.808	-44.722
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-7.500	-7.500
- Openbare lichamen	-5.000	-5.000
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	-37.000	-31.000
overige leningen met een rentetypische looptijd van een jaar of langer	-1.308	-1.222
VLOTTENDE PASSIVA	-18.449	-22.312
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd korter dan één jaar	-10.375	-10.963
- Overige schulden	-10.375	-10.963
- Overige kasgeldleningen	-	-
- Debetsaldi bank	-	-
Overlopende passiva	-8.074	-11.349
Van Europese en/of Nederlandse overheid lichamen (vooruit)ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Het Rijk	-3.155	-5.505
- Overige Nederlandse overheidslichamen	-26	-36
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-	-
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	-4.893	-5.808
Totaal passiva	-140.917	-142.103

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het 'Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente' (BBV) daarvoor geeft.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging zijn toegerekend. In de vervaardigingsprijs zijn een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen.

Programmarekening

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren, zijn opgenomen.

Dividendopbrengsten van deelnemingen zijn als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld zijn.

Vaste activa

Onder de vaste activa zijn afzonderlijk de immateriële-, de materiële- en de financiële vaste activa opgenomen. De waardering vindt als volgt plaats:

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met de afschrijvingen en/of eventuele beschikkingen over reserves. Dit voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden in maximaal 5 jaar afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en/of bijdragen van derden (voor zover er een directe relatie bestaat met het actief) en/of beschikkingen over reserves (voor zover het investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreft). De materiële vaste activa met economisch nut bestaat uit investeringen met een bedrijfseconomische en een maatschappelijke functie en vaste activa met maatschappelijk nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele

restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Grondslagen	Termijn
Gronden en terreinen	N.v.t.
Woonruimten	50
Bedrijfsgebouwen	50
Vervoermiddelen	5
Machines, apparaten en installaties	5-15
Overige Materiële vaste activa, waaronder inventarissen	5-10
Automatisering	5

De overige afschrijvingstermijnen staan vermeld in de Nota Activa- en rentebeleid 2016 Gemeente Diemen.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, dan zal afwaardering plaatsvinden.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa zijn afzonderlijk opgenomen de voorraden, de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar, de liquide middelen en de overlopende activa.

Voorraden

Producten die gereed zijn worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs.

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa

Deze zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is de voorziening in mindering gebracht. De voorziening is op basis van een realistische inschatting bepaald.

Vaste passiva

Onder de vaste passiva zijn afzonderlijk opgenomen het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden, met een rentetypische looptijd van een jaar of langer. Voor zover niet anders vermeld, zijn passiva gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het rekeningresultaat van het dienstjaar voor bestemming. De reserves bestaan uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door de Raad een bepaalde bestemming is gegeven, maar waarover de Raad nog wel kan besluiten om

voor een andere bestemming te kiezen. Reserves zijn gevormd conform de door de Raad genomen besluiten. Ook de onttrekkingen aan reserves dienen te geschieden conform daartoe strekkende raadsbesluiten.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd ter afdekking van:

- Verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het (voorgaand)begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen en opgenomen zijn in het jaarverslag.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn afzonderlijk opgenomen de netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan een jaar en de overlopende passiva.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De verplichtingen betreffen in principe de binnen een jaar vervallende schulden, met uitzondering van de aflossingsverplichtingen van langlopende schulden in het volgende boekjaar.

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn tegen de nominale waarde opgenomen.

CAK eigen bijdragen

Op basis van de overzichten van het CAK kunnen wij wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen verkrijgen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente is verplicht, op grond van de kadernota rechtmatigheid, deze onzekerheid te noemen in de jaarstukken, ook al ligt de oorzaak niet bij ons.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Buiten de balansstelling zijn de bedragen vermeld van de afgegeven borgstellingen en de afgegeven garantstellingen. In de toelichting op de balans is een overzicht gegeven van de afgegeven borgstellingen en de gegarandeerde geldleningen.

Verder zijn hier bedragen (buiten de balansstelling) opgenomen voor aangegane lease verplichtingen en voor personele aangelegenheden.

Toelichting op de balans

Per balanspost vindt u hieronder een specificatie en zo nodig een toelichting.

Immateriële vaste activa

Verloop van de immateriële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesterings	Bijdragen van derden	Afschrijving	Waardering	Boekwaarde 31-12-2024	Rentelaster
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	165	68	165	-	-	-	68	2
Saldo	165	68	165	-	-	-	68	2

Door de wijzigingen in de BBV dienen met ingang van 2016 de kosten gemaakt voor onderzoek en ontwikkeling voor een nog niet geopende actieve grondexploitatie worden verantwoord onder immateriële vaste activa.

Materiële vaste activa

Verloop van de materiële vaste activa overige investeringen met een economisch nut

Verloop van de materiële vaste activa overige investeringen met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesterings	Bijdragen van derden	Afschrijving	Waardevorm	Boekwaarde 31-12-2024	Rentelaster
Gronden en terreinen	8.324	5.174	105	564	-	-	12.829	143
Bedrijfsgebouwen	37.133	569	-	-	1.324	-	36.378	811
Overige materiële vaste activa	18.322	457	-	401	1.239	-	17.139	611
Machines/ installaties/inventaris	10.199	955	-	-	386	-	10.768	349
Vervoersmiddelen	86	735	-	-	51	-	770	3
Grond-/weg-/ waterbouwkundige werken	1.636	2.322	-	1.313	30	-	2.615	17
Saldo	75.700	10.212	105	2.278	3.030	-	80.499	1.934

Verloop van de materiële vaste activa investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings	Desinvesterings	Bijdragen van derden	Afschrijving	Waardevorm	Boekwaarde 31-12-2024	Rentelaster
Grond-/weg-/ waterbouwkundige werken	19.895	2.534	-	-	1.261	-	21.168	589
Bedrijfsgebouwen	99	-	-	-	3	-	96	3
Overige materiële vaste activa	433	288	-	8	61	-	652	12
Saldo	20.427	2.822	-	8	1.325	-	21.916	604

Verloop van de materiële vaste activa investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings- kosten	Desinvestering- kosten	Bijdragen van derden	Afschrijving	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024	Rentelaster
Grond-/weg-/ waterbouwkundige werken	15.555	1.284	-	-	844	-	15.996	490
Overige materiële vaste activa	5	-	-	-	3	-	3	-
Saldo	15.560	1.284	-	-	847	-	15.999	490

Bedrijfsgebouwen

De meerdering van de boekwaarde van de bedrijfsgebouwen heeft voornamelijk te maken met de de Bredeschool Holland park.

Overige materiële vaste activa economisch

In 2024 zijn er kosten gemaakt en geactiveerd voor diverse investeringen voor het gemeentehuis, de inrichting van de Bredeschool Holland Park.

Machines/installaties/inventaris

In 2024 zijn diverse kosten gemaakt voor het vervangen van technische installaties in het gemeentehuis en de gemeentewerf

Grond-/weg-/waterbouwkundige werken

In 2024 zijn er kosten geactiveerd inzake de verkeerstructuur Diemen Zuid

Grond-/weg-/waterbouwkundige werken waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

In 2024 zijn er kosten gemaakt en geactiveerd voor rioleringswerkzaamheden in de wijken Scheepskwartier vlindertuin en de verkeerstructuur Diemen Zuid en het Oranjeplantsoen.

Gronden en terreinen	Boekwaarde 31-12-2023	Investerings- kosten	Desinvestering- kosten	Bijdrage van derden	Af- schrijvingen	Duurzame waardevermindering	Boekwaarde 31-12-2024
Strategische gronden							
Parkeerterrein Verrijn Stuartweg 4	41						41
Driehoek Overdiempolder	153						153
Aankoop grond NS nabij sporthal 41/01	239						239
Complex Spoorzicht - Park	143						143
Complex Spoorzicht - Harmonielaan	105		105				-
Recreatiegebied Diempolder	602						602
Aankoop grondruil rijkswegen Rijkswaterstaat	81						81
Parkeerterrein De Schakel met garagebox	-	165					165
Totaal Strategische gronden	1.363	165	105	-	-	-	1.424
Overige gronden en terreinen	6.961	5.009		564			11.406
Totaal	8.324	5.174	105	564	-	-	12.829

Gronden en Terreinen

In 2024 is de boekwaarde afgenomen door een desinvestering in het Complex Harmonielaan.

Financiële vaste activa

Verloop van de financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2023	Lening/ deelneming	Afschrijvingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2024
Deelnemingen					
Kapitaalvestrekkingen aan deelnemingen	1.637	99	-	-	1.736
Overige langlopende leningen u/g					
Overige langlopende leningen u/g	7.444	205	-	23	7.625
Totaal financiële vaste activa	9.081	304	-	23	9.361

De effectenportefeuille bestaat uit aandelen NV Bank voor Nederlandse Gemeenten en Meerlanden Holding NV. Deze portefeuille is in 2024 niet veranderd.

De post overige langlopende leningen bestaat voor het grootste gedeelte uit hypothecaire geldleningen door de gemeente verstrekt aan ambtenaren van de gemeente. Met ingang van 2009 worden geen hypothecaire geldleningen meer verstrekt. Het verkregen onroerend goed van de ambtenaar dient als onderpand voor de verstrekte hypotheke. In 2024 zijn er wederom een aantal hypotheke geheel of gedeeltelijk afgelost.

Vorraden

Vorraden - Onderhanden werk

Vorraden - onderhanden werk	Boekwaarde 31-12-2023	Vermeerde- ringen	Verminde- ringen	Boekwaarde 31-12-2024
De Sniep	1.149	467		1.616
Holland Park	-17.008	114	1.906	-14.988
Buitenlust	351	113		464
Harmoniehof		431		431
Subtotaal - onderhanden werk	-15.508	1.125	1.906	-12.477
Voorziening Grondzaken	-351	-113		-464
Totaal	-15.859	1.012	1.906	-12.941

De gemaakte kosten en ontvangsten in de grondexploitaties Plantage De Sniep, Holland Park, Harmoniehof en Buitenlust zijn verwerkt in de balanscijfers.

Geraamde nog te maken kosten en opbrengsten	Kosten nominaal	Opbrengsten nominaal
De Sniep	-186	1.516
Holland Park	3.934	5.808
Buitenlust	740	727
Harmoniehof	1.405	2.263
Totaal	5.893	10.314

De nog te maken kosten betreffen kosten voor het bouw- en woonrijp maken van de plangebieden, alsmede plankosten voor voorbereiding en toezicht van deze werkzaamheden. Daarnaast zijn hier te activeren kosten opgenomen.

De opbrengsten betreffen nog te realiseren grondopbrengsten vanuit grondverkoop van de bouwrijpe kavels t.b.v. woningbouw en te ontvangen subsidies.

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting in de paragraaf Grondbeleid en het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) 2024.

Geraamd eindresultaat	Eindjaar	Kosten totaal nominaal	Opbrengsten totaal nominaal	Rente en Inflatie	Geraamd eindresultaat	Geraamd eindresultaat gecorrigeerd ¹
De Sniep	2028	-97.028	97.113	-2	83	-769
Holland Park	2029	-19.839	36.700	592	17.453	29.969
Buitenlust	2027	-1.205	727	-37	-515	-515
Harmoniehof	2029	-1.837	2.263	7	433	426
Totaal		-119.909	136.803	560	17.454	29.111

Grondexploitatie(s) worden doorgerekend met de Dynamische Eindwaarde Methodiek. Dat wil zeggen dat bij het berekenen van het resultaat alle kosten en opbrengsten inclusief inflatie en rente tot de einddatum van het project worden meegenomen. In de gemeente Diemen wordt gerapporteerd op basis van het resultaat bij afsluiting van het project (de eindwaarde).

In de berekening van een grondexploitatie worden de geraamde kosten en opbrengsten op basis van parameters en de fasering doorgerekend naar de toekomst. De gebruikte parameters zijn bepalend voor de toekomstverwachting van het project. De parameters zijn bepaald op basis van de gemiddelde prijsverwachting van de komende vijf jaar.

De waardering van de gronden in exploitatie per 31 december 2024 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitatieberekeningen volgens het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) 2024 van de gemeente Diemen. Deze grondexploitatieberekeningen zijn gebaseerd op de huidige inzichten en de naar dit moment best mogelijk inschatting van de ramingen, scenario's en verwachte (financiële) uitkomsten. Jaarlijks worden de exploitaties geactualiseerd om te anticiperen op ontwikkelingen. Op basis hiervan zijn de (aangepaste) voorzieningen en risicoreserveringen gevormd in de jaarrekening 2024.

De waardering van de projecten en het bepalen van de hoogte van de voorzieningen is daarmee gebaseerd op de best betrouwbare inschatting die de gemeente naar huidige inzichten maakt.

Programmering, fasering en omvang van ramingen blijven belangrijke onzekerheden. Na het moment van vaststellen van de jaarrekening 2024, zijn dit de beste en meest actuele inschattingen opgesteld door de gemeente. Volgens de BBV voorschriften is het verplicht om jaarlijks op basis van het voorzichtigheids- en realisatiebeginsel tussentijds winst te nemen. De in 2024 genomen (tussentijdse) winst voldoet aan deze eisen. De (tussentijdse) winsten en getroffen (extra) voorzieningen zijn de best betrouwbare inschattingen naar het moment van vaststellen van de jaarrekening 2024. Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting in de paragraaf Grondbeleid

Onderstaand de gehanteerde parameters bij de grondexploitaties:

Parameters MPG 2024	De Sniep	Holland Park	Buitenlust	Harmoniehof
1. Kostenstijging	2,5%	2,5%	2,5%	2.5%
2. VTA/ plankosten stijging	2,5%	2,5%	2,5%	2.5%
3. Opbrengstenstijging	2.0%	0,0%	0,0%	2.0%
4. Rente	1.0%	1,0%	1,0%	1.0%
5. Discontovoet	2,0%	2,0%	2,0%	2.0%

¹ geraamd eindresultaat gecorrigeerd voor reeds genomen winst, inclusief een correctie van rentebaten/-lasten

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	31-12-2023	31-12-2024
Vorderingen op openbare lichamen	6.226	9.790
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	12.826	1.281
Overige vorderingen	7.649	6.216
Voorziening dubieuze debiteuren	-230	-234
Voorziening dubieuze debiteuren WIZ	-1.227	-1.134
Saldo	25.244	15.919

Voorziening dubieuze debiteuren

De voorziening dubieuze debiteuren is op basis van de ouderdom van de openstaande debiteuren aangepast.

Liquide middelen

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2024
Kassaldi	3	4
Banksaldi	515	517
Saldo	518	521

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
Verslagjaar 2024					
(1)	Drempelbedrag	2.147			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	490	493	497	497
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.657	1.654	1.650	1.650
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	107.349			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	107.349			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) ²	Drempelbedrag	2.147			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	44.609	44.878	45.726	45.680
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	490	493	497	497

² (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

Overlopende activa

Dit betreft bedragen die betrekking hebben op 2024, maar verwacht wordt in 2025 de bedragen te ontvangen.

Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2024
- Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkering met een specifiek bestedingsdoel		
- Uitkering het rijk	1.119	1.893
- Uitkering van overige Nederlandse overheidslichamen	-	17
- Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die t.l.v. volgende begrotingsjaren komen	3.250	3.152
Saldo	4.369	5.062

De post Uitkering van het Rijk bestaat uit onderstaande post(en):

Uitkering van het Rijk	Saldo 31-12-2023	Toevoe- gingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2024
B2 KOT: gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek	943	1.783	943	1.783
G12 KOT: Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein	41	6	26	21
C62 KOT: kwijtschelding gemeentelijke belastingen	3	7	3	7
H4 Stimulering sport 2024	110		110	-
M16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-			-
J55 aanpak energiearmoede		82		82
H32 g Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	22		22	-
Saldo	1.119	1.878	1.104	1.893

Eigen vermogen (reserves)

Verloop van de reserves	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Bestemming resultaat 2023	Saldo 31-12-2024
Algemene reserve	29.632	144	3.413	-	4.316	30.679
Algemene reserve alg. dekkingsmiddelen	29.632	144	3.413		4.316	30.679
Bestemmingsreserves	16.834	4.943	441	-	-	21.336
Reserve Grondzaken	11.617	4.368	-104	-	-	16.089
Reserve Duurzaamheid	1.445	485	12	-	-	1.918
Reserve Pensioenen en wachtgelden bestuurders en medewerkers	572	90	533	-	-	129
Reserve Kwaliteitsplan openbare orde	3.200	-	-	-	-	3.200
Egalisatiereserves	2.920	240	217	-	-	2.943
Egalisatiereserve Begraafplaatsen	81	-	78	-	-	3
Egalisatiereserve Omgevingsvergunningen	2.327	-316	34	-	-	1.977
Egalisatiereserve Parkeergelden	512	-	105	-	-	407
Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing	-	556	-	-	-	556
Saldo	49.386	5.327	4.071	-	4.316	54.958

Reserves

Toelichting Algemene reserve

Het saldo van de Algemene reserve is op 31 december 2024 circa € 30.679.000 positief (vrij besteedbare reserves). Ten opzichte van de stand van 31 december 2023 van € 29.632.000 is dit een stijging van € 1.047.000.

In onderstaande tabel is het verloop van de Algemene reserve weergegeven.

Algemene reserve en risicoreserve	Bedrag
Stand 1-1-2024	29.632
Dotatie huisvesting Oekrainers 2023	-2.534
A16 ontheemden Oekraïne terugvordering 2023	-61
aktieplan geluid uit alg reserve	-38
Basisbanen	-23
Gidsgelden restant 2023	-63
RES Ontrek omgevingsplan	-50
Res onttr geluidswerende maatr Busbaan	-26
Res onttr geluidswerende maatr OWA	-59
Res onttrek omgev wet en kwaliteitsborging	-60
Res onttrekk snelheidsremmers	-20
Schoolvervoer	-53
Steunimpuls: restant 2023	-70
Subsidie Theater de Omval	-125
Taal voor ontheemden uit Oekraïne	-4
Transformatie-middelen	-100
Versnelde afschrijving voorbereidingskosten middel	-46
Voor en met Diemen	-29
Versnelde afschrijving investering 740205	-53
Totaal onttrekking	-3.414
Herziening erfpachtstelsel	71
Dubieuze debiteuren	73
Rekeningresultaat 2023	4.316
Totaal dotatie	4.460
Stand 31-12-2024	30.679

Toelichting Bestemmingsreserves

Samenvatting

De stand van de Bestemmingsreserves en Egalisatiereserves per 31 december 2024 is circa € 24.279.000. Ten opzichte van de stand van 31 december 2023 van circa € 19.754.000 is dit een vermeerdering van circa € 4.525.000.

De diverse Bestemmingsreserves en Egalisatiereserves worden nader toegelicht:

Reserve Grondzaken

Bij de vaststelling van de Jaarrekening 2016 is de Reserve Grondzaken ingesteld. Deze reserve is onder andere bedoeld om een eventueel verwachte tekort volgens het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG) op te vangen. De reserve wordt gevoed met onder andere winsten uit de grondexploitaties. In 2024 is er volgens besluitvorming per saldo € 4.472.000 toegevoegd aan de reserve. Dit maakt dat de stand per 31 december 2024 uitkomt op € 16.089.000. Dit is inclusief een bedrag van € 4.560.440 die dient als dekking voor de investeringen in de flexwoningen. Eerder is voor de investeringen in de flexwoningen besloten het eventuele tekort op de flexwoningen te salderen met de Reserve Grondzaken.

Reserve Duurzaamheid

Deze reserve wordt ingezet voor energiebeleid. In totaal is er in 2024 € 473.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve Pensioenen en wachtgelden bestuurders en medewerkers

Om aan toekomstige verplichtingen die betrekking hebben op wachtgelden te kunnen voldoen is de Reserve Wachtgelden ingesteld. Om aan onze verplichtingen per 31 december 2024 te kunnen voldoen, hebben wij conform raadsbesluit € 443.000 onttrokken aan deze reserve.

Reserve Kwaliteitsplan Openbare Ruimte

Om uitvoering te geven aan de plannen zoals nu voorgesteld in het kwaliteitsplan is vastgesteld € 3.200.000 te storten in de bestemmingsreserve 'Kwaliteitsplan Openbare Ruimte'. In 2024 heeft hier nog geen mutatie op plaatsgevonden.

Egalisatiereserve Begraafplaatsen

In 2024 is € 78.000 onttrokken aan de reserve omdat het een kostendekkende exploitatie betreft.

Egalisatiereserve Omgevingsvergunningen

Omdat de leges omgevingsvergunningen een kostendekkende exploitatie betreft, is het tekort van € 350.000 in 2024 verrekent met de reserve Omgevingsvergunningen.

Egalisatiereserve Parkeergelden

Daar de parkeerexploitatie kostendekkend moet zijn is in 2024 € 105.000 onttrokken aan de reserve.

Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing

Dit is een egalisatiereserve afvalstoffenheffing en is bij het actualiseren van de nota Reserves en voorzieningen in 2023 gewijzigd van een voorziening naar een egalisatiereserve. In 2024 is er € 556.000 toegevoegd.

Voorzieningen

Verloop van de voorzieningen	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2024
Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	6.113	608	730	-	-	5.991
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	11.845	3.228	5.042	-	-	10.031
Saldo	17.958	3.836	5.772	-	-	16.022

Hierna wordt per categorie een toelichting op de diverse voorzieningen gegeven.

Categorie Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie

Voorziening voor verplichtingen, verliezen, risico's en egalisatie	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2024
Voorziening Pensioenen bestuurders	2.175	328	121	-	-	2.382
Voorziening Spaarverlof	10	-	-	-	-	10
Voorziening Grondzaken	680	-	220	-	-	460
Egalisatievoorziening Riolerings	3.187	-	270	-	-	2.917
Voorziening Inburgering	-	-	-	-	-	-
Voorziening Wachtgelden bestuurders en medewerkers	61	280	119	-	-	222
	6.113	608	730	-	-	5.991

Voorziening Pensioenen bestuurders

Om aan onze verplichtingen t/m 2024 te kunnen voldoen is rekening gehouden met een verplichting van € 2.382.000 in de voorziening.

Voorziening Grondzaken

Vanaf 2017 is de voorziening Grondzaken geopend, waarin de toekomstige verliezen uit de Grexen afgedekt kunnen worden. De voorziening wordt gevoed vanuit de reserve Grondzaken. Voor de onderbouwing van de voorziening verwijzen wij u naar het Meerjarenperspectief Grondzaken 2024.

Voorziening Rioleringszorg

Voor de onderbouwing van de voorziening verwijzen wij u naar paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen 'Riolering'.

Voorziening Wachtgelden bestuurders en medewerkers

Om aan onze verplichtingen t/m 2024 te kunnen voldoen is rekening gehouden met een verplichting van € 222.000

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Onderhoudsegalisatievoorzieningen	Saldo 31-12-2023	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2024
Voorziening Groen	2.892	606	591	-	-	2.907
Voorziening Groot onderhoud verhardingen	6.276	1.833	3.084	-	-	5.025
Voorziening Kunstwerken	477	120	584	-	-	13
Voorziening Groot onderhoud gebouwen	713	320	275	-	-	758
Voorziening Openbare verlichting	722	220	148	-	-	794
Voorziening Speel terreinen	482	98	360	-	-	220
Voorziening Waterpartijen	282	31	-	-	-	313
Saldo	11.844	3.228	5.042	-	-	10.030

Voorziening Onderhoud gebouwen

Voor de onderbouwing van de voorziening verwijzen wij u naar paragraaf 2 Onderhoud kapitaalgoederen.

Overige onderhoudsegalisatievoorzieningen

Aan de overige onderhoudsvoorzieningen liggen meerjarige onderhoudsplannen ten grondslag.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	31-12-2023	31-12-2024
Afkoopsommen erfpachtgrond	1.226	1.167
Afkoopsommen	82	55
Onderhandse leningen Openbare Lichamen	5.000	5.000
Onderhandse leningen Overige binnenlandse sectoren	37.000	31.000
Onderhandse leningen Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	7.500	7.500
Saldo	50.808	44.722

In 2024 een onderhandse lening overige binnenlandse sector van € 6.000.000 afgelost. Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. De totale werkelijke rentelast in 2024 bedroeg € 829.090

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Netto vlottende schulden rentetypische looptijd korter dan één jaar	31-12-2023	31-12-2024
Overige schulden	10.375	10.963
Kasgeldleningen	-	-
Banksaldi	-	-
Saldo	10.375	10.963

De overige kortlopende schulden bestaan onder meer uit nog openstaande crediteuren en een reservering voor salarisadministratie.

Overlopende passiva

Overlopende passiva	31-12-2023	31-12-2024
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen en vergelijkbaar volume	4.893	5.808
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotsbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen.	-	-
- Europese overheidslichamen		
- Het Rijk	3.155	5.505
- Overige Nederlandse overheidslichamen	26	36
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen (RMC Middelen)	-	-
Saldo	8.074	11.349

Totaal ontvangen voorschotbedragen

Door derden beklemde middelen	Saldo 31-12-2023	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of terug- betalingen	Saldo 31-12-2024
D8 - Onderwijsachterstandenbeleid	185			185
D8 - Onderwijsachterstandenbeleid	496	979	874	601
G4 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)	1.623		189	1.434
H8 Sportakkoord	17		17	-
H4 Stimulering sport 2024	-	1.210	180	1.030
H12 lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	50		-	50
D 14 inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen (NPO)	79		-38	117
G10 Wet inburgering	54	681	252	483
G13 Onderwijsroute	29		-1	30
A12 Naleving controle Coronatoegangsbewijzen	5			5
J55 Aanpak energiearmoede	344		186	158
J95 Lokaal aanpak isolatie	180	48	17	211
H30 GALA	51	407	458	-
D22 Voorschoolse educatie aan ontheemde peuter	42		1	41
H35 B Specifieke uitkering SPUK IZA-doelen	-	200	200	-
M16 Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	-	63		63
D23 LOKALE BIBLIOTHEEK VOORZIENINGEN	-	214		214
A31 Voorkoming van jeugdcriminaliteit	-	198	62	136
E113 Diffuse lood Wonen	-	251	5	246
H32 Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	-			-
C94 SPUK LAI 2024/2025	-	502		502
Saldo	3.155	4.753	2.403	5.505

Gewaarborgde geldleningen

De stand van de restantschulden in 2024 is per saldo met circa € 395.000 afgenomen tot € 2.850.000. Deze afname is veroorzaakt door aflossingen. Er zijn geen nieuwe borgstellingen aangegaan. Alle instellingen, waarvoor een borg- en/of garantstelling werd afgegeven, hebben tot nu toe aan hun betalingsverplichtingen voldaan.

Het overzicht van de gewaarborgde geldleningen is terug te vinden in de [paragraaf Financiering](#).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Geldnemer	Geldgever	Restant-schuld 31-12-2023	Vermeer-dering 2024	Vermindering 2024	Restant-schuld 31-12-2024	Perc. Waarborg
WBV. Stadsgenoot (Het Oosten)	Bank Nederlandse gemeenten	7.900	-	-	7.900	50%
WBV. Stadsgenoot (Het Oosten)	Nederlandse Waterschapsbank N.V.	7.700	-	-	7.700	100%
Woningstichting Rochdale	Nederlandse Waterschapsbank N.V.	25.000	-	-	25.000	50%
Achtervang WSW	Diverse	25.190	59.431	387	84.234	50%
Verstekte garanties (zie paragraaf Financiering, tabel Gewaarborgde geldleningen)	Diverse	3.245	-	395	2.850	100%
Totaal		69.035	59.431	782	127.684	

Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.411.000.

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties *niet rechtmatig* tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Een deel van de onrechtmatigheden (€ 0,6 miljoen) betreft begrotingsonrechtmatigheden. Hoewel deze begrotingsonrechtmatigheden volgens de Financiële verordening als acceptabel kunnen worden gezien, tellen ze wel als onrechtmatigheid mee in de verantwoording. Voorheen werden de begrotingsonrechtmatigheden als apart beslispunt meegenomen bij de vaststelling van de jaarstukken. Deze handelwijze biedt in de nieuwe werkwijze geen soelaas.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Omschrijving bevinding	Onrechtmatig	Onduidelijk
Begrotingscriterium		
1a. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door de gemeenteraad vastgesteld autorisatieniveau)	-641	-
1b. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	-	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld in de financiële verordening van de gemeente over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.). In Diemen zijn geen termijnafspraken gemaakt.	-	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	-641	-
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) die passen binnen het vooraf vastgestelde beleid in de financiële verordening en daarmee vooraf als acceptabel zijn geïdentificeerd. (zie voor de inhoudelijke toelichting de paragraaf Bedrijfsvoering)	641	-
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	-	-
Voorwaardencriterium		

Omschrijving bevinding	Onrechtmatig	Onduidelijk
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed (zie voor de inhoudelijke toelichting de paragraaf Bedrijfsvoering)	-1.899	
Totaal voorwaarden criterium	-1.899	-
M&O-criterium		
Totaal M&O-criterium	-	-
Subtotaal	-1.899	-
Totaal	-2.540	

Wet normering topinkomens (Wnt)

Conform de Wnt³ rapporteren wij hierna over de topinkomens van de gemeente Diemen:

Het bezoldigingsmaximum 2024 voor de topfunctionarissen bedraagt 233.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de Gemeentesecretaris en Raadsgriffier.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2024

bedragen x € 1	G.T. Wildeman	W. van Zanen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	129.757	103.998
Beloningen betaalbaar op termijn	21.429	16.501
Subtotaal	151.186	120.499
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 151.186	€ 120.499

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

N.v.t. / N.v.t.

N.v.t. / N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

N.v.t.

N.v.t.

Gegevens 2023

bedragen x € 1	G.T. Wildeman	W. van Zanen
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	123.402	98.878
Beloningen betaalbaar op termijn	19.926	15.236
Subtotaal	143.328	114.114

³ De wet normering topinkomens verbiedt dat bestuurders in de (semi)publieke sector meer verdienen dan 130% van het ministersalaris. Deze grens is de zogenoemde Wnt-norm: € 233.000. Indien sprake is van een ontslagprocedure kan via de rechter sprake zijn van een ontslagvergoeding die boven de norm uitkomt.

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
Bezoldiging	€ 143.328	€ 114.114

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn dit jaar geen gebeurtenissen na balansdatum te vermelden.

Incidentele baten en lasten

In de Gemeentewet is vastgelegd dat onze begroting structureel en reëel in evenwicht moet zijn. Artikel 189, tweede lid, bepaalt: “De raad ziet erop toe dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Hiervan kan worden afgeweken indien aannemelijk is dat het structureel en reëel evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren tot stand zal worden gebracht.” Structureel evenwicht betekent dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Reëel evenwicht houdt in dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn.

Incidentele baten en lasten (incl. incidentele dotaties en onttrekkingen)	Rekening 2023	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Incidentele lasten					
Sociaal	-1.113	535	1.105	68	-1.037
Veilig	-38	-	130	142	12
Inkomen en armoede	-3.270	475	3.283	3.118	-165
Vrije tijd	-726	-50	192	174	-18
Onderwijs	-731	-	898	357	-541
Gebiedsontwikkeling	-1.076	140	-3.635	-4.212	-577
Leefomgeving en klimaat	-1.861	-	3.077	2.887	-190
Verkeer	-25	20	40	20	-20
Samen besturen	-516	466	526	321	-205
Financiën	-	-	-	-	-
Totaal incidentele lasten	-9.357	1.586	5.616	2.875	-2.741
Incidentele baten					
Sociaal	-206	-390	-767	244	1.011
Veilig	19	-	-50	-62	-12
Inkomen en armoede	2.455	-	-2.660	-2.658	2
Vrije tijd	1.033	-	-194	-158	36
Onderwijs	747	-	-796	-528	268
Gebiedsontwikkeling	966	-	-5.170	-4.777	393
Leefomgeving en klimaat	665	-	-2.278	-2.066	212
Verkeer	15	-	-20	-20	-
Samen besturen	106	-60	-605	-282	323
Financiën	-	-	-	-	-
Totaal incidentele baten	5.800	-450	-12.540	-10.307	2.233
Totaal	-3.556	1.136	-6.924	-7.432	-508

Sociaal

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Tweede fase uitbreiding jongerenwerk (Welzijn Diemen)	100	100	-	100
Inburgering (Asiel)	65	65	-	65
Regeling Combinatiefuncties	127	127	-	127
Mantelzorg	13	13	-	13
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	237	237	-	237
Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	3	3	-	3
Vroegsignalering alcoholproblematiek	3	3	-	3
Welzijn op recept	7	7	-	7
Subsidie AGO Zwembad	-20	20	-	-20
Budgetoverheveling - Transformatiemiddelen		100	64	36

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Projectleider Hervormingsagenda Jeugd		100	-	100
Budgetoverheveling - Gids gelden		115	4	111
Hervormingsagenda Jeugd: Projectleider		150	-	150
Integrale crisisdienst jeugd		35	-	35
Werkdrukverlaging jeugdbescherming		30	-	30
Totaal incidentele lasten	535	1.105	68	997
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	-390	-390	51	-441
Totaal incidentele baten	-390	-390	51	-441
Incidentele mutaties reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Budgetoverheveling - Transformatiemiddelen		-100	100	-200
Budgetoverheveling - Gids gelden		-115		-115
Budgetoverheveling - Steunimpuls		-137	70	-207
Budgetoverheveling - Basisbanen		-25	23	-48
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-377	193	-570
Totaal	145	338	311	-13

Veilig

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
SPUK Preventie met gezag		50	62	12
Handhavingstaken		30	30	-
Wet betaalbare huur		50	50	-
Totaal incidentele lasten	-	130	142	12
SPUK Preventie met gezag		-50	-62	-12
Totaal incidentele baten	-	-50	-62	-12
Mutatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
		-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	-	80	80	-

Inkomen en armoede

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Uitbreiding Stadspas voor kinderen	325	325	231	-94
Bijzondere bijstand	90	90	90	-
Bijstand en re-integratie	60	-	-	-
Bijzondere bijstand vroegsignalering		55	55	-
Organisatie en taken zorg en ondersteuning (opvang ontheemden)		36	54	18
Budgetoverheveling - Steunimpuls		137	84	-53
SPUK Leefgeld GOO & POO		203	168	-35
SPUK Uitvoeringskosten POO		30	34	4
Spreidingswet projectleiding		40	2	-38
Budgetoverheveling - Basisbanen		25	23	-2
Gebundelde uitkering (BUIG)		750	750	-
Tijdelijke huisvesting statushouders		1.592	1.627	35
Totaal incidentele lasten	475	3.283	3.118	-165
SPUK Leefgeld GOO & POO		-203	-203	-
SPUK Uitvoeringskosten POO		-30	-30	-
Gebundelde uitkering (BUIG)		-1.700	-1.700	-
Tijdelijke huisvesting statushouders		-692	-692	-
Lage inkomensvoordeel (LIV) gelden		-35	-33	2
Totaal incidentele baten	-	-2.660	-2.658	2
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
-		-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	475	623	460	-163

Vrije Tijd

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Feestelijke activiteit jaarwisseling	-50	-	-	-
Onderzoek Theater de Omval		20	20	-
Subsidie Theater de Omval		125	125	-
SPUK Sportakkoord		17	-	-17
SPUK IDO		30	29	-1
Totaal incidentele lasten	-50	192	174	-18
SPUK Sportakkoord		-17	-	17
SPUK IDO		-30	-29	1
Totaal incidentele baten	-	-47	-29	18
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Subsidie Theater de Omval		-125	-125	-
Budgetoverheveling - Taal voor ontheemden uit Oekraïne		-22	-4	18
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-147	-129	18
Totaal	-50	-2	16	18

Onderwijs

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Nieuw zwembad en ambitie middelbare school		93	46	-47
Budgetoverheveling - Taal voor ontheemden uit Oekraïne		22	4	-18
SPUK RMC middelen		26	26	-
SPUK Nationaal programma onderwijs (NPO)		79	-	-79
SPUK Voorschoolse educatie ontheemden		42	1	-41
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)		496	214	-282
Onderhoudskosten het Atelier		80	5	-75
Budgetoverheveling - Schoolvervoer		60	60	-
Totaal incidentele lasten	-	898	357	-541
SPUK RMC middelen		-26	-26	-
SPUK Nationaal programma onderwijs (NPO)		-79	-	79
SPUK Voorschoolse educatie ontheemden		-42	1	43
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)		-496	-496	-
Totaal incidentele baten	-	-643	-521	122
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Nieuw zwembad en ambitie middelbare school		-93	46	139
Budgetoverheveling - Schoolvervoer		-60	-53	7
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-153	-7	146
Totaal	-	102	-171	-273

Gebiedsontwikkeling

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Huurinfopunt	20	20	-	-20
Steunpunt Wonen	25	25	25	-
Doorstroommaatregel 'Van Groot naar Beter'	20	20	-	-20
Detailhandelsvisie	15	15	15	-
Woonruimteverdeling	60	60	60	-
Ontwikkeling nieuw zwembad en ambitie middelbare school		230	-	-230
Budgetoverheveling - Actieplan geluid		40	17	-23
Budgetoverheveling - Omgevingsplan		50	50	-
Budgetoverheveling - Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging		105	2	-103
Budgetoverheveling - Toekomstvisie Verijn Stuart		20	-	-20
Vorbereidingskrediet Gebiedsontwikkeling Duran		80	9	-72
Implementatie van de Omgevingswet		115	40	-75
Inhuur geluidadviseur		45	45	-
Erfpachtronden		15	14	-1
Vastgoedbeheer		15	-	-15
Totaal incidentele lasten	140	855	277	-578
Ontwikkeling nieuw zwembad en ambitie middelbare school		-230	-68	162
Vorbereidingskrediet Gebiedsontwikkeling Duran		-80	-	80
Aanschaf flexwoningen verrekenen met Reserve Grondzaken		-2.026	-2.026	-0
Erfpachtronden		-85	-	85
Totaal incidentele baten	-	-2.421	-2.094	327
Muatie reserves				
Aanschaf flexwoningen verrekenen met Reserve Grondzaken		-4.560	-4.560	-0
Erfpachtronden		70	71	1
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-4.490	-4.489	1
Budgetoverheveling - Actieplan geluid		-40	-38	2
Budgetoverheveling - Omgevingsplan		-50	-50	-
Budgetoverheveling - Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging		-105	-60	45
Budgetoverheveling - Toekomstvisie Verijn Stuart		-20	-	20
Aanschaf flexwoningen verrekenen met Reserve Grondzaken		-2.534	-2.534	-0
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-2.749	-2.682	67
Totaal	140	-8.805	-8.989	-184

Leefomgeving en Klimaat

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Digitalisering bodemonderzoeken		15	15	-
Geluidsmaatregelen Oost-West as		60	59	-1
Budgetoverheveling - Geluidswerende maatregelen Busbaan		30	26	-4
SPUK Aanpak energie armoede		344	186	-158
SPUK Lokale aanpak isolatie		230	194	-36
Pilot Kabelgoottegels		30	-	-30
Verhoging onderhoud groen		264	264	-
Lachgascilinders		490	494	4
Openbare verlichting ARK		107	107	-
SPUK Soortenmanagementplan SMP		85	120	35
			-	-
Totaal incidentele lasten	-	1.655	1.465	-190
SPUK Aanpak energie armoede		-344	-186	158

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
SPUK Lokale aanpak isolatie		-230	-194	36
Openbare verlichting ARK		-107	-95	12
SPUK Soortenmanagementplan SMP		-85	-84	1
				-
Totaal incidentele baten	-	-766	-559	207
Muatie reserves				
Geluidsmaatregelen Oost-West as		1.090	1.090	-
Geluidswerende maatregelen Busbaan		332	332	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	1.422	1.422	-
Geleuidsmaatregelen Oost-West as		-1.150	-1.149	1
Geluidswerende maatregelen Busbaan		-362	-358	4
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-1.512	-1.507	5
Totaal	-	799	821	22

Verkeer

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Integrale mobiliteitsvisie en verkeersveiligheid	20	20	20	-
Budgetoverheveling - Aanleg snelheidsremmers Weesperstraat		20	-	-20
Totaal incidentele lasten	20	40	20	-20
-		-	-	-
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Muatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Budgetoverheveling - Aanleg snelheidsremmers Weesperstraat		-20	-20	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-20	-20	-
Totaal	20	20	-	-20

Samen besturen

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
Wet Open Overheid	60	-	-	-
Programma samenlevingsopbouw Holland Park	150	40	-	-40
Programma Voor en met Diemen	130	77	29	-48
Doorontwikkeling Team P&O	25	25	25	-
Boventallig personeel	51	51	22	-29
Projecten dienstverlening	50	38	23	-15
Bevrijdingsmaaltijd 2024		10	10	-
Gemeentedag		13	13	-
Gemeentepagina		33	33	-
Budgetoverheveling - Voor en met Diemen		30	-	-30
Diemen 800 jaar		95	50	-45
Meerkosten control SPUK regelingen		40	78	38
Datagedreven sturen		40	40	-
Landelijke aanpak adreskwaliteit LAA		10	-	-10
Talentontwikkeling		25	-	-25
Totaal incidentele lasten	466	526	321	-205
Claim Wet Open Overheid	-60	-	-	-
Totaal incidentele baten	-60	-	-	-
Mutatie reserves				
		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
Budgetoverheveling - Voor en met Diemen		-30	-29	1
Pensioenen wethouders		-575	-253	
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-605	-282	1
Totaal	406	-79	40	-203

Financiën

Onderwerp	Begroting 2024 primitief	Begroting 2024 totaal	Rekening 2024	Budget resultaat 2024
-			-	
Totaal incidentele lasten	-	-	-	-
Totaal incidentele baten	-	-	-	-
Mutatie reserves				
-		-	-	-
Totaal incidentele toevoegingen reserves	-	-	-	-
-		-	-	-
Totaal incidentele onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Totaal	-	-	-	-

Investeringsoverzicht

Investing (€ x 1.000)	Budget	Realisatie (tm 2023)	Realisatie 2024)	Vrije ruimte	Beoordeling:	Toelichting
Programma Sociaal						
Tijdelijke woonunits vluchtelingen	4.400	4.062	8	330	(I)	Het project is nog in uitvoering en nog niet afgerond
Verhuizing woonunits - inclusief btw	6.500	160	4.415	1.925	(I)	Het project is nog in uitvoering en nog niet afgerond
Totaal programma Sociaal	10.900	4.222	4.422	2.256		
Programma Veilig						
Tweede voertuig Handhaving en Toezicht	70	-	55	15	(A)	Het voertuig is aangeschaft
Totaal programma Veilig	70	-	55	15		
Programma Inkomen en Armoede						
- Geen investeringen voor dit programma						
Totaal programma Inkomen en Armoede						
Programma Vrije Tijd						
verv noodverlichting in LED sportcentrum Duran	40	-	-	40	(D)	Wordt in 2025 deels vervangen
verv pompen Duran	27	-	-	27	(D)	Start uitvoering in 2025
Nieuwe zwembad	74	-	69	5	(I)	Het project is in uitvoering, in 2025 gaan we hiermee verder
Vervangen regeling zwemwater Duran	75	-	-	75	(D)	Start uitvoering in 2025
Onderhoudsmaterieel Sportvelden	40	-	-	40	(D)	
Klimaatbeheersing Brede Hoed	135	129	4	2	(I)	De laatste werkzaamheden worden in 2025 afgerond
Herinrichting Brede HOED	90	71	10	8	(I)	De laatste werkzaamheden worden in 2025 afgerond
Totaal programma Vrije Tijd	481	200	83	198		
Programma Onderwijs						
1e inrichting van Brede School Holland Park	425	81	330	14	(I)	budget moet beschikbaar blijven voor aanvragen vanuit het schoolbestuur/de school.
Bredeschool Holland Park	14.595	13.991	317	287	(I)	het budget is nog niet volledig besteed, maar nog wel voor de doeleinden gereserveerd blijven.
Nieuwbouw Middelbare School	276	45	-45	276	(A)	Bij het raadsbesluit (oktober) in 2024 afgesloten
Inrichting (tijdelijke huisvesting. Kersenboom)	83	70	-	13	(I)	budget moet beschikbaar blijven voor aanvragen vanuit het schoolbestuur/de school.
Totaal programma Onderwijs	15.379	14.187	602	590		
Programma Gebiedsontwikkeling						
Geluidsscherm Sniep grondexploitatie	2.597	-	-	2.597	(D)	Het project is nog in uitvoering

Investering (€ x 1.000)	Budget	Realisatie (tm 2023)	Realisatie 2024)	Vrije ruimte	Beoordeling:	Toelichting
Busbaan	2.160	1.151	1.009	-	(I)	Het project is nog in uitvoering
spooronderdoorgang Ouddiemerlaan	5.000	1.515	1.155	2.330	(I)	Het project is nog in uitvoering
Aanpassingen kruisingen Weesperstraat	50	-	21	29	(I)	Het project moet nog financieel afgewikkeld worden.
Verplaatsing 18 flexwoningen	75	-	63	12	(I)	2024 nog in uitvoering, wordt in 2025 afgerond.
Aankoop parkeerterrein gebouw de Schakel	165	-	165	-0	(A)	De aankoop van het parkeerterrein door de gemeente is afgerond. De gemeente is inmiddels juridisch eigenaar.
Totaal programma Gebiedsontwikkeling	10.047	2.666	2.413	4.968		
Programma Leefomgeving en Klimaat						
Vervangen gevelkozijnen en garagedeur gebouw B-C en D gemeentewerf	375	371	1	3	(A)	De werkzaamheden zijn in 2024 afgerond
Vervangen Mercedes wagen nr. 29 gebouwendienst	80	-	-	80	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen luchtbehandeling bestuursvleugel gemeentehuis	150	-	146	4	(I)	Komt in 2025 gereed
Planmatige vervanging buitenruimte gemeentewerf en recycleplein	55	-	-	55	(D)	Deels uitgevoerd. Deels in voorbereiding
Vervanging shovel wagen nr. 26 werf	75	-	-	75	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Herinrichting gemeentewerf	650	19	319	312	(I)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer, voertuig nr. 23	80	-	-	80	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 30	180	-	-	180	(D)	Aanbesteding mislukt
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 18	40	-	-	40	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen voertuig team Wijkb, onkruidborstelmach nr 16	100	-	-	100	(A)	Wordt niet vervangen
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer veegmachine nr. 31	130	-	-	130	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 32	45	-	-	45	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Pickup straatveegauto nr. 20	75	-	-	75	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen Fiat Doblo wagen nr. 28 speelplaatsen	45	-	-	45	(D)	De straatveegauto is opgeleverd
Vervangen 2 strooiers gladheidsbestrijding	80	-	77	3	(A)	Vervanging is gerealiseerd
Vervangen 2 strooiers gladheidsbestrijding	60	-	-	60	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Vervangen. voertuigen team Wijkbeheer, voertuig 21	60	-	-	60	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
Verbreiding brugvlak Diemerbrug	665	-	-372	1.037	(I)	Project in uitvoering
Vervangen 1 Iveco wagen nr. 14 (riool)	120	-	-	120	(D)	De aanbesteding is in voorbereiding
kanter straatveegauto nr 22	76	-	67	9	(A)	Aangeschaft
Activering nieuw bestratingsmateriaal 2022	200	43	128	29	(I)	Moet nog financieel afgewikkeld worden

Investering (€ x 1.000)	Budget	Realisatie (tm 2023)	Realisatie 2024)	Vrije ruimte	Beoordeling:	Toelichting
Activering nieuw bestratingsmateriaal 2023	200	-	-	200	(D)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Activering nieuw bestratingsmateriaal 2024	200	-	-	200	(D)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Vervangen straatnaamborden door reflectieborden	79	60	18	1	(A)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Park Spoorzicht	470	14	8	448	(I)	Project in uitvoering
Strandje aan de Diem	285	36	-	249	(I)	Project in uitvoering
Vergroenen Holland Park	180	76	48	56	(I)	Moet nog financieel afgewikkeld worden
Aanschaf nieuwe bomen 2023	225	-	17	208	(D)	Project in uitvoering
Aanschaf nieuwe bomen 2024	225	-	4	221	(I)	Project in uitvoering
PVC riool Flats Tobias Asserlaan	70	-	-	70	(D)	Project in uitvoering
PVC riool Oranjeplantsoen	360	3	205	152	(I)	Project in uitvoering
PVC riool Scheepskwartier	1.360	269	524	567	(I)	Project in uitvoering
Vervangen PVC riool Vlindertuin	1.570	12	861	697	(I)	Project in uitvoering
Riolering Buitenlust en relining Ouddiemerlaan	420	-	-	420	(D)	Project in uitvoering
Vervangen PVC riolering verkeersstructuur Diemen zuid	775	-	775	-	(A)	Project is afgerond
Relining betonriool Johan van Soestdijkstraat	40	-	-	40	(D)	Project in uitvoering
Vervangen PVC riool kruidenhof winkelcentrum	160	-	152	8	(A)	Project is afgerond
Verlagen waterpeil Oosterringvaart	800	36	17	747	(I)	Project in uitvoering
ondergronds brengen containers	100	69	-	31	(I)	Project in uitvoering
Herinrichting recycleplein	300	12	281	7	(A)	Project is afgerond
Herstel van keldergraven Rustoord	60	-	-	60	(D)	Dit jaar voeren we dit uit
Graafmachine ten behoeve van Riool	420	-	-	420	(V)	Wordt niet aangeschaft
hoogwerker Wijkbeheer	65	-	-	65	(V)	Wordt niet aangeschaft
Vervangen openbare verlichting rondom gemeentehuis	120	77	7	36	(I)	Project in uitvoering
Vervangen Iveco Reserve-auto 21a (bj2010)	80	-	-	80	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen Iveco reseve-auto 10a	85	-	-	85	(D)	Aanbesteding loopt
Vervangen Reserve Fiat Elektro (bj 2010)	50	-	-	50	(D)	Aanbesteding in voorbereiding
Kruising Muiderstraatweg- Weteringweg	375	-	15	360	(I)	Project in uitvoering
Onderheide Wegen Johan van Soestdijkstraat	310	-	-	310	(D)	Project in uitvoering
Onderheide wegen Reinier Castelijn/Johan Cousset	850	-	-	850	(D)	Project in uitvoering
PVC riolering gemeentewerf	365	-	-	365	(D)	Project in uitvoering
Riolering Oud Diemen	170	-	-	170	(D)	Project in uitvoering
Totaal programma Leefomgeving en Klimaat	14.110	1.097	3.296	9.717		
Programma Verkeer						
<i>- Geen investeringen voor dit programma</i>						
Totaal programma Verkeer						
Programma Samen Besturen						
Vervangen dakbedekking ambtswoning Venserkade	45	-	-	45	(D)	Uitvoering 2025
Verbouwing gemeentewerf	46	25	20	1	(A)	Uitgevoerd

Investering (€ x 1.000)	Budget	Realisatie (tm 2023)	Realisatie 2024)	Vrije ruimte	Beoordeling:	Toelichting
Aanpassing hal gemeentehuis (balie)	180		-	180	(D)	Wordt uitgevoerd met de huisvesting
Vervangen koelmachine & regeling gemeentehuis	200	3	1	196	(I)	In voorbereiding
Vervangen diverse elementen installaties gemeentehuis	330	-	137	193	(I)	In voorbereiding
Vervangen radiatoren en convectoren gemeentehuis	210	-	5	205	(D)	Uitvoering 2025
Oplaadpunten gemeentewerf Landlust	75	19	19	37		
Beveiliging en toegangscontrole gemeentehuis	145	-	-	145	(D)	Wordt uitgevoerd met de huisvesting
Totaal programma Samen Besturen	1.231	47	183	1.001		
Paragraaf Bedrijfsvoering						

EMU-saldo

Economische en Monetaire Unie (EMU)

Overeenkomstig het door het ministerie van Financiën verstrekte model is het EMU-saldo van de gemeente Diemen voor het jaar 2024 berekend.

EMU-saldo		Rekening 2024
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	5.345
2	-/- Mutatie (im)materiele vaste activa	6.616
3	+/+ Mutatie voorzieningen	1.936
4	-/- Mutatie voorraaden incl. bouwgronden in exploitatie	-2.919
5	-/- Verwachte boekwinst/verlies bij verkoop FVA en (I)MVA, alsmede de afwaardering van FVA	-
Berekend EMU-saldo		3.584

Toelichting EMU-saldo

Het EMU-saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal, naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen. Zoals de solvabiliteit en de (netto) schuldquote. Het EMU-saldo geeft namelijk in één oogopslag aan of de gemeente via reële transacties netto geld uitgeeft, of dat er netto geld binnenkomt. Het positieve EMU-saldo geeft aan dat de gemeente via reële transacties meer ontvangt dan dat er wordt uitgegeven. Het is echter wel van belang om het EMU-saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van het 'gemodificeerde stelsel van baten en lasten'.

SiSa-verantwoordingsbijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A31	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024 Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A31/01 € 62.056	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A31/02 € 62.056	Project afgerond in jaar T (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A31/03 Nee	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A31/04		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/01 22	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 78	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Ja	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 Nee	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06 €838.238	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 € 1.443.976				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08 €838.238	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09 € 1.443.976	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10 €818.646	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 €1.099.846	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12 €0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13 €0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/14 €7.038	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15 €53.778	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 €78.518	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 €272.726	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 €40.634	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 €40.634
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 €0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 €0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/24 €1.783.074	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekkende	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 0	Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
			€ 29.282	€ 0	1	209	3	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) <i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	Correctie besteding (jaar T-1) <i>Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D8/06</i>
			€ 414.959	€ 242.126	€ 194.421	€ 68.386	€ 496.345	€ 601.968
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
			1					
			2					
			100					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld <i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen <i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>		
			€ 0 Correctie besteding (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	€ 0 Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	€ 0 Opgebouwde reserve (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>			
			€ 37.500 Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	€ 79.422 Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs <i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	€ 116.922 Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>			
			1					
			2					
			10					
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Correctie besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T-1) <i>Aard controle R Indicator: D22/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D22/02</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D22/03</i>			
			1 € 0	€ 4.320	Nee			
			2					
			100					
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentienuummer <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01</i>	Aard van de activiteit besteding (jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02</i>	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04</i>	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06</i>
			1 SB240171	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0	€ 107.113	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0
			2 SB240171	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0	€ 107.113	c) De doorontwikkeling van een bestaande beperkte bibliotheekvoorziening	€ 0
			100					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07</i>					
			1 Nee					
			2 Nee					
			100					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>
			1 060362 Gemeente Amstelveen	5000005989	€ 17.360	€ 53.307	€ 0	€ 0
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>			
			1 060362 Gemeente Amstelveen	5000005989	Nee			
			2					
			15					
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikkingnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>		
			1 060362 Gemeente Amstelveen	5000005989	Bergen, vasthouden, droogtebestrijding	Nee		
			2					
			15					
lenW	E113	Tijdelijke regeling uitkering bodemopgaven 2024-2030	Besteding (jaar T) binnen werkvoorraad	Is er sprake van SiSa tussen medeoverheden (ja/nee)	Correctie (Jaar T-1) werkvoorraad ivm SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) binnen werkvoorraad	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: E113/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E113/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E113/05</i>	
			€ 5.080	Nee		€ 5.080	Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05
			€ 7.132.941	€ 332.436	€ 119.205	€ 66.660	€ 44.552
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk) Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11
			€ 26.542	€ 28.841	€ 0	€ 242.120	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14			€ 6.571
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/01	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/02	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/03	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/04	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/05
			€ 9.000	€ 10.860	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 2.764	€ 115.413
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.305	€ 43.709
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 7.920	€ 41.158
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.515
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.101
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 14.989	€ 207.896
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
			6 Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle D2	Aard controle R	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			Indicator: G4/16 1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) 2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) 3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) 4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) 5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) 6 Totaal	Indicator: G4/17 € 0 € 0 € 0 € 0 € 0 € 0	Indicator: G4/18 € 0 € 0 € 0 € 0 € 0 € 0	Indicator: G4/19 € 0 € 0 € 0 € 0 € 0 € 0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01 € 197.583	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03 Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01 € 6.250	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03 Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01 € 3.924	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02 € 0	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03 € 0	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05 Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01 € 1.209.588	Totale werkelijke berekende uitkering Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02 € 180.800				
			Activiteiten Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03 1 Programma Vrije tijd 2 Voorziening Gebouwen 100	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/04 € 174.450 € 6.350	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05 € 0 € 6.350	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06 € 0 € 0	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden Aard controle R Indicator: H4/07 € 174.450 € 0	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: H12/02	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03		
			€ 0	€ 50.000	Ja		
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per onderdeel Aard controle R Indicator: H30/03	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) per onderdeel Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05
							Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)? Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 17.806	€ 18.360	€ 22.905	Ja
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 121.904	€ 127.000	€ 254.681	Ja
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 27.394	€ 32.423	€ 54.406	Ja
			4 Kansrijke Start	€ 21.916	€ 25.952	€ 41.731	Ja
			5 Mentale Gezondheid	€ 6.848	€ 9.565	€ 16.924	Ja
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 23.970	€ 29.870	€ 48.268	Ja
			7 Valpreventie	€ 65.062	€ 68.651	€ 87.892	Ja
			8 Leefomgeving	€ 13.698	€ 18.625	€ 27.425	Ja
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.424	€ 4.000	€ 6.643	Ja
			10 Versterken sociale basis	€ 49.310	€ 67.113	€ 142.108	Ja
			11 Mantelzorg	€ 13.698	€ 17.000	€ 27.519	Ja
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 13.698	€ 24.729	€ 35.135	Ja
			13 Welzijn op recept	€ 13.012	€ 13.000	€ 18.754	Ja
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.424	€ 3.000	€ 6.287	Ja
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 9.998	€ 10.133	€ 21.835	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07				Ja
			Nee				
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H35B/02			
			1 060363 Gemeente Amsterdam	€ 207.986			
			2				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VRO	J55	Aanpak energietoelagen	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06
			404 Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	€ 123.087 Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	€ 319.252 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	20	€ 6.093	€ 86.183
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07	Aard controle R Indicator: J55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09			
			306 Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	€ 57.083 Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	€ 182.747 Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15
			694	663	0	424	841	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan de zelf-maatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/01	Aard controle R Indicator: J94/02	Aard controle D1 Indicator: J94/03	Aard controle D1 Indicator: J94/04	Aard controle R Indicator: J94/05	Aard controle R Indicator: J94/06
			1 LA/23-03580490	€ 17.953	3	0	€ 0	€ 0
			2 LA/24-03761172	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			100					
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan de energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
			1 € 14.349	€ 3.604	Nee			
			2 € 0	€ 0	Nee			
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
			1 2023-0000096181 Holland Park West	242	Ja	0	N.v.t.	€ 2.196.550

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
			2023-0000096181 Hof van Saan	72	Ja	0	N.v.t.	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12
			2023-0000096181 Holland Park West	€ 2.196.150	Ja	nog in aanbouw	121	Ja
			2023-0000096181 Hof van Saan	€ 0	Ja	nog in aanbouw	40	Ja
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14				
			2023-0000096181 Holland Park West	Nee				
			2023-0000096181 Hof van Saan	Nee				
VRO	J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatief aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	Cumulatief aantal gerealiseerde woonruimten voor statushouders en/of Oekraïense ontheemden (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: J107/01	Aard controle R Indicator: J107/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J107/06
			1 SFT2024-1-03692860	€ 0	€ 0	0	0	Nee
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03			
			030007 Provincie Noord-Holland	€ 120.432	€ 120.432			
			Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08	
			030007 Provincie Noord-Holland	in ontwikkeling	Nee	30-4-2025	Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025							
Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05
			€ 524.000	€ 235.169	€ 0	€ 1.411.844	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07				
			Nee				
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie
			Aard controle R Indicator: M16/01	Aard controle R Indicator: M16/02	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03	Aard controle R Indicator: M16/04	Aard controle R Indicator: M16/05
			€ 2.003.789	€ 0	€ 0	€ 197.425	€ 0
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: M16/07	Aard controle R Indicator: M16/08	Aard controle R Indicator: M16/09	Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 Aard controle n.v.t. Indicator: M16/10	Aard controle n.v.t. Indicator: M16/11
			€ 768	€ 23.460	€ 0	€ 2.390.488	€ 8.315.616
							€ 165.046

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeenteraad van de Gemeente Diemen

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de Gemeente Diemen te gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2024 en van het vermogen van de Gemeente Diemen op 31 december 2024 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2024;
- ▶ de balans per 31 december 2024;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het college van burgemeester en wethouders over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- ▶ de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen en
- ▶ de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 12-12-2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2024. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Gemeente Diemen zoals vereist in de 'Wet toezicht accountantsorganisaties' (Wta), de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten' (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de 'Verordening gedrags- en beroepsregels accountants' (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording in de toelichting op de jaarrekening op pagina 261. Het college van burgemeester en wethouders heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 2.540.000, waarvan € 641.000 past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf door de gemeenteraad als acceptabel is geduid, ligt boven

de door de gemeenteraad vastgestelde verantwoordingsgrens van totaal € 2.410.000. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.205.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2024. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg zijn van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeente en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de gemeenteraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd zoals bijvoorbeeld ook het integriteitsbeleid, de klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij het college en de gemeenteraad.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Frauderisico	Onze controlewerkzaamheden en observatie
<i>Het doorbreken van interne beheersingsmaatregelen door het management</i> Op grond van onze controlestandaarden gaan wij uit van de veronderstelling dat er altijd een risico aanwezig is op doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het management en het college van burgemeester en wethouders. Hierdoor veronderstellen wij dat een risico op verslaggevingsfraude bestaat. Meer concreet zien wij het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het management en het college van burgemeester en wethouders met name in: ▶ journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; ▶ de betrouwbaarheid van schattingen en schattingsprocessen; ▶ significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening;	Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd. Daarnaast hebben wij op basis van risicocriteria specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het college van burgemeester en wethouders waaronder: ▶ de waardering van de grondexploitatie; ▶ de waardering van vaste activa; ▶ de waardering van debiteuren en andere vorderingen; ▶ het toereikend zijn van voorzieningen. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van het college van burgemeester en wethouders bij deze posten en daarbij tevens aandacht besteed aan de risico's die voortkomen uit nevenfuncties. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het college van burgemeester en wethouders.

Het in de controlestandaarden veronderstelde frauderisico rondom de opbrengstverantwoording is door ons weerlegd. Een gemeente laat zich typeren als een meerdoelenbestedingshuishouding en is daarmee inherent niet gericht op het verwerven van opbrengsten. De van toepassing zijnde opbrengstenstromen (voornamelijk algemene en specifieke uitkeringen en gemeentelijke heffingen), de transparante wijze van totstandkoming hiervan en de relatief beperkte omvang van de beïnvloedbare opbrengstenstromen zorgen ervoor dat het frauderisico rond de opbrengstverantwoording als geheel door ons als een niet-significant risico is aangemerkt.

Wij hebben tijdens onze controle geen specifieke aanwijzingen gekregen voor (een vermoeden van) fraude.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Zoals toegelicht in het onderdeel 'paragraaf Risico's en weerstandsvermogen' in de jaarstukken, heeft het college van burgemeester en wethouders een beoordeling opgesteld van de mogelijkheden van de gemeente om de risico's vanuit de normale bedrijfsvoering financieel op te vangen en de bedrijfsvoering zonder tussenkomst van de provinciale toezichthouder voort te zetten.

Onze werkzaamheden hebben bestaan uit:

- ▶ Het uitvoeren van een risicoanalyse gericht op het risico dat er gerede twijfel bestaat over de mogelijkheden om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen, zonder tussenkomst van de toezichthouder.
- ▶ Het kennisnemen van de analyse in de paragraaf 'Risico's en weerstandsvermogen' van het college en overwegen of deze alle relevante informatie bevat waarvan de accountant als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis heeft en het bevragen van het college over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- ▶ Het kennisnemen van de meerjarenbegroting in relatie tot de ontwikkelingen in de sector decentrale overheden.
- ▶ Het kennisnemen van de beoordeling van de (meerjaren)begroting van de gemeente door de toezichthouder.
- ▶ Het vaststellen dat de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen.
- ▶ Het inwinnen van inlichtingen bij het college over zijn kennis van het niet in staat kunnen zijn om financiële risico's op te kunnen vangen vanuit de reguliere bedrijfsvoering.
- ▶ Het verkrijgen van inlichting over gebeurtenissen of omstandigheden na de periode waarvoor het college een beoordeling heeft gemaakt.
- ▶ Het evalueren of voldoende en geschikte controle-informatie is verkregen met betrekking tot de conclusie en veronderstellingen van het college inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- ▶ jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ kerngegevens; en
- ▶ het Overzicht taakvelden per programma.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 van de Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2024 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) van de Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2024 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door de gemeenteraad vastgestelde normenkader d.d. 12 december 2024 en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 12 december-2024, het Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeente, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeente. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amstelveen, 13 juni 2025

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.
J.F.A. Schaik MSc RA

Kerngegevens	302
Het resultaat	305
Subsidies	306
Taakvelden	308

Kerngegevens

Politieke structuur

Politieke structuur

Samenstelling gemeenteraad
(algemeen bestuur)

GroenLinks

Mw. H. van 't Riet (fractievoorzitter)
Mw. Y. Yildiz-Kaya
Dhr. E. Bouwhuis
Mw. N. van Engelen
Dhr. T.A.C. de Bruijn

Ons Diemen

Dhr. W. Advokaat (fractievoorzitter)
Dhr. A. de Jong
Dhr. J. de Jong
Mw. N.C.F. Moors

D66

Dhr. R. Poelwijk (fractievoorzitter)
Dhr. H.J. Berkhout
Mw. S.E. Muijs
Mw. O.U. Ramautarsing

VVD

Mw. V. Voermans (fractievoorzitter)
Dhr. J.A. Jägers
Dhr. H. Dijkman

PvdA

Mw. S. Kuilman (fractievoorzitter)
Dhr. F.W. Geerts
Dhr. W. van Es

Ouderenpartij Diemen

Dhr. P.A. Prins (fractievoorzitter)
Dhr. E.S. den Heijer

Onafhankelijke Partij Diemen

Dhr. J.G.M. Sikking (fractievoorzitter)
Mw. A.R. van Marion

Samenstelling college van Burgemeester en Wethouders
(dagelijks bestuur)



Dhr. E. Boog
Burgemeester

Portefeuille:

- Openbare orde en veiligheid
- Toezicht en handhaving en APV
- Omgevingsdienst
- Dienstverlening, informatieveiligheid en juridische zaken
- Personeel en organisatie
- Duo+



Dhr. M.A. van den Berg (GroenLinks)

1° locoburgemeester

Portefeuille:

- Jeugdzorg
- Inburgering, diversiteit en inclusie
- Beheer openbare ruimte
- Gebouwen- en wijkbeheer
- Afval en milieu
- Duurzaamheid
- Water, natuur en dierenwelzijn



Dhr. H. Prins (Ons Diemen)

2° locoburgemeester

Portefeuille:

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Participatie
- Communicatie
- Grondzaken
- Welstand en vergunningen
- Verkeer, verkeersveiligheid en vervoer (parkeren)
- ICT



Drs. J.D.W. Klaasse (D66)

3° locoburgemeester

Portefeuille:

- Financiën
- Economische zaken
- Onderwijs en kinderopvang
- Sport en recreatie
- Kunst, cultuur en ontwikkelingssamenwerking
- Daarom Diemen en evenementen



Mw. M. Everhardt (PvdA)

4° locoburgemeester

Portefeuille:

- Werk en inkomen
- Armoedebestrijding en bestaanszekerheid
- Zorg en welzijn
- Ouderenbeleid
- Wonen
- Volwasseneneducatie
- Laaggeletterdheid

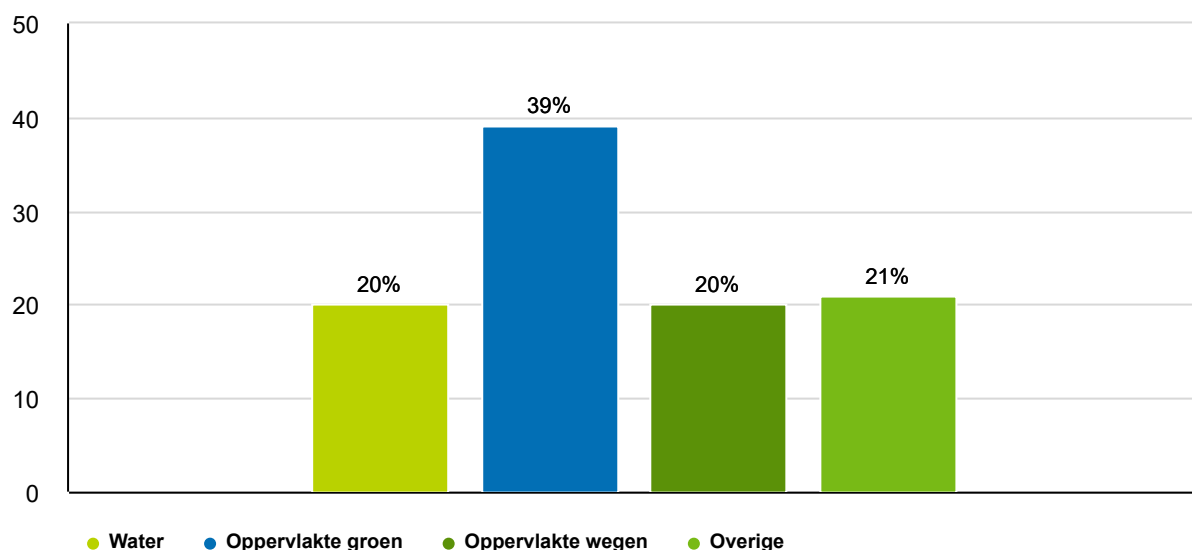
Sociale structuur

Sociale structuur	1-1-2024	31-12-2024
0 - 18 jaar	5.749	5.771
18 - 74 jaar	24.817	24.930
75 jaar en ouder	2.219	2.276
Totaal	32.785	32.977

Fysieke structuur

Fysieke structuur	1-1-2024	31-12-2024
Oppervlakte gemeente (ha)	1.404	1.404
waarvan:		
- Water	274	274
- Oppervlakte groen	551	551
- Oppervlakte wegen	281	281
- Overige	297	297
- Aantal woonruimten	16.508	16.344
- Aantal bedrijfsvestigingen	4.685	4.965

* Bron: Algemene uitkering



Financiële structuur

Financiële structuur	Realisatie 2023	Bedrag per inwoner 2023	Realisatie 2024	Bedrag per inwoner 2024
Gewone uitgaven (excl. grondexpl.)	-118.249	-3,61	-121.415	-3,68
Opbrengst belastingen/retributies	21.931	0,67	18.699	0,57
Algemene uitkering	58.240	1,78	62.372	1,89
Boekwaarde vaste activa	126.645	3,86	133.541	4,05
Eigen vermogen en voorzieningen	-71.660	-2,19	-75.069	-2,28
Vaste schuld	-50.808	-1,55	-44.722	-1,36

Het resultaat

Lasten en Baten per programma	Begroting 2024	Rekening 2024	Vershil 2024
Sociaal	-28.782	-27.389	1.394
Veilig	-4.239	-4.324	-85
Inkomen en armoede	-15.236	-15.287	-51
Vrije tijd	-6.965	-6.829	136
Onderwijs	-4.763	-4.347	415
Gebiedsontwikkeling	-7.111	-7.415	-304
Leefomgeving en klimaat	-25.713	-25.205	508
Verkeer	-2.370	-2.643	-273
Samen besturen	-18.551	-18.444	107
Financiën	-1.522	-1.605	-83
Totaal lasten	-115.251	-113.488	1.763
Sociaal	1.428	1.360	-68
Veilig	190	304	114
Inkomen en armoede	11.309	12.369	1.060
Vrije tijd	2.286	2.008	-278
Onderwijs	1.623	1.456	-167
Gebiedsontwikkeling	7.509	8.025	516
Leefomgeving en klimaat	12.997	12.913	-85
Verkeer	1.835	1.928	93
Samen besturen	1.258	1.261	2
Financiën	76.629	77.210	582
Totaal baten	117.064	118.833	1.770
Resultaat voor bestemming	1.812	5.345	3.532
Sociaal	-	-	-
Veilig	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-
Vrije tijd	-	-	-
Onderwijs	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	-4.630	-4.439	191
Leefomgeving en klimaat	-2.239	-2.463	-224
Verkeer	-38	-	38
Samen besturen	-90	-90	-
Financiën	-	-73	-73
Totaal dotaties aan reserves	-6.997	-7.065	-68
Sociaal	377	256	-121
Veilig	-	-	-
Inkomen en armoede	-	-	-
Vrije tijd	147	129	-18
Onderwijs	153	152	-1
Gebiedsontwikkeling	3.152	2.928	-224
Leefomgeving en klimaat	1.548	1.596	48
Verkeer	20	125	105
Samen besturen	605	562	-43
Financiën	61	61	-
Totaal onttrekkingen aan reserves	6.063	5.809	-254
Mutaties reserves	-934	-1.256	-322
Resultaat na bestemming	880	4.089	3.210

Subsidies

Instelling	Begroting 2024	Nabetaligen/ navorderingen 2023	Verstrekte subsidies 2024	Verschil
3020 Vrouwenkoor Ancora	1,4	0,0	1,4	0,0
3030 Algemene Schakel Vereniging	64,0	0,0	64,0	0,0
3040 Diemer Orkestje	0,0	0,0	0,0	0,0
3050 Vrouwenkoor Voice Female	4,2	0,0	5,5	-1,3
3060 St. Openbare Bibliotheek Amsterdam	486,0	91,0	395,1	-0,1
3080 St. Welzijn Diemen	1.746,0	17,5	1.746,0	-17,5
3130 I.V.N.	0,5	0,0	0,0	0,5
3140 Scouting Diemen	25,8	0,0	25,8	0,0
3150 Diemer Harmonie	6,6	0,0	6,6	0,0
3160 Alzheimer Nederland	1,3	0,0	1,3	0,1
3170 St. Zonnebloem	0,8	0,0	0,8	0,0
3180 Vr. Theatergroep Diemen	2,1	0,0	2,1	0,0
3240 St. vrienden van de Hoop	3,4	0,0	3,4	0,0
3250 St. muziekschool Diemen	91,0	0,0	89,0	2,0
3260 SKD	115,5	-3,7	119,2	0,0
3280 Humanitas	54,7	0,0	54,7	0,0
3300 PCOB	1,6	0,0	1,6	0,0
3320 Madi Diemen	759,5	0,0	759,9	-0,4
3330 EDOG	23,1	0,0	23,1	0,0
3340 Vroeg er op af	99,5	0,0	102,4	-2,9
3350 Historische Kring	7,0	0,0	7,0	0,0
3360 Markant	95,1	6,6	94,4	-5,9
3390 Kinderboerderij	7,2	0,0	7,2	0,0
3400 St. Diemer Festijn	75,0	0,0	75,0	0,0
3410 St. Assalaan	4,7	0,0	0,0	4,7
3420 Blijfgroep	93,0	0,0	92,6	0,4
3440 Arkin	28,5	0,0	70,1	-41,6
3450 Regenboog	68,2	-11,2	68,2	11,1
3460 t. Florente Basisscholen	145,3	0,0	150,3	-5,0
3480 MEE Amstel en Zaan	247,0	20,5	246,9	-20,4
3490 St. RK Scholen	16,9	0,0	16,9	0,0
3500 Nieuwe Kring	28,0	0,0	28,0	0,0
3520 DMRA - Discriminatie Meldpunt (A`dam)	26,8	-13,1	26,3	13,6
3530 St. Vluchtelingenwerk Amstel tot Zaan	145,0	-26,0	144,2	26,8
3550 St. Muziekcollectief Ouder Amstel	0,8	0,0	0,7	0,1
3560 St. Diemer Omroep	33,5	0,0	32,5	1,0
3570 St. Loswalfestival	0,0	0,0	0,0	0,0
3590 Kunstzin Diemen	5,8	0,0	5,8	0,0
3600 Stichting De Omval	675,0	-40,0	675,0	40,0
3610 Meer bewegen voor ouderen	7,1	0,0	7,1	0,0
3630 Stg KMN Kind & Co	220,8	-51,6	272,4	0,0
3640 Voedselbank	7,7	0,0	7,7	0,0
3650 Pink	1,8	0,0	1,8	0,1

Instelling	Begroting 2024	Nabetaligen/ navorderingen 2023	Verstrekte subsidies 2024	Verschil
3660 Jazzfestival Duke	7,0	0,0	7,0	0,0
3670 Zwembad AGO	50,0	0,0	50,0	0,0
3680 Buurtzorg	0,0	0,0	0,0	0,0
3690 Slachtofferhulp	11,9	0,0	11,9	0,0
3700 Sinterklaas in Diemen	13,3	0,0	16,8	-3,5
3710 Amstelring	0,0	-21,0	0,0	21,0
3760 Praktijk Ondersteuning Huisartsen	36,7	-35,0	0,0	71,7
3770 Het Oranjefeest	14,3	0,0	14,9	-0,5
3780 EHBO Diemen	1,6	0,0	1,6	0,0
3785 Smakelijk Diemen	7,3	0,0	7,8	-0,5

Taakvelden

Overzicht taakvelden per taakveld

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning												
0.1 Bestuur	34	-1.920	-1.886	29	-2.545	-2.516	30	-2.304	-2.274	1	241	242
0.2 Burgerzaken	587	-2.110	-1.522	917	-2.326	-1.409	891	-2.346	-1.456	-27	-20	-47
0.4 Overhead	133	-16.565	-16.432	312	-14.689	-14.377	340	-14.681	-14.342	28	7	35
0.5 Treasury	4.649	-905	3.744	3.442	-845	2.597	3.573	-843	2.730	131	2	133
0.61 OZB woningen	4.810	-280	4.530	4.550	-280	4.270	4.556	-305	4.251	6	-25	-19
0.62 OZB niet-woningen	4.160	-260	3.900	4.570	-280	4.290	4.671	-285	4.386	101	-5	96
0.63 Parkeerbelasting	1.436	-	1.436	1.536	-	1.536	1.501	-	1.501	-35	-	-35
0.64 Belastingen overig	90	-	90	150	-	150	130	-	130	-20	-	-20
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	58.880	-	58.880	61.844	-	61.844	62.372	-	62.372	528	-	528
0.8 Overige baten en lasten	1.329	-791	538	1.268	-154	1.114	1.259	-437	822	-9	-283	-292
0.9 Vennootschapsbelasting (VPB)	-	-25	-25	-	-85	-85	-	-112	-112	-	-27	-27
0.10 Mutaties reserves	403	-172	231	6.063	-6.997	-934	5.809	-7.065	-1.256	-254	-68	-322
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	876	876	-	-878	-878	-	-4.089	-4.089	-	-3.210	-3.210
1. Veiligheid												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-1.796	-1.796	-	-1.820	-1.820	10	-1.895	-1.885	10	-75	-65
1.2 Openbare orde en veiligheid	50	-1.946	-1.896	190	-2.419	-2.229	294	-2.430	-2.136	104	-10	94
2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
2.1 Verkeer en vervoer	318	-8.051	-7.733	1.025	-8.443	-7.418	1.120	-8.650	-7.530	95	-207	-112
2.2 Parkeren	297	-1.254	-957	297	-1.511	-1.214	424	-1.677	-1.253	127	-166	-39
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-569	-569	-	-482	-482	-	-492	-492	-	-10	-10
2.5 Openbaar vervoer	-	-20	-20	-	-20	-20	-	-	-	-	20	20
3. Economie												
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57	-282	-224	57	-282	-224	57	-348	-291	-	-67	-67
3.4 Economische promotie	805	-495	310	805	-466	339	650	-502	148	-155	-36	-191
4. Onderwijs												
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-16	-16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	76	-2.682	-2.606	76	-2.150	-2.074	-	-1.947	-1.947	-76	203	127

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.053	-2.227	-1.174	1.316	-2.520	-1.204	1.147	-2.308	-1.161	-169	212	43
5. Sport, cultuur en recreatie												
5.1 Sportbeleid en activering	-	-44	-44	160	-194	-34	152	-157	-5	-8	37	29
5.2 Sportaccommodaties	1.391	-3.441	-2.050	1.634	-3.937	-2.304	1.393	-3.841	-2.447	-240	97	-144
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-254	-254	-	-371	-371	-	-290	-290	-	81	81
5.4 Musea	-	-28	-28	-	-28	-28	-	-26	-26	-	2	2
5.6 Media	-	-452	-452	30	-459	-429	29	-457	-428	-1	2	1
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	-3.311	-3.307	4	-3.591	-3.587	23	-3.674	-3.651	19	-82	-64
6. Sociaal domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	595	-2.460	-1.865	1.662	-4.218	-2.556	1.728	-4.009	-2.281	66	209	275
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	69	-2.225	-2.156	69	-3.316	-3.247	63	-3.047	-2.984	-6	269	263
6.3 Inkomensregelingen	7.549	-11.051	-3.502	10.384	-13.162	-2.778	11.426	-13.338	-1.912	1.042	-176	866
6.4 WSW en beschut werk	-	-1.674	-1.674	-	-1.924	-1.924	-	-1.708	-1.708	-	216	216
6.5 Arbeidsparticipatie	205	-1.287	-1.082	242	-1.317	-1.075	324	-1.274	-950	82	42	125
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	88	-1.356	-1.268	88	-1.426	-1.338	44	-1.409	-1.364	-44	17	-26
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-240	-240	-	-307	-307	-	-278	-278	-	29	29
6.71b Begeleiding (WMO)	121	-2.508	-2.387	121	-2.509	-2.388	162	-2.666	-2.505	41	-157	-117
6.71c Dagbesteding (WMO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-465	-465	-	-5	-5	-	-2	-2	-	3	3
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-	-465	-465	-	-976	-976	-	-854	-854	-	122	122
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	-20	-20	-	-45	-45	-	-42	-42	-	3	3
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-50	-50	-	-100	-100	-	-177	-177	-	-77	-77
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-1.057	-1.057	-	-1.605	-1.605	-	-1.631	-1.631	-	-26	-26
6.73a Pleegzorg	-	-100	-100	-	-64	-64	-	-25	-25	-	39	39
6.73b Gezinsgericht	-	-80	-80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-650	-650	-	-387	-387	-	-323	-323	-	64	64
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-200	-200	-	-150	-150	-	-102	-102	-	48	48
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-350	-350	-	-274	-274	-	-225	-225	-	49	49

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-160	-160	-	-345	-345	-	-185	-185
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.81a Beschermd wonen (WMO)	-	-	-	-	-	-	-	-9	-9	-	-9	-9
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-574	-574	30	-585	-555	29	-542	-512	-1	43	43
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-140	-140	-	-85	-85	-	-54	-54	-	31	31
6.82a Jeugdbescherming	32	-6.838	-6.806	82	-6.951	-6.869	-	-6.587	-6.587	-82	363	281
6.82b Jeugdreclassering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	390	-5.471	-5.081	538	-5.956	-5.418	475	-5.492	-5.017	-63	464	401
7.2 Riolering	4.445	-3.973	471	4.172	-3.692	481	4.252	-3.754	499	80	-62	18
7.3 Afval	5.738	-5.606	132	5.998	-5.961	38	6.114	-5.946	169	116	15	131
7.4 Milieubeheer	649	-1.757	-1.108	1.589	-3.214	-1.625	1.258	-2.391	-1.133	-331	823	492
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	215	-230	-15	211	-235	-24	149	-264	-115	-62	-30	-91
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.1 Ruimtelijke ordening	528	-735	-207	1.353	-1.778	-425	1.241	-1.574	-334	-112	204	92
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijven terreinen)	4.972	-4.944	27	5.133	-2.952	2.181	5.414	-3.227	2.187	281	-275	6
8.3 Wonen en bouwen	981	-1.530	-548	965	-1.720	-754	1.313	-1.871	-559	347	-152	195
Totaal Taakvelden	107.138	-107.051	87	122.912	-122.843	69	124.424	-124.330	94	1.512	-1.487	24

Overzicht taakvelden per programma

De gemeente Diemen kent in de begroting een onderverdeling naar programma's. Deze indeling is in de financiële administratie eveneens vastgelegd. In de administratie zijn op een gedetailleerder niveau ook alle posten opgenomen op grootboekrekeningen. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Elke grootboekrekening is gekoppeld aan één programma;
- Elke grootboekrekening is gekoppeld aan één van de voorgeschreven taakvelden zoals die bij ministeriële regeling zijn vastgesteld (artikel 66 BBV).

Leidraad voor de koppeling aan taakvelden is het Iv3-informatievoorschrift van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is hieronder een overzicht opgenomen met het verdelingsprincipe op basis waarvan de taakvelden over de programma's zijn verdeeld.

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Sociaal												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	377	-	377	256	-	256	-121	-	-121
5.1 Sportbeleid en activering	-	-	-	143	-143	-	152	-145	6	9	-3	6
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	9	-599	-590	115	-498	-383	110	-449	-339	-5	49	44
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	69	-2.225	-2.156	69	-3.316	-3.247	63	-3.047	-2.984	-6	269	263
6.4 WSW en beschut werk	-	-1.674	-1.674	-	-1.924	-1.924	-	-1.708	-1.708	-	216	216
6.5 Arbeidsparticipatie	205	-1.287	-1.082	242	-1.317	-1.075	324	-1.274	-950	82	42	125
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	88	-1.356	-1.268	88	-1.426	-1.338	44	-1.409	-1.364	-44	17	-26
6.71a Huishoudelijke hulp (WMO)	-	-240	-240	-	-307	-307	-	-278	-278	-	29	29
6.71b Begeleiding (WMO)	121	-2.508	-2.387	121	-2.509	-2.388	162	-2.666	-2.505	41	-157	-117
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-465	-465	-	-5	-5	-	-2	-2	-	3	3
6.72a Jeugdhulp begeleiding	-	-465	-465	-	-976	-976	-	-854	-854	-	122	122
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	-20	-20	-	-45	-45	-	-42	-42	-	3	3
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-	-50	-50	-	-100	-100	-	-177	-177	-	-77	-77
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-	-1.057	-1.057	-	-1.605	-1.605	-	-1.631	-1.631	-	-26	-26
6.73a Pleegzorg	-	-100	-100	-	-64	-64	-	-25	-25	-	39	39
6.73b Gezinsgericht	-	-80	-80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-650	-650	-	-387	-387	-	-323	-323	-	64	64
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-	-200	-200	-	-150	-150	-	-102	-102	-	48	48
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-	-350	-350	-	-274	-274	-	-225	-225	-	49	49
6.74c Gesloten plaatsing	-	-	-	-	-160	-160	-	-345	-345	-	-185	-185

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-	-574	-574	30	-585	-555	29	-542	-512	-1	43	43
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-140	-140	-	-85	-85	-	-54	-54	-	31	31
6.82a Jeugdbescherming	32	-6.838	-6.806	82	-6.951	-6.869	-	-6.587	-6.587	-82	363	281
7.1 Volksgezondheid	390	-5.471	-5.081	538	-5.956	-5.418	475	-5.492	-5.017	-63	464	401
Totaal Sociaal	914	-26.348	-25.434	1.805	-28.782	-26.978	1.615	-27.380	-25.765	-189	1.402	1.213
Veilig												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	-1.796	-1.796	-	-1.820	-1.820	10	-1.895	-1.885	10	-75	-65
1.2 Openbare orde en veiligheid	50	-1.946	-1.896	190	-2.419	-2.229	294	-2.430	-2.136	104	-10	94
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Veilig	50	-3.742	-3.692	190	-4.239	-4.049	304	-4.324	-4.020	114	-85	29
Inkomen en armoede												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	-681	-681	925	-2.074	-1.149	943	-1.949	-1.006	18	125	142
6.3 Inkomensregelingen	7.549	-11.051	-3.502	10.384	-13.162	-2.778	11.426	-13.338	-1.912	1.042	-176	866
Totaal Inkomen en armoede	7.549	-11.732	-4.183	11.309	-15.236	-3.927	12.369	-15.287	-2.918	1.060	-51	1.008
Vrije tijd												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	147	-	147	129	-	129	-18	-	-18
3.4 Economische promotie	-	-495	-495	-	-466	-466	-	-502	-502	-	-36	-36
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-	-5	-5	-	-18	-18	-	-18	-18	-	-	-
5.1 Sportbeleid en activering	-	-44	-44	17	-51	-34	-	-11	-11	-17	40	23
5.2 Sportaccommodaties	1.391	-3.441	-2.050	1.634	-3.937	-2.304	1.393	-3.841	-2.447	-240	97	-144
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-208	-208	-	-207	-207	-	-171	-171	-	36	36
5.4 Musea	-	-28	-28	-	-28	-28	-	-26	-26	-	2	2
5.6 Media	-	-452	-452	30	-459	-429	29	-457	-428	-1	2	1
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	355	-1.218	-863	391	-1.516	-1.125	367	-1.491	-1.125	-24	24	-
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	211	-298	-87	215	-284	-69	219	-312	-94	4	-28	-24
Totaal Vrije tijd	1.957	-6.188	-4.231	2.433	-6.965	-4.532	2.137	-6.829	-4.692	-296	136	-160

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onderwijs												
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	153	-	153	152	-	152	-1	-	-1
4.1 Openbaar basisonderwijs	-	-16	-16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.2 Onderwijshuisvesting	76	-2.682	-2.606	76	-2.150	-2.074	-	-1.947	-1.947	-76	203	127
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.053	-2.222	-1.169	1.316	-2.502	-1.186	1.147	-2.290	-1.143	-169	212	43
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	231	-26	205	231	-111	120	309	-110	199	78	1	79
Totaal Onderwijs	1.360	-4.946	-3.586	1.776	-4.763	-2.987	1.608	-4.347	-2.739	-168	415	247
Gebiedsontwikkeling												
0.2 Burgerzaken	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1	-	-1	-1
0.4 Overhead	-	-475	-475	-	-374	-374	-	-385	-385	-	-10	-10
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57	-282	-224	57	-282	-224	57	-348	-291	-	-67	-67
0.10 Mutaties reserves	403	-	403	3.152	-4.630	-1.478	2.928	-4.439	-1.512	-224	191	-33
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-	-6	-6	-	-6	-6	-	-8	-8	-	-2	-2
8.1 Ruimte en leefomgeving	528	-735	-207	1.353	-1.778	-425	1.241	-1.574	-334	-112	204	92
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	4.972	-4.944	27	5.133	-2.952	2.181	5.414	-3.227	2.187	281	-275	6
8.3 Wonen en bouwen	981	-1.530	-548	965	-1.720	-754	1.313	-1.871	-559	347	-152	195
Totaal Gebiedsontwikkeling	6.941	-7.971	-1.031	10.661	-11.741	-1.081	10.952	-11.854	-902	292	-113	179
Leefomgeving en klimaat												
0.4 Overhead	-	-634	-634	-	-646	-646	-	-659	-659	-	-14	-14
2.1 Verkeer en vervoer	316	-7.559	-7.243	1.023	-7.899	-6.876	1.116	-8.034	-6.918	93	-135	-42
2.4 Economische havens en waterwegen	-	-569	-569	-	-482	-482	-	-492	-492	-	-10	-10
0.10 Mutaties reserves	-	-6	-6	1.548	-2.239	-691	1.596	-2.463	-866	48	-224	-175
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4	-3.305	-3.301	4	-3.585	-3.581	23	-3.666	-3.643	19	-80	-62
7.2 Riolering	4.445	-3.973	471	4.172	-3.692	481	4.252	-3.754	499	80	-62	18
7.3 Afval	5.738	-5.606	132	5.998	-5.961	38	6.114	-5.946	169	116	15	131
7.4 Milieubeheer	649	-1.757	-1.108	1.589	-3.214	-1.625	1.258	-2.391	-1.133	-331	823	492
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	215	-230	-15	211	-235	-24	149	-264	-115	-62	-30	-91
Totaal Leefomgeving en klimaat	11.367	-23.638	-12.272	14.545	-27.952	-13.406	14.509	-27.668	-13.159	-36	284	247
Verkeer												
0.4 Overhead	-	-414	-414	-	-295	-295	-	-350	-350	-	-55	-55
0.63 Parkeerbelasting	1.436	-	1.436	1.536	-	1.536	1.501	-	1.501	-35	-	-35
2.1 Verkeer en vervoer	2	-492	-490	2	-544	-542	4	-616	-612	2	-73	-71
2.2 Parkeren	297	-1.254	-957	297	-1.511	-1.214	424	-1.677	-1.253	127	-166	-39
2.5 Openbaar vervoer	-	-20	-20	-	-20	-20	-	-	-	-	20	20
0.10 Mutaties reserves	-	-76	-76	20	-38	-18	125	-	125	105	38	143
Totaal Verkeer	1.735	-2.256	-521	1.855	-2.408	-553	2.054	-2.643	-589	199	-235	-37

Taakvelden	Primitieve begroting			Begroting na wijzigingen			Realisatie			Verschil Begroting na wijziging met Realisatie		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Samen besturen												
0.1 Bestuur	34	-1.920	-1.886	29	-2.545	-2.516	30	-2.304	-2.274	1	241	242
0.2 Burgerzaken	587	-2.110	-1.522	917	-2.326	-1.409	891	-2.346	-1.455	-27	-19	-46
0.4 Overhead	133	-14.989	-14.856	312	-13.477	-13.165	340	-13.385	-13.045	28	92	119
0.8 Overige baten en lasten	-	-130	-130	-	-19	-19	-	-280	-280	-	-261	-261
0.10 Mutaties reserves	-	-90	-90	605	-90	515	562	-90	472	-43	-	-43
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	-46	-46	-	-164	-164	-	-119	-119	-	45	45
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-	64	64	-	-20	-20	-	-10	-10	-	10	10
Totaal Samen besturen	754	-19.220	-18.465	1.863	-18.641	-16.777	1.822	-18.534	-16.711	-41	107	66
Financiën												
0.4 Overhead	-	-53	-53	-	103	103	-	98	98	-	-5	-5
0.5 Treasury	4.649	-905	3.744	3.442	-845	2.597	3.573	-843	2.730	131	2	133
0.61 OZB woningen	4.810	-280	4.530	4.550	-280	4.270	4.556	-305	4.251	6	-25	-19
0.62 OZB niet-woningen	4.160	-260	3.900	4.570	-280	4.290	4.671	-285	4.386	101	-5	96
0.64 Belastingen overig	90	-	90	150	-	150	130	-	130	-20	-	-20
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	58.880	-	58.880	61.844	-	61.844	62.372	-	62.372	528	-	528
0.8 Overige baten en lasten	1.329	-661	668	1.268	-135	1.133	1.259	-157	1.102	-9	-22	-31
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-25	-25	-	-85	-85	-	-112	-112	-	-27	-27
0.10 Mutaties reserves	-	-	-	61	-	61	61	-73	-12	-	-73	-73
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	876	876	-	-878	-878	-	-4.089	-4.089	-	-3.210	-3.210
3.4 Economische promotie	805	-	805	805	-	805	650	-	650	-155	-	-155
Totaal Financiën	74.723	-1.308	73.415	76.690	-2.400	74.289	77.271	-5.767	71.505	582	-3.367	-2.785
Totaal taakvelden	107.349	107.349	-	123.127	-123.127	-	124.642	-124.633	9	1.516	-1.507	9

Raadsbesluit

Onderwerp: Jaarstukken 2024 gemeente Diemen

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

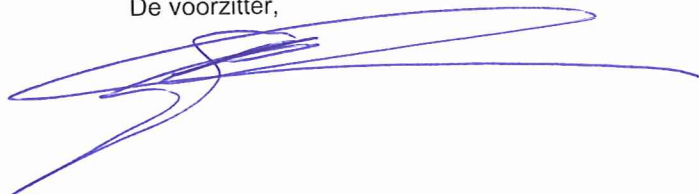
Gelet op de voordracht van het college d.d. 20 mei 2025 en het accountantsverslag van de controlerend accountant (BDO Accountants & Belastingadviseurs B.V);

Besluit

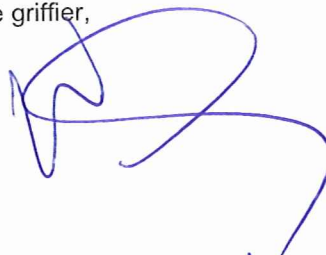
1. De 'Jaarstukken 2024 gemeente Diemen' vast te stellen;
2. Het rekeningresultaat 2024 te bepalen op € 4.089.000;
3. De onderschrijving van € 360.000 op klimaatbeleid toe voegen aan de Bestemmingsreserve Duurzaamheid en het restant van het rekeningresultaat, € 3.729.000 te storten in de Algemene Reserve.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 19 juni 2025,

De voorzitter,



De griffier,



Raadsvergadering van 19 juni 2025	
☐	Voor kennisgeving aangenomen
☒	Zonder hoordeelijke stemming aldus besloten
met algemene stemmen aangenomen	

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBV	Besluit, Begroting en Verantwoording
BNG	Bank voor Nederlandsche Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BW	Beschermd Wonen
CAK	Centraal Administratie Kantoor
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
etc	et cetera
Fido	Financiering Decentrale Overheden
IHO	Informatiehuishouding op Orde
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IMVA	Immateriële Vaste Activa
KCC	Klant Contact Centrum
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
LED	Light emitting diode
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
MOBW	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
MO	Maatschappelijke Opvang
MPG	Meerjarenperspectief Grondzaken
MVA	Materiële Vaste Activa
n.a.v.	Naar aanleiding van
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement
NO	Noodopvang
NV	Naamloze Vennootschap
o.a.	Onder andere
OM	Openbaar Ministerie
OV	Openbaar vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting
PMG	Preventie met Gezag
RIEC-AA	Regionaal Informatie en Expertise Centrum Amsterdam-Amstelland
SES	Sociaal economische status
SPUK	Specifieke Uitkering
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten
SWD.	Stichting Welzijn Diemen
vm	voormalig
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vpb	Vennootschapsbelasting
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wnt	Wet normering van topinkomens

Afkorting	Betekenis
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
WPG	Wet Politie Gegevens
WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw